

שאלות ותשובות בחסידות ברסלב

אוסף שאלות ותשובות אקטואליות
העוסקות בכל תחומי החיים

אמונה

זוגיות

חינוך

בריאות

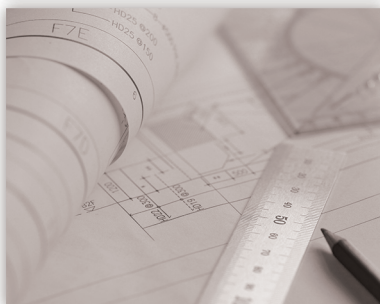
פרנסה

אקטואליה

שמחה

ועוד

חלק כ"ז

הַכְּתָבַת לְהַשִּׁיג אֶת הַסֵּפֶר הַזֶּה
וְכָל סֵפֶרֵי אֲדָמוֹ"ר מוֹהֵר"ן מְבַרְסֶלֶב זי"ע
וְסֵפֶרֵי תַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים

* * *

בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל
יְבֵנְאֵל
עִיר בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל

* * *

בְּאֶרְצוֹת הַבְּרִית
מִתִּיבְתָא הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ - חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב

42nd st. 1129

Brooklyn N.Y. 11219

* * *

יוֹצֵא לְאוֹר עַל יְדֵי

מוֹסָדוֹת 'הֵיכַל הַקֹּדֶשׁ' חֲסִידֵי בְרֶסֶלֶב בְּאֶרֶץ וּבְחוּ"ל
שְׁעַל-יְדֵי עֲמַתַּת 'יִשְׁמַח צְדִיק - קֵהֶלֶת בְּרֶסֶלֶב בְּגָלִיל'
בְּנִשְׂיאוֹת כ"ק מוֹהֵרָא"ש זְצוּק"ל - הַצְּדִיק מִיְבֵנְאֵל
רַח' רַבִּי נַחֲמָן מְבַרְסֶלֶב 1, ת.ד. 421 יְבֵנְאֵל, 15225
טֶלְפוֹן רַב קוֹי: 04-6656666 - פֶּקֶס: 04-6656655
דְּאָר אֶלְקָטְרוֹנִי: info@breslevcity.co.il
אֶתֶר אִינְטֶרְנֶט: www.breslevcity.co.il

* * *

לְהַזְמִינָת סֵפֶר זֶה וְהַפְּרָכִים הַקּוֹדְמִים:
'בְּרֶסֶלֶב סְנַטְר' - הַמְּרֻכָז לְתַשְׁמִישֵׁי קִדְשָׁה וְיודֵאִיקָה
הַגָּדוֹל בְּצִפּוֹן
04-6650050

תִּכְן הָעֵינַיִם

- הקדמה..... טו
- ג' תיד. רבי נחמן מדבר פְּעָמִים רבות על עֵינֵי הַשְּׂמֵחָה. מדוע זה כל-כֶּף חָשׁוּב?..... יז
- ג' תטו. אֲנִי לֹא נִמְשָׁךְ לְאִשְׁתִּי וְלִכְּנֵן אֲנִי רוֹצֵה לְהִתְגַּרֵּשׁ. מה דעתו של הרב?..... יט
- ג' תסז. בְּנֵנו הַמְּבַגֵּר עוֹשֶׂה לָנוּ בְּבֵית טָרוֹר, וְנַעֲשִׂינוּ חוֹלִים בְּגִלְלוֹ. אָנָּה עֹזֵר לָנוּ!..... כא
- ג' תיז. הֵיכָן מְזַכֵּר בְּסִפְרֵי בְּרִסְלָב הָעֵינַיִן שֶׁל סֵדֶר-דְּרָךְ-הַלְמוּד?..... כד
- ג' תיח. וְתַרְתִּי לְבַעֲלִי עַל הַזְכוּת לְקַבֵּל דְּמֵי מִזְנוֹת, וְכַעַת נִשְׁאַרְתִּי בְּחֶסֶר כָּל..... כז
- ג' תיט. הַחַיִּים שְׁלִי מִתְנַהֲלִים בְּבִלְגָן וְאִי-סֵדֶר. אֵיךְ יוֹצְאִים מֵהַמְעַרְבֶּלֶת הַזֶּה וּמִתְחִילִים לְחַיּוֹת בְּסֵדֶר נְכוֹן?..... כט
- ג' תכ. מִצַּד אֶחָד אֲנִי נִמְשָׁךְ לְעֻצְבוֹת וּמִצַּד שְׁנַי אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה. מה עושים?..... לא
- ג' תכא. הַשְּׂבוּעַ קִבְּלִיתִי אַחַת מֵהַחוּבְרוֹת שֶׁחִבְּרַתֶּם, וּבְרָצוֹנִי לְהוֹדוֹת לָכֶם, כִּי הִיא חֲזָקָה אוֹתִי מֵאֵד..... לה
- ג' תכב. הָאֵם צְרִיכִים לְהַגִּיד אֶת הַתְּקוּן הַכְּלָלִי דְּזֻקָא בְּאוֹתוֹ הַיּוֹם שָׁבוּ קָרָה הַמְּקַרָּה?..... לח
- ג' תכג. אִשְׁתִּי לְעֵתִיד סִפְרָה לִי שֶׁבְּעֶבֶר נִכְשְׁלָה בְּעִבְרָה, וּמֵאַזְזֵה מִפְּרִיעַ לִי מֵאֵד וְלֹא יוֹצֵא לִי מֵהֶרָאשׁ..... מ

- ג' תכד.** לְאַחַרְוֹנָה אָנִי סוֹבֵל מִבְּעֵיטוֹת בְּעַצְבִּים. עַל אִיזָה עוֹוֹן זֶה בָּא?
 וְאִיךָ אוֹכֵל לְתֵקֵן זֹאת וּלְבַטֵּל אֶת הַיְסוּרִים הַלְלוּ?.....מג
- ג' תכה.** כְּשֶׁאֲנִי מְדַבֵּר עִם בּוֹרָא עוֹלָם, אָנִי מְרַגֵּשׁ שֶׁהוּא עוֹנֶה
 לִי. הֲאֵם זֶה אֶמְתִּי אוֹ שֶׁזֶה רַק פְּרִי דְמִיּוֹנִי?.....מה
- ג' תכו.** יֵשׁ לִי בְּלִבּוֹלִים וּמְחֻסּוּמִים בְּנַפְשׁ בְּעֵינַי שְׁמִירַת הַשְּׂבֵת.
 אִיךָ זוֹכִים לְשְׁמִירַת שְׂבֵת מִתּוֹךְ שְׂמֻחָה וְאַמוּנָה אֶמְתִּית?.....מז
- ג' תכז.** אָנִי מְשִׁתְּדֵל לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה, לְלַכֵּת לְשִׁעוּרִים וּלְקִיָּם
 מִצְוֹת, אָבֵל הַיֵּצֵר הָרַע לֹא מִרְפָּה מִפְּנֵי.....נ
- ג' תכח.** הֲאֵם זֶה נֶכּוֹן שֶׁכָּל הַמַּחְלוֹת מְגִיעוֹת בְּגִלְלַת הַקְּלָפוֹת
 הַסּוֹבְבוֹת אֶת הָאָדָם?.....נב
- ג' תכט.** אֲנַחְנוּ רוֹצִים לְגוֹר בִּיבְנֵי־אֵל, אִךְ נֶאֱלָץ לְעֵזֵב אֶת מְקוֹם
 הָעֲבוּדָה שְׁלוֹנוֹ. הֲאֵם לַעֲשׂוֹת זֹאת?.....נד
- ג' תל.** יֵשׁ לִי רָצוֹן עַד לְחֵדֶשׁ חֲדוּשֵׁי תוֹרָה כְּפִי הַבְּנֵיתִי וְדַעְתִּי. הֲאֵם
 זֶה מִתֵּר?.....נו
- ג' תלא.** רֹאשׁ הַכּוֹלֵל שְׁלִי נִזְרַף בִּי וְאָמַר לִי שֶׁאֲסוּר לְלַמֵּד בְּסִפְרֵי
 חֶב"ד. הֲאֵם זֶה נֶכּוֹן?.....נח
- ג' תלב.** בְּכָל לַיְלָה בְּתֵי הַקְּטִנָּה מִתְעוֹרְרֶת כְּמָה פְּעָמִים וּבָאָה
 לְחַדֵּר הַשְּׂנָה שְׁלִי. מָה אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת בְּעֵינַי?.....ס
- ג' תלג.** יֵשׁ לִי חֲבֵרָה שְׂמֻשְׁדֶּרֶת לִי קִנְיָה וְצָבִיעוֹת. אִיךָ אֶפְשָׁר
 לְאַהֵב אוֹתָהּ לְמִרוֹת זֹאת?.....סא
- ג' תלד.** אָנִי פְּרוּד מֵאִשְׁתִּי כְּכֹר חֲמֻשָּׁה-עֶשְׂרֵי חֲדָשִׁים, וְאֵינֶנִּי יוֹדֵעַ
 מָה לַעֲשׂוֹת. אָנָּה, עֲזֵר לִי!.....סב
- ג' תלה.** בְּשִׁבּוּעַ הָאַחְרוֹן נוֹלַד לִי בֵן, וְלִהְבְדִּיל, לְאַחוֹתִי נִפְטַר בֵּן. אִיךָ
 הָרַב מְסַבֵּיר אֶת זֶה?.....סד

תֵּן הָעֵינַיִם

ה

- ג' תלו.** הַכֶּלֶב שֶׁבִּבְיַתְנוּ מֵאֵד מִפְּרִיעַ לִי, אֵךְ בְּעָלִי מֵאֵד קָשׁוּר אֵלָיו.
מָה עוֹשִׂים? סה.....
- ג' תלוז.** פָּטְרוּ אוֹתִי מִהַעֲבֹדָה לְלֹא סִבָּה מְצַדֶּקֶת, וְגִרְמוּ לִי עוֹל
גָּדוֹל, צַעַר וְכָאֵב. סו.....
- ג' תלח.** הִסְתַּבַּכְתִּי עִם אָדָם בְּעֵינֵי וְאֲנִי מִפְּחַד שֶׁהוּא יִפְגַּע בִּי. מָה
אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כְּדֵי לְתַקֵּן אֶת הַמִּצָּב? סח.....
- ג' תלט.** מִדּוּעַ רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרַסְלָב שָׁם דָּגַשׁ כָּל כֶּף חֲזָק עַל עֵינָיו
הַשְּׂמֻחָה? הָאֵם מִדָּה זוֹ חֲשׂוּבָה יוֹתֵר מִמִּדּוֹת אַחֲרוֹת? ע.....
- ג' תמו.** הַבְּחוּר שֶׁאֵתוֹ עָמַדְתִּי לְהִתְחַתֵּן מִשָּׁךְ אוֹתִי שָׁנָה שְׁלֹמָה,
וּלְבִסּוֹף גִּלְתִּי שֶׁהוּא הִתְחַתֵּן עִם מִיִּשְׁהֵי אַחֲרַת..... עב
- ג' תמא.** יֵשׁ לִי יִסּוּרֵי מִצָּפוֹן שֶׁלֹּא הִתְעַקְשְׁתִּי שִׁיחַבְרוּ אֶת אָבִי
לְמַכּוֹנַת הַנְּשֻׁמָה לְפָנָי שֶׁהוּא נִפְטָר..... עג
- ג' תמב.** בְּעָלִי יָרָא שָׁמַיִם גָּדוֹל, וְאֲנִי חוֹשֶׁשֶׁת מֵאֵד מִזֶּה שֶׁהוּא
מַחֲזִיק מִחֻשָּׁב לְצַרְךָ עֲבֹדָתוֹ..... עה
- ג' תמג.** הֵייתִי רְגִילָה לְהִתְפַּלֵּל, אֵךְ בְּזָמַן הָאַחֲרוֹן הִפְסַקְתִּי, וְזֶה
גֹּרֵם לִי צַעַר גָּדוֹל וְעֲצֻבוֹת..... עט
- ג' תמד.** הָאֵם מִתֵּר לְבִנּוֹתֵי הַבּוֹגְרוֹת לְשִׁיר יַחַד אֶתִּי אֶת
זְמִירוֹת הַשִּׁבְתָּ? פ.....
- ג' תמה.** עוֹבְרִים עָלַי נְסִיווֹת קָשִׁים. אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְהִתְחַזֵּק וּלְשַׁמֵּר
עַל גַּחְלַת הָאֲמוּנָה? פא.....
- ג' תמו.** אֲנִי גֵר צָדֵק. הָאֵם עָלַי לְבַרֵּךְ אֶת הַבְּרָכָה "שְׁלֹא עָשִׂנִי גּוֹי"? פד.....
- ג' תמוז.** הָאֵם כְּדָאֵי לִי לְגַדֵּל זָקֵן וּפְאוֹת, אוֹ שֶׁעֲדִיף שֶׁאֶתְחַזֵּק
בְּדִבְרֵים אַחֲרִים? פו.....
- ג' תמח.** לָמָּה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מַעֲנִישׁ אוֹתִי? וּמָה הוּא רוֹצֵה מִמּוֹנִי? פז.....

- ג' תמט.** מה אני יכול לעשות כדי להשתחרר מהלחצים והפחדים שמעיקים עלי?.....פח
- ג' תנ.** מאז שהעסק שלנו פשט את הרגל אין לנו שלום בית ונחלשנו ברוחניות. מה עלינו לעשות כדי שהמצב ישתפר?.....צ
- ג' תנא.** הקמנו בית נאמן וכשר לפני ארבע שנים, אף עדין לא זכינו לזרע של קימא. מה עלינו לעשות?.....צא
- ג' תנב.** הורי התחתנו ברוסיה שלא כדת משה וישראל. האם כשארצה להתחתן זה יכול להוות בעיה עבורי?.....צג
- ג' תנג.** בעלי חוזר מהעבודה עיף מאד, ואין לו כח וסבלנות להתיחס אלי.צד
- ג' תנד.** קשה לי מאד להתפלל את שלש התפלות מדי יום. איך מתמודדים עם זה?.....צה
- ג' תנה.** האם יש אמת בחכמת "ראייה במזוזות"?.....צז
- ג' תנו.** אני נפגש עם מישהי, אף יש לי תששנות משום שהיא יותר דומיננטית ממני. מה דעתכם?.....צט
- ג' תנז.** במסגרת עבודתי כמזכירה עלי להשתמש באינטרנט. האם כדאי לחפש עבודה אחרת?.....ק
- ג' תנח.** האם כדאי ללמד עם בני עוד תורה חוץ ממה שהוא לומד בחיידר?.....קב
- ג' תנט.** האם יש ענין להדליק נרות בשביל כל נשמות ישראל הזקוקות לתקון?.....קד
- ג' תס.** מה המקור למנהג להקיף את קבריהם של רבי יהודה בר אלעאי ורבי פנחס בן יאיר?.....קה
- ג' תסא.** אני שוקלת לרכוש דיו.די כדי שבני יוכל לצפות בסרטים ושירים לילדים, כך שלא ישעמם לו. מה דעתכם?.....קו

- ג' תסב.** אָנִי מוֹשְׁתַּדְּלֵת לַחֲנֹךְ אֶת אַחֵי הַקְּטָנִים וְלִזְרֹם לְקִיּוּם
הַמְצוּוֹת. הָאֵם אָנִי נוֹהֶגֶת כְּשׁוֹרָה?..... קז
- ג' תסג.** קִצְתִּי בְּחַיֵּי, הַחַיִּים שְׁלִי מִשְׁעַמְמִים וּמְתַסְּכָלִים, וְאֵין לִי
שׁוֹם רָצוֹן לַחַיּוֹת יוֹתֵר..... קח
- ג' תסד.** אָנִי רוֹצֵה לִפְתֹּחַ עֵסֶק עֲצֻמָּאִי, אֲךָ יֵשׁ לִי פֶּחַד שֶׁהָעֵסֶק
יִכְשַׁל. הָאֵם יֵשׁ לִי מִמָּה לַחֲשׂוֹשׁ?..... קט
- ג' תסה.** אֲנַחְנוּ נִשְׂוֵאִים כְּבָר שְׁנָה וְעֵדִין לֹא זָכִינוּ לְהַפְקֵד בְּהַרְיוֹן.
מָה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כְּדִי לְזַכּוֹת לְכָרָה?..... קיא
- ג' תסו.** בְּעָלִי הוּא אָדָם אֱלִים וְכַעֲסוֹ, וּפְעָמִים רַבּוֹת הוּא מִכֶּה אוֹתִי.
מָה עָלִי לַעֲשׂוֹת?..... קיג
- ג' תסז.** הַיְלָדִים שְׁלִי הִתְנַגְּדוּ בְּחֲרָצוֹת שֶׁאֲתַחֲתֵן שׁוֹב אַחֲרָי
שֶׁהִתְאַלְמַנְתִּי, וּמֵאֵז שֶׁהִתְחַתַּנְתִּי הֵם נִתְקוּ אֵתִי כָּל הַקֶּשֶׁר..... קיד
- ג' תסח.** הָאֵם הַסְּפוּרִים שֶׁמְדַפְּסִים בְּסוֹף ה'סְפוּרִי מַעֲשִׂיאוֹת' הֵם
בְּדַרְגָּה נְמוּכָה יוֹתֵר מִהַשְּׁלֵשׁ-עֶשְׂרֵה מַעֲשִׂיאוֹת עֲצֻמוֹ?..... קטו
- ג' תסט.** אֲשֶׁתִּי עֹבְרָה יְלָדוֹת קִשָּׁה וְהִיא נִמְצָאת בְּמַצֵּב שֶׁל פּוֹסֵט-
טְרָאוּמָה. הָאֵם זֶה נִתֵּן לְרַפּוּי?..... קיז
- ג' תע.** בְּחֻדְשׁ הָאַחֲרוֹן נִפְטְרוּ כְּמֹה נְשִׁים בְּשַׁעַת לַדָּתָן. מָה הַסִּבָּה
לְטַרְגְּדוֹת הַנוֹרָאוֹת הָאלוּ?..... קיח
- ג' תעא.** הַיְחָסִים שְׁלֵנוּ עָלוּ עַל שְׂרָטוֹן, וּבְעָלִי נְחוּשׁ לְהִתְגַּרֵּשׁ. מָה
אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת כְּדִי לְמַנֵּעַ אֶת הַגְּרוּשִׁין?..... קכ
- ג' תעב.** אָנוּ סוֹבְלִים מִדּוּחַק בְּפִרְנִסָּה וְצָעַר גְּדוֹל בָּנִים. מָה הַסִּבָּה
לְכָרָה? וּמָה אָנוּ צְרִיכִים לְתַקֵּן?..... קכג
- ג' תעג.** הָאֵם מִתֵּר לִי לומר קְדִישׁ עֲבוּר אִשָּׁה עֲרִירִית שֶׁנִּפְטְרָה
לְמִרוֹת שְׁהוּרֵי בְּחַיִּים?..... קכו

- ג' תעד.** האם יש ענין להקדיש את למוז התורה שלי לעלוי נשמת צדיקים?.....קכז
- ג' תעה.** שמעתי שרבנו אמר: "הבעל-דבר מדביק באיש הכשר שגעון כמו דבוק". מה הכוונה?.....קל
- ג' תעו.** בזמן האחרון עולות בדעתי המון קשיות, וביניהם קשיות עליכם. איך מתמודדים עם זה?.....קלד
- ג' תעז.** בכל פעם שאשתי כועסת עלי - היא פורשת ממני לתקופה ארוכה. מה עלי לעשות?.....קלז
- ג' תעה.** אשתי רוצה להוסיף לנו זכיות. מה עדיף: שתחליף מפאה לכסוי ראש, או שתעשה תגלחת?.....קלט
- ג' תעט.** יש לי מניעות על כל צעד וצעד בעבודת השם, ובכל דבר אני מרגיש מלחמה. מדוע זה ככה?.....קמא
- ג' תפ.** בעלי נטש אותי ולא מוכן לתת לי גט. האם להתעקש על זכייתי או לוותר?.....קמג
- ג' תפא.** מהם מ"ם טי"ת שערי הקדשה ומ"ם טי"ת שערי הטמאה? והאם יודעים את שמותיהם?.....קמה
- ג' תפב.** חמותי מחזיקה אצלה כספי ורשה שמגיעים לנו ולא מוכנה להעביר אותם. מה ניתן לעשות?.....קמז
- ג' תפג.** אני רוצה לבקש מחילה מכל מי שפגעתי בו, ולהשיב את כל הגזלות שבידי, אך נראה שזה בלתי אפשרי.קמח
- ג' תפד.** אנו נשואים כשנתיים ועדין לא זכינו לילדים. אנו מיאשים, אָנָּא עֲזֵר לָנוּ!.....קנא
- ג' תפה.** שמתי לב שאצל משפחות אחרות יש הרבה יותר רגע בבית. איך זוכים לכך?.....קנב

- ג' תפו.** בן-זוגי לא רוצה להתחתן עד שהוא יסיים את הלמודים ויתבסס כלכלית, אך לי קשה מאד להמתין.....קנד
- ג' תפז.** אני נמשך לגברים, והבנתי שלפי הדת זה אסור. מה כל-כך רע בזה?.....קנו
- ג' תפח.** אני מוסר שעורי תורה לנשים, ובתקופה האחרונה אני נכשל בהרהורים ובהסתכליות אסורות בזמן השעורים.....קנח
- ג' תפט.** אני יוצאת עם בחור טוב לב ובעל מדות טובות, אך המראה שלו לא כל-כך מוצא חן בעיני. האם להתפשר?.....קנט
- ג' תצ.** אחי סובל מדכאון עמוק, וכל הפסיכולוגים לא הצליחו לעזר לו. מה ניתן לעשות?.....קס
- ג' תצא.** כשאני באה לבקר את הורי, אחי מקלקל את ילדי ומחדייר בהם כפירה. כיצד עלי לפעול?.....קסב
- ג' תצב.** בעל התניא אמר: "זה שיאחז ב'ידית' שלי - אעשה לו טובה בשני העולמות". מה הכוונה?.....קסד
- ג' תצג.** רבנו צוה ללמד שלחן-ערוך. האם אפשר לקיים את רצונו בכך שלומדים את ספרי פוסקי דורנו?.....קסו
- ג' תצד.** האם כדאי לנסע לאומן ולשהות שם בל"ג בעומר, או שנשמת רבנו נמצאת אז גם היא במירון?.....קסז
- ג' תצה.** כיצד מסתדר הענין של "הנעור בלילה" עם אזהרת חז"ל שלא ללכת בלילה יחידי?.....קסט
- ג' תצו.** ביתנו סובלת ממחלת גנבות, ולכן הענישנו אותה בכך שלא נחגג לה בת-מצוה. האם זה יעזר?.....קעב
- ג' תצז.** כלם מכירים את הארגון הנפלא 'אבות ובנים'. מדוע לא מיסדים גם ארגון 'אמהות ובנות'?.....קעד

תָּכֵן הָעֲנִיָּיִם

1

- ג' תצח.** מאז ששניתי את שמי בהוראת אחד מגדולי הדור - קורים לי דברים לא טובים. מה דעתכם בעניין?.....קעה
- ג' תצט.** אני ואחי לא לומדים בישיבה, אלא בבית. האם הרב יכול לתת לנו סדר יום לתורה ותפילה?.....קעח
- ג' תק.** כשאני יוצא מבית הכנסת אני הולך אחרנית עם הפנים כלפי ארון הקודש. האם יש בעיה במנהגי זה?.....קפ
- ג' תקא.** יש לי כמה התלבטויות ומניעות להוציא את השבת כשיטת רבנותם.....קפב
- ג' תקב.** מהו "רב דקלפה" המוזכר בספרי רבנו?.....קפד
- ג' תקג.** כיצד אני יכולה להחזיר בתלמידותי אמונה ולגרם להן להאמין שיש נסים?.....קפו
- ג' תקד.** אני לא יודע מה לעשות עם עצמי: האם להשלים את תעודת הבגרות, ללמד מקצוע, או ללכת לישיבה?.....קפח
- ג' תקה.** למרות שאני נשוי היצר הרע בוער בי ואני נכשל בפגם הבגרות. אנא חזק אותי.....קצא
- ג' תקו.** אני בחורה מסורתית שמעניינת להתחזק. האם תוכל לכוון אותי בדרכי?.....קצד
- ג' תקז.** אשתי לוחצת עלי שאוריד את הפאות. האם אני צריך לעשות זאת מטעם שלום בית?.....קצז
- ג' תקח.** הפלגתם מאד במעלת המדפיסים והמפיצים של 'שו"ת ברסלב". מדוע?.....ק
- ג' תקט.** המציאו עלי שקרים שלא היו ולא נבראו, ומפיצים אותם ברבים. איך מפסיקים את זה?.....קרב

תֵּן הָעֵינַיִם

יא

- ג' תקי.** האם מתר לתת לילדים לנשק תמונות של צדיקים כדי לחנך אותם לאמונת חכמים?.....רה
- ג' תקיא.** רבנו אמר שצריכים להקפיד שתינוק לא ילך בגלוי ראש. מאיזה גיל?.....רז
- ג' תקיב.** בני בן השנתיים וחצי עדין משתמש במוצץ, ובעלי מתעקש לגמל אותו. האם הוא צודק?.....רי
- ג' תקיג.** אין לנו ילדים, הפרנסה קשה, ובעלי במצב נפשי לא טוב. למה הכל סגור לנו?.....ריב
- ג' תקיד.** האם כבודו קשור בקשר משפחתי למהר"ם שיק?.....ריד
- ג' תקטו.** האם זה מספיק שאני לומד בספרי רבנו, או שעלי לחפש דוקא אחר תלמידו המבחר שבדורנו?.....רטו
- ג' תקטז.** בתנו נהיתה מרדנית והיא מוציאה אותנו מדעתנו. האם יש לכם עצה עבורנו?.....ריח
- ג' תקיז.** יש מנהג לפתח ספר באפן אקראי כדי לקבל עצה. האם זה שיר גם לאנשים פשוטים?.....רכא
- ג' תקיח.** רבנו אמר "הרבית מפסיד היראה". האם יש ממה לחשש כשלוקחים הלוואה מהבנק?.....רכג
- ג' תקיט.** בשנים האחרונות החל דרדור במצבי הבריאותי. האם יתכן שזה קשור לבעיות בשלום-בית שלנו?.....רכה
- ג' תקכ.** אין לנו הצלחה בפרנסה. האם כדאי לנו לעבר לארצות הברית ולנסות שם את מזלנו?.....רכח
- ג' תקכא.** מהי המעלה של העוסקים בהדפסת והפצת ספרי 'אשר בנחל'?.....רל

ג' תקכב. אָנִי סוֹבֵּלֶת כְּאֵבִים עֲצוּמִים, וּמִכִּיּוֹן שֶׁלֹּא מוּצָאִים אֶת הַסֶּכֶּה לְכַף אָנִי חוֹשֶׁבֶת לְהִתְאַבֵּד.....רלד

ג' תקכג. אָבִי מִשְׁמֵשׁ בְּאֲדָמוֹ "רוּת וְאִינְנוּ מְרַצָּה מְכַף שֶׁהִתְקַרְבְּתִי לְבְרִסְלֵב. אֵיךְ עָלִי לְהִתְנַהֵג אִתּוֹ?.....רלו

ג' תקכד. הָאֵם תּוֹכְלוּ לְכַתֵּב לִי כְּפֹה עֲצוֹת יְסוּדִיּוֹת לְהִנְהַגֵּת הַבַּיִת וְלִשְׁלוֹם-בַּיִת בְּשָׁנָה הָרִאשׁוֹנָה?.....רמ

ג' תקכה. הָאֵם לְגַלַּח אֶת הַזָּקֵן לְטוֹבַת הַשְּׂדוּכִים אוֹ לְהִמְשִׁיךְ וּלְגַדֵּל אוֹתוֹ?.....רמג

ג' תקכו. מֵאֵז שֶׁנְּפֹטֵר מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ הָרַב הִגָּאוּן בְּנִימִין בְּצָרִי, אָנוּ שְׁבוּרִים וְרוֹצִים. הָאֵם תּוֹכְלוּ לְחַזֵּק אוֹתְנוּ?.....רמו

ג' תקכז. חֲז"ל אָמְרוּ: "כָּל הַעוֹסֵק בְּבִנְיָן מִתְמַסְכֵּן". הָאֵם עֲדִיף לְקִנּוּת בַּיִת מוֹכֵן מֵאֲשֶׁר לְבָנוֹת בַּיִת?.....רמז

ג' תקכח. הָאֵם זֶה נֶכּוֹן שֶׁרַבְּנוּ לֹא רָצָה שֶׁתְּלַמִּידֵיו יִהְיוּ עֹשִׂירִים? וְאֵם כֵּן, מְדוּעַ?.....רמט

ג' תקכט. מֵאֵז שֶׁהִתְגַּרְשְׁתִּי אָנִי מְרַגִּיֶשָׁה חֲסוּמָה בְּכָל מַה שֶׁקָּשׁוּר לְזוּגִיוֹת. מָה עָלִי לַעֲשׂוֹת?.....רנד

ג' תקל. מָה הַדָּרֵךְ הַנִּכּוֹנָה לְאֵזֵן בֵּין שְׁנֵי סוּגֵי הַלְמוּד - עֵינַן וּבְקִיאוֹת?.....רנו

ג' תקלא. הָאֵם יֵשׁ עֵינַן לְהַדְלִיק נְרוֹת בְּמוּצָאֵי שַׁבַּת קִדְשׁ?.....רנח

ג' תקלב. אָנִי וּבְעָלִי נִכְשְׁלָנוּ בְּאִסוּר נִדָּה. אֵיךְ אֲנַחְנוּ יְכוּלִים לְתַקֵּן אֶת מַה שֶׁפָּגַמְנוּ?.....רנט

ג' תקלג. קָשָׁה לִי לְשַׁלֵּט עַל עֲצָמֵי כְּשֶׁאֲנִי מְתוֹכַח עִם הַהוֹרִים, וְאֲנִי פּוֹגַע בָּהֶם. מָה הָעֲצָה?.....רסא

ג' תקלד. כְּתַבְתֶּם שֶׁמִּתֵּר לְבַקֵּשׁ בְּשַׁבַּת גַּם צְרָכִים פְּרֻטִיִּים. הָאֵם זֶה הוֹרָאָה לְרַבִּים? וְמָה הַמְּקוֹר לְדַבְּרֵיכֶם?.....רסג

ג' תקלה. יש מישהו שמציק לי כל הזמן ומנסה לגרם לי צער. מה אני יכול לעשות כדי שהוא יפסיק?.....רסה

ג' תקלו. בשני ההריונות האחרונים עברתי הפלה. מה עלי לעשות כדי שאזכה לעוד ילדים?.....רסז

ג' תקלז. אבדתי את האמון בעצמי. איך אפשר לאחד את הקרעים בנפשי ולבנות מחדש אישיות יציבה?.....רעא

ג' תקלח. הקדוש ברוך הוא הבטיח לאברהם: "ושמתי את זרעך כחול הים אשר לא יספר מרב". מתי זה יתקיים?.....רעג

ג' תקלט. אני יודע שכל הסבל שלי ושל משפחתי נובע מזה שפגמתי בבטחון. מה עלי לעשות כדי שיפתח לי השפע?.....רעה

ג' תקמ. ידוע שכאשר משתתפים בבטחון - נמחלים כל העוונות. האם זה גם כשמדבר במשפחה חלופית?.....רעז

ג' תקמא. מאז שביתנו נכנסה להריון היא אומרת שהיא רוצה להתאבד. מה עלינו לעשות?.....רפא

ג' תקמב. עברתי בחיים הרבה דברים לא קלים ונפילתי אל השתיה. איך נגמלים מזה?.....רפב

ג' תקמג. לאחרונה קרה לי בבית נזק שגרם לי הפסד כספי גדול מאד. מה אני צריך להבין ממה שקרה לי?.....רפג

ג' תקמד. יש לי שלשה שמות, וכל אחד מהם בעיני מסבה אחרת. מהי המלצתכם בעניין?.....רפה

ג' תקמה. בלדה הקודמת ילדתי בנתוח. מה עלי לעשות כדי ללדת הפעם בלדה טבעית?.....רפז

ג' תקמו. צדיק גדול הורה לנו לעבר דירה לעיר אחרת, ואנו זקוקים לחזוק שנוכל לקיים את עצתו.רפט

ג' **תקמוז**. האם הרמח"ל אכן קבור בטבריה ליד ציונו של רבי עקיבא?... רצא

ג' **תקמח**. שמעתי פעם שספרתם אודות ה'אושיוער חבורה'. מי הם
היו? ומה היתה מעלתם?..... רצב

ג' **תקמט**. אנו רוצים לעבר לגור ביבנאל. מה לעשות עם העסק
שלנו שנמצא באזור המרכז?..... רצד

ג' **תקנ**. האם עלינו לרשם את בננו לגן החרדי היחיד באזור למרות
שהתנאים שלו לא כל-כך טובים?..... רחצ

ג' **תקנא**. אני יוצאת עם בחור כבר חמש פגישות. כיצד אני יכולה
לדעת שהוא באמת הזוג שלי?..... ש

ג' **תקנב**. יש לי בכל יום סדר גדוש ללמוד תורה. האם עלי להוסיף
עוד סדר גמרא בגרסא?..... שב

תפלה לשמחה..... לד

תפלה לזוג לבחור..... רמג

תפלה ללידה קלה..... רפח

תפלה ממוהרנ"ת ז"ל להנצל מאכילת נבלות וטרפות..... רצו

תפלה לזוג לבחורה..... שא

תקון הכללי..... שיג

הַקְדָּמָה

הַסֵּפֶר הַזֶּה הוּא הַחֵלֶק הָעֶשְׂרִים וְשִׁבְעָה בְּסֵדֶרֶת 'שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב', וְבוֹ מוֹפְיעוֹת שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת בְּנוֹשְׂאִים שׁוֹנִים וּמְגֻנָּים, הַנּוֹתְנוֹת מַעֲנֵה לַתְּהִיּוֹת וּסְפִיקוֹת שֶׁל מַתְקָרְבִים חֲדָשִׁים לְדַרְכָּה שֶׁל חִסְדוֹת בְּרִסְלָב, וְכֵן לַתְּלִמִּידִים וְתִיקִים, אֲשֶׁר מְעִינִים לְדַעַת אֶת דַּעְתוֹ שֶׁל רַבְּנוֹ הַקְּדוֹשׁ, רַבִּי נַחֲמָן מִבְּרִסְלָב זי"ע, וְאֶת הַדְרָךְ שֶׁלֵּמַד אוֹתָנוּ.

הַשְּׂאֵלוֹת, שֶׁהִגִּיעוּ מִכָּל רַחְבֵי הָעוֹלָם, נִשְׁלַחוּ לְלִשְׁכַּת כְּבוֹד קִדְשֵׁי מוֹהֲרַא"ש זְצוּק"ל – הַצַּדִּיק מִיְבִנְיָאֵל, אֲשֶׁר הִשִּׁיב עֲלֵיהֶן בְּאֶפֶן אִישִׁי. הַתְּשׁוּבוֹת אוֹצְרוֹת בְּתוֹכָן עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אִיךָ לְהַחֲזִיק מַעֲמָד בְּכָל מָה שֶׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל, בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וְאִיךָ לְהַתְמוּדָד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים בְּזֵה הָעוֹלָם.

מֵאַמְצִים גְּדוֹלִים נַעֲשׂוּ עַל מְנַת לְהַגִּישׁ לְקוֹרְאִים אֶת הַסֵּפֶר בְּאֶפֶן מְהֻדָּר וְאִיכוּתִי, וּבְלִבְנוֹ תְּקוּהָ, שֶׁכָּל מִי שִׁיקְרָא בַּסֵּפֶר הַזֶּה, יִהְיֶה וְיַחֲפִיָּה אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד, וְיִמְצָא תְּשׁוּבָה גַם לְשְׂאֵלוֹתָיו הַפְּרֻטִּיּוֹת, כִּי לְמֵרוֹת שֶׁהַמְּכַתְּבִים נִכְתְּבוּ בְּאֶפֶן אִישִׁי לְשׂוֹאֵל, מִיַּעֲדִים הֵם לְכָל אָדָם מִיִּשְׂרָאֵל.

על-ידי שאתה נוטל עצת מהרב, על-
ידי-זה תזכה לישועה.

(ספר המדות, אות עצת, סימן ה')

אי אפשר לבוא לאמונה אלא על-ידי
אמת... ואי-אפשר לבוא לאמת אלא
על-ידי התקרבות לצדיקים, וילך
בדרך עצתם.

(לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז')

שאלות ותשובות בַּחֲסִידוֹת בְּרֵסְלָב

ג' תיד.

**רבי נחמן מדבר פעמים רבות על ענין השמחה.
מדוע זה כל-כף חשוב?**

שאלה:

מאת ישי: שלום לכבוד הצדיק.
לאחרונה התחלתי ללמוד בספרי רבי נחמן, ואני רואה
שהרבה פעמים הוא דבר על ענין השמחה, וכמה זה חשוב
ביהדות. מדוע זה כל-כף חשוב?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ישי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת אשר כל אחד ואחד בזה העולם העובר וכו',
עובר עליו כל מיני צרות ויסורים ומרירות ומכאובים, ואין אדם נקי
מזה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקיטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ט) שכל בני
העולם כלם מלאים יסורים, אין גם אחד שיהיה לו עולם הזה. ואפלו
העשירים הגדולים ואפלו השירים, אין להם שום עולם הזה כלל,
כי כל ימיהם כעס ומכאובות, וכלם מלאים טרדות ודאגות ועצבות
ויגון ואנחה תמיד, וכל אחד יש לו יסורים מיחדים, ואין גם אחד
מכל העשירים והשירים, שיהיה לו הכל כסדר כרצונו תמיד, וכלם
כאחד מלאים יסורים ודאגות תמיד, וזה ברור וידוע לכל מי שבקי
קצת בהם ובדרכיהם. ואפלו מי שנדמה עליו, שיש לו העולם הזה
בשלמות ויש לו כל התענוגים, עשר ונכסים וכבוד והון רב וארמונים

גדולים וכלים נפלאים ותכשיטין וסגלת מלכים וכו' וכו', אם יסתכלו בו טוב טוב, יראו שגם הוא מלא כעס ומכאובות הרבה תמיד בכמה מיני אפנים וענינים. וכמו שאמר שלמה המלך (קהלת ב') "כי כל ימיו מכאבים וכעס", וכתיב (איוב י"ד) "אדם לעמל יולד קצר ימים ושבע רגז", וזה כולל כל בני אדם שבעולם מקטן ועד גדול, כי כלם נולדו לעמל ומלאים רגז ויסורין.

ואין שום עצה ותחבולה להנצל מעמל ויגון הזה, כי אם לברח להשם יתברך ולעסק בתורה. וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה י"ג סימן ז') "אדם לעמל יולד" - 'אשרי מי שעמלו בתורה', הינו מאחר שכל אדם נולד לעמל, ואי אפשר להמלט מזה בשום אופן, אפלו אם יהיה לו כל חללי דעלמא, בודאי יהיה לו עמל ויסורין ודאגות הרבה, על כן החכם עיניו בראשו שיהפך העמל לעמל של תורה, אשר בשביל זה נולד שיעמל בתורה, ואז אשרי לו, כי נצול מעמל העולם הזה וזוכה לחיי עולם הבא.

וכדי לזכות לישוב הדעת ולקיים את המצוות בשלמות, וכן ללמד תורה, מברחים להיות בשמחה, ולכן הזהירנו רבנו ז"ל על מדת השמחה יותר מהכל, ואמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק העצבות והמרה שחורה בכל כחו, כי כל החלאות הבאים על האדם כלם באים רק מחמת קלקול השמחה. ולכן צריכים למסר את נפשו בשביל להיות תמיד בשמחה, וחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני) לפי שאין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום - שמח למחר, ולא כל מי שמצר היום - מצר למחר, לפי שאין השמחה ממתנת לאדם.

ולכן יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תהיה השמחה מצויה אצלך, כי אין טוב מזה, ועל ידי שמחה מתרחב הלב ויכולים אחר כך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו בתמימות ובפשיטות גמורה, כי מה שאין האדם מתחזק לדבר אל הקדוש ברוך הוא, הוא מפני שנופלים על לבו עצבות ומרירות

וּדְכָאוּן, אָבֵל תִּכְף וּמִיָּד כְּשִׁמְכֵרִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, אֲזִי נִפְתַּח לְבוֹ לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכִיּוֹן שְׂאָדָם מְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יֵשׁ לוֹ אֶל מִי לְבָרַח, כִּי אֵין עוֹד מְקוּם בְּטוּחַ כְּמוֹ אֲצֵל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאִי אֶפְשֶׁר לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּלְקַרֵּר אֶת עֲצָבִיו, אֲלֵא עַל יְדֵי שִׁמְחָה, וּבְכַפְרוֹשׁ גְּלַה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת שִׁמְחָה סִימָן נ"ז) מִי שִׁמְתַּפְּלֵל בְּשִׁמְחָה - הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְכַבֵּד אוֹתוֹ וּפּוֹקֵד אֶת לוֹחֲצֵיו; וְאָמַר (שֵׁם סִימָן ע') עַל יְדֵי שִׁמְחָה תָּבוֹא תִּפְלְתָךְ בְּהִיכַל מֶלֶךְ; וְאָמַר (שֵׁם סִימָן פ"א) תִּפְלָה שֶׁהִיא בְּשִׁמְחָה הִיא עֲרֻכָה וּמְתוּקָה לְהֵשֵׁם יִתְבָּרֵךְ; וְלִכְּן תִּרְאֶה לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדֶּיךָ וּלְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וּלְהִתְפַּלֵּל בְּשִׁמְחָה, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שֵׁם סִימָן כ"ח) עַל יְדֵי הַתְּפִלָּה יְכוּל לְשַׁנוֹת אֶת הַמִּזְל.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדוּךְ שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תטו.

**אֲנִי לֹא נִמְשָׁךְ לְאִשְׁתִּי וְלִכְּן אֲנִי רוֹצֵה לְהַתְּגַרֵּשׁ.
מַה דַּעְתּוֹ שֶׁל הָרֵב?**

שְׂאֵלָה:

מַעַת יוֹסֵף: לְכַבּוֹד הָרֵב שְׁלוֹם וּבְרָכָה.

בְּרָצוֹנִי לְהִתְיַעַץ עִם כְּבוֹדוֹ בְּעִנְיַן שְׂמַאֵד מְצִיק לִי: הַתְּחַתְּנִתִּי עִם אִשְׁתִּי לִפְנֵי כְּשִׁנְתֵּימִ, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם נוֹלַד לָנוּ בֵּן, אֶךְ לְצַעֲרִי, אֲנִי לֹא נִמְשָׁךְ אֵלָיָהּ בְּכֹלֵל, וְאִין לִי חֶשֶׁק לְהִמְשִׁיךְ לְחִיּוֹת אֶתָּה. אֲנִי מְרַגֵּשׁ שֶׁזֶה לֹא יִשְׁתַּנֶּה אֶךְ פֶּעַם וְלִכְּן אֲנִי רוֹצֵה לְהַתְּגַרֵּשׁ. מַה דַּעְתּוֹ שֶׁל הָרֵב, הָאֵם אֲנִי צוֹדֵק?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יוסף גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (כתובות נ"ט) הבטילה מביאה לידי שעמום (שגעון) ולידי זמה, כי מי שלא עושה כלום אלא שוכב במטה רב היום כפגור מת וכו', ויש בו יאוש עמק וכו', לא רוצה לעבד ולא רוצה לעשות כלום וכו', על ידי זה נכנס בו היצר של נאוף שזה משגע את האדם לגמרי, כמאמרם ז"ל (סוטה ג) אין אדם עובר עברה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, ואמרו (תנחומא נשא) אין המנאפים נואפים עד שתפנס בהם רוח שטות; ולדעתי זה מה שקורה אתך, ובפרט שאני בטוח שיש לך כלי משחית הנקרא איפון, או בלקברי, או איפד, או אנדרואיד, או סמארטפון וכו' וכו', ואתה מבלה את רב היום להסתכל על זבל ועל לכלוך שקוץ תעוב וערם וכו' וכו', ועל ידי זה אתה מזלזל באשתך, וזה מה שמביא אותך לחשב מחשבות של להתגרש מאשתך וכו', וכבר אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מ"ה) אין יצר הרע שולט אלא במי שעניו רואות.

ואמר החכם "אין חוצץ בפני התאוה כעצימת העינים", ואמר "אין לך אבר באברי האדם שיגרום לו מכשול כמו העינים". ואני מכרח להגיד לך שהרבה בתים נהרסו לגמרי רק מפני שהיה להם מחשב שמחבר אל אינטרנט בבית, או שאר כלי משחית שהזכרתי לך וכו', ואף שזה נדמה כאלו הגזמה וכו', אבל רבים נפלו בפח בשביל הכלי הארוור הזה וכו', ונשבר ביתם, ולבסוף התגרשו רחמנא לישזבן, ולכן אסור בהחלט שיהיה בבית מחשב שמחבר אל אינטרנט, או שאר כלי משחית הנזכרים לעיל, כי זה הורס כל חלקה טובה של היהדות, ומוריד את היראת שמים עד השאול רחמנא לישזבן.

ולכן אני מאד מאד מבקש אותך כלך ממחשבות פסולות כאלו,

כִּי לֹא תִמְצָא בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפֵּן אִשָּׁה טוֹבָה וְיָפָה כְּמוֹ אִשְׁתְּךָ, וְאֵתָה הוֹרֵס אֶת הַמְּזֹל שֶׁלְּךָ כְּמוֹ יָדֶיךָ, וְכִלְךָ מִשְׁטֵיּוֹת כְּאֵלוֹ, כִּי מָרָה תִהְיֶה לְךָ בְּאַחֲרוֹנָה אִם לֹא תִצִּית אוֹתִי.

אֲנִי מְאֹד מְקַנָּה לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתִּכְנִס אֶת הַדְּבוּרִים הָאֵלֶּה בַּתּוֹךְ לְבָךְ וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֲלָ לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תטז.

**בְּנֵנו הַמְּבַגֵּר עוֹשֶׂה לָנוּ בְּבֵית טָרוּר, וְנַעֲשִׂינוּ חוֹלִים
בְּגָלְלוֹ. אָנָּה עֲזֵר לָנוּ!**

שְׁאֵלָה:

מֵאת אַבִּירִם: לְצַדִּיק מִיִּבְנָאֵל, שְׁלוֹם וּבְרָכָה.
יֵשׁ לָנוּ בֶן מְבַגֵּר שֶׁלֹּא הִתְחַתֵּן וְהוּא גָר אִתָּנוּ בְּבֵית. לְצַעֲרֵנוּ,
הַיְחָסִים אִתּוֹ לֹא כָל-כֶּף טוֹבִים, וְהוּא עוֹשֶׂה לָנוּ בְּבֵית פְּשׁוּט
טָרוּר, עַד כְּדֵי כֶּף שְׁאֲנִי וְאִשְׁתִּי כְּמַעֲט וּמִשְׁתַּגְּעִים, חוּץ מִזֶּה
שֶׁהַבְּרִיאוֹת שֶׁלָּנוּ נַעֲשֶׂתָה רוֹפֶפֶת בְּגָלְלוֹ. אֲנַחְנוּ מִרְחָמִים
עָלָיו, וְיִוֹדְעִים שֶׁהוּא סוֹבֵל מְאֹד, אֲבָל מְצַד שְׁנֵי הוּא הַפָּה
לְבִלְתִּי נִסְבֵּל אָנָּה עֲזֵר לָנוּ וְתֵן לָנוּ עֲצָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר שְׁמוֹת, י"ב טֵבֶת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אַבִּירִם גְּרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵה אִמַּר לְךָ, הַצָּרָה הַזֹּאת הִיא צָרָה גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, כְּפִי שְׁאֲנִי
מִבֵּין אֵתָה וְאִשְׁתְּךָ כְּבָר קְשׁוּרִים אֵלָיו רְגִישִׁית, וְקִשָּׁה לְכֶם לְהַכְנִיס

אותו בגיל כזה באיזה מוסד וכו', כי אתם יותר מדי קשורים אליו רגשית, ולא תוכלו לעמד בזה, כי אם לא, הייתי מייעץ אתכם להכניס אותו באיזה מוסד, אבל אני יודע שזה בלתי אפשרי מחמת שרגשית אתה ואשתך קשורים אליו, וזה לא שיך בכלל, ולכן יש לי רק עצה אחת - שתתחזק אתה ואשתך, ואל תשברו בשום פנים ואפן מרב הצרות והיסורים והמרירות שאתם עוברים ממנו, ומי יודע מה עבר עליכם בגלגול הקודם וכו', שאתם צריכים כל כך לסבל? או מי יודע במה נכשלתם כשאתה ואשתך הייתם רוקים וכו'? כי לפעמים כשהבעל או האשה היו צעירים וגרמו צער או להורים או לאנשים מסוימים וכו', מגיע הזמן שמקבלים את זה חזרה, כי אין העולם הפקר וכו' וכו', ולכן אתם צריכים לקבל את הכל באהבה לכפרת עוונות, ואף שאני יודע שזה מאד מאד קשה, כי יכולים להשתגע מצער כזה, ומאבדים את השכל לגמרי וכו'.

ולכן ראו עכשו להתחזק, אתה ואשתך - לזכר היטב מה שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ה.) כל שהקדוש ברוך הוא חפץ בו מדכאו ביסורין, ואם קבלם יראה זרע יאריך ימים. צריכים לסבל ולשתק וכו', ולסבל ולשתק וכו', כמאמרם ז"ל (ברכות ס"ב.) קבלה דיסורא שתיקותא; עצה לקבל את היסורים רק לשתק, ולא להתלונן חס ושלום על הקדוש ברוך הוא, כי מה אנחנו יודעים ומבינים וכו', למה זה באה עלינו צרה כזו, צריכים רק לזכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (תנחומא כי תצא) צריך האדם להתחזק טובה להקדוש ברוך הוא בזמן שהיסורין באין עליו, למה? מפני שהיסורין מושכין את האדם להקדוש ברוך הוא; כי כשאדם שבור לגמרי, אז הוא פונה רק אליו יתברך, ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא רבתי) אשרי אדם שנגעו בו יסורין וכבש רחמיו ולא קרא תגר; את היסורים האלו אי אפשר להסביר לשום בן אדם שלא עבר את זה וכו', עד כדי כך שאמר החזון איש זכותו יגן עלינו, מי שיש לו בביתו בן או בת עם מחלת נפש וכו', או תסמנת דאון וכו', ראוי לקום לפניו כמו שקמים לפני איש מבגר או לתלמיד חכם, כי הצער והיסורים והמרירות שעוברים

ההורים עם ילדים כאלו, זה בלתי אפשרי להסביר בשכל אנושי, וזה הצער הכי גדול שרק יכול להיות, שלא יכולים לרפאות וכו', ולכן אתה ואשתך מכרחים להתחזק בהתחזקות עצומה, ואף שזה מאד מאד קשה, כי סוף כל סוף יש הרבה דברים שאדם לא יודע על מה זה בא לו, וחכמינו הקדושים אמרו (מכילתא יתרו) היסורין מרצים יותר מן הקרבנות, שהקרבנות במקוון והיסורין בגוף; ואמרו (ספרי ואתחנן) יהא אדם שמח ב'יסורין יותר מן הטובה, שאלו אדם בטובה אין נמחל לו עוון שב'ידו, וב'יסורין נמחל לו.

בודאי מי שיש לו חולה כזה בתוך ביתו, את פני הגיהנם הוא כבר לא יראה, כי יש לו את הגיהנם בזה העולם רחמנא לישזבן, וחכמינו הקדושים אמרו (ילקוט איוב רמז תתק"ח) איוב, אלולא לא קרא תגר כשבאו עליו יסורין, כשם שאומרים עכשו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב, כך היו אומרים אלהי איוב וכו', אבל איוב לא היה יכול לעצור את עצמו, והצרך מרב יסוריו לדבר כלפי מעלה וכו' וכו', רואים מזה שגם על אברהם יצחק ויעקב עברו יסורים מרים וקשים מאד, ועקר מעלתם שלא קראו תגר כלפי מעלה, אלא סבלו את יסוריהם בדממה, וחכמינו הקדושים אמרו (בראשית וכה פרשה צ"ד סימן ה') אין הקדוש ברוך הוא מיחד שמו על בריה כשהוא חי אלא על בעלי יסורין.

הקדוש ברוך הוא שאמר לעולמו די, יאמר לצרותיכם די, ויתהפך הכל לטובה, וכפך לכם הקדוש ברוך הוא על הכל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תיז.

היכן מזכר בספרי ברסלב הענין של סדר-דרך-הלמוד?**שאלה:**

מאת יעקב: לכבוד מורנו הרב שליט"א.

אני קורא בספריכם ושומע בדרשותיכם שתמיד אתם מדברים בענין סדר-דרך-הלמוד של רבי נחמן מברסלב. כששוחחתי על כך עם חבר שהוא חסיד ברסלב, הוא אמר לי שאין לזה מקור בספרי ברסלב, ולא זאת בלבד, אלא שגם בתוך חסידות ברסלב עצמה יש הרבה מתנגדים לענין הזה. האם תוכלו לכון אותי למקור לדבריכם אלו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יעקב נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (אבות פרק ב') אין בור ירא חטא, ולא עם הארץ חסיד; בודאי אם אחד לא לומד - אינו יודע בין ימינו ושמאלו וכו', ועם הארץ כזה איך הוא יכול להיות חסיד? וכן מי שהוא בור ריק שאין בו תורה, אין בו יראת שמים.

אם היו לומדים את ספרי רבנו ז"ל, ומתמידים בזה, היו מוצאים את זה אות באות בשיחות הר"ן סימן ע"ו שזה סדר-דרך-הלמוד הזה שנתן לנו רבנו ז"ל, אבל מה לעשות שכל אלו שהם מתנגדים על זה הם פשוט עמי ארצות גמורים שלא יודעים אפלו את ספרי רבנו ז"ל, וכנראה שלא סימו אותם אפלו פעם אחת, כי אם היו מסימים את זה - היו מוצאים את זה.

ומחמת שאני רואה כי כוננתך היא אמת, שאתה פשוט רוצה

לדעת את האמת, אמרתי להעתיק לך את דברי רבנו ז"ל אות באות מה שכתב שם (שיחות הר"ן סימן ע"ו): בענין הלמוד תורה, שצריכים ללמוד הרבה מאד בכל יום, טוב ללמד במהירות ולכלי לדקדק הרבה בלמודו, רק ללמד בפשיטות בזריזות ולכלי לכלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר בפשיטות במקומו. ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחד, אל יעמד הרבה שם ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן, ועל פי הרב ידע אחר כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה כשילמד כסדר בזריזות להלן יותר.

ואמר: שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבד, לומר הדברים כסדר, וממילא יבין. ולא יכלבל דעתו בתחלת למודו שירצה להבין תכף, ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל, רק יכניס מחו בהלמוד ויאמר כסדר בזריזות וממילא יבין. ואם לא יבין תכף - יבין אחר כך. ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא יוכל לעמד על כונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י"ט) לעולם ליגרים איניש ואף על גב דלא ידע מאי קאמר, שנאמר (תהלים קי"ט כ') "גִּרְסָה נִפְשִׁי לְתַאֲבָה", כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמד הרבה, על ידי זה יזכה לעבר כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמורם ולחזור להתחיל ולגמורם פעם אחר פעם. ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השני והשלישי כל מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמד על דבריהם.

ודבר רבנו ז"ל הרבה מאד בענין זה, ואי אפשר לבאר דברים אלו בכתב היטב. אבל באמת הוא דרך עצה טובה מאד בענין הלמוד, כי על ידי זה יכולים לזכות ללמד הרבה מאד לגמור כמה וכמה ספרים, וגם יזכה להבין הדברים יותר, מאשר היה לומד בדקדוק גדול, כי זה מכלבל מאד מן הלמוד, וכמה בני אדם פסקו מלמודם לגמרי על ידי רבוי הדקדוקים שלהם, ומאומה לא נשאר בידם. אבל כשירגיל עצמו ללמד במהירות בלי דקדוקים הרבה, התורה תתקיים

בידו, ויזכה ללמד הרבה מאד - גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם.

וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן כ"ח) שטוב לאדם שיעבר בחייו בכל הספרים של התורה הקדושה. ופעם אחד חשב רבנו ז"ל מה שהאדם צריך ללמד בכל יום עד שאין היום מספיק. דהיינו לגמור בכל שנה ש"ס עם הרי"ף והרא"ש, וארבעה שלחן ערוך הגדולים, וכל המדרשים כלם, וכל ספרי הזהר והתקונים, וזהר חדש, וכל ספרי קבלה מהאריז"ל, גם צריכין ללמד איזה שעור ביום בקצת עיון. ועוד חשב הרבה דברים. גם צריכין לומר תהלים בכל יום, ותחנונות ובקשות הרבה הרבה. ואז ספר הרבה מענין זה שצריכין ללמד במהירות גדול ובזריזות ולכלי לבלבל דעתו בדקדוקים הרבה מענין לענין, והדברים הללו הם בדוקים ומגסים. גם לא היה מצוה לחזור תכף על למודו, רק רצונו תמיד היה ללמד הספר או הפוסק שלומד כסדר מראשו לסופו בזריזות, ואחר כך יתחיל פעם שני ויגמר אותו כלו. וכן פעם אחר פעם.

הרי שלך לפניך - דברי רבנו ז"ל, ולכן החפץ יחפץ, והחדל יחדל, ומי שמתלוצץ מזה עליו אמר החכם מכל האדם (משלי ט) "אם חכמת חכמת לך, ולצת לבדך תשא"; כי אם אחד עושה לצנות מזה, הוא עושה לצנות מעצמו, כי מי שחפץ באמת ללמד תורה ולהצליח ולהתעלות בתורה, הוא החכם הכי גדול, ומצית את רבנו ז"ל, אבל מי שעושה לצנות מזה הוא נשאר בחוץ בלא כלום, ולכן צריכים להתרחק מאד מאד מלצנים שעושה מזה לצנות, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י"ח:) דרש רבי שמעון בן פזי: מאי דכתיב (תהלים א) אשרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך חטאים לא עמד ובמושב יצים לא ישב? וכי מאחר שלא הלך, היכן עמד? ומאחר שלא עמד, היכן ישב? ומאחר שלא ישב, היכן לך? אלא לומר לך - שאם הלך, סופו לעמד. ואם עמד, סופו לישב. ואם ישב, סופו לרוץ. ואם לץ, עליו הכתוב אומר (משלי ט) "אם חכמת חכמת לך ולצת

לְבַדְךָ תִּשָּׂא"; אֲשֶׁרִי מִי שְׁמֻצִית אֶת רַבְנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וְהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ הַנּוֹרָאָה וְהַנִּפְלְאָה הַזֶּה, אֲזִי טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תיח.

**וּתְרַתִּי לְבַעֲלִי עַל הַזְכוּת לְקַבֵּל דְּמֵי מְזוֹנוֹת, וְכַעַת
נִשְׂאֲרְתִי בַחֲסֵר כָּל**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מְרִים: שְׁלוֹם לְכַבוֹד הָרַב.

עֲבַרְתִּי טְרַגְדִּיָּה אִישִׁית קֶשֶׁה: בְּעֲלִי עֲזַב אוֹתִי בְּפִתְאוּמִיזַת, וְהִשְׁאִיר אוֹתִי עִם חֲמֻשֵׁת הַיְלָדִים וּבְלִי אֲגוּרָה אַחַת. בְּהִתְחַלָּה זֶה נָפַל עָלַי כְּרַעַם בְּיוֹם בְּהִירָה, אַף לֹאט לֹאט הִתְחַלַּתִּי לְגִשְׁשׁ, וְגִלְתִּי שֶׁהוּא בּוֹגֵד בִּי עִם נְשִׁים אַחֲרוֹת.

כְּשֶׁגִּלְתִּי אֶת זֶה נִפְגַּעְתִּי עַד עֲמֻקֵּי נִשְׁמָתִי, וְהִחְלַטְתִּי, שְׁזַהוּ - זֶה - אֲנִי לֹא מוֹכֵנָה לְשִׁמְעַ עֲלִיו אוֹ לְרֹאוֹת אוֹתוֹ יוֹתֵר לְעוֹלָם! עֲשִׂיתִי כֹּל שֶׁבִּיכְלָתִי לְזַרֵּז אֶת הַגְּרוּשִׁין, וְאַף הִסְכַּמְתִּי לוֹתֵר עַל תְּשׁוּלוֹם הַמְּזוֹנוֹת כְּדִי שֶׁהַגְּרוּשִׁין יִתְבַצְּעוּ מֵהַר כְּעַתָּה, אֲנִי לְבַד עִם הַיְלָדִים, וְאִין לִי אֵיךְ לְגַמֵּר אֶת הַשְּׂבוּעַ. אֶתְּהָ הַיְחִיד שִׁיכּוֹל לְחַזֵּק אוֹתִי. תַּעֲזֹר לִי בְּבִקְשָׁה!

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ב טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל מְרִים תַּחֲנִיָּה

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת אֲשֶׁר בְּאֵמֶת כָּל גְּרוּשִׁין שְׁמַתְגָּרְשִׁים זֶה כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד, כִּי אֵין עוֹד צַעַר יוֹתֵר גָּדוֹל מִלְשֶׁבֶר בֵּית, מְכַל שְׂכָן כְּשִׁישׁ

ילדים, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (גיטין ז:): כל המגרש אשתו ראשונה אפלו מזבח מוריד עליו דמעות, ונשאלה השאלה למה דוקא המזבח מוריד דמעות? ולמה לא שאר כלי המקדש, כגון הכיור, השלחן, המנורה, הארון וכו'? אלא המזבח מוריד דמעות כאומר: "מספיק קרבנות הביאו עלי, ולכן אני לא צריך יותר קרבנות", כי בגרושין מי הקרבנות? הילדים! ולכן המזבח דיקא מוריד דמעות, כי יש עליו מספיק קרבנות, והוא לא צריך שביאו עליו עוד קרבנות.

עם כל זאת, מאחר שהיו סבות טובות שהתגרשת ממני, כי הרי חכמינו הקדושים אמרו (יבמות ק"ב): אין אדם דר עם נחש בכפיפה אחת; איך היה שייך לגמרי לחיות עם בן אדם כזה שבוגד בך יום אחר יום, ומשקר לך וכו', ולכן את צריכה עכשו לקחת את עצמך בידיך, ולהתחזק ביתר שאת וביתר עז, ועקר ההתחזקות את צריכה לחזק את הילדים, ובפרט את הילדים הגדולים, להסביר להם בהסבר נכון מה קרה, ושיהיו חזקים מאד מאד, ואת צריכה להתאזר במדת הסבלנות, אף שאני יודע שזה מאד מאד קשה ומסובך, כי נשארתי בלא כלום וכו', אבל אני בטוח שאם תלכי אל הרווחה וכו', ותסבירי להם את המצב שאליו נקלעת עם הילדים, שבדאי יעזרו לך, וכן יש היום המון מפעלי צדקה וחסד שעוזרים לנשים שהגיעו למצב כמו המצב שבו את נמצאת.

העקר ראי לחזק את עצמך באמונה פשוטה בו יתברך, שהוא יתברך זן ומפרנס את בריותיו, ותרגילי את עצמך לדבר אליו יתברך בשפת האם שלך, בלי שום חכמות והשכלות כלל, ותראי שעל ידי תפלה תגיעי לכל טוב אמתי ונצחי. בני אדם לא יודעים מה זו תפלה - לבקש את הקדוש ברוך הוא בתמימות ובפשיטות, ולדבר אליו יתברך, ולבקש ממנו כל מה שצריכים, כי כף אמרו חכמינו הקדושים (ויקרא ובה פרשה ל' סימן ג') בדרות הללו שאין להם לא מלך ולא נביא, לא כהן ולא אורים ותמים, ואין להם אלא תפלה זו בלבד, אמר דוד לפני הקדוש ברוך הוא: רבונו של עולם, אל תבזה את תפלתם (תהלים

ק"ב). "תפלת זאת לדור אחרון" - מכאן שהקדוש ברוך הוא מקבל השבים, "ועם נברא יהלל יה" - שהקדוש ברוך הוא בורא אותן בריה חדשה.

בני אדם לא יודעים את המעלת התפלה והשיחה בינו לבין קונו, ולכן הם מזולזלים בזה, כי אם הם היו יודעים מה זו תפלה, היו עוסקים בזה בכל יום ויום, וכל מה שצריכים היו מבקשים רק ממנו יתברך, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ו): מאי "כרם זלות לבני אדם"? אמר ליה: אלו דברים שעומדים ברומו של עולם ובני אדם מזולזלין בהם; ופרש רש"י: דברים שעומדים ברומו של עולם כגון תפלה, שעולה למעלה. ולכן חזקי ואמצי מאד לבקש את הקדוש ברוך הוא, ותראי שהכל יתהפך לטובה, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תיט.

החיים שלי מתנהלים בבלגן ואי-סדר. איך יוצאים מהמערבולת הזו ומתחילים לחיות בסדר נכון?

שאלה:

מאת אלירן: שלום לכבוד הצדיק מיבנאל. כף החיים שלי מתנהלים בבלגן - אין לי סדר בשום דבר שאני עושה, וזה גורם לי להיות מאד מבלבל. קשה לי לחיות ככה, אבל אני לא יודע איך יוצאים מהמערבולת הזו ומתחילים לחיות בסדר נכון. אשמח אם תעזר לי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת כי סדר זה יסוד בחיי האדם הן בגשמיות והן ברוחניות, ורואים איך שהקדוש ברוך הוא ברא את הבריאה שיהיה הכל עם סדר למופת, כל הכוכבים והמזלות - כלם מסדרים בסדר נפלא, והכל הולך כפי שהוא יתברך מוליך את זה וכו', ובאמת גם כאן בזה העולם אין הפקר, הכל הולך בכונה עליונה ובהשגחה נפלאה עד מאד, אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין מלמעלה (חולין ז.) כל כך גברה השגחתו הפרטי פרטית, אין שום דבר כזה טבע מקרה ומזל, כי (ברכות נ"ח.) אפלו ריש גרגיתא מן שמיא מנו ליה [זה שממנה על הביובים, שזו עבודה זולה וקטנה, גם את זה ממנים מן השמים], הינו אין העולם הפקר כמו שחושבים, רק לאדם מסרו את הבחירה - יש בידו כח לבחור בטוב או חס ושלום ברע, אבל רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"א) שבאמת הידיעה נמצאת בתוך הבחירה, הינו עצם העבדה שהכל ממנו יתברך, אבל נתנו לאדם את הבחירה להאמין בזה או לא להאמין בזה, ועל ידי שמקדשים את השבעה גרות העינים, האזנים, החטם, והפה, על ידי זה זוכים למחין נקיים ומבינים שהכל בהשגחה פרטי פרטית, והכל מסדר בסדר מופתי.

ולכן מה טוב שכל אדם יסדר לעצמו סדר על כל דבר, ובר ישראל בקלות יכול לעשות את הסדר הזה כפי סדר התפלות הקבועות: כשקם מתפלל שחרית, אחר הצהרים בתשע שעות ומחצה [שהוא שלש וחצי] מתפלל מנחה, בערב הוא מתפלל ערבית, ובעת חצות [לפי שיטת הרב הקדוש מקמארנא זכותו יגן עלינו זה שמים עשרה בין בקיץ ובין בחורף], אומר תקון חצות, וכך כשהיום נחלק אצלו לארבעה חלקים והוא מסדר לעצמו סדר מדויק מתי לומד שעורים

אלו או שעורים אלו וכו' וכו', ומתי הוא עוסק עבור פרנסתו וכו',
וכן כל פרט מסדר אצלו כל היום - מתי הוא אוכל, מתי הוא ישן,
וקף עובר לו יום.

העולה על הכל הוא שיחה בינו לבין קונו - שצריך תמיד לדבר
עמו יתברך, ועל ידי זה הוא מסדר לעצמו סדר נכון על כל היום,
ודע לך שכל בר ישראל אם רק מחזק עצמו באמונה, על ידי זה יכול
לדבר עמו יתברך במשך כל היום.

נא ונא חזק ואמץ מאד ותרחיק ממך העצבות והמרירות
והדכאון שזה אבי אבות הטמאה, והסמ"ך-מ"ם מכניס באדם רק
יאוש כדי לתפס אותו במצודתו, כי שמחה זה גלוי אלקותו יתברך,
כי אצלו יתברך נאמר (דברי הימים א' ט"ז) "עז וחדוה במקמו", ותכף
ומיד כשאדם שש ושמח הוא נדבק בו יתברך, ויוצא מהזמן ועולה
אל למעלה מהזמן, ויכול להכליל בו יתברך, והסמ"ך-מ"ם מפתח
שיהודי שמח, ולכן הוא מפיל עליו עצבות ומרה שחורה ודאגות,
כדי להפילו בנוקבא דתהומא רבא, ולכן אשרי מי ששש ושמח תמיד.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תכ.

**מצד אחד אני נמשך לעצבות ומצד שני אני רוצה להיות
בשמחה. מה עושים?**

שאלה:

מאת רובי: לכבוד האדמו"ר, שלום.

אני בן שלשים וחמש, ורוק - לא מרצון. עוד מגיל צעיר יש לי
משיכה להזדהות עם העצב שבעולם ועם האנשים הבודדים,
ואני מטפל בתרופות נגד דכאון וחרדות בעקבות 'טיניטוס' -
מחלה של צלצולים באזניים שאין לה תרופה.

מצד שני, יש לי כסופים לא מקומשים כבר זמן רב לעבד את השם בשמחה, אבל זה דבר שהוא ההפך מהטבע שלי. אני חי בעולם הזה בכף הקלע, נופל וקם בין הקדשה לעולם התהו. מה יהיה אתי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רובי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שכל מה שמתגבר על האדם בזה העולם - זה סימן שעליו לתקן את הדבר הזה, כי באמת נשמות ישראל חצובות מתחת כסא הכבוד, וכל נשמה יש לה שרש למעלה בכל העולמות, כמו שאמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן תק"ד) מענין הפלגת גדלת האדם, אין לתאר ואין לשער את גדלתו וכו', כשהאדם עושה כך בידי - נעשה כך בכל העולמות וכו', וכשעושה כך בידי - נעשה כך בכל העולמות וכו', ואמר בזה הלשון: "וואס טייטש אמענש אז ער טוט אזוי אמאך מיט דער האנד, ווערט אזוי גיטאן אין כל העולמות, אין אז ער טוט אזוי אמאך מיט דער האנד, ווערט אזוי גיטאן אין כל העולמות", כי אי אפשר לתאר ולשער את גדלת בר ישראל שהוא בן להקדוש ברוך הוא, והוא קשור והדוק לכל העולמות, שאי אפשר להסביר את זה בשכל אנושי כלל, ואמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן תק"ה) "אז מעזאל איבער קערן אמענטשן, וואלט מען גיזעהן וויא אין איטליכן אדעריל הענגען אלפי אלפים ורבי רבבות עולמות". אם היו מהפכין את האדם (רצונו לומר לראות את פנימיותו) היו רואין שבכל גיד וגיד מגידיו תלויים אלפי אלפים ורבי רבבות עולמות.

ולכן כל בר ישראל צריך לשמר על עצמו מאד מאד ולישב את דעתו תמיד מה עליו לתקן בזה העולם, כדי לעשות נחת רוח להקדוש ברוך הוא, והסימן למה שהוא צריך לתקן - אם הוא יראה

שמתגברת עליו ביותר איזו מדה רעה או איזו תאוה רעה וכו' וכו', עליו לדעת שזה מה שהוא צריך לתקן בזה העולם, ואם יתקן את זה - הוא יעלה לו יתברך נחת רוח גדול מאד מאד, כגון אם מתגברת על האדם ביותר תאוות ממון וכו', עליו להרבות בצדקה ולחלק את הכסף לצדקה, כי סימן שהוא צריך לתקן את התאוה הזו, ואם מתגברת על האדם תאוות נאוף ומחשבות זרות והרהורים רעים וכו', עליו למסר את נפשו לנתק את עצמו מהתאוה הזו לגמרי, כי עליו לתקן את התאוה הזו, ואם אדם מתגברת עליו תאוות אכילה, אזי הוא צריך להפך הכל בקדשה ולאכל בכונה כדי שיהיה לו כח לעבד את הקדוש ברוך הוא וכו', ואם מתגברת על האדם עצבות ומרה שחורה ודכאון וכו', עליו למסר את נפשו להיות רק בשמחה, כי זה מה שהוא צריך לתקן בזה העולם.

ולכן מאחר שעליך עוברות כל כך הרבה עצבות ומרה שחורה ודכאון פנימי, עליך למסר את נפשך להיות בשמחה עצומה, ותעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה, ותשתדל לשמע כלי זמר, הינו קלטות של שמחה, ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רע"ג) טוב להאדם להרגיל את עצמו שיוכל להחיות את עצמו עם איזה נגון, כי נגון הוא דבר גדול וגבוה מאד מאד, ויש לו כח גדול לעורר ולהמשיך את לב האדם להשם יתברך. ואפלו מי שאינו יכול לנגן, אף על פי כן בביתו ובינו לבין עצמו יוכל להחיות את עצמו באיזה נגון כפי שיוכל לזמר אותו, כי מעלת הנגון אין לשער ואין לתאר כלל. ואמר רבנו ז"ל (ספורי מעשיות מעשה י"ג מיום ו') שעקר רפואת הבת מלך שהיא נשמתו של האדם, שירה בה המלך האכזר שהוא היצר הרע עשרה מיני חצים שכל חץ היה משוח בעשרה מיני סמים וכו', והצדיק האמת שהוא הבעטליר בלי ידיים מוציא את החצים הארסיים מבת המלך שהיא נשמת האדם על ידי העשרה מיני נגינה שמנגן לפניה.

ולכן עקר תקון הברית זה רק שמחה, ולהכריח את עצמו עם

כל הכחות להיות בשמחה, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קס"ט) כשאדם תמיד שש ושמח, על ידי זה הקדוש ברוך הוא בעצמו שומר אותו מפגם הברית, ולכן אשרי האדם שעושה כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה, ולא מניח את העצבות והעצלות אצלו כרגע, וזה עקר תקונו, ואף שזה בא לאדם יותר קשה מכל העבודות שבעולם וכו', עם כל זאת אי אפשר להתרפאות אלא על ידי שמחה, וכמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שגם חכמי הרופאים אומרים שכל המחלות והחלאים רעים שבאים לאדם זה רק מחמת חסרון השמחה, כי על ידי שמחה הוא נתרפא מהכל, ולכן תכריח את עצמך להיות רק בשמחה, וזה תקונך הנצחי.

רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ה) עצה כללית לכל בר ישראל להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו והבן אל אביו, ויבקש ממנו יתברך ברחמים ובתחנונים שיחוס וירחם עליו, ועל ידי תפלה יכולים להגיע לכל המדרגות שבעולם - לתורה ולתפלה, לאמונה ולשמחה, לצדקה ולחסד וכו' וכו', ולכן הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות והשכלות כלל, והעקר לבקש ממנו יתברך שתזכה להיות בשמחה, ואף שבהתחלה יהיה נדמה לך שאף אחד לא שומע אותך, אל תסתכל על זה, אלא ראה להרבות בשיחה בינך לבין קונך, ולבסוף תצא מהצרה שנפלת אליה.

מי יתן שתאמר את התפלה הזו בכל יום כמה וכמה פעמים, ועל ידי זה תזכה להגיע לשמחה אמיתית:

רבנו של עולם! זכני להיות בשמחה תמיד, ואזכה להרגיש את השמחה ברמ"ח איברי ובשס"ה גידי, עד שהשמחה תגיע לרגלי - שאזכה לרקד בכל יום מרב שמחה על גדל החסד שעשית עמדי, שנבראתי מזרע ישראל, ואני יכול לקים את מצוותיך. אנא רחם עלי והרחק ממני את העצבות והעצלות, וזכני לדבר בכל יום עם אחרים משמחה, ואזכה לשמח את אחרים, ועל ידי זה

גם אני אֶזְכֶּה לְשִׂמְחָה, וּבְזָכוֹת הַשְּׂמִיחָה אֶזְכֶּה לְהַפְלִיל בְּךָ לְגַמְרִי, עַד שֶׁלֹּא אֶרְאֶה לְפָנַי עֵינַי רַק אֶת אֲמִתּוֹת מְצִיאוֹתֶיךָ תְּבַרְךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחִיָּה וּמְהוּוֶה וּמְקִיִּים אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְזַכְּנִי לְאִמּוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת שֶׁאֶזְכֶּה לְדַעַת בִּיּוֹדֵיעָה בְּרוּרָה שֶׁאַתָּה נִמְצָא וְאֵין בְּלִעְדֶּיךָ נִמְצָא, וְעַל יְדֵי זֶה תִּמְחַל לִי עַל כָּל עֲוֹנוֹתַי, וְאֶזְכֶּה לְהַפְלִיל בְּךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם, אָמֵן סְלָה.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שֶׁאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שֶׁתְּהִיָּה לְךָ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאֲחִיל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תכא.

**הַשְּׁבוּעַ קְבִלְתִּי אַחַת מֵהַחוּבְרוֹת שֶׁחִבַּרְתָּם, וּבְרֻצוֹנֵי
לְהוֹדוֹת לָכֶם, כִּי הִיא חֲזָקָה אוֹתִי מֵאֵד**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יִשְׂרָאֵל: שְׁלוֹם לְמוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
אֵין לִי שְׂאֵלָה, אֶף בְּרֻצוֹנֵי לְהוֹדוֹת לָכֶם: הַשְּׁבוּעַ הַגִּיעָה לְיָדֵי
אַחַת מֵהַחוּבְרוֹת שֶׁלָּכֶם, וְקְבִלְתִּי מִסְּנֵה תוֹעֵלַת עֲצוּמָה,
פְּשׁוּט הַצְּלַת נַפְשׁוֹת. אֲנִי לֹא בְּרֻסְלָבָה, וּבְעֶזְרַת הַשֵּׁם לְעוֹלָם
גַּם לֹא אֶהְיֶה, אָבֵל לֹא יְכַלְתִּי שֶׁלֹּא לְהוֹדוֹת לָכֶם עַל הַפְּעֻלוֹת
שֶׁאַתֶּם עוֹשִׂים. תּוֹדָה רַבָּה!

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם וְתַבְרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ב טֵבֵת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה אֶל יִשְׂרָאֵל נְרוֹ וְאִיר

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

לדעת, אתה לא יודע מה זו תבת "ברסלב", כי אם היית יודע - לא היית מדבר ככה, ולכן אני יסביר לך קצת על פי דברי רבנו ז"ל מה זה "ברסלב".

רבנו ז"ל אמר (חיי מוהר"ן סימן שנ"ט) שאיתא במדרש (בראשית רבה פרשה ל"ד סימן כ"א) על הפסוק (יהזקאל ל"ו כ"ו) "ונתתי לכם לב בשר", אל תקרי בשר אלא בסר, שיהיה כל אחד בוסר בחלק של חברו, לב בסר אותיות ברסלב; הינו שכל הצרות שעם ישראל סובלים הן מפני שיש לנו לב אבן, שאחד לא מבין את השני, ולא מענין להבין את השני, כמו שני אבנים וכו', וזה מה שאומר הנביא (שם) "והסרתי את לב האבן מבשרכם ונתתי לכם לב בשר", שזו תהיה הגאלה שאדם יהיה לו לב של בשר ואמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא פד) אהבה דוחקת את הבשר; הרגע שיש לאדם לב בשר, הוא יבין את השני ויאהב את השני ויעזר לשני, וזה כל הענין של חסידות ברסלב, שהם אותיות לב בסר, כי אות ש' מתחלפת באות ס', כי אדם צריך לעבד על מדותיו לעקר ממנו את הלב האבן שזו מדת האכזריות שיש בו, מדת האנוכיות שיש בו, ואז דיקא יזכה ללב בשר, לאהב את כל בר ישראל, ולהרגיש בכאב הזולת, וישתדל לעזר, שזה כל חסידות ברסלב, וזה לא שיק לזרם אחד וכו', זו מתנה לכלל נשמות ישראל ולכל העולם בלו.

ולכן לא בחנם שלאחרונה מתפרסם הלמוד העמק של רבנו ז"ל בכל העולם בלו, ולא רק נשמות ישראל נמשכות אל רבנו ז"ל, מכל החוגים ומכל החסידיות ומכל השיטות וכו', אלא אפלו מאמות העולם מתעניינים בלמוד העמק של רבנו ז"ל, איך שמחזק ומעודד ומשמח את כל הנשמות הנפולות, ומחזק את כלם, ומדריך את כלם בדרך הנכונה, אשרי מי שיתמיד בספרי רבנו ז"ל, ואז יתהפך לבו לב האבן, שזה היצר הרע - הסמ"ך-מ"ם, שענינו רק לעשות רע לזולת וכו', ויהיה נעשה לבו לב בשר, שזה היצר טוב שענינו רק לעשות טוב לזולת וכו'.

הקדוש ברוך הוא יעזר שנזכה להיות מקרבים באמת אל רבנו ז"ל, ואז יתהפך לנו לב האבן שמכניס בנו כל מיני קשיות וספקות עליו יתברך ועל הצדיקים האמתיים, ונזכה ללב בשר שיהיה לנו שלום בינינו לבין עצמנו, ובינינו לבין הקדוש ברוך הוא, ושיהיה שלום בין כלל נשמות ישראל, כי הרגע שיש לאדם לב בשר אזי הוא מרגיש את השני.

אבל על דבר זה צריכים הרבה לבקש את הקדוש ברוך הוא, ולכן ראה לקחת את עצמך בידיך ותרגיל את עצמך להתפלל את השלש תפלות ביום - שחרית, מנחה וערבית מתוך הסדור דיקא בכונת פרוש המלות, ולקשר את מחשבתך אל דבורך, וזה ימשיך עליך אמונה פשוטה בו יתברך, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נ"ה) שהשלש תפלות הם כנגד האבות הקדושים, כמאמר ז"ל (ברכות כ"ו): תפלות אבות תקנום; אברהם תקן תפלת שחרית, יצחק תקן תפלת מנחה, יעקב תקן תפלת ערבית, ומובא בזהר (שלח קע"ד) באתר דאית תמן אבות אית תמן שכינתא; הינו אם מתפללים את השלש תפלות בכונת פרוש המלות, ממשיכים על עצמם את אור השכינה, ומתנוצץ בו אור האבות, וזוכה לאמונה ברורה ומזככת, ואז כל החיים שלו הולכים כבר בצורה אחרת לגמרי.

הקדוש ברוך הוא יעזר שנזכה להאיר על עצמנו אורו יתברך, ואז כבר לא תהיה לנו שום קשיא על שום בר ישראל, ונזכה להתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תכב.

**האם צריכים להגיד את התקון הכללי דוקא באותו היום
שבו קרה המקרה?**

שאלה:

מאת נתן: שלום לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א, השם
יאריך ימיכם בטוב ובנעימים.

נפשי בשאלתי בענין התקון הנורא שהשאיר לנו רבנו הקדוש
זכותו יגן עלינו למי שקרה לו מקרה חס וחלילה, הלא הוא
'התקון הכללי':

א. האם צריכים לומר את התקון דוקא באותו יום שקרה מה
שקרה, או שאפשר לאומרו גם בלילה שאחרי זה? אני שואל
מפני שלא עלינו, לפעמים קורה לאדם מקרה לפני השקיעה,
ועד שיאמר את התקון הכללי יהיה כבר לילה. ואם יש ענין
לאומרו דוקא באותו היום - נמצא שלא זכה והפסיד את
התקון.

ב. מה דינו של מי שקרה לו חס וחלילה שני מקרים באותו
יום: האם צריך להגיד שתי פעמים את התקון הכללי, או
שמשפיק להגיד אותו פעם אחת?

אשמח מאד לקבל תשובה, ואני מודה לכם על טרחכם
הגדול להשיב תשובות ברורות להמון העם הצמא לדבר רבנו
הקדוש. יישר כחכם, ויהי-רצון שתזכו לבריאות, וארך ימים
ושנות חיים יוסיפו לכם, אמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל נתן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רַבְּנּוּ ז"ל אָמַר (שיחות הר"ן סימן קמ"א) שְׁאֲמִירַת הָעֵשְׂרָה מְזַמְּרֵי תהלים הנקראים 'תקון הכללי' הם תקון גמור לפגם הברית, ולכן אשרי מי שזוכה לומר בכל יום את העשרה מזמורי תהלים האלו שזה 'תקון הכללי', ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ט) שְׁזֶה מְסַגֵּל לַפְּרָנְסָה וּלְתַקֵּן אֶת כָּל הַחַטָּאִים, כִּי זֶה זֹרֵק תְּקוּנִים לְכָל הַמְּקוּמוֹת הַצָּרִים וְכוּ', וְלִכֵּן כְּשֶׁאֲדָם מְרַגֵּשׁ שֶׁהוּא נִכְשֵׁל בְּאִיזָה מְכֻשׁוּל וְכוּ', שְׂתַכַּף וּמֵיד יֹאמַר אֶת הָעֵשְׂרָה מְזַמְּרֵי תהלים שֶׁהם 'תקון הכללי' - תקון על הכל, וְיִזְכֶּה לְזִכּוּךְ וְטָהָרַת הַמַּחִין.

בפעם הראשונה כשהגעתי לארץ ישראל התפללתי בשבת בבית הכנסת של חסידי ברסלב, וראיתי שם דבר מוזר - שני בחורים רבו ביניהם, ואחד נכנס בכעס גדול וזרק על השני בקבוק וכו', ולמזלו זה לא פגע בו אלא נשבר הבקבוק לרסיסים, וצעקו עליו כמה אנשים "שבת! שבת! אתה מחלל שבת! מה אתה? חללת עכשו שבת כי שברת בקבוק בשבת!", והיה לבחור הזה בזיון גדול כי הצעקות היו ברבים שצעקו עליו, והנה פתאום אני רואה שהבחור הזה יושב באיזה פנה ואומר את ה'תקון הכללי' בבכיות עצומות, וכשסיים, שאל אותו מישהו: מה אתה בוכה כל כך? ענה ואמר: חללתי שבת בשוגג כי ההוא עצבן אותי, ולכן אמרתי את ה'תקון הכללי'. ואז ראיתי מה זה תמימות של בחור שמקרב אל רבנו ז"ל, כי אפלו שהיה בכעס גדול עד שזרק על מישהו בקבוק וכו', עם כל זאת, כשהעירו לו שחלל שבת, לקח את ה'תקון הכללי' ואמר את העשרה מזמורי תהלים ובכה להקדוש ברוך הוא שימחל לו.

רבנו ז"ל אָמַר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קס"ט) כְּשֶׁאֲדָם תָּמִיד שֶׁשׁ וְשִׂמְחָה, עַל יְדֵי זֶה הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעֵצְמוֹ שׁוֹמֵר אוֹתוֹ מִפְּגָם הַבְּרִית. וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הָאָדָם שְׁעוֹשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְלֹא מִנִּיחַ אֶת הָעֵצְבוֹת וְהָעֲצָלוֹת אֲצִלוֹ כְּרַגַּע, וְזֶה עֵקֶר תְּקוּנּוֹ, וְאִף שֶׁזֶה בָּא לְאָדָם יוֹתֵר קָשָׁה מִכָּל הָעֲבוּדוֹת שֶׁבְּעוֹלָם וְכוּ', עִם כָּל זֹאת, אִי אֶפְשָׁר לְהִתְרַפְּאוֹת אֲלֵא עַל יְדֵי שִׂמְחָה, וְכִמוֹ שֶׁאֲמַר

רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שגם חכמי הרופאים אומרים שכל המחלות והחלאים רעים שבאים לאדם זה רק מחמת חסרון השמחה, כי על ידי שמחה הוא נתרפא מהכל, ולכן תכריח את עצמך להיות רק בשמחה, וזה תקונך הנצחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תכג.

אשתי לעתיד ספרה לי שבעבר נכשלה בעברה, ומאז זה מפריע לי מאד ולא יוצא לי מהראש

שאלה:

מאת נתן: לרב שלום.

אשתי לעתיד ספרה לי על עברה חמורה שעשיתה עם גבר בעברה. היא טוענת שהיא לא רצתה בכך והוא שידל אותה במלים לעשות זאת, ועוד אומרת שנשים דעתן קלה, ובגלל שהיא ידעה שהיא עמדה להתחתן אתו הוא הצליח לפתות אותה.

היא אומרת שהיא מאד מצטערת על כך, ושהיא בכרתה על זה הרבה, אבל אני לא מצליח להוציא את זה מהראש וזה מציק לי מאד. היא אומרת לי, ובצדק, שגם העבר שלי לא נקי, אף אני עניתי לה שאין כאן מקום להשואות, כי אצלי זה היה לפני יותר מעשר שנים כשהייתי חלוני ולא ידעתי שזה אסור, ואלו אצלה זה היה לפני שנתיים וחצי כשהיא הייתה דתיה וידעה שזה אסור.

אנא הרב עזר לי, כי קשה לי, ובבקשה תראה לי דרך כיצד להתמודד עם זה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל נתן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם כל היא עדין לא אשתה, ולכן אין לה דין של אשת איש בכלל, כי אשת איש שזנתה אסורה לבעלה ולבועל וכו', אבל היא עדין לא התחנתה אתה, וזה שנכשלה וכו', הרי היא חוזרת בתשובה, וגם אתה עשית מעשים כאלו וחזרת בתשובה, ואני מכרח להגיד לך כי אצלו יתברך מאד מאד חשובה תשובה, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (ברכות ל"ד) במקום שבעלי תשובה עומדים - שם אין צדיקים גמורים יכולים לעמד, ואמרו חכמינו הקדושים (פסיקתא דרב כהנא) גדול כחה של תשובה, שכיון שאדם מהרהר בלבו לעשות תשובה, מיד היא עולה לא עד עשרה ימים ולא עד עשרים ולא עד מאה, אלא עד מהלך חמש מאות שנים, ולא עד רקיע ראשון ושני, אלא שהיא עומדת לפני כסא הכבוד, והסמ"ך-מ"ם מאד מאד מפקח מבן אדם שחזר בתשובה, כי כיון שאדם בא אל הקדוש ברוך הוא, אפלו שהוא עשה עד עכשו מה שעשה, ומתודה ומתחרט על כל מה שעשה, הקדוש ברוך הוא כבר מקבלו.

ואמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה כ' סימן י"ג) בלעם ה"ה רשע ערום, וידע שאין עומד בפני הפרענות אלא תשובה, שכל מי שחוטא ואומר חטאתי, אין רשות למלאך לגע בו, בשביל זה הוא מסית את כל אדם "מה לך לחזר בתשובה? ומה לך להתודות?", כי הוא יודע שמי שחזר בתשובה ומתודה להקדוש ברוך הוא, אין רשות למלאך המות לגע בו, ואמרו חכמינו הקדושים (תנחומא נח) אין מכה בעולם שאין לה רפואה, רפואתו של יצר הרע תשובה, ולכן כמו שלך מועילה תשובה, כך מועילה גם לה תשובה, ובפרט שהיא מתחרטת ובכחה להקדוש ברוך הוא והתודתה לפניו יתברך שזה עקר התשובה, כמובא ברמב"ם (פרק א' מהלכות תשובה הלכה א') כל מצות

שבתורה, בין עשה בין לא תעשה, אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין בשגגה, כשיעשה תשובה וישוב מחטאו חייב להתודות לפני האל ברוך הוא, שנאמר (במדבר ה') "איש או אשה כי יעשו" וגו' "והתודו את חטאתם אשר עשו" - זה ודוי דברים. ודוי זה מצות עשה, כיצד מתודין? אומר: אנא השם! חטאתי עויתי פשעתי לפניך, ועשיתי כף וכף, והרי נחמתי ובלשתי במעשי ולעולם איני חוזר לדבר זה, וזהו עקרו של ודוי וכל המרבה להתודות ומאריך בענין זה הרי זה משבח; ואם הקדוש ברוך הוא מוחל לה גם אתה צריך למחל לה, ותתחילו דף חדש בחיים, והעקר לשכח את העבר לגמרי, ולעשות התחלה חדשה.

ואמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן כ"ו) אצל העולם השכחה היא חסרון גדול בעיניהם, אבל בעיני יש בהשכחה מצלה גדולה. כי אם לא היתה שכחה, לא היה אפשר לעשות שום דבר בעבודת השם יתברך, אם היה זוכר כל מה שעבר לא היה אפשר לו להרים את עצמו לעבודתו יתברך בשום אופן, גם היו מבלבלים את האדם מאד כל הדברים שעוברים עליו. אבל עכשו על ידי השכחה נשפח מה שעבר.

ואצלו, אמר רבנו ז"ל הוא הדרך, שכל מה שעבר והלך נפסק והולך לחלוטין ואינו חוזר בדעתו עוד כלל. ואינו מבלבל כלל עצמו עוד במה שכבר עבר והלך וכו'.

וענין זה הוא דרך עצה טובה גדולה מאד בעבודת השם יתברך, כי על פי רב יש לאדם בלבולים רבים וערוב הדעת מאד ממה שחלף ועבר, בפרט בשעת התפלה, שאז באים עליו כל הבלבולים ומערבבים ומעקמים את דעתו ממה שכבר עבר. לפעמים יש לו בלבולים מענין המשא ומתן שלו ועסקי ביתו וכיוצא, באשר כי לא טוב עשה בענין זה וכיוצא וכך היה צריך לעשות וכיוצא בזה הדבר. ויש שמבלבלים אותו בעת עבודתו בתורה או בתפלה וכיוצא, בהפגמים שפגם מקדם באשר שבענין זה לא עשה כהגן נגדו יתברך וכיוצא בזה הרבה מאד כאשר ידוע לכל אדם בעצמו. על כן השכחה

היא עצה טובה גדולה מאד לזה, שתתקף ומיד שחולף ועובר הדבר, יעביר ויסלק אותו מדעתו לגמרי, ויסיח דעתו מזה לגמרי, ולא יתחיל לחשוב עוד במחשבתו בענין זה כלל.

זכר גם זכר שהיא היתה אנוסה וכו', וזו לא אשמתה לגמרי וכו', וכמו שלך מועילה תשובה גם לה מועילה תשובה. הקדוש ברוך הוא יחזיר את כלנו בתשובה שלמה ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תכד.

לאחרונה אני סובל מבעיות בעצבים. על איזה עוון זה בא? ואיך אוכל לתקן זאת ולבטל את היסורים הללו?

שאלה:

מאת דני: שלום לכבוד קדשת אדמו"ר שליט"א, אשר ממימינו אנו שותים ותורתו אנו לומדים. יהי רצון שהקדוש ברוך הוא ישלח לו רפואה שלמה, וימשיך להנהיג אותנו עד ביאת משיח, ויזכה להדפיס את כל ספריו הקדושים אשר הם כמים קרים על נפש עיפה, ולהפיצם בכל העולם, אמן.

לאחרונה אני סובל מבעיות בעצבים, דהינו חסר תחושה בחלק מן הגוף, וכן תחושות לא רגילות. על איזה עוון זה בא? ואיך אוכל לתקן זאת ולבטל את היסורים הללו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דני נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שמחלת העצבים באה לאדם העקר מחמת חסרון השמחה, כי תכף ומיד כשאדם נופל במרה שחורה ובעצבות ובדכאון פנימי רחמנא ליצלן זו מחלת עצבים וכו' וכו', ולכן עקר הרפואה לצאת מזה - זה רק שמחה, ולהכריח את עצמו בכל מיני אפנים שבעולם להיות רק בשמחה, ולא בחנם שרבנו ז"ל הזהיר אותנו על שמחה יותר מהכל, כי על כל אחד ואחת עובר בכל יום כל מיני משברים וגלים, צרות ויסורים ומכאובים, עניות ודחקות וצמצומים וכו' וכו', שזה מושך את האדם אל העצבות ואל העצלות. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קפ"ט) צריך להזהר מאד מעצבות ועצלות, כי עקר נשיכת הנחש הוא עצבות ועצלות בבחינת (ישעיה ס"ה) "ונחש עפר לחמו". עפר היא בחינת עצבות ועצלות שהם באים מיסוד העפר; ולכן מרחים להכריח את עצמו עם כל הכחות להיות רק בשמחה, וזו לא עבודה קלה ופשוטה, אלא העבודה הכי קשה, ואשרי מי שמכריח את עצמו להיות תמיד בשמחה, אזי לא יסבל משום מחלות הקשורות אל מחלת העצבים וכו'.

ולכן אני מאד מבקש אותך שתעשה כל מה שביכלתך להיות בשמחה, אשר אין למעלה מזה, ומוהרנ"ת ז"ל הבטיח לאחד מתלמידיו: אם תהיה תמיד שמח - לא תראה פני גיהנם, ויכולים להבין את זה בפשיטות, כי רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ט) אין עולם הזה, יש או גיהנם או גן עדן, ולכן כשאדם מסתובב בזה העולם ממרמר ומדכא וכו', אזי הוא טועם את טעם הגיהנם בזה העולם רחמנא לישזבן, כי אין עוד קללה יותר מזו שאדם מסתובב ממרמר ומדכא, עצוב ומיאש וכו' וכו', וזה בעצמו הגיהנם שאדם מסתובב בעצבות ובדכאון, ולא מוצא את מקומו וכו', ולכן תעשה כל מה שביכלתך רק להיות בשמחה, ואל תדחה את השמחה ליום המחרת, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני) לפי שאין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום - שמח למחר, ולא כל מי שמצר היום - מצר למחר, לפי שאין השמחה ממתנת לאדם.

ולכן תהיה היום בשמחה, ותגאל את עצמך מהגיהנם שאתה נמצא בו וכו', ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שגם חכמי הרופאים אמרו שכל המחלות והחלאים רעים באים לאדם רק מחמת חסרון השמחה, ולכן תראה למסר את נפשך רק על מדת השמחה, ותראה לבקש את הקדוש ברוך הוא בכל יום על מדת השמחה, ואז תראה שנוי לגמרי בכריאות נפשך וגופך.

עליך לדעת כי על ידי פגם הברית ובפרט בחטא הוצאת זרע לבטלה, בא האדם למרירות ולדכאון ולעצבות ומתיאש מהחיים שלו, ועקר תקונו הוא רק על ידי שמחה - שמכרח להכריח את עצמו עם כל הכחות רק להיות בשמחה, כי שמחה היא תקון הברית, ואשרי מי ששמח בכל יום שאז יזכה להכליל בו יתברך, כי אצלו יתברך נאמר (דברי הימים א' ט"ז) "עז וחדוה במקמו", וככל שאדם שש ושמח - על ידי זה זוכה לתקון נצחי, ולרפואה בגשמיות וברוחניות גם יחד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תכה.

כשאני מדברת עם בורא עולם, אני מרגישה שהוא עונה לי. האם זה אמתי או שזה רק פרי דמיוני?

שאלה:

מאת ליאת: שלום כבוד הרב, וסליחה שאני שואלת יותר מדי שאלות.

כשאני מדברת עם בורא עולם, אני מרגישה שהוא עונה לי, אף אני מבבלבלת כי אינני יודעת אם זה אמתי או שהתשובות הן פרי דמיוני. מה דעתכם?

תודה רבה, ויהי רצון שהשם יברך אתכם בשפע של כל טוב מטל השמים ומשמני הארץ.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל ליאת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שאין דבר יותר חשוב כמו להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא ולבקש ממנו יתברך כל מה שצריכים, כי אי אפשר לתאר ולשער את גדל הזכות הזו, ואם בני אדם היו יודעים מה התפלות האלו גורמות בכל העולמות, לא היו מפסיקים להתפלל בכל יום, ובדאי כשבר ישראל מתפלל אל הקדוש ברוך הוא, על ידי זה הוא מדבק את עצמו כביכול עמו יתברך, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ט') כפי הזווג שאדם מזוג את עצמו עמו יתברך בתפלה, זוכה לשדוך טוב וזוכה לפרנסה וכו', כי בזה שמדברים עמו יתברך בזה מתדבקים בו יתברך בדבקות אמת שמח מחשבתו נדבק באין סוף ברוך הוא, ולא מרגיש שום דבר רק את אמתת מציאותו יתברך, ובדאי בלי שום ספק כלל שהוא זוכה לשמע כביכול איך שהוא יתברך עונה לו על כל שאלותיו ועל כל תפלותיו וכו', ואין זה פרי דמיונו וכו' וכו'.

אשרי מי שזוכה להיות כל כך רגיל לדבר אל הקדוש ברוך הוא, עד שתמיד שם הוי"ה לפני עיניו, שאז הוא יכול לשמע חזרה מה שהקדוש ברוך הוא עונה לו על בקשותיו, ורבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ב') כשאדם זוכה ומתבודד הרבה להקדוש ברוך הוא, על ידי זה נטהר מח מחשבתו, עד שמאירים לפני עיניו השמות של נוקבא דפרדשקא, שהם השמות של הדי' עולמות - ע"ב ס"ג מ"ה ב"ן, והפתרים שלהם, וככל שמתבודד יותר, אז מאירים תמיד השמות האלו לפני עיניו, ואמר הרב הקדוש הרבי רבי אלימלך מליזענסק זכותו יגן עלינו (נעם אלימלך - נח) "וזה סימן לבעל תשובה גמור: כשהשם הקדוש שם הוי"ה ברוך הוא עומד לנגד עיניו - הוא סימן שתקן ביראתו כל חטאיו", ולכן את צריכה לדעת שזו מציאות,

ואשרי מי שמרגיל את עצמו להתבודד, ואז תמיד יאיר לו הקדוש ברוך הוא וכו', וישמע מה שצריך לשמע וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תכו.

יש לי בלבולים ומחסומים בנפש בענין שמירת השבת. איך זוכים לשמירת שבת מתוך שמחה ואמונה אמיתית?

שאלה:

מאת יעל: שלום לכם כבוד הרב.

לא מזמן הייתי באומן אצל רבנו הקדוש, וזכיתי להרגשה נפלאה שאין כמוה - קבלתי המון אורות, וכל העצבות שהייתה לי תכף ומיד נעלמה. התחלתי לצית את הצדיק ולהיות בשמחה רבה ועצומה, ואף החלטתי להתחיל לשמור שבת, ובכל פעם לקחת על עצמי עיד משהו.

הבעיה היא שיש לי בלבולים ומחסומים בנפש בענין שמירת השבת. מה אני יכולה לעשות כדי שאוכל לשמור את השבת בלי שום בלבול ומתוך שמחה ואמונה אמיתית?

אשמח לקבל את תשובתך ועזרתך, ואני מתפללת שהשם יתברך ישלח לך הרבה בריאות, ושתזכה כבר לגור בארץ הקודש. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל יעל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שזכית להיות אצל ציון רבנו ז"ל אשר אין

למעלה מזה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל את מעלת הזוכה לבוא אל ציונו הקדוש, (תני מוהר"ן סימן רכ"ה) והבטיח רבנו ז"ל בחייו ויחד שני עדים כשרים על זה - כשיסתלק, ויבואו על קברו, ויתנו פרוטה לצדקה, ויאמרו את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', אזי יניח רבנו ז"ל עצמו לארץ ולרחב, ובדאי יושיע לזה האדם, ואמר שבהפאות יוציא אותו מהגיהנום אפלו אם יהיה אותו האדם איך שיהיה, אפלו אם עבר מה שעבר וכו', רק מעתה יקבל על עצמו שלא ישוב לאולתו חס ושלום.

ובליזה שקדם הסתלקותו אמר לאנשי שלומנו: מה לכם לדאג מאחר שאני הולך לפניכם? ומה אם הנשמות שלא הכירו אותי כלל הם מצפים על תקונים שלי, מכל שכן אתם וכו'. [נכתב מוהרנ"ת ז"ל: וכן אפלו אלו שלא זכו להכיר את רבנו ז"ל בחייו, כשיבואו על קברו הקדוש ויסמכו עליו, וילמדו ספריו הקדושים, וינגילו עצמם לילך בדרכיו הקדושים הנאמרים בספריו הקדושים, בדאי יש להם על מה שייסמכו. אשריהם אשרי חלקם, ולא יאשמו כל החסידים בו, כי כבר גלה דעתו בכמה לשונות בפרוש וברמז שכל מה שעוסק עמנו אינו בשבילנו לבד, כי אם את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה].

ולכן אם זכית להיות אצל ציון רבנו ז"ל ואמרת שם את העשרה מזמורי תהלים שהם התקון הכללי את צריכה מאד מאד לשמח בזה, כי זה תקון נפלא מאד.

את צריכה לדעת ששבת זה עקר היהדות, ומי שמחלל שבת, כתב הרמב"ם (פרק ל' מהלכות שבת הלכה ט"ו) השבת ועבודה זרה כל אחת משתיהן שקולה כנגד שאר כל מצות התורה, והשבת היא האות שבין הקדוש ברוך הוא ובינינו לעולם, לפיכך כל העובר על שאר המצות הרי הוא בכלל רשעי ישראל. אבל מחלל שבת בפרהסיא הרי הוא כעובד עבודה זרה ושניהם כגוים לכל דבריהם, לפיכך משבח הנביא ואומר (ישעיהו נ"ו) "אשרי אנוש יעשה זאת וכן אדם יחזיק בה שמר שבת מחללו" וגו', וכל השומר את השבת כהלכתה

ומכבדה ומענגה כפי כחו, כבר מפרש בקבלה שְׁכָרוּ בְּעוֹלָם הַזֶּה יִתָּר עַל הַשָּׂכָר הַצָּפוֹן לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁנֵאמַר (ישעיהו נ"ח) "אִז תִּתְעַנֵּג עַל הַיַּיִן וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל בְּמַתֵּי אֶרֶץ וְהֵאֲכִילְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אֲבִיךָ כִּי פִי הַיַּיִן דִּבֶּר".

הרי שֶׁלֶךְ לְפָנֶיךָ, שְׁמִי שְׁמַחֲלֵל שֶׁבֶת יֵשׁ לוֹ דִּין שֶׁל גּוֹי, וְאֵין עַל זֶה שׁוֹם פְּקוּדוֹת, וְלִכֵּן מִי שְׁחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁזֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת עַד הַסּוּף, וּבִפְרָט לְשׁוֹר עַל שֶׁבֶת קֹדֶשׁ, וְלֹא בַחֲנָם שְׁאֵמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן י"ז) צָרִיךְ לְהִזָּהֵר מְאֹד לְהִיּוֹת שְׁמַח וְטוֹב לֵב בְּשֶׁבֶת, כִּי מַעֲלַת וּקְדוּשַׁת שֶׁבֶת גְּדוּלָה וִיקָרָה מְאֹד, שְׁאֵי אֶפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. וְצָרִיךְ לְנַהֵג שְׁמַחָה גְּדוּלָה בְּשֶׁבֶת קֹדֶשׁ, וְלִבְלִי לְהִרְאוֹת שׁוֹם עֲצָבוֹת וּדְאָגָה כָּלֵל, רַק לְהִתְעַנֵּג עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּלְהִרְבּוֹת בְּתַעֲנוּגֵי שֶׁבֶת בְּכָל מִינֵי תַעֲנוּג, הֵן בְּאֲכִילָה וְשִׁתִּיָּה, הֵן מְלַבּוֹשִׁים כְּפִי מַה שְׁיֻכַּל, כִּי אֲכִילַת שֶׁבֶת כְּלָה רוּחַנִית כְּלָה קֹדֶשׁ, וְעוֹלָה לְמִקּוֹם אַחַר לְגַמְרֵי מְאֲכִילַת חַל, וְאִם הֵייתָ יוֹדַעַת מַה זֶה לְהִיּוֹת בְּשֶׁמַּחָה בְּשֶׁבֶת, לֹא הֵייתָ מְפַסְיָקָה לְרַקֵּד כָּל הַשֶּׁבֶת מֵרַב שְׁמַחָה שְׁאֵת יְהוּדֵיהָ מְאֲמִינָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהֵייתָ הַשֶּׁבֶת יְקָרָה בְּעֵינֶיךָ.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ לְטוֹבָתְךָ הַנְּצַחִית שֶׁתִּתְחַלִּי לְשׁוֹר שֶׁבֶת, וְאִז הַשֶּׁבֶת תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ, וּמִי שְׁזוֹכָה לְשׁוֹר שֶׁבֶת - הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, כְּמֵאמָרָם ז"ל (שֶׁבֶת ק"ח:) כָּל הַמְּשַׁמֵּר שֶׁבֶת כְּהִלְכָתוֹ אֶפְלוּ עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה כְּדוֹר אֲנוֹשׁ מוֹחֲלִין לוֹ, שְׁנֵאמַר (ישעיהו נ"ו ב') "אֲשֶׁרִי אֲנוֹשׁ יַעֲשֶׂה זֹאת וּבֶן אָדָם יִחְזִיק בָּהּ שְׁמֵר שֶׁבֶת מִחֲלָלוֹ וְשִׁמְרֵהּ יְדוּ מַעֲשׂוֹת כָּל רָע", אֵל תִּקְרֵי מִחֲלָלוֹ אֲלֵא מִחֹל לוֹ.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִכְנִיס בְּךָ דַּעַת וְתַחֲזִירִי בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאִז הַכֵּל יִסְתַּדֵּר עַל הַצַּד הַכֵּי טוֹב.

הַמְּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תכז.

אני משתדל להתחזק באמונה, ללכת לשעורים ולקיים מצוות, אבל היצר הרע לא מרפה ממני

שאלה:

מאת בנימין: לכבוד הצדיק עטרת ראשנו מחמד לבנו. אני משתדל להתחזק באמונה, ללכת לשעורים ולקיים מצוות, אבל היצר הרע לא מרפה ממני. בזכות רבנו זכיתי להרגיש את הרע שיש בתאוות, וזה גורם לי בלבולים גדולים, כי אומרים שהדבר הכי גרוע לאדם זה שהוא נמצא בין שני עולמות...

אני עובד ולומד לתארה, ושמיירת השבת זה מה שמאזן אותי, אבל הרבה פעמים אני נסחף אחרי התאוות רחמנא לצלן, ובכל פעם הפוח נמצא במקום אחר. אני רוצה לזכות לגאולה פרטית ואני צועק על כך להשם יתברך. אשמח לקבל מכבוד הרב תפלה יומית ועצה שתעזר לי להתגבר על היצר הרע. תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל בנימין נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שרבנו ז"ל למד אותנו למוד עמק עמק מי ימצאנו, שבלי זה אי אפשר לעבר את זה העולם, והוא (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רפ"ב) שצריך כל אדם למצא בעצמו נקודות טובות, כי אין זה עצה לשבור את עצמו ולפלל ביאוש וכו', כידוע שצריך האדם להזהר מאד להיות בשמחה תמיד, ולהרחיק את העצבות מאד מאד, ואפלו כשמתחיל להסתכל בעצמו ורואה שאין בו שום טוב, והוא

מלא חטאים, ורוצה הסמ"ך-מ"ם להפילו על ידי זה בעצבות ומרה שחורה חס ושלום, אף על פי כן אסור לו לפל מזה, רק צריך לחפש ולמצא בעצמו איזה מעט טוב, כי איך אפשר שלא עשה מימיו איזו מצוה או דבר טוב, ואף שכשמתחיל להסתפל באותו הדבר הטוב, הוא רואה שהוא גם כן מלא פצעים ואין בו מתם, הינו שרואה שגם המצוה והדבר שבקדשה שזכה לעשות, הוא גם כן מלא פניות ומחשבות זרות ופגמים הרבה, עם כל זה איך אפשר שלא יהיה באותה המצוה והדבר שבקדשה איזה מעט טוב, כי על כל פנים, איך שהוא, על כל פנים היתה איזו נקדה טובה בהמצוה והדבר טוב שעשה, כי צריך האדם לחפש ולבקש למצא בעצמו איזה מעט טוב, כדי להחיות את עצמו, ולבוא לידי שמחה. ובאמת כל בר ישראל מלא מצוות פרמון, כמאמרם ז"ל (ברכות נ"ז.) על הפסוק (שיר השירים ד') "כפלח הרמון רקתך" - מאי רקתך?, אפלו ריקנין שבך מלאים מצות פרמון.

ולכן אתה צריך להחיות את עצמך עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בך, ולא להמשיך את עצמך אל הרע וכו', ואל תחטט אחר הרע שיש בך וכו', כי רע יש אצל כלנו, ואנחנו צריכים להסתפל רק על הטוב, ורבינו ז"ל למד אותנו (תהלים ל"ד ט"ו) "סור מרע ועשה טוב", הינו לעשות הרבה טוב וממילא הרע יפל, ולכן אל תסתפל על הרע שלך, תסתפל רק על הטוב שלך, ואז תהיה הכי מאשר בחייה.

העקר תעבד על נקדת השמחה - להיות בשמחה עצומה עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בך, ותראה להתפלל את התפלה הזו בכל יום אפלו כמה פעמים, כדי שתזכה להיות בשמחה:

רבונו של עולם! זכני להיות בשמחה תמיד, ואזכה להרגיש את השמחה ברמ"ח איברי ובשס"ה גידי, עד שהשמחה תגיע לרגלי, שאזכה לרקד בכל יום מרב שמחה על גדל החסד שעשית עמדי, שנבראתי מזרע ישראל, ואני יכול לקיים את מצוותיה. אנא רחם עלי והרחק ממני את העצבות והעצלות, וזכני לדבר בכל

יום עם אחרים משמחה, ואזכה לשמח את אחרים, ועל ידי זה גם אני אזכה לשמח, ובזכות השמחה אזכה להכליל בך לגמרי, עד שלא אראה לפני עיני רק את אמתת מציאותך תתברך, איך שאתה מחיה ומנהיג ומקים את כל הבריאה כלה, וזכני לאמונה ברורה ומזככת שאזכה לדעת בידיעה ברורה שאתה נמצא ואין בלעדך נמצא, ועל ידי זה תמחל לי על כל עוונותי, ואזכה להכליל בך מעתה ועד עולם אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיו לך חיים טובים ונעימים, חיים מאשרים, וחיים שמחים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תכח.

האם זה נכון שכל המחלות מגיעות בגלל הקלפות הסובבות את האדם?

שאלה:

מאת יחיאל: חבר שלי קרא בספר כלשהו שכל המחלות שבאות לאדם לא עלינו, מגיעות בגלל שהוא התרחק מהקדוש ברוך הוא ולכן מקיפות אותו קלפות שפוגעות בו. האם זה נכון?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יחיאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מִכְרַח לְהַגִּיד לְךָ שְׁכַאֲשֶׁר אָדָם חוּטֵא, בַּר מִינֵן, הוּא בּוֹרֵא קַלְפוֹת וּמִשְׁחִיתִים סְבִיבו, שְׁלֵא נִרְאִים בְּעֵינַי הַגְּשָׁמִית, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵכוֹת ו.) תִּנְיָא אַבָּא בְּנִימִין אוּמַר: אֲלַמְלִי נִתְנָה רְשׁוּת לְעֵינַי לְרְאוּת - אֵין כָּל בְּרִיָּה יֹכֵלָה לְעַמּוֹד מִפְּנֵי הַמְּזִיקִין. אָמַר אַבְיִי: אֵינְהוּ נְפִישִׁי מִינֵן וְקִימִי עַלְן כִּי כִסְלָא לְאוּגֵיָא. אָמַר רַב הוּנָא: כָּל חַד וְחַד מִינֵן אֲלָפָא מִשְׁמַאֲלִיָּה וְרַבְבְּתָא מִימִינִיָּה; וּמָה הֵם אֵלוֹ הַקַּלְפוֹת? אָדָם יֹכֵל לְהַרְגִישׁ אֶת זֶה עִם הַמַּחְשְׁבוֹת הַמְּבַהֲלוֹת וְהַמְּלַבְּלוֹת שְׁלוֹ וְכוּ', וְכֵן הַמְּרִירוֹת וְהַעֲצָבוֹת וְהַדְּכָאוֹן שְׁמִסְבִּיבִים אוֹתוֹ וְכוּ', כִּי אָדָם שְׁנִמְצָא בְּדְכָאוֹן וְעֲצָבוֹת עֲמָקָה, וְכֵן הוּא מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל, כָּל זֶה בָּא מִרוּחוֹת וְקַלְפוֹת שֶׁהַתְּלַבְּשׁוּ בּוֹ וְכוּ', וְאִף שְׁאֲנָשִׁים צוֹחֲקִים מְזֵה וְאוּמְרִים שְׁאֵין דְּבַר כְּזֶה שְׁדִים וְרוּחוֹת וְכוּ', עִם כָּל זֹאת שִׁיבְחָנוּ בְּעֲצָמָם מְדוּעַ פְּתָאוּם הֵם מְבַהֲלִים וּמְבַלְבְּלִים וְכוּ', וּפְתָאוּם נִכְנָסִים בְּלַחֲץ וּבְדְכָאוֹן פְּנִימִי, מִמָּה זֶה נּוֹבֵעַ? אֲזִי בְּכָל מְקוֹם שֶׁחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים מְזַכְּרִים "רוּחַ רָעָה", מְפָרֵשׁ רְש"י: שְׁרוּצָה לְהִיּוֹת לְבַד בַּחֲשֶׁךְ וְכוּ', אוֹ שְׁנִכְנָסוֹת בּוֹ מַחְשְׁבוֹת לְהַתְּאָבֵד וְכוּ', אוֹ שְׁמַתְחִיל לְרוּץ וְאֵינוֹ יוֹדֵעַ לְאִיפָה הוּא רָץ וְכוּ', וְזוֹ מְצִיאוֹת וְעֲבָדָה קְיָמָת. וּמֵאִיפָה זֶה בָּא? מַחְטְאִים שְׁאָדָם חוּטֵא, וּמְזֵה בָּאִים כָּל הַסְּפָקוֹת וְהָאֵי-וְדָאוֹת וְכוּ', וּמְרַגִּישִׁים מְבַהֲלִים וּמְבַלְבְּלִים וְכוּ', וּמְלֵא סְפָקוֹת וְכוּ', וְזֶה מְאֹד מְאֹד מְצַעַר אֶת הָאָדָם שְׁנִכְנָס בְּזֵה, וְזוֹ הָאֵמֶת הַבְּרוּרָה לְמִי שְׁמוּדָה בְּדַבְּרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים.

וְהִנֵּה מוּבָא מֵהַרְבַּ הַקְּדוּשׁ רַבִּי קְלוּנִימוּס קַלְמֵן זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ בְּעַל מַחְבֵּר סֵפֶר "מְאוּר וְשִׁמְשׁ", שֶׁהִיא תְּלִמִּידוֹ הַגְּדוֹל שֶׁל הַרְבֵּי רַבֵּי אֱלִימֶלֶךְ מְלִיזְעַנְסֵק זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, (עֵין מְאוּר וְשִׁמְשׁ - חֶקֶת) וְזֶה לְשׁוֹנוֹ שֵׁם: שְׁמַעְתִּי מְרוּפָא מְמַחָה שְׁאָמַר לִי שֶׁהוּא מְבִין מְעַמְקֵי חֲכָמַת הַרְפוּאוֹת, שְׁכָל מִינֵי חֲלָאִים רַחֲמָנָא לִיצְלָן מְתֵהוּיִם עַל יְדֵי קַלְקוּל אֲוִירִים וְרוּחוֹת רְעוֹת, וְהוּא שְׁכַאֲשֶׁר יְעוֹת אָדָם דְּרַכּוֹ לְהַטּוֹת מֵהַדְּרָךְ הַיָּשׁוּר, אֲזִי סָר הַשְּׁמִירָה מְעָלִיו, וְהַרוּחוֹת לֹא טוֹבִים רוֹצִים לְדַבֵּק בְּהָאָדָם הַזֶּה וּלְקַלְקֵל אֶת טְבַעוֹ, וְעַל יְדֵי זֶה יוֹכֵל לְבוֹא לְיַדֵּי חֲלָאִים רְעִים רַחֲמָנָא לִיצְלָן, וְכֵן בְּמִנְיַעַת הַפְּרָנְסָה הוּא גַם כֵּן עַל יְדֵי

המשוטטים באוירים הרוצים להדבק בהאדם ולהביאו לידי עניות, והם מונעים ממנו פרנסתו שלא יצליח בעסקיו, ומונעים את הקונים ממנו או את המוכרים לו, וכשהצדיק מתפלל עבורו, אז מרחמים הרוחות רעות לילך ממנו, חונה מלאך השם סביבו, ובכל אשר יפנה יצליח; עין שם.

רואים מכל זה, מה זה קלפות ומשחיתים שמסבבים את האדם, עד שמאבדים לו את הפרנסה ואת כל מה שיש לו.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תכט.

**אנחנו רוצים לגור ביבנאל, אך נאלץ לעזב את מקום
העבודה שלנו. האם לעשות זאת?**

שאלה:

מאת יצחק: לכבוד רבנו שליט"א יאריך ימים על ממלכתו. אני עומד להתחתן בקרוב מאד, ולפני כמה שבועות הרב ברך אותי ואת ארוסתי על המעבר ליבנאל אחרי החתונה. אני רוצה להודיע בעבודה שאני עוזב על מנת שיהיה לי מחליף, אך מצד שני אני זוכר את הדבור שאמרתם ש"לא זורקים פרנסה", ואיני יודע כיצד לנהג בענין. חשוב לי שתדעו שאני וארוסתי לא מוכנים ללכת לגור בשום מקום אחר רק ביבנאל וזה בלבנו ובדעתנו כבר הרבה זמן. האם לעזב את העבודה על מנת שנוכל לעבר ליבנאל?
אנא כבודו ברכנו שנצליח, ואנחנו מוכנים לעשות כל מה

שְׁתַּגִּיד. וְהִי רְצוֹן שֶׁתִּזְכֶּה לָרֵב טוֹב, שֶׁפֶע גְדוֹל וּבְרִיאוֹת אֵיתָנָה.
הַחֹתָמִים בָּלֵב רוֹטֵט וּמְרַגֵּשׁ.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ב טֵבַת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל יִצְחָק נְרוּ יְאִיר

לְנֶכֶן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ, קָשָׁה מְאֹד מְאֹד לְקַחַת מִבְּנֵי אָדָם אֶת הַבְּחִירָה וְכוּ',
וְלִכֵּן אֲנִי לֹא יְכוֹל לִיעֵץ לָךְ לְעֹזֹב אֶת הָעֲבוּדָה וְכוּ', אוּ לְבוֹא לְגוֹר
בִּיבְנָאֵל וְכוּ', אֲתָה תַעֲשֶׂה כְּפִי שֶׁתְּחַלִּיטוּ שְׁנֵיכֶם, וּכְבָר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן כ"ד) שֶׁשְּׂאֵלוּ הַסִּבִּי דְבֵי אֲתוֹנָא: אֵיפָה הָאֲמָצַע
שֶׁל הָעוֹלָם? וְהִרְאָה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה עִם אֲצָבְעוֹ - פֹּה!, שְׂאֵלוֹ
אוֹתוֹ: מִי אוֹמֵר שֶׁכֶּךָ הוּא? אָמַר לָהֶם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן חֲנַנְיָה: תְּבִיאוּ
חֻבְלִים וְתַמְדְּדוּ וְתִרְאוּ שְׂאֵנֵי צוֹדֵק.

וּמִגִּלְהָ רַבְּנוּ ז"ל שֶׁיֵּשׁ בְּזֶה סוּד נִפְלֵא מְאֹד - כְּשֶׁמִּתְחִילִים
הַבְּלִבּוֹלִים עִם הָאָדָם אֵיפָה הַמְּקוֹם שֶׁלוֹ לְהִיּוֹת וְלָגוֹר, אֲזֵי הָעֲצָה
לְהִגִּיד לוֹ - פֹּה! אֵיפָה שְׂאֲתָה נִמְצָא שֶׁם אֲמָצַע הָעוֹלָם! וְעַם כָּל
זֹאת כְּשֶׁהִקְלַפּוֹת וְהַמְשָׁחִיתִים שֶׁבָרָא מִחֲמַת עֲוֹנוֹתָיו מִבְּלָבָלִים אוֹתוֹ
וְשׂוֹאֵלִים: מִי אוֹמֵר שְׂאֲתָה צָרִיךְ לְגוֹר פֹּה, אוֹלֵי אֲתָה צָרִיךְ לְגוֹר
בְּמְקוֹם אַחֵר? וְאַחֵר כֶּךָ כְּשֶׁיִּלְךָ לְמְקוֹם אַחֵר וְכוּ', גַּם שְׂמָה יִגִּידוּ לוֹ:
מִי אוֹמֵר שְׂאֲתָה צָרִיךְ לְגוֹר פֹּה, אוֹלֵי אֲתָה צָרִיךְ לְגוֹר בְּמְקוֹם אַחֵר?
כִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹטֵא בְּפָגַם הַבְּרִית אֲזֵי הוּא בּוֹרֵא קְלַפּוֹת וּמְשָׁחִיתִים,
וְהֵם מִבְּלָבָלִים אֶת דַּעְתוֹ וּמַעֲקֵמִים אֶת לְבוֹ וְכוּ' בְּקִשּׁוֹת וּסְפִקוֹת,
וְלֹא מוֹצֵא אֶת הַמְּקוֹם שֶׁלוֹ, אֲבָל אִם הָאָדָם מֵאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּמְכַנִּיס
בְּדַעְתוֹ אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל יְדֵי זֶה אֵיפָה שָׂרַק תְּשִׁים
אוֹתוֹ הוּא יִהְיֶה רַק שְׂמַח, כִּי אֵין עוֹד שְׂמַחָה כְּשֶׁמִּחַת הָאֲמוּנָה בְּהַשֵּׁם
יִתְבָּרַךְ, וְלִכֵּן קָשָׁה לִי מְאֹד מְאֹד לְהִגִּיד לְשְׁנֵיכֶם אֵיפָה לְגוֹר, תְּחַלִּיטוּ
אֲתֶם.

העקף מה שאני רוצה להגיד לכם כשמתחננים צריכים לדעת שצריכים לגור ביחד באהבה גדולה ובהבנה הודדית, כי (סוטה יז.) איש ואשה זכו - שכינה ביניהן, ואמרו (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ח') אי אפשר לאיש בלא אשה, ואי אפשר לאשה בלא איש, אי אפשר לשניהן בלא שכינה, ובמקום שהשכינה נמצאת שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי 'שלום' אמרו חכמינו הקדושים (שבת י.) זה שמו של הקדוש ברוך הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש ברוך הוא בתוך הבית, זה נקרא 'שלום בית', הינו שמו של הקדוש ברוך הוא בתוך הבית.

הקדוש ברוך הוא יעזר לכם שיהיה בסמך טוב ובמזל טוב, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תל.

**יש לי רצון עז לחדש חדושי תורה כפי הבנתי ודעתי.
האם זה מתר?**

שאלה:

מאת אבי: שלום לצדיק היקר
יש לי רצון עז לחדש חדושי תורה כפי הבנתי ודעתי. האם זה מתר? והאם מתר לי להדפיס את החדושים כדי לזכות בהם את הרבים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, י"ג טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אבי גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"ה) ש'לחדש בתורה זה תקון גדול לפגם הברית, כי בזה שאדם חטא עד עכשו במח מחשבתו והכניס בו כל מיני מחשבות זרות והרהורים רעים וכו', התקון שלו שיכניס עכשו את כל מח מחשבתו בתוך התורה, ויחדש בה. ואמר רבנו ז"ל שלכל אחד מתר לחדש ובלבד שלא יוציא דין חדש, כי יש לבני אדם ובפרט להלומדים תאנה גדולה להמציא דין חדש וחקרה חדשה, וכן אמר רבנו ז"ל שגם בכתבי האריז"ל מתר לחדש.

ובאמת, על ידי חדושי תורה האדם יכול לראות עין בעין את השגחתו הפרטית, כי מאיפה בא החדוש, הרי זה דבר שלא ידע עד עכשו, והתחיל לחדש בתורה ופתאום נובעים לו רבוי חדושים, מה שאפלו לא חשב על זה? כי המח הוא כמו מעין שהוא נובע בכל פעם דברים חדשים, חדושים ודרושים יפים שלא חשב על זה קדם. ולכן לא רק שמתר לחדש, אלא מצוה לחדש, ובזה זוכה לתקון המחין, וכן רואה עין בעין אמתת מציאותו יתברך איך שבכל פעם נובעים לו דברים חדשים מה שלא ידע מזה מקדם.

ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"א) אלו שמחדשים בתורה, ראוי להם ללמד קדם החדוש ואחר החדוש פוסקים, וזה כמו אנשי חיל ששומרים אותו. והכונה, כי אם לומד פוסקים, אזי הוא יודע שאף שהוא מחדש בתורה, אבל אסור לו לצאת מגדר השלחן ערוך, כי מי שיש לו כח החדוש יכול להטעות עצמו וכן את אחרים נגד ההלכה, ולכן אפלו כשמחדשים איזה חדוש בנגלה או בנסתר, עליו לזכר שאסור לצאת מההלכה.

לכן, ראה להרגיל את עצמך לחדש הרבה בתורה, ודע לך שהקדוש ברוך הוא מאד נהנה מהחדושים שמחדשים, והוא בונה עולמות חדשים, כמוכא בזהר (עין בהקדמת הזהר דף ה). אבל זה מוכרח להיות על פי הקדמות אמתיות, כי אם לא, כתוב שם בזהר שבורא רקיעים דשוא ואוי לו ואוי לנפשו וכו', עין שם.

והענין הוא, כי כח הכתיבה יש לו כח גדול להפך את המחשבה מההפך אל ההפך – או לבנות לו את האמונה הקדושה בו יתברך, או חס ושלום להחריב את האדם לגמרי ולהפיל אותו מהאמונה הקדושה רחמנא ליצולן. ולכן, אשרי מי שמחדש חדושים בדברי אמונה ומחזק את אחרים, שאז אל רב טוב הצפון יזכה, ואין עוד זכות יותר גדולה מלזכות את הרבים אשר זכות הרבים תלויה בו.

ובענין להדפיס חדושי וכו', על זה צריכים קדם ללמד את התורה בלה – תנ"ך, ששה סדרי משנה, ש"ס בבלי ירושלמי ותוספתא, כל ספרי המדרשים וספרי הזהר והתקונים וכו' כדי שלא יצא מכשול מתחת ידיו, ולא יכולים לומר את דעתו הפרטית בלי ההקדמות של חכמינו הקדושים כי האדם עלול לעשות המון טעויות וכו', ולכן קדם שמדפיסים ספר ומחדשים חדושים, אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רס"ב) שצריכים לבכות הרבה ולשפך דמעות כמים, כדי שלא תצא חס ושלום שום תקלה מתחת ידו.

הקדוש ברוך הוא יעזר שנזכה שיהיה לנו תמיד חלק בזכות הרבים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תלא.

ראש הכולל שלי נזף בי ואמר לי שאסור ללמד בספרי חב"ד. האם זה נכון?

שאלה:

מאת שמעון: לכבוד הצדיק מיבנאל שליט"א.
היה בכולל שלי מעשה לא נעים בכלל, והחברותא שלי הפנה אותי אליך לעצה והדרכה. אני לומד בכולל להוראה במרכז הארץ, ויוצא שהרבה פעמים אני נשאר בהפסקה

ללמד ספרי מוסר ויראה. בשבוע שעבר ישבתי ללמד בספר שקבלתי במתנה - 'תורת מנחם התועדיות', שהוא ספר נפלא בעמקות ובבקיאות בכל התורה כלה. כאשר ראש הכולל ראה אותי עם הספר, קבלתי ממנו נזיפה חריפה מאד בלשון המקטה - הוא התחיל לדבר על כפיירה וכו', ואני הייתי המום, כי בכלל לא הבנתי מה הבעיה ומה זה שיק לאדמו"ר מחב"ד וספרי.

האם אכן יש בעיה ללמד בספרים אלו? והאם עלי לפנות אל ראש הכולל ולברר אתו מה הבעיה, או שאין טעם לדבר אתו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ד טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שמעון נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

פלא גדול בעיני איך שאחד לא מתבייש לדבר ככה נגד ספר המדבר מגלוי אלקות במדרגה עליונה מאד ובנוי על תורת הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו, ועוד מתבטא בצורה גסה שזו כפיירה וכו', אין זה אלא שהוא בעצמו פגום מאד, כי לא ימלט שאדם שלא חטא שיתבטא על ספר חסידות שמגלה אלקותו יתברך בבטויים חמורים כאלו וכו' וזו בושח וחרפה. בכל יום יוצאים עתונים וחוברות מלאים נאוף וזהום שקוץ תעוב וערם, מלאים כפירות ואפיקורסות ואף אחד לא מדבר על זה, אלא עוד קוראים את זה 'עתונים חרדיים' וכו' אשר כלם מלאים פוליטיקה של שקר וכו' וכל אחד רוצה להראות שהמפלגה שלו הכי אמיתית וכו', וכשאברך בכלל רוצה לעין בספר שמגלה את אלקותו יתברך בגלוי נורא ונפלא מאד מתבטא ראש הכולל שזה מלא בכפירות ואפיקורסות, מכרח להיות שהוא פגום מאד כי איך לא יתבייש לדבר על ספר שהוא מלא בגלוי אלקות?

לאחרונה נעשה הפקר שלא מתבישים לדבר על ספרים שמגלים

את הקדוש ברוך הוא או על ספרים שמבררים הלכות בתורה וכו' ומכרח להיות שאלו שמדברים הם מאד פגומים בפגם הברית, כי מי שמדבר על ספר המגלה את הקדוש ברוך הוא או על ספר המברר הלכות בתורה, הוא מראה שהוא פגום מאד.

וכתב מוהרנ"ת ז"ל בהקדמת ספרו לקיטוי הלכות: מה המכנה חברו בשם רע אין לו חלק לעולם הבא, על אחת כמה וכמה שאדם מכנה שם לספר שמגלה ומפרסם את אמתת מציאותו יתברך, שבודאי אין חלק לעולם הבא! ולכן זו עזות מצח להתבטא כך על ספר כזה מתורתו של צדיק נשמתו עדן שהיה בתקופתנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תלב.

בכל לילה בתי הקטנה מתעוררת כמה פעמים ובאה לחדר השנה שלי. מה אפשר לעשות בעניין?

שאלה:

מאת נטלי: עד עכשו בתנו ישנה אתנו באותו החדר והמטה, אך עכשו יש לה חדר משלה והיא ישנה שם. הבעיה היא, שבכל לילה היא מתעוררת כמה פעמים, באה אלי ורוצה שאישן אתה, ואני נאלצת לקום ולהחזיר אותה למטתה, יוצא שכל הלילה אני לא ישנה, כי כל הזמן הילדה מתעוררת ואני צריכה להרדים אותה מחדש בחדרה.

אני נמצאת כעת בחדש השמיני להריוני, ועוד מעט צריכה ללדת, ואני מפחדת שאצטרף להתמודד עם ילדה שלא יכולה לישן לבד וגם עם תינוק קטן שבטח יקום הרבה בלילות. מה נתן לעשות?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ד טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל נְטָלֵי תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

קִדְּם כֹּל, הִזְיָה טוֹב מְאֹד אִם תּוּכְלוּ לְבַדֵּק אֶת הַמְזוּזוֹת, כִּי בְּדִירָה

שֵׁשׁ שָׁמָּה פְּחָדִים אֲזִי הִכִּי טוֹב לְבַדֵּק אֶת הַמְזוּזוֹת.

טָבַע שֶׁל יְלָדִים קִטְנִים שֶׁמִּתְעוֹרְרִים בְּאֲמֻצָּע הַלַּיְלָה מִפְּחָד

וּבָאִים לִישֹׁן אֶצֶל הַהוֹרִים, וְזֶה דְּבַר מְצוּי מְאֹד מְאֹד, וְלִכֵּן אֶת לֹא

צְרִיכָה לְהַכְנִס בְּלַחֲץ מִזֶּה כִּי זֶה טָבַעִי וְכוּ'.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לָךְ שֶׁתַּעֲבִיר אֶת הַהֲרִיזוֹן בְּקַלּוֹת, וְתִלְדִּי

בְּקַלּוֹת וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת אֶצְלָכֶם תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תלג.

יֵשׁ לִי חֲבֵרָה שֶׁמְשַׁדְּרֶת לִי קִנְיָה וְצָבִיעוֹת. אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְאַהֵב אוֹתָהּ לְמֵרוֹת זֹאת?

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת לֹא: לְכַבּוֹד קִדְּשַׁת הַצְּדִיקָה, שְׁלוֹם וּבְרָכָה. יְהִי רְצוֹן

שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְפָּא וְיַחַזֵּק אֶתְכֶם וְתִזְכּוּ לְרַב שָׁנִים

טוֹבוֹת, אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן.

יְשִׁנָּה אִשָּׁה שֶׁמְאֹד קָשָׁה לִי בְּמַחְצָתָהּ, וְהַמְצָאוֹת אֶתָּה

מַחְלִישָׁה אוֹתִי מְכֹל הַבְּחִינוֹת. נִתֵּן בְּהַחֲלֵט לְרֵאוֹת שְׂזֵאת

חֲבֵרָה לֹא טוֹבָה בְּשִׁבְלִי, וְאֲנִי חָשָׁה הַמּוֹן קִנְיָה וְצָבִיעוֹת

מִצְדָּה. אֵיךְ אֶפְשֶׁר לְמֵרוֹת הַהֲרַגְשָׁה הַזֹּאת לְלַמֵּד עָלֶיהָ זְכוֹת?

ואיך נתן גם מהמקום בו אני נמצאת לקרב אותה ולדלות מעצמי רחמנות ואהבה כלפיה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ד טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל לאה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אף אחד לא מבקש אותך שיהיה לך קשר עם אשה שמציקה לך, ואת בכלל לא צריכה לחשב ממנה, כי כל אדם צריך לזכור שאם הוא לא מסתדר עם מישהו, שלא יתקרב אליו ולא יחשב ממנו, וככה ינצל מכל הבעיות.

רואים הרבה בני אדם שמחפשים אחר בעיות וכו' ומוצאים את הבעיות, ולמה צריכים את זה? תמיד צריכים לזכור: עם מי שאני לא מסתדר - אין לי עסק אתו, אני לא צריך להתבלבל ממנו ולא צריך להיות לי אכפת ממנו.

הקדוש ברוך הוא יעזר שנזכה לראות תמיד את הטוב אצל כל בר ישראל ושום דבר בעולם שלא יוכל לכלבל אותנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תלד.

אני פרוד מאשתי כבר חמשה-עשר חודשים, ואינני יודע מה לעשות. אנא, עזר לי!

שאלה:

מאת מאיר: אני אלמן לשעבר ואב לשני ילדים. נשאתי בשנית עם אלמנה, והבאנו יחד חמשה ילדים. רב הזמן סבלתי

מְהֵאֲשָׁה צָרוֹת, וּבְכָל פֶּעַם שֶׁדַּבַּרְתִּי אֶתְּהָ עַל גְּרוּשׁוּיָן – הִיא סָרְבָה. עֵכָשׁוּ אֲנִי פְרוּד כְּבָר חֲמִשָּׁה-עָשָׂר חֲדָשִׁים, וְאֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מַה לַעֲשׂוֹת, מִמָּשׁ אֹבֵד עֲצוֹת. אָנָּה, עֲדוּ לִי!

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ד טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל מְאִיר נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֵתְּהָ הִתְחַתַּנְתָּ עוֹד פֶּעַם וְהִבַּאת חֲמִשָּׁה יְלָדִים, וְלִכְּן אֵתְּהָ מְכַרְךָ לְרַחֵם עַל הַיְלָדִים כִּי מִי שֶׁסּוֹכֵל בְּגֵרוּשִׁים זֶה רַק הַיְלָדִים.

יְדוּעַ שְׂרַבְנוּ ז"ל הַזֵּהִירְנוּ מְאֹד מְאֹד עַל שְׁלוֹם בֵּית, וְאָמַר (שיחות ה'ר"ן סימן רס"ז) שֶׁצָּרִיכִים מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר עַל שְׁלוֹם בֵּית וּלְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת הָאִשָּׁה, כְּמֵאֲמָרָם ז"ל (בְּכָא מְצִיעָא ג"ט) אוֹקִירוּ לְנִשְׂיִיכוֹ כִּי הֵיכִי דִתְתַעֲתְרוּ [תְּכַבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדִי שֶׁתַּעֲשְׂרוּ].

וְלִכְּן, כָּל כֶּף חֶבֶל שֶׁנִּפְרַדְתֶּם כְּבָר חֲמִשׁ עֶשְׂרֵה חֲדָשִׁים, וְאֵתְּהָ כּוֹתֵב שֶׁאֵתְּהָ לֹא יוֹדֵעַ מַה לַעֲשׂוֹת וְכוּ' לְדַעֲתִי תוֹרִיד אֶת הָרֹאשׁ וְתִבְקֶשׁ סְלִיחָה וְתַחֲזְרוּ אֶחָד לְשָׁנִי וְתִשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם וְתִתְחִילוּ לְחַיּוֹת חַיִּים טוֹבִים, חַיִּים נְעִימִים, חַיִּים מְאֻשְׂרִים, כִּי סוּף כָּל סוּף שְׁנֵיכֶם נִמְצָאִים בְּאוֹתוֹ מִצֵּב – אֵתְּהָ אֶלְמֵן וְהִיא אֶלְמָנָה וְלָמָּה לֹא תִבְיֵנוּ אֶחָד אֶת הַשְּׁנַיִם? מִי יוֹדֵעַ אִם זֶה לֹא הַזְּווּג הָרֹאשׁוֹן שֶׁלְּךָ? לְקַחוּ מִמֶּךָ אֶת אִשְׁתְּךָ הָרֹאשׁוֹנָה וְלְקַחוּ מִמֶּנָּה אֶת בַּעֲלָהּ הָרֹאשׁוֹן כִּי מִשְׂרֵשׁ נִשְׁמַתְכֶם אִתְּם אֶחָד, וְלִכְּן לְדַעֲתִי תִשְׁלִימוּ בֵּינֵיכֶם וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲשֶׁר שָׁמוּ 'שְׁלוֹם' יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם בֵּינֵיכֶם, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת טוֹבוֹת אֲצִלְכֶם תָּמִיד.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תלה.

**בשבוע האחרון נולד לי בן, ולהבדיל, לאחותי נפטר בן.
איך הרב מסביר את זה?**

שאלה:

מאת שמעון נחמן: לכבוד מוהרא"ש.
ברוך השם ובשעה טובה נולד לי בן בכור שגם שמחה גדולה
במשפחה, אבל כמה שעות אחר כך נהיה עצב גדול - אחותי
וגיסי היקרים אבדו את בנם הקטן שסבל ממחלה קשה ועוד
לא הגיע לגיל שלש. איך הרב מסביר שדוקא באותו יום שנולד
לי בן, אחותי ובעלה אבדו את הבן הצדיק שלהם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ד טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שמעון נחמן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

צר מאוד לשמע ספור כזה, אבל לדעתי אסור לערב בין שני
הדברים. אנחנו לא יודעים את דרכי המקום ברוך הוא ויש ענינים
של גלגולים וכו' ואף שזה כואב מאוד שקרה אסון כזה, אסור
לכם להתבלבל מזה, אלא לומר (דברים ל"ב ד) "הצור תמים פעלו כי
כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא". ולכן אל תקחו
שום אשמה עליכם כי אתם לא אשמים בכל הספור, ואל תבלבלו את
עצמכם בבבלולי חנם בשביל זה.

הקדוש ברוך הוא המנחם את עמו ישראל, הוא ינחם את אחותך
וגיסקי שיחיו, ומי יודע איזו נשמה היתה צריכה להגיע למספר השנים

האלו ולתקן את מה שיש לה לתקן, וחזרה. שנשמע ונתבשר תמיד בשורות משמחות.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תלו.

הכלב שבביתנו מאד מפריע לי, אף בעלי מאד קשור אליו. מה עושים?

שאלה:

מאת נטלי: שלום לרבי מברסלב.

אני ובעלי נשואים קרוב לשלש שנים, אשר במהלכן גרנו אצל חמותי יחד עם בתנו הקטנה. כעת אני בחדש השמיני להריוני, ולפני כמה ימים עברנו לבית חדש. לבעלי היה כלב עוד מלפני הנשואים, וגם הוא עבר יחד אתנו לבית החדש, הענין הוא שקשה לי מאד עם הכלב מבחינת הנקיון והוא גורם לי לחסר ישוב הדעת. אני רוצה להוציא את הכלב מהבית, אף מצד שני בעלי מאד קשור אליו ואני לא רוצה לגרם לו צער. מה עושים? אודה לכם מאד אם תענו לשאלתי. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ד טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל נטלי תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

עם ישראל הכשרים נשמרים לא להחזיק כלב בבית, כי כלב זו חיה טמאה. ובכלל, צריכים לשמר שלא תסתובב בבית חיה טמאה, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (כתובות מא.) מנין שלא יגדל אדם כלב

רע בתוך ביתו? שנאמר "ולא תשים דמים בביתך"; כי כבר שמענו מקרים שכלב נשף את בעל הבית שלו וכו' ומכל שכן את אחרים, ולכן אשרי מי שמרחיק מביתו דבר טמא ולא מחזיק כלב בתוך ביתו, ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות המתקת דין חלק א' סימן ב') מי שמגדל כלב מעורר דין, ולכן למה אתם צריכים את זה?

הקדוש ברוך הוא יעזר שתעברי את ההריון בקלות, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

ראו לקבע מזוזות חדשות בתוך הבית החדש בכל חדר וחדר, והקדוש ברוך הוא ישמר אתכם מכל רע ויביא לכם שפע ברכה והצלחה בתוך ביתכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תלז.

פטרו אותי מהעבודה ללא סבה מצדקת, וגרמו לי עול גדול, צער וכאב

שאלה:

מאת אירית ענת: שלום לצדיק.

אני עובדת צער, יסורים ובזיון בענין עבודתי - אני אחות מסמכת הנותנת טפול לילדים עם פגור קשה בבית הספר לפני כחדש, לאחר יציאה מהמקום התעקמה לי הרגל ונפלתי על הכביש בחזקה, ונאלצתי להיות בבית שלישה שבועות עם חבלה בברכיים ונקע בקרסל. במהלך כל השבועות האלו המנהל והאחראית לחצו עלי לחזור לעבודה למרות מצבי, ודברו אלי לא יפה, עד שנאלצתי להתלונן בכתב להנהלה. לאחר שתזרתי לעבודה, המנהל החליט שהוא רוצה להעביר אותי לבית ספר לחנוך רגיל, דבר שאינני רוצה ולא מושך

אותי. המנהל השָׁהה אותי מהעבודה, ובעקבות כך כתבתי עוד מכתבים להנהלה על כך שהמנהל פוגע בי, ואף יזמתי שייחה עם המנהל הבכיר של החברה.

ביום כ"ד כסליו הזמנתי לשיחה בכדי שישמעו את העול שנעשה לי ויעזרו לי, אבל נוכחתי לדעת שיש כבר החלטה לגבי: או שאני עוברת לחנוך הרגיל או שאני מפטרת! כששמעתי את זה, התחלתי לבכות, והתחננתי שיקשיבו לי כי לא עשיתי רע לאף אחד. התחלתי להרגיש כאבים בחזה, מחנק נשימתי וחלשה בכל הגוף. הביאו לי רופא, ואז התעלפתי. קראו לבעלי ששהה למטה, ולאחר שמצבי לא השתפר הזמן לי אמבולנס רגיל. אך מכיון שמצבי הדרדר עוד יותר והתחילו לי כאבים חזקים בחזה, ערפול וחלשה נוראית, הזמינו נידת טפול נמרץ והבהלתי לבית-החולים. תודה לאל לא נפגעתי לבבית, וזה היה רק התקף חריף של מתח ועצבים.

כרגע אני לא עובדת, והענין עם החברה עדין לא הסתיים. המצב הכלכלי בבית קשה ואני לא במצב נפשי לחפש עבודה אחרת. אני שרויה בצער וכאב, ולמרות זאת, אני יודעת שהכל מאת השם יתברך ומבקשת שהוא יאיר לי דרכי. אני מבקשת שתתפלל עלינו ותעזר לי בהחלטה מה לעשות עם מקום העבודה. בשורות טובות

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ד טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אירית ענת תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם עשו לך עול בבית הספר וכו' את צריכה לתבוע אותם דרך

עורך דין, כי אין זה הפקר לפטר סתם ככה עובדים בלי שום סבה וסתם להתעלל בהם.

הקדוש ברוך הוא ישלח לך רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד, ואל תקחי את זה ללב, כי לא כדאי לאבד את הבריאות ואת החיים בשביל דבר כזה וכו'. ואף שזה מאד כואב, כי סוף כל סוף לא עשית שום דבר, ופשוט נצלו אותך ועושים לך עולה גדולה מאד וכו', עם כל זאת, עליך להיות חכמה ופקחית לא לקחת אל הלב, כי בחיים יש הרבה נסיונות קשים ומרים, ובאים אל דברים לא כל כך נעימים, אך עם כל זאת צריכים להתחזק ולא להשבר משום דבר.

הקדוש ברוך הוא יעזר לך שתזכי להכריא, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תלח.

הסתבכתי עם אדם בעייתי ואני מפחד שהוא יפגע בי. מה אני יכול לעשות כדי לתקן את המצב?

שאלה:

מאת רועי: לכבוד הרב.

עשיתי טעות חמורה, והסתבכתי עם אדם בעייתי. אני מאד מתחרט שבכלל היה לי קשר אתו, וכעת אני גם חושש ומפחד שהוא יפגע בי. אנא כבוד הרב, עזר לי - האם יש משהו שאני יכול לעשות כדי לתקן את המצב?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ד טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רועי נרו יאיר ויזרח

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק עצמך בבטחון חזק בו יתברך שהכל יסתדר על הצד הכי טוב. רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"א) במקום שאדם חושב - שם כל האדם, ולכן אם תחשב בטוב - יהיה טוב, כי העקר תלוי כפי המחשבה של האדם - אם הוא מכניס בדעתו רק את אמתת מציאותו יתברך, הרי זה נמצא אצלו והוא שמור מהכל. ולכן ראה רק לבטח בו יתברך, ואז לא תפחד משום דבר שבעולם כי הכל יסתדר לבסוף, וכמו שרבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות בטחון סימן א') מי שיש לו בטחון אין לו שום פחד.

ולכן אני מבקש אותך - אל תפחד, כי תראה ישועה גדולה מן השמים, העקר לבטל את ישותך וכו' ותהיה בטל אליו יתברך, ואז יתחיל לילך לך הכל כסדר (עין לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן פ"ב), כי למה אין הולך לאדם כסדר? מפני שיש לו ישות וגאות.

ולכן תראה לבטל עצמך ואת ישותך לגמרי אליו יתברך, ואז יקים בך מה שאמר התנא הקדוש (אבות פרק ב') בטל רצונך מפני רצונו כדי שייבטל רצון אחרים לרצונה, כי העקר לבטל עצמך לגמרי אליו יתברך ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תלט.

מדוע רבי נחמן מברסלב שם דגש כל כך חזק על ענין השמחה? האם מדה זו חשובה יותר ממדות אחרות?

שאלה:

מאת רועי: שלום לכבוד הצדיק מיבנאל. השם יברך אותך בכל הברכות הכתובות בתורה. ידוע שאחד הדברים שעליהם שם רבי נחמן מברסלב את הדגש הוא מדת השמחה. וגם תמיד כשאומרים "חסיד ברסלב" - תמיד עולה בראש דמות של אדם שמח ומשמח את האחרים. ובצונו לשאל: מדוע רבי נחמן מברסלב שם דגש כל כך חזק על ענין השמחה? האם מדה זו חשובה יותר ממדות אחרות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות, ט"ו טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רועי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שבזה שבר ישראל שש ושמח עם נקדת יהדותו, על ידי זה הוא נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, כי אצלו יתברך שרויה רק השמחה, כי עז וחדוה במקומו, וככל שיהודי שש ושמח על ידי זה הוא נכלל ביותר בשרש הקדשה ונשפע עליו אור מלמעלה ונתכפרים כל עוונותיו.

כי באמת, אם אדם מתבונן היטב הדק, הדק היטב, יבוא לידי הכרה אשר כל הבריאה בלה היא לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, והכל משגח בהשגחה פרטית, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחתו יתברך הפרטי פרטית, וככל שהוא נכנס בזה, כמו כן מאיר עליו אור ההשגחה יותר ויותר, כי כל דבר שבטל אליו יתברך,

אזי משרה את שכנית עזו יתברך עליו, עד שגדולי מבחרי הצדיקים זוכים להיות נכללים לגמרי בו יתברך, ולכן השגחתו הפרטית נמשכת עליהם ביותר עד שלא צריכים כבר שום דבר, רק לעסק בתורה ובתפילה, ולפרנסה דואג להם הקדוש ברוך הוא בעצמו, כדגמת דור המדבר שהעלם משה רבנו למדרגה כזו עד שהוריד להם מן שבא להם עד פתח ביתם. ואל דבר זה כל אחד יכול לזכות על ידי רבנו ז"ל, שהוא בן השמחה, הנכלל במקור השמחה, ועוסק לקרבנו אל כלליות השמחה.

ולכן, לא בחנם שרבנו ז"ל הקפיד ביותר על נקדת השמחה, ובפרוש גלה לנו (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, וזה לא שרבנו ז"ל נותן עצה להיות בשמחה, כי השמחה של יהודי מגלה את פנימיות נשמתו שהיא חלק אלוך ממעל, ולכן ככל שיהודי יותר שמח – מגלה ביותר את ערך נשמתו שהיא חבוקה ודבוקה בו יתברך.

ולכן, לא בחנם שהסמ"ך-מ"ם עובד על כל בר ישראל לשבר אותו לגמרי ולהראות לו שאין לו כבר תקנה לתקן את גדל הפגמים שפגם, ומכניס בו יאוש ודכאון פנימי. ועל זה שלח לנו הקדוש ברוך הוא בדור הזה את רבנו ז"ל, שהוא מנפח חיות חדשה בעם ישראל ומקרב את כלם אליו יתברך על ידי שמחדייר בהם שמחה עצומה, ומגלה להם את פנימיות נשמתם.

אשרי מי שמקרב אל רבנו ז"ל ומצית אותו בענין השמחה, שאז עולמו יורש עוד בזה העולם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תמ.

**הבחור שאָתו עמדתי להתחתן משך אותי שנה שלמה,
ולבסוף גליתי שהוא התחתן עם מישהי אחרת**

שאלה:

מאת סיגלית: שלום לצדיק מיבנאל.

הפֿרְתִי לְמִטְרַת שְׁדוּכִין תְּלִמִיד חֶכֶם גָּדוֹל מְאֹד, נִפְגַּשְׁנוּ פְּעָמִים וְהִיְתָה בֵּינֵנו כִּימְיָה מְצִינָת, אֲךָ מִכִּיּוֹן שֶׁהָיָה קִשָּׁה לֹא לְהַחֲלִיט, לֹא הִתְקַדְּמֵנוּ לְחֻתְנָה, וְכָךְ זֶה נִגְרַר וְנִגְרַר בְּמִשְׁךָ שָׁנָה תְּמִימָה.

לְפִתַע פְּתֹאֹם וְכָרַעַם בְּיוֹם בְּהִיר נִחְתָּה עָלַי הַשְּׂמוּעָה שֶׁהוּא הִתְחַתֵּן עִם מִיִּשְׁהִי אַחֲרָתִי! כְּמוֹבֵן שֶׁחֲשַׁתִּי שְׁבוּרָה וּמְרֻסָּקֵת לְרִסְיִסִים. כְּשֶׁדִּבַּרְתִּי אֹתוֹ, הוּא אָמַר שֶׁהוּא קִבֵּל נְבוּאָה בְּחִלּוֹם שֶׁעָלְיוֹ לְהִתְחַתֵּן דּוֹקָא עִם אוֹתָהּ אִשָּׁה.

אֲנִי חֲשָׂה כְּאֵב גָּדוֹל וְאוֹנָאֵת דְּבָרִים מְכָרָ שֶׁהוּא שֹׁחֵק וְהִתֵּל בִּי, מֵה גַם שֶׁהָיָה בֵּינֵנו קִשְׁר רֹחֲנֵי גְבוּהָ – מִמֶּשׁ נִפְשָׁא בְּנִפְשָׁא. אֲנִי עֲדִין מְרַגִּישָׁה מְאֹד קִשְׁרָה אֲלֵיו, וְלִכֵּן אֲנִי חוֹשֶׁבֶת לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ גֵט, וְלִמְרוֹת שֶׁלֹּא הִתְחַתְּנוּ וְאֲנִי לֹא אֶשְׁתּוּ, אֲנִי מְרַגִּישָׁה כְּאֵלּוֹ אֲנַחְנוּ נְשׂוּאִים, וּמִכִּיּוֹן שֶׁהוּא הִתְחַתֵּן עִם מִיִּשְׁהִי אַחֲרָת אֲנִי מְרַגִּישָׁה 'תְּקוּעָה'. אוֹדָה לְכַבוֹד הָרַב אִם יִכְתֹּב לִי אֶת דַּעְתּוֹ בְּעֵינַי.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעֵי ט"ו טַבַּת לְסֹדֵר שְׁמוֹת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל סִיגְלִית תְּחִיָּה

לְדַעְתִּי, אֶת צְרִיכָה לְכַרְךָ בְּרַכַּת הַגּוֹמֵל שֶׁנִּצְלַת מֵאָדָם חִסֵּר דַּעְיָה וְכו' וְכו' כִּי אוֹי וְאֵבוֹי אִם הִיִּית נּוֹפֶלֶת בְּפַח הַזֶּה וְלֹא הִיִּית יְכוּלָּה

לצאת, וכלל זה תקחי בידך - מי שמדבר ככה שהוא קבל נבואה וכו' זה מראה לדעת שהוא חסר דעה וכו'.

ובזה שאת רוצה לקחת ממנו גט, זה מראה לדעת שבפעמים שנפגשת אתו גם עליך הוא השפיע את הרוח שטות שיכנס בך וכו' כי מה בכלל שיך לקחת ממנו גט? אין זה אלא שהצער שיש לך בחנם העביר אותך על דעתך עד שאת כותבת שאת שבורה ומרסקת לרסיסים.

את לא מבינה שאם אדם מדבר שהוא שומע נבואה מהשמים הוא פשוט חסר דעה? ולכן ראי להתחזק ביתר שאת וביתר עז ותבקשי את הקדוש ברוך הוא שיתן לך דעת ושכל שעל זה צריכים הרבה הרבה תפלות לשפוך כלפי הקדוש ברוך הוא, ואנחנו אומרים בכל יום שלש פעמים בכל יום ערב ובקר וצהרים את התפלה והברכה "אתה חונן לאדם דעת" - שאנחנו מבקשים את הקדוש ברוך הוא שיתן לנו שכל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תמא.

יש לי יסורי מצפון שלא התעקשתי שיחברו את אבי למכונת הנשמה לפני שהוא נפטר

שאלה:

מאת שקמה: שלום. אבי היה חולה בלוקמיה, ובמקביל היתה לו פטריה קשה באזור האף, ולצערי הוא נפטר לפני אחד-עשר חודשים. יומים לפני מותו אמרו לנו שאין מה לעשות מבחינה רפואית, והם ממליצים שלא להנשימו יותר מכיוון שהפטריה ממשיכה להתפשט, והכימותרפיה לא הצליחה להכניע את הלוקמיה.

מֵאֵז שֶׁהוּא נִפְטָר קִשָּׁה לִי מֵאֵד וְאֲנִי כוֹעֶסֶת עַל עֲצָמֵי אִיךָ
הַסִּכְמָתִי לְהַמְלִצַת הָרוֹפְאִים שֶׁלֹּא לְהַנְשִׁים אוֹתוֹ יוֹתֵר, כִּי יִתְכַן
שֶׁהִיָּה קוֹרָה לוֹ נֵס וְהוּא הִיָּה מִבְּרִיא. אֲנִי מִקוֹה שֶׁיֵּשׁ לוֹ מְנוּחָה
בְּעוֹלָם הָעֲלִיּוֹן. אֲשַׁמַּח לְדַבְּרִי חֲזוּק מִהֲרַב.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבְעֵי ט"ו טַבַּת לְסֹדֵר שְׁמוֹת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל שְׁקֵמָה תַּחֲיָה

הַמָּקוֹם יִנַּחֵם אֶתְכֶם בְּתוֹךְ שָׂאֵר אֲבֵלֵי צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם וְלֹא תִדְעוּ
מִשׁוֹם צַעַר כָּלֵל.

רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: כְּשֶׁאָדָם נִפְטָר בְּקֶצֶר זְמַן אֲסוּר לְהַגִּיד שְׁזָה הִיָּה
מִקְרָה, אֲלֵא שְׁזָה הִיָּה הַזְּמַן שְׁלוֹ כִּי הוּא גָמַר אֶת תְּקוּנוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם.
וְלִכֵּן אֲסוּר לְהֵאֲשִׁים אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵם הָיוּ עוֹשִׂים כֶּךָ וְכוּ' הִיָּה נַעֲשֶׂה
כֶּךָ וְכוּ' וְאֵם הָיוּ עוֹשִׂים הַהֶפֶךְ וְכוּ' הִיָּה הַהֶפֶךְ וְכוּ', כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ
אֶת הַזְּמַן שְׁלוֹ, וְלִכֵּן אֲסוּר לְהֵאֲשִׁים אֶת עֲצָמוֹ שֶׁהוּא חַיִּב, כִּי הֵאֲשָׁמָה
שֶׁהָאָדָם מֵאֲשִׁים אֶת עֲצָמוֹ זֶה יוֹתֵר גְּרוּעַ מֵהַכֵּל. וְלִכֵּן אֶת צְרִיכָה
לְהַתְּחִיזֵק בִּיְתֵר שְׂאֵת וּבִיְתֵר עַז וְלַחֲשֹׁב מֵה יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבִיל
הָאָבָא שֶׁתִּהְיֶה לוֹ עֲלִית נִשְׁמָה בְּשָׁמַיִם וַיְבוֹא עַל תְּקוּנוֹ בְּקִלּוֹת.

בְּעִנְיַן לְהַנְשִׁים אוֹתוֹ וְכוּ' זֶה לֹא פִתְרוֹן, כִּי יְכוּלִים לְהַנְשִׁים אָדָם
כְּמָה שְׁנָיִם וְהוּא מֵת קְלִינִי וְכוּ' וְאִף אֶחָד לֹא יוֹדֵעַ אֶת הַסִּבָּל שֶׁהוּא
סוּבָל, וְלִכֵּן זֶה לֹא עֲצָה לְהַנְשִׁים אֶחָד שֶׁהוּא כְּבָר מֵת קְלִינִי כִּי הוּא
רַק סוּבָל וְכוּ' וְלִכֵּן אַל תִּקְחִי אֶת הָאֲשָׁמָה עֲלֶיךָ, זֶה הִיָּה צְרִיךְ לְהִיּוֹת
כְּכֹה, רַק תִּחְשְׁבִי מֵה עוֹשִׂים בְּשִׁבִיל הָאָבָא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תמב.

בעלי ירא שמים גדול, ואני חוששת מאד מזה שהיא מחזיק מחשב לצרף עבודתו

שאלה:

מאת אסתר: שלום וברכה לצדיקה. השם ישלח לכם רפואה שלמה, שמחה, אשר וסיעתא דשמיא בכל. בעלי הוא אברך מתמיד שלומד לילות כִּימים, מתבודד רבות ואף מקפיד להגיד בכל יום תקון חצות, אף דבר אחד מפריע לי - מכיון שהוא עובד כסוחר בשוק ההון באמצעות המחשב, אנו נאלצים להחזיק בביתנו מחשב ואינטרנט. כעת נולדה לנו בת, וכמוכן שאני רוצה לחנך אותה בצורה הכי טובה. לדעתי, זה לא טוב שהיא נחשפת למחשב, אף בעלי אומר שהיא עדין קטנה ועוד אין לה דעת. חוץ מזה, אני יודעת שאין אפטרופוס לעריות, וכל זמן שהכלי הזה בביתנו אני חוששת.

השבוע נהרסה לבעלי המקלדת ונגנב לו המחשב הנייד שאותו הוא לוקח להפסקות בפולל, ונשאר רק המחשב הגדול בבית. צינתי בפני בעלי שלדעתי השם שולח לנו סימנים, אף הוא לא מסכים אתי, וטוען שבעתיד כשיהיו לנו הרבה ילדים בודאי ארצה לגדלם בבית ולא לעבד, וזה יהיה מקור פרנסתנו ולכן עליו להמשיך בכך. אני יודעת שהעסוק במסחר מאד משמח את בעלי, מנקה את ראשו ומאורר אותו מלמוד הגמרא. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי ט"ו טבת לסדר שמות ה'תשע"ד.

שלום רב אל אסתר תחיה

אם כן, כל הכבוד לבעלך שהוא מתמיד בתורה ולומד ביום ובלילה, מתבודד עמו יתברך ואומר בכל לילה תקון חצות וכו' וכו'. ומי עוד יכול להעיד על בעל כמו האשה? עם כל זאת, אמרו לנו חכמינו הקדושים (עבודה זרה נ"ח) לך לך אמרין נזירא, סחור סחור לכרמא לא תקרב, וזה נאמר ביותר על מחשב שמחבר לאינטרנט - בהתחלה עובדים כמו סוחר באיזה מסחר שרק לא יהיה, ובסוף גולשים לעבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים, כי יכולים היום לראות במחשב שמחבר לאינטרנט את כל הזבל והלכוף שבעולם, ולכן אשרי מי שמרחיק מביתו את הזבל והלכוף הזה מה שיותר מהר.

ידוע ומפורסם הספור שקרה אצל דוד רבנו ז"ל הרבי רבי ברוך ממז'בוז' - שפעם הביאו לו דג גדול לכבוד שבת, והוא הסתפל על הדג הרבה מאד, עד שאמר לבני ביתו שרק הוא רוצה להתעסק בבשול הדג הזה. ולא ידעו למה הוא כל כך מתעקש, אבל רצונו של אדם זה כבודו. ועסק הרבה בבשול של הדג הזה, ובליל שבת, כשבאו המון חסידים לשלחנו הטוהר, לא הפסיק להסתפל על הדג הגדול שהוא בשל. והיה פלא בעיני כל חסידיו מה יום מיומים? מה זה שהרבי מסתפל כל כך על הדג? ואחר כך חלק שירים מהדג לכל חסידיו, ואמר להם שיעשו ברכה בכונה גדולה. והיה פלא בעיני כלם כל הספור הזה, עד שאחד מגדולי תלמידיו העז לשואלו על פשר הדבר, ענה ואמר: היה אברך תלמיד חכם גדול מאד שלמד ביום ובלילה, ולא שתו היתה חנות שהיא פרנסה את הבית, והתעקשה שרק היא רוצה לעסק במסחר ושבעלה ילמד ביום ובלילה. וכך היה, שלא הפסיק מללמד.

והנה, על כל אדם יש מקטרגים, בא הסמ"ך-מ"ם וקטרג על

האברך הזה: "מה גדלתו? בואו נראה אם הוא יצא בחוץ וילך לעבוד אפלו קצת האם הוא ישאר מתמיד וירא שמים..." אזי נתנו לו רשות להפילו וכו'. מה עשה הסמ"ך-מ"ם? התחיל לשלח המון קונים אל החנות של אשתו, עד שהיה לה כל כך הרבה קונים שהיא לא יכלה לשרת אותם מרב קונים שבאו לקנות בחנות, והיא לא ידעה שזה הכל בא מהסמ"ך-מ"ם וכו'. אזי אמרה לבעלה: בעלי היקר, בא קצת לעזור לי, כי אני לא יכולה לבד, יש הרבה קונים. נו, הוא היה בעל מסור, אזי הוא הלך לעזור לאשתו בחנות, ואיך שראה שמרויחים כל כך הרבה כסף ויש כל כך הרבה קונים, אז לאט לאט הוא הפסיק ללמד - פה שעה פה שעתים וכו' וכו' עד שהוא הפסיק ללמד לגמרי וכל הראש שלו היה במסחר. וכדרך החנות שבאים שמה גויים וגויות וכו' וכו' אזי בין כך הוא התקרה לגמרי מהיהדות, וכשאשתו ראתה שבעלה התקרה גם היא התקרה מהיהדות, ולאט לאט הוא נסחף אחר גויות והתחיל לחטא וכך התדרדר למטה למטה וכו'. הוא נסע נסיעות ארכות להביא סחורה וכמובן שאשתו הסכימה כי הרי גדלים וגדלים בעסק וכו', עד שפעם אחת נסע למסחר עם סכום גדול של כסף, ועל הדרך פתחה אותו איזו גויה וכו' והוא הבטיח לה שיבוא אליה.

ובין כך, איך שהוא נוסע עם הכרפדה שלו והעגלון שהסיע את הכרפדה, הוא רואה יהודי מסכן קשור לעגלה שבו נוסע הפריץ, ומסכן היהודי נסחב על העגלה כדרך שעשו הפריצים למי שלא שלם להם את השכירות לבית המרוזת. ונכמרו רחמיו עליו, סוף כל סוף הוא יהודי, אזי הוא קפץ מהכרפדה וצעק לפריץ שיעצה. הפריץ עצר ושאל אותו: מה אתה רוצה? אזי הוא אומר לו: למה אתה מתעלל ביהודי הזה? ענה לו הפריץ: כי הוא חייב לי למעלה משלשת אלפים רובל שלא שלם לי במשך שנה על הבית מרוזת. ובדיוק היה לו את הסכום הזה בכיס, ונכמרו רחמיו, ונתן את כל הכסף לפריץ ופדה את היהודי ושחרר אותו. והיהודי חזר לביתו. בין כך נכנס בסוחר הזה הרהור תשובה גדול מאד, כי זכות המצוה של פדיון שבויים

הביאה אותו להרהור תשובה, כי שכר מצוה - מצוה, ואמר לעגלון שלו: תסיע אותי חזרה עם הכרכרה, אני לא רוצה לנסע כבר, כי בזכות המצוה שעשה פדיון שבויים הועילה לו שלא יעשה שום עברות. ואיך שנוסעים חזרה, נכנס בו הרהור תשובה גדול מאד מאד והתחיל לבכות איך נפילתי בשאול תחתית ומתחתיו כזה שעברתי עברות חמורות כאלו וכו' וכו' ונכשלתי עם גויות וכו' וכו', והיה מאד מאד מדכא ומיסר ברגשי אשמה עד שעברו דרך גשר על נהר ומרב מרירות שהיתה לו ורגשי אשמה איך נפל בעברות כל כך חמורות, כי פעם למד כל כך הרבה תורה כו' ומה קרה אתו? אזי קפץ בתוך הנהר וטבע. והיה עליו בשמים משפט גדול - היו מימינים ומשמאילים - אלו למדו עליו זכות שסוף כל סוף למד הרבה תורה, ואלו קטרגו עליו שסוף כל סוף עבר עברות חמורות ומה גם שאבד את עצמו לדעת שאין לו חלק לעולם הבא. אז הבית דין של מעלה החליטו שירד לזה העולם, ויתגלגל בדג, ואם יהודים יקנו את הדג הזה ויאכלו אותו לכבוד שבת קדש בכונה גדולה יהיה לו תקון. והדג הזה היה אותו אברן. ולכן סיים הרבי רבי ברוך ממז'יבוז' זכותו יגן עלינו: עסקתי כל כך הרבה בתקונו, ובזכות שכלם אמרו ברכה בכונה יש לו כבר תקון.

רואים מכל זה, שאחד יכול ללמד ביום ובלילה ואומר כל לילה תקון חצות ואשתו מעידה עליו שהוא ירא שמים גדול מאד, אבל נכנס בו יצר הרע בשביל פרנסה שיעבד כסוחר בשוק ההון וקנה לעצמו מחשב שמחבר לאינטרנט וכו' ויש לו תרוץ טוב - שהוא מנקה את הראש שלו ומתאורר מהלחץ שיש לו וכו' אבל הוא לא קולט שיפל מדחי אל דחי עד שיכול לפרק על לגמרי ולהיות חלוני, ויעזב את אשתו וילדיו ויברח לאיזה מקום וכו' וכו'.

לכן אני מבקש אותך ואת בעלך אחר הספור הזה - האם אתם לא רואים שזה מעשה הסמ"ך-מ"ם? אדם שלומד ביום ובלילה, ומתבודד, ואומר בכל לילה תקון חצות והאשה מעידה על זה,

ופתאום נכנס לו בראש להיות סוחר בשוק ההון - האם אתם לא חושבים שזה מעשה הסמ"ך-מ"ם? והאם אתם לא חושבים שהוא רוצה להחריב את הבית לגמרי? הרי בסוף הוא יברח ויעזב את אשתו וילדיו.

הקדוש ברוך הוא ירחם על שניכם ויכניס בכם הרהור תשובה ותזרקו את הכלי משחית הזה מביתכם שזה בסף הכל כלי שופכין וכו' המלא טנוף וזבל ולכלוך וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תמג.

הייתי רגילה להתפלל, אך בזמן האחרון הפסקתי, וזה גורם לי צער גדול ועצבות

שאלה:

מאת דינה: שלום לכבוד מוהרא"ש שליט"א. אני מאחלת לכבודו בריאות איתנה ואריכות ימים ושנים טובות. בזמן האחרון היצר הרע מונע מפני להתפלל, ולצערי הרב עובר לי כל היום בלי תפלה. על ההתבודדות אני לא מותקרת, ואני מקפידה להתבודד כעשר דקות לפני השנה, אך עדין יש לי צער גדול ועצבות מזה שאינני מתפללת כמו בעבר. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי ט"ו טבת לסדר שמות ה'תשע"ד.

שלום רב אל דינה תחיה

את צריכה לדעת שאשה פטורה מתפלה, זאת אומרת מהתפללות הקבועות - שחרית, מנחה וערבית. אשה מחיבת רק להגיד בבקר

בְּרִכּוֹת הַשַּׁחַר וְלֹא יוֹתֵר, וְכֵן הִיא מְחִיבֵת לְבָרֵךְ בְּרִכַּת הַמְּזוּז, וְכֵן לְקַרְא קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה אֲבָל בְּשֵׁלֶשׁ תְּפִלוֹת אֲשֶׁה לֹא מְחִיבֵת.

הַתְּבוּדוֹת - זֶה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְאֲשֶׁרִי הָאֲשֶׁה שְׁכֵן זוֹכָה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כֹּל מֵה שֶׁהִיא צְרִיכָה, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְשַׁעַר וּלְתַאֲר אֶת זְכוּת הָאֲשֶׁה שְׁמַרְגִּילָה אֶת עֲצָמָה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ כֹּל מֵה שֶׁהִיא צְרִיכָה, כִּי תְּפִלַּת הַנְּשִׁים מְאֹד מְאֹד מְסֻגָּלֶת בְּשָׁמַיִם. וְלָכֵן הִזְהִירוּ רַבֵּנוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד שֶׁכָּל אֶחָד וְאַחַת יִהְיוּ רְגִילִים לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֵהֶם.

וְלָכֵן אֶת צְרִיכָה מְאֹד מְאֹד לְשִׁמּוֹחַ שְׂיִישׁ לָךְ בְּכֹל יוֹם עֲשֹׂר דְּקוֹת הַתְּבוּדוֹת לְפָנַי הַשְּׁנָה, וּמִי יִתֵּן שִׁתְּחִילִי בְּבִקְרָה גַם כֵּן לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא חֲמֵשׁ דְּקוֹת, וּלְבַקֵּשׁ הַצְּלָחָה עַל הַיּוֹם הַזֶּה - הֵן עַל בְּעִלְךָ וְהֵן עַל הַיְלָדִים וְכו' וְכו' וְכֵן בְּמִשְׁךָ הַיּוֹם לְגַנֵּב פֶּה וְשֵׁם עוֹד חֲמֵשׁ דְּקוֹת וְעוֹד חֲמֵשׁ דְּקוֹת שְׂאִין לְמַעֲלָה מְזָה.

וְלָכֵן אֲסוּר לָךְ לְהַתְּבַלְּבֵל מִשׁוּם דְּבַר, רַק לְהַתְּחַזֵּק וּלְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, שְׂאִיךָ שֶׁהוּא, אֶת זוֹכָה לְדַבֵּר אֶל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּכֹל יוֹם כִּי הַזְּכוּת הַזֹּאת עוֹלָה עַל כָּל הַזְּכוּתוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תמד.

**הָאֵם מִתֵּר לְבִנּוֹתֵי הַבּוֹגְרוֹת לְשִׁיר יַחַד אֶתִּי אֶת
זְמִירוֹת הַשַּׁבָּת?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת חַיִּים: לְכַבּוֹד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א, תּוֹדָה רַבָּה עַל כָּל מֵה שְׂאֵתָה נוֹתֵן לָנוּ.

אֲנִי נוֹהֵג לְשִׁיר בְּשִׁלְחַן הַשַּׁבָּת זְמִירוֹת וְנִגּוּנִים לְכַבּוֹד שַׁבָּת

קדש יחד עם הילדים, והיות שיש לי כמה בנות מתבגרות, ברצוני לשאל: האם זה בסדר שגם הן ישירו יחד עם כלם? כמוכן שמדבר רק כשלא נמצאים אתנו אורחים אחרים. אשמח לתשובה.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום רביעי ט"ו טבת לסדר שמות ה'תשע"ד.

שלום וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל חיים נרו יאיר

אשריך ואשרי חלקך שאתה שר ומזמר זמירות בשלחן השבת עם כל הילדים, שרבנו ז"ל הקפיד על זה מאד מאד ורצה שאנשי שלומנו ישירו בכל שבת את שירי השבת ויאמרו את כל הזמירות ולא יתבישו מאף אחד, כי עקר היהדות זה תמימות ופשיטות, ולכן גם הבנות הגדולות יכולות לשיר כי סוף כל סוף זה בתוך המשפחה. וכמוכן, שאסור שיהיו שמה אנשים זרים, כי (ברכות כ"ד) קול באשה ערוה ולאנשים זרים אסור להם לשמע שירה מנשים, אבל בתוך המשפחה, שלא נמצאים רק אתה ואשתך והילדים - מתר גם לבנות הגדולות לשיר, וזה מעקר החנוכה - לחנך את הילדים שישירו זמירות בשבת שזה דבר גדול מאד מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תמה.

עוברים עלי נסיונות קשים. איך אפשר להתחזק ולשמר על גחלת האמונה?

שאלה:

מאת דב: לאחרונה עוברים עלי הרבה משברים - אבא חלה במחלה, הילד שלי עבר נתוח ונראה שזה לא כל-כך עזר כי

כָּל הַזְמַן הוּא לֹא מְרַגֵּשׁ טוֹב, וְעִכְשָׁו גִּלּוֹ לְאַשְׁתִּי מִשְׁהוּ לֹא טוֹב בְּרַחֵם.

אֲנִי מִשְׁתַּדֵּל לְהַאֲמִין שְׁאֵת הַכֹּל הַשֵּׁם עוֹשֶׂה לְטוֹבָה, אָבֵל מְאֹד קָשָׁה לִי, בְּפָרֵט שֶׁלֹּא בְּאֵתִי מִבֵּית שׁוֹמֵר תּוֹרָה וּמִצְוֹת, וְהַנְּסִיווֹת לְפַעֲמִים מַעֲבִירִים אוֹתִי עַל דַּעְתִּי. אִיךָ אֶפְשָׁר לְהִתְחַזֵּק וְלִשְׁמֹר עַל גְּחֻלַּת הָאֲמוּנָה?

תּוֹדָה רַבָּה, רְפוּאָה שְׁלֵמָה, וְיְהִי רְצוֹן שֶׁתִּשָּׂאֵר אֶתְנוּ עַד בֵּיאַת גּוֹאֵל.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי ט"ו טַבַּת לְסֵדֶר שְׁמוֹת ה'תשע"ד.

שָׁלוֹם וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל דֵּב נְרוֹ יְאִיר

צַר לִי מְאֹד לְשַׁמֵּעַ עַל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַמְרִירוֹת שֶׁעוֹבְרִים עָלַיְךָ וְכוּ', וְלִכֵּן אֵינְךָ שֶׁלֹּא תִכְנַס בְּלִחְץ שֶׁהוּא הַדְּחַק וְשֶׁלֹּא יְהִי לְךָ קִשְׁיוֹת עַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּי כְּתִיב (דְּבָרִים ל"ב ד'): "הַצּוֹר תָּמִים פָּעֵלוּ כִּי כָּל דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֵל אֲמוּנָה וְאִין עוֹל צַדִּיק וְיִשָּׁר הוּא"; יֵשׁ הַרְבֵּה דְבָרִים שֶׁאָדָם לֹא מִבִּין בְּשִׁכְלוֹ, כִּי עוֹבֵר עַל בְּנֵי אָדָם צָרוֹת וְיִסוּרִים וּמְכַאֲבִים וְנִכְנָסוֹת בּוֹ קִשְׁיוֹת עַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא - מָה וְלָמָּה מִגִּיעַ לִי דָּבָר זֶה?

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֻכּוֹת ה'): כָּל שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא חָפֵץ בּוֹ - מְדַכָּא בְּיִסוּרֵין. וְאִם קִבְּלָם - יִרְאֶה זֶרַע יְאֲרִיף יָמִים. וְלִכֵּן אֶסוּר לְךָ לְשָׂאֵל קִשְׁיוֹת עַל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, כִּי מָה אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים אֵת דְּרָכֵי הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא? וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה ט') טוֹב מְאֹד - זֶה מֵדַת יִסוּרֵין, שֶׁעַל יְדֵיהָ הַבְּרִיּוֹת בָּאִים לְחַיֵּי עוֹלָם הַבָּא. מָה אַתָּה יוֹדֵעַ מֵה שְׁרוּצִים מִמֶּךָ בְּשָׂמִים? וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּסִיקְתָּא) אֲשֶׁרִי אָדָם שֶׁנִּגְעוּ בּוֹ יִסוּרִים וְכַבֵּשׁ רַחֲמָיו וְלֹא קָרָא תְּגָר.

וְלִכֵּן רֵאָה לְהִתְחַזֵּק בִּיתֵר שְׂאֵת וּבִיתֵר עֵז, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם

שלא ישבר אותך ולא יפיל אותך, אף שזה מר מאוד מאד, עם כל זאת, עקר גדלת בר ישראל שיכול להחזיק מעמד ולא להשבר משום דבר.

מה שאתה צריך לעשות, הוא להרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בשפת האם שלך בלי שום חכמות והשכלות כלל, רק לדבר עמו יתברך בשפת האם שלך ולבקש ממנו יתברך שיחוס וירחם עליך וימתיק ממך את כל הדינים על ידי פלא עליון, כי אין כחנו אלא בפה. עם ישראל כל הכח שלהם זה רק תפלה - לבקש ולהתחנן לפניו יתברך שימתיק ממנו את הצרה המרה הזאת שנפל אליה. ואתה צריך לדעת שתפלה צריכה להיות בלי שום חכמות כלל, אלא לדבר אל הקדוש ברוך הוא כמו שמדברים אל חבר טוב ולהתחנן אליו כמו שבן מתחנן אל האבא שלו, ואז תראה את הנסים הנגלים שיעשה אותך הקדוש ברוך הוא, כי אין עוד דבר שממשיך ישועות לאדם כמו תפלה.

רק ראה לבדק את המזוזות בתוך ביתך אם הן כשרות וכו' כי לדעתי אין לכם מזוזות כשרות, וכן תקפיד להניח בכל יום תפלין, כי (מנחות מ"ד) כל המניח תפלין זוכה לחיים.

יעזר הקדוש ברוך הוא שנשמע ונתבשר בשורות משמחות

תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תמו.

**אני גר צדק. האם עלי לברך את הברכה
"שלא עשני גוי"?**

שאלה:

מאת מאיר: לכבוד האדמו"ר שליט"א.

אני גר צדק, ואני שש ושמח מאד על הזכות שנפלה בחלקי - להכנס תחת כנפי השכינה ולהיות חלק מעם ישראל. הייתי שמח מאד לספר לכם את ספור חיי ומה שעברתי עד שהתגברתי, אף מכיון שזה ספור ארוך לא אכתב אותו כאן. כבר זמן רב אני מתחבט בשאלה, ואקוה שתוכלו לענות לי עליה: האם עלי לברך את הברכה "שלא עשני גוי"?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות, ט"ו טבת ה'תשע"ד.

שלוש וברכה אל מאיר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, אתה צריך מאד מאד לשמח שזכית להכנס תחת כנפי השכינה, כי מעלת גר צדק וזכותו גדולים מאד בעיניו יתברך עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה ח') אפלו גוי המתגיר ועוסק בתורה הרי הוא ככהן גדול. ולכן חזק ואמץ מאד מאד, וזכר מה שאמרו חכמינו הקדושים (יבמות כב.) גר שנתגיר כקטן שנולד דמי, ולכן תעשה התחלה חדשה ותקים את כל מצוותיו יתברך בשמחה עצומה, וזכר שאתה גורם שעשועים גדולים למעלה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ד) שדיקא אלו שהיו קדם רחוקים מהקדשה, כגון גרים או בעלי תשובה, כשהם חוזרים בתשובה אזי מעלים שעשועים גדולים בכל העולמות, אשריהם ואשרי חלקם.

בְּעֵינַי לְבָרֵךְ בְּרַכַּת "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", הִנֵּה מְבֹאֵר בְּרַמ"א סִימָן מ"ו סְעִיף ד', וְכֵן הַט"ז וְהַמְגֵן אַבְרָהָם וְהַגֵּר"א וְהַמְשֵׁנָה בְּרוּרָה כְּתוּב, שְׂמֵבְרָכִים "שְׁעֲשֵׂנִי גֵר", רַק בֵּיד אֶפְרַיִם כָּתוּב שְׂמֵבְרָךְ "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי" כָּכֵל יִשְׂרָאֵל, וַיֵּשׁ שְׂכַתְּבוּ, כְּגוֹן הַבַּיִת הַשְּׁלֵחַ וְהַפְּרִי חֲדָשׁ - שְׂאִינן לְבָרֵךְ כָּלָל. וְהַכֶּפֶה הַחַיִּים כְּתוּב (סִימָן מ"ו סְעִיף ל"ו) בֵּינוֹן שְׂדָבָר זֶה לֹא נִפְיָק מִפְּלוּגְתָּא, יֵשׁ לוֹמֵר שְׂיִבְרָךְ הַגֵּר "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי" בְּלִי שֵׁם וּמְלֻכוֹת, וְלִכֵּן אֵינן לְזֶה הַכָּרַע, כִּי יֵשׁ בְּזֶה שְׁלֵשׁ שֵׁיטוֹת: א. לְבָרֵךְ "שְׁעֲשֵׂנִי גֵר". ב. לְבָרֵךְ "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי". ג. לְבָרֵךְ "שְׁלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי" בְּלִי שֵׁם וּמְלֻכוֹת. וְלִכֵּן הַבְּחִירָה בְּיָדְךָ, וְהַכֵּל תְּלוּי כָּפִי שְׂמַחְתָּךְ בְּשִׂמְחַת יְהוּדוּתְךָ.

עַל יַד אוֹמֵן הָיָה כָּפֹר שָׂרְבוּ הָיָה גֵרִים שְׂנֹתְגִירוֹ, וְכֵלָם הַתְּקָרְבוּ אֶל רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְהָיוּ שְׂמַחִים וְעֲלִיזִים בְּנִקְדוֹת יְהוּדוּתָם, וְהָיוּ רוֹקְדִים אַחֵר הַתְּפִלָּה בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּלָּה מְאֹד כְּמוֹ יְהוּדִים וְתִיקִים. וְכֵן סִפֵּר לִי הָרַב הַחֲסִיד רַבִּי לִוִי יִצְחָק בְּנֵדָר זְכוּרוֹנוֹ לְבָרַכָּה, שֶׁפַּעַם הִגִּיעַ לְאוֹמֵן גוֹי, וְהַתְּגִיר, וְהִבִּיא עִמּוֹ עֲגָלָה מְלֵאָה שֶׁפַּע שֶׁל אֶכָּל, וְהִכִּין סְעוּדָה גְּדוּלָּה. וְאִזּוֹ הָיָה מֵצֵב שֶׁל רֵעֵב גְּדוּל, פְּשוּט לֹא הָיָה לָחֵם לְאֶכָּל, וְהוּא הִכִּין לְכַבוֹד הַבְּרִית סְעוּדָה גְּדוּלָּה מְלֵאָה בְּכָל טוֹב, וּכְשֶׁעָשׂוּ לוֹ אֶת הַבְּרִית הַתְּפִתֵל מִיִּסוּרִים וְשָׁכַב עַל הַסְּפֶסֶל. וּבֵינן כֶּף הָיְתָה סְעוּדָה גְּדוּלָּה, וּבָאוּ כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּמִשְׁפּוֹחֹתָם וְהָיָה שְׁבַע גְּדוּל שְׂזָה זְמַן רַב לֹא אָכְלוּ וְכוּ', וְאַחֵר כֶּף יִצְאוּ לְרַקֵּד לְכַבוֹד הַבְּרִית. וְהִנֵּה הִגַּר, אִף שֶׁהָיָה מִתְּפִתֵל מִיִּסוּרִים, מֵרַב שְׂמַחָה שֶׁהָיְתָה לוֹ שְׂנַכְנַס בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ, יָרַד מִהַסְּפֶסֶל שֶׁשָׁכַב עָלָיו וְהַתְּחִיל לְרַקֵּד עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְהָיָה פְּלֵא בְּעֵינֵי כָּלָם אִיךָ עִם כְּאָבִים כְּאֵלוֹ הוּא יְכוּל לְרַקֵּד, אֲבָל מֵרַב שְׂמַחְתוֹ שֶׁנַּעֲשָׂה יְהוּדִי, מִמֶּשׁ לֹא הִרְגִישׁ אֶת הַכְּאָבִים.

הָרִי שֶׁלָּךְ לְפָנֶיךָ, אִיךָ שֶׁהַכֵּל תְּלוּי כָּפִי שְׂמַחַת קְבֵלַת יְהוּדוּתוֹ, וּבְזֶה מְצֻלִיחִים.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תשמח עם נקדת יהדותך
ושעשה אותך גר צדק, ולא עשנו גוי כגויי הארצות עובדי אלילים.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תמוז.

**האם כדאי לי לגדל זקן ופאות, או שעדיף שאתחזק
בדברים אחרים?**

שאלה:

מאת רונן: לכבוד הרב. השם יברך אותך בכל הישועות, אמן.
אני בעל תשובה למעלה משנתיים. ומאז שחזרתי בתשובה יש
לי רצון פנימי לגדל זקן ופאות, אך הסובבים אותי אומרים לי
שכרגע זה לא דבר חשוב בשבילי, ושעדיף שאתחזק בדברים
אחרים. האם הם צודקים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר שמות, י"ז טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רונן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידוע איך שרבנו ז"ל הקפיד מאד שיהיו לבר ישראל זקן ופאות,
ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ז) כשבר ישראל מסלסל ומנענע את
הפאה שלו - גורם נחת רוח להקדוש ברוך הוא, ומוהרנ"ת ז"ל
האריך מאד (לקוטי הלכות, גלות הלכה ג') במעלת הזקן והפאות, ותכף
ומיד כשאדם מקצץ בזקנו ופאותיו, הרי זה לאט לאט מראה שמאבד
את אמונתו בו יתברך, כי עקר היהדות הוא זקן ופאות.

ומאז שהמשכילים הארורים התחילו לכפור בו יתברך, הם אשר

הכניסו בעם ישראל להדמות לגויים ולקצץ את הזקן והפאות וללכת עם בלוריות שזו חציצה גמורה לגבי תפלין.

עדת ישראל יוצאי תימן קוראים את הפאות "סימנים", כי זה סימן של יהודי שיש לו פאות, וכן נהגו עם ישראל מדור דור, וזה הצלם אלקים של יהודי.

הקדוש ברוך הוא יעזר לנו שלא נטה מהדרך המסורה לנו מדור דור.

המאחל לך שבת שלום...

ג' תמח.

למה הקדוש ברוך הוא מעניש אותי? ומה הוא רוצה ממני?

שאלה:

מאת אלכס: לכבוד הצדיק מיבנאל.

יש לי הרבה צרות, ואני מרגיש שבזמן האחרון אני מקבל מכות מכל הכוונים. אני לא מבין מה הקדוש ברוך הוא רוצה ממני, ולמה הוא מעניש אותי, והבלבולים האלו גורמים לי להחליש באמונה. אנא, צדיק יקר חזק אותי.

תשובה:

בעזרת השם ותברך, מוצאי שבת קדש לסדר שמות, י"ח טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אלכס נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל יום, ועקר ההתחזקות הוא להיות בשמחה עצומה על גדל רחמנותו

יתברך עלינו, וכמו שאמר דוד המלך (תהלים י"ח) "אֲרַחֲמֶךָ הוֹי"ה חזקי"; בזה שאני יודע שאתה הולך עמי ברחמנות – זו ההתחזקות שלי. אדם אסור לו לשאל קשיות על מה ולמה עוברים עליו משברים כאלו, צריכים תמיד לזכור (דברים ל"ב): "הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא"; יש הרבה דברים שאדם לא מסגל להבין, ולכן למה להכניס בלחץ ובספקות וכו', יותר טוב להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולהאמין שכל מה שהקדוש ברוך הוא עושה זה לטובה.

ולכן צריך ללכת תמיד עם פנים שמחות, ולקבל את כלם בסבר פנים יפות, וזה ימתיק ממנו ומעל כל עם ישראל את הדינים ותמשך עליהם ישועה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תמט.

מה אני יכול לעשות כדי להשתחרר מהלחצים והפחדים שמעיקים עלי?

שאלה:

מאת יצחק: שלום לכבוד הצדיק האדמו"ר לפעמים יש לאדם בחיים לחצים, פחדים ודברים שמטרידים אותו. מה אפשר לעשות כדי להשתחרר מאותם דברים מעיקים?
אני מתפלל שהקדוש ברוך הוא ישלח לך רפואה שלמה, כל טוב ושפע גדול, וישנזכה להיות אתך תמיד ולהתקרב לצדיק האמת.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, י"ט טבת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יִצְחָק נְרוּ יְאִיר

לְנֶכֶד לְנֶכֶד קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אני מכרח להגיד לך שבזה העולם עוברים על כל אחד ואחד לחצים ופחדים שמטרידים אותו לגמרי, והוא לא יודע שזה מהחטאים שלו, כי כיון שהאדם חוטא הוא בורא קלפות ומשחיתים שמכניסים בו פחדים ולחצים. ולכן הזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד נגד זה, ואמר (ספר המדות אות שלום סימן י"ט) כְּשֵׁי שֶׁלֹּם אֵין פְּחַד, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ג) אָדָם צָרִיף לְרֵאוֹת שְׁתֵּמִיד יִהְיֶה אֲצִלוֹ שְׁלוֹם בֵּינוֹ לְבֵין עֲצָמוֹ וְשְׁלוֹם עִם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, כי כשאדם חוטא הוא נופל בדעתו וכו' ושונא את עצמו וכו' ונכנסות בו קשיות וספקות על הקדוש ברוך הוא וכו' ולבו נעשה מלא עקמומיות על הקדוש ברוך הוא.

ולכן אם אתה רוצה לצאת מהפחדים והלחצים שמסובבים אותך, עליך להכניס בעצמך אמונה בו יתברך - לידיע ולהודיע ולהודיע שדבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא הכל בהשגחת המאציל העליון, ותחדיר בעצמך את האמונה הזאת וזה יציל אותך מהכל, כי רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות פחד סימן כ"ה) כְּשֵׁשׁוּכְחִים אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְאֵינָם נִשְׁעָנִים עָלָיו - על ידי זה מתפחדים מהאמות.

ולכן תעשה כל מה שביקלתך רק להיות חזק באמונה בהקדוש ברוך הוא, ותרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא בתמימות ובפשיטות, ואז תבנה את הבטחון העצמי שלך.

הקדוש ברוך הוא ירחיב לך בגשמיות וברוחניות ותבשר לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תנ.

**מֵאֵז שֶׁהַעֶסֶק שֶׁלִּנוּ פָּשַׁט אֶת הַרְגֵל אֵין לָנוּ שְׁלוֹם בַּיִת
וְנִחְלַשְׁנוּ בְּרוּחַנִיּוֹת. מָה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כְּדֵי שֶׁהַמָּצָב
יִשְׁתַּפֵּר?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת שְׁלוֹם: לְכַבֵּד הָרַב שְׁלוֹם רַב.
בְּעֵבֶר הֵייתִי בְּעַל עֶסֶק מְצַלִּיחַ מְאֹד, אָךְ כַּעֲבוּר כַּמָּה שָׁנִים
הָעֶסֶק נִקְלַע לַקְּשִׁיִּים וְנִאֶלְצָתִי לַפְּשֻׁט רְגֵל. לְאַחֲרוֹנָה אָנִי
מִחְפֵּשׁ עֲבוֹדָה כִּי מְצַבְנוּ הַכֹּלְכָלִי לֹא טוֹב.
אֲנַחְנוּ שׁוֹמְרִים שֶׁבֵּת וּמוֹנָסִים לְקִיָּם אֶת הַמְּצוּוֹת, אָךְ כְּתוֹצָאָה
מִהַלְחָץ, לְעֵתִים אֲשֶׁתִּי מִחַלְּלַת אֶת הַשֶּׁבֶת, וּלְצַעֲרֵי הָרַב
אֲנַחְנוּ רַבִּים וּמִתְעַצְבְּנִים הַמּוֹן. מָה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת כְּדֵי שֶׁהַמָּצָב
יִשְׁתַּפֵּר?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וְאֶרְאָ, י"ט טֵבֶת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל שְׁלוֹם נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבָךְ.

מָה אָמַר לָךְ, כָּל הַצְּרוּת שֶׁעוֹבְרוֹת עָלֶיךָ וְעַל אֲשֶׁתְּךָ זֶה רַק מִחֲמַת
חֲסִרוֹן הַשְּׂמִיחָה, כִּי מִי שֶׁתְּמִיד שָׁשׁ וְשִׂמְחָה לֹא חָסַר לוֹ שׁוֹם דְּבַר. וְלָמָּה
אַתָּם לֹא בְשִׂמְחָה? כִּי רַחֲמָנָא לִי צִלָּן אַתֶּם נִכְשָׁלִים בְּחִלּוּל שֶׁבֶת, כִּי
בְשֶׁבֶת אֲזוּ מְאִיר הָאוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּגִלּוּי נוֹרָא וְנִפְלְאָ מְאֹד,
וּכְכֹל שְׂאָדָם יוֹתֵר שׁוֹמֵר שֶׁבֶת - נִתְגַּלָּה אֵלָיו יוֹתֵר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא,
וּמְבָרַךְ אוֹתוֹ. וְלִכֵּן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְרוּשְׁלַיִם בְּרִכּוֹת פָּרָק ב' הַלְכָה
ח) בְּרִכַּת הַיּוֹי"ה הִיא תַעֲשִׂיר - זוֹ בְּרִכַּת שֶׁבֶת; אִם שׁוֹמְרִים שֶׁבֶת -
מִתְבָּרְכִים בְּכֹל הַבְּרִכּוֹת.

ולכן תראו אתה ואתה להתחיל לשמר שבת, ואז תראו איך שכל החיים שלכם ישתנו מהקצה אל הקצה.

נא ונא תשתדלו לשמר מאד על השלום בית, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רס"ד) שצריכים לשמר על השלום בית, כי כל העשירות באה בזכות האשה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ט) וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נ"ט.) אוקירו לנשייכו כי היכי דתתערתו [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתתעשרו].

הקדוש ברוך הוא יתן לכם דעת ושכל, ותציתו אותי, ואז תהיו הכי מאשרים בחייכם ולא יחסר לכם שום דבר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תנא.

הקמנו בית נאמן וכשר לפני ארבע שנים, אך עדין לא זכינו לזרע של קימא. מה עלינו לעשות?

שאלה:

מאת אורי עקיבא: אני ואשתי נשואים כבר יותר מארבע שנים, ועדין לא זכינו להפקד בזרע של קימא. ברוך השם זכינו להקים בית נאמן וכשר ואנו משתדלים להתחזק יותר ויותר, אף לא רואים ישועות. נשמח לעצה וברכה מהצדיק, תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, כ' טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אורי עקיבא נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתם צריכים להתחזק יחד ולהיות בשמחה עצומה, כי כשהזוג שמחים ועליזים הקדוש ברוך הוא משפיע עליהם שפע ברכה והצלחה וזוכים לבנים.

אין עוד דבר שמסגל להוליד ילדים בריאים ושלמים כמו תפלה - שצריכים להרגיל את עצמם הן הבעל והן האשה בכל יום ויום להתפלל שיהיו להם בנים בריאים בנפשם ובריאים בשכלם ויהיו יראי השם וחושבי שמו.

מה טוב ומה נעים שהאשה תשא עליה שרשרת עם ה"א על צוארה, כי כך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות בנים חלק ב' סימן ח') ה"א הנעשה מכסף מסגל לפריה ורביה. וכן אתה, תשתדל לעשות איזה שעור בתורה - בכל יום חמש ותרגום מפרשת השבוע, פרק משניות ודף גמרא, ותעסק הרבה בגמילות חסדים לעזור הרבה לבני אדם, אשר בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (ספר המדות אות בנים סימן ל"ה) העוסק בתורה ובגמילות חסדים זוכה להרבות בנים.

ולכן תראו לקים את זה, והקדוש ברוך הוא ימשיך עליכם ברכה והצלחה מן השמים ותזכו לבנים ובנות, רק לא להפגס בלחץ, כי אי אפשר לתאר ולשער את גדל הזכות כשיש שלום ואהבה בין הבעל והאשה שאז זוכים לילדים בריאים בנפשם ובשכלם.

הקדוש ברוך הוא השומע בתפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם שיהיו לכם ילדים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תנב.

**הורי התחתנו ברוסיה שלא כדת משה וישראל. האם
כשארצה להתחתן זה יכול להוות בעיה עבורי?**

שאלה:

מאת דוד: לכבוד מוהרא"ש הקדוש, שלום רב.
המשפחה שלי עלתה מרוסיה כשהייתי ילד קטן, וכשהורים
שלי התחתנו ברוסיה זה לא היה כדת משה וישראל. אני
בעצמי בעל תשובה, אבל להורים שלי מאד קשה להתחזק,
ואני לא יכול להכריח אותם שיעשו כעת חפה וקדושין כמו
שצריך.
אני בגיל שלשים, ועדין לא זכיתי להתחתן. האם הענין הזה
של ההורים יכול לגרם לי עכובים כלשהם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, כ' טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

אתה צריך לגשת לרב מפרסם ביראת שמים ולהציע לפניו את
הבעיה שלך והוא ימצא לך פתרון וכו'.

אתה צריך להתחזק ביתר שאת וביתר עז שזכית לחזור בתשובה,
שאינ עוד דבר יותר גדול מזה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות
ל"ד) במקום שבעלי תשובה עומדים צדיקים גמורים לא יכולים
לעמד, כי אחד שבא מנוקבא דתהומא רבא, ומתקרב אל הקדוש ברוך
הוא, ועושה נחת להקדוש ברוך הוא - אם אדם היה באמת חוזר
בתשובה בלב שלם, בלב נכון, היה יכול לעורר את כל העולם כלו
בתשובה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (יומא פ"ו:) גדולה תשובה,
שבשביל יחיד שעשה תשובה מוחלים לכל העולם כלו.

ולכן תעשה כל מה שביקלתך רק להיות בשמחה שזכית בזכות

כזאת לחזור בתשובה שלמה, ותבקש ממנו יתברך שתזכה למצא את
 בת זוגך, כי בר ישראל צריך לזכור אשר המצוה הראשונה זה להתחתן
 ולהוליד ילדים, וזה גם יהיה שמירה שלא יפגם בבירתו, שחטא פגם
 הבירה מוריד מהאדם כל זיק של יראת שמים.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתבשר לי בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תנג.

**בעלי חוזר מהעבודה עייף מאד, ואין לו כח וסבלנות
 להתייחס אלי**

שאלה:

מאת שלומית: שלום לכבוד הרב.

בעלי עובד קשה מאד בשביל להחזיר חובות, וכשהוא בא
 הביתה, הוא עייף מאד ורוצה רק לישן. בזמן האחרון הוא
 כמעט ולא מתייחס אלי, אין לו סבלנות, וזה מתסכל אותי
 מאד. איך אני אמורה להתמודד עם המציאות הזו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, כ' טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל שלומית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך

את צריכה לדון את בעלך לכף זכות, שהרי הוא מוסר את נפשו
 פשוטו כמשמעו בשבילך לפרנס אתכם ולצאת מהחובות והוא עובד
 קשה מאד מאד.

ולכן כשהוא חוזר הביתה תקבלי אותו תמיד בסבר פנים יפות,

וְתִדְוִנִי אוֹתוֹ לַכֶּף זְכוּת, וְאִף פַּעַם אֶל תַּפְתְּחִי אֶת הַפֶּה שֶׁלְךָ נִגְדוּ לְזִלְזֵל בּוֹ וּלְהַשְׁפִּילוֹ וְכוּ', אֲדַרְבֶּה, הַמְצִיאִי אֶת עֲצָמְךָ אֵלָיו וְרַק תֵּרְאִי לוֹ אֶהְבֶּה גְדוּלָּה מְאֹד וְקָרוֹב לְבָבוֹת וְכוּ' וְכוּ' וְאִז תֵּרְאִי אִיךָ שֶׁתְּהִיָּה לוֹ סִבְלָנוֹת אֵלֶיךָ וְכָל הַהֲנַהֲגָה שְׁלוֹ תַתְּהַפֵּךְ לְטוֹבָה וְיִהְיֶה כְּרִצוֹנְךָ וְכוּ' וְכוּ'.

אֲשֶׁה לֹא יוֹדַעַת לְהַעֲרִיף בַּעַל שְׁמוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל פְּרִנְסָה וְהוּא דוֹאֵג שֶׁלֹּא יִהְיוּ בְּבֵית חוֹבוֹת וְכוּ' וְשִׁיְהִיָּה אֶכֶל בְּבֵית וְכוּ' וְלִכְן בְּמָקוֹם לְקַבֵּל אֶת פָּנָיו בְּשַׁעַר שִׁבְעָה הַבֵּיתָה מִיּוֹם עֲבוּדָה קָשָׁה בְּחִיּוּף וּבִסְבָר פָּנִים יְפוֹת וְכוּ' וְכוּ' הִיא עוֹד מִתְנַפְּלֶת עָלָיו וְצוֹרַחַת וְזוֹעֶקֶת עָלָיו וְכוּ' וְכוּ'. וְלָמָּה שְׂאֵשָׁה לֹא תִבִּין שֶׁבְּעֵלָה עֶבֶד הַיּוֹם קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, וְקַבֵּל כָּל מִינֵי עֲלִבוֹנוֹת וּבְזִיוּנוֹת מִהַמְעַבֵּיד שֶׁלּוֹ וְכוּ' אוֹ מִהַפּוֹעֲלִים שֶׁעוֹבְדִים אֶתוֹ וְכוּ', וְכִשְׁבָּא הַבֵּיתָה, בְּמָקוֹם שִׁמְצָא אֲשֶׁה חֲמָה, אֲשֶׁה שְׂמֵאִירָה אֶת פָּנֶיהָ לְבַעֲלָהּ וְכוּ' הִיא עוֹד מִתְנַפְּלֶת עָלָיו וְצוֹעֶקֶת וְצוֹרַחַת כְּעִגְלָה עֲרוּפָה עָלָיו וְכוּ' אִזִּי מָה הָאֲשֶׁה מְצַפֶּה מִבַּעַל כִּזָּה? לֹא מִסְפִּיק שְׂאֵנִי עוֹבֵד כָּל כֶּף קָשָׁה וְכוּ' וְלֹא מִסְפִּיק שְׂאֵנִי סוֹבֵל הַשְּׁפָלוֹת בְּעֲבוּדָה וְכוּ', זֶה מָה שְׂמַגִּיעַ לִי שְׂאֵנִי בְּאֵ הַבֵּיתָה - שְׂאֵשְׁתִּי גַם כֵּן תַּפְתַּח אֶת הַפֶּה שֶׁלָּהּ וְתִבְזֶה אוֹתִי לִיד הַיְלָדִים?!

וְלִכְן אֲשֶׁרִי הָאֲשֶׁה שֶׁהִיא חֲכָמָה וְיוֹדַעַת אִיךָ לְרִצּוֹת אֶת בְּעֵלָהּ וְאִזִּי יִהְיוּ הַשְּׁלוֹם וְהָאֶהְבָּה שְׂרוּיִים בְּתוֹךְ בֵּיתָהּ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תנד.

קָשָׁה לִי מְאֹד לְהַתְּפַלֵּל אֶת שְׁלֹשׁ הַתְּפִלוֹת מְדֵי יוֹם. אִיךָ מִתְמוֹדְדִים עִם זֶה?

שְׂאֵלָה:

מֵאת יִשְׂרָאֵל: לְכַבּוֹד מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.

בשמחת לב ובשׂר קבלתי את מכתבכם הגדוש בהתחזקות
ובהתעוררות, וממש נגעעתם בנקדה החלשה שלי - תפלות
במנין. אני מאד רוצה להתפלל את שלשת התפלות במנין,
אך מפני שאני מאד עסוק ומפני שאין לי את כוח הנפש
בשביל זה - זה מאד קשה לי, ובפרט לפי מה שכותב מורנו
שליט"א, שצריכים להתפלל מתוך הסדור ובכונת המלות, זה
עוד יותר מרחיק את התפלה מפני. איך מתמודדים? המצפה
לישועת השם יתברך.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, כ' טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ישראל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות
בשמחה תמיד; כשאדם בשמחה, אז הוא מגלה את טהר לבבו שכוונתו
לשמים, ואז, כשמתפלל, התפלות שלו מתקבלות בכל העולמות.
ולכן אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות תפלה סימן ע') על ידי שמחה תבוא
תפלתך בהיכל המלה.

כל הבעיה שאתה מתרשל בתפלה זה רק מחמת שאתה רחוק
משמחה, כי אם היית בשמחה, בקלות היית מתפלל אל הקדוש ברוך
הוא כי היית יודע שאין שום תכלית בזה העולם רק להתקרב אליו
ולהדבק בו, כי באמת אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל
לכל אלקות גמור, וכדיעות אלו נפתח לו הלב והמח, ומתחזקת אצלו
האמונה, ויכול להתפלל אל הקדוש ברוך הוא.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות ישועה סימן כ"ב) מי שמתפלל בשמחה
- יזכה לשמח בישועתו, ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות
רק בשמחה, ולבקש מהקדוש ברוך הוא שתמיד תהיה בשמחה, כי
שמחה היא אור כל כף גדול שאי אפשר להשיגה אלא על ידי תפלה,

ותפלה היא ברכה כזו עד שאי אפשר להגיע אליה רק על ידי שמחה, ולכן תפלה ושמחה תלויים זו בזו.

תאמין לי, אם היית שש ושמת אז בקלות היית יכול להתפלל אל הקדוש ברוך הוא, אלא תמיד נופלים עליך עצבות ועצלות ודכאון ובגלל זה אתה מתרשל מתפלה, וכך אתה מתדרדר מיום ליום עד שנכבדתה ממך האמונה הקדושה.

אתה צריך לדעת שהקדוש ברוך הוא מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ומה שהוא מבקש מאתנו זה רק דבר אחד - שנדבר אליו ונדבק את עצמנו בו יתברך, שזה התענוג הכי גדול - שאדם מרגיל עצמו לשיח ולספר את לבבו אליו יתברך, וזו המתנה שקבלנו מרבנו ז"ל, אשר מי שמקבל את המתנה הזו - אז יהיו לו חיים מאשרים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תנה.

האם יש אמת בחכמת "ראיה במזוזות"?

שאלה:

מאת דן: שלום לכבוד הצדיק. אנו מתחזקים מאד מהספרים של הרב - הן מספרי 'אשר בנחל' והן מספרי 'שו"ת ברסלב'. כמו כן, אנו משתדלים בכל שבת לברך את הרב בפתיחת ההיכל ליד ספר התורה כהכרת הטוב על כל החסד שהרב עושה עמנו.

מצאתי שדוף לאחותי הצעירה, וכאשר דברתי עם האבא של הבחור, הוא אמר לי: "אני לא צריך לברר על אחותך, מספיק

שְׁתַּבִּיא לִי אֶת הַמְזוּזָה שֶׁל הַחֹדֶר בּוֹ הִיא יְשֻׁנָּה, וְאֲנִי כֹבֵר
 אֲדַע אִם יֵשׁ הַתְּאֵמָה בֵּין בְּנֵי הַזּוֹג, כִּי הַכֹּל כְּתוּב בַּמְזוּזָה". וְאֲנִי
 שׂוֹאֵל: א. הָאֵם בְּאֵמַת יֵשׁ חֲכָמָה כָּזוֹ – "רְאִיָּה בַּמְזוּזוֹת"? ב.
 הָאֵם נִתֵּן לְקַבֵּל הַחֲלֻטוֹת בַּחַיִּים עַל פִּי חֲכָמָה זֶה? ג. הָאֵם כָּל
 אֶחָד יְכוּל לְזַכּוֹת בַּחֲכָמָה הַזֶּה עַל יְדֵי לְמוּד, אוֹ שֶׁהִיא שְׂמוּרָה
 אַף וְרַק לְצַדִּיקִים גְּדוּלִים שְׂיֻכּוּלִים לְרֵאוֹת בַּמְזוּזָה דְּבָרִים
 נְעֻלְמִים עַל בְּנֵי הָאָדָם?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֶר וְאֶרְאָה, כ' טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל דָּן גֵּרֹו יֵאִיר

לְנֶכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ

תְּשׂוּאוֹת חֵן עַל הַתְּפִלוֹת שֶׁאַתָּה מִתְּפַלֵּל עָלַי וְעַל בְּרִיאוֹתַי, וְכֹל
 הַמִּתְּפַלֵּל עַל הַזּוּלָת וְהוּא צָרִיךְ לְאוֹתוֹ הַדְּבָר הוּא נֶעֱנֶה תַחֲלָה.

אֲנִי מִכְרַח לְהַגִּיד לְךָ שֶׁכְּזֶה הָעוֹלָם יֵשׁ כָּל מִינֵי דְמִיוֹנוֹת וְכוּ'
 וּבְעֵלֵי דְמִיוֹנוֹת וְכוּ', אֵין שׁוּם מְקוֹר עַל דְּבָר זֶה לְהִסְתַּכֵּל בַּמְזוּזוֹת
 וְכוּ' זֶה לֹא מוּבָא בְּשׁוּם סֵפֶר וְכוּ' אֶף הַיּוֹם, כְּפִי יְרִידַת הַדּוֹר וְכוּ'
 מַה שֶּׁרַק לֹא יִגִּידוּ לְאָדָם, כְּגוֹן: עֲבָרַת עַל חֲטָא זֶה וְכוּ' אוֹ נִכְשַׁלְתָּ
 בְּעוּוֹן פְּלוּנֵי וְכוּ' – הוּא נִגַּע בְּנִקְדַת לְכַבּוֹ, כִּי לְצַעֲרָנוּ הֵרַב אֵין פְּנִינּוּ
 יְפוֹת כָּלל וְכִלְנּוּ צְרִיכִים רַחֲמִים רַבִּים לְצִאֵת מֵהַהֲרָגִים הָרְעִים שֶׁלָּנוּ,
 וְלִכֵּן כְּשֶׁאַחַד מִגְּלָה אֶת הָעוֹנוֹת שֶׁל הַזּוּלָת אוֹ מַה שֶּׁקָּרָה עִם הַזּוּלָת
 זֶה עֲרִין לֹא עוֹשֶׂה אוֹתוֹ צַדִּיק וְכוּ' אוֹ בְּעַל מְקַבֵּל וְכוּ', כִּי הַיּוֹם כָּל
 מַה שֶּׁרַק יִגִּידוּ עַל הָאָדָם מְכוֹנִים אֶל הָאֵמַת, כִּי (מְשַׁלֵּי כ' ט) "מִי יֹאמֶר
 זְכִיתִי לְבִי טְהַרְתִּי מִחֲטָאֵתִי", כִּי מִי יְכוּל לְהִתְפַּאֵר שֶׁהוּא נָקִי מִחֲטָאִים
 וְכוּ'? וְלִכֵּן כְּשֶׁאָדָם מִגְּלָה לְזוּלָת אֶת מַעֲשָׂיו, זֶה לֹא אוֹמֵר שֶׁהוּא כֹבֵר
 נְבִיא וְכוּ' אוֹ בְּעַל רוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְכוּ' אוֹ צַדִּיק וְכוּ' – הַכֹּל דְּמִיּוֹן אֶחָד
 גְּדוּל שְׂמֻטְעִים בְּנֵי אָדָם וְעוֹקְרִים אוֹתָם מִשְׂרָשָׁם.

יֵשׁ הַיּוֹם אַבְרָכִים שֶׁפְּגוּמִים בְּבְרִית וְכוּ' וְרַחֲמִים מְאֻמָּנָה

פשוטה בו יתברך, ואף על פי כן לומדים ספרי קבלה וכו' ועוד מלמדים את זה לאחרים ובני אדם הולכים אחריהם כשור לטבח וכו'. ולכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ה) צריך אדם לצאת מהדמיונות ולבוא אל השכל, כי עקר השכל זה גלוי אלקות - שאדם צריך להרגיש את הקדוש ברוך הוא שהוא נמצא ואין בלעדיו נמצא, וזה עקר הדבקות, כמאמר הבעל שם טוב זכותו יגן עלינו: האמונה - זו הדבקות, והדבקות - זו האמונה, ולכן במקום לרוץ אחר אלו השקרנים הצבועים והרמאים שקוראים מזוזות וכו' וכו' יותר טוב לרוץ אל הקדוש ברוך הוא ולבקש ממנו יתברך, וכן על ידי זה יגיע אל מה שהוא חפץ.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תנו.

אני נפגש עם מישהי, אך יש לי חששות משום שהיא יותר דומיננטית ממני. מה דעתכם?

שאלה:

מאת יאיר: שלום לכבוד הרב שליט"א.

אני נפגש עם בחורה במסגרת שדוך כבר קרוב לחדש. ברוך השם, בהרבה דברים נראה שיש בינינו התאמה והשלמה, אף מצד שני יש לנו הרבה התלבטיות האם להמשיך את הקשר או לא.

אני בן אדם שקט, ביטן ופחות דומיננטי, ואלו היא דומיננטית ולא בישנית, אבל כן עדינה, מקשיבה ומכילה. היא דואגת ומתלבטת יותר בנקדה של האחריות ועל הפרנסה, ומפחדת שבגלל הדומיננטיות זה יפל עליה, ואלו אני, פחות דואג מהפרנסה ויותר דואג מהקשר עצמו - שהיא תהיה

הדומיננטית בינינו ונשאלו יוצרו מזה בעיות חס וחלילה. מה דעתו של הרב? תודה רבה ורפואה שלמה!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, כ' טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יאיר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך

לדעתי, אל תהיה חקרן יותר מדי ולא בדרך יותר מדי וכו', אם יש ביניכם משיכה ואתם אוהבים אחד את השני זה מה שצריכים.

לא בכל פעם כאשר מדמינים שאשה היא דומיננטית וכו' היא ככה, אלא יש נשים שיש להן בטחון עצמי, וזה לא בא מפני שהיא תקיפה וכדומה וכו' אלא יש לה בטחון עצמי שזה דבר גדול מאד, ולהפך - אתה בישן יותר מדי וכו' אזי הבעיה אצלך ואתה צריך לצאת ממה, ולזה זוכים על ידי שמרגילים את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו שאז תפתח יותר ויותר וכו'.

ולכן, דעתי שכן תגמר את השדוף בסימן טוב ובמזל טוב ותקימו בית נאמן בישראל ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תנז.

במסגרת עבודתי כמזכירה עלי להשתמש באינטרנט. האם כדאי לחפש עבודה אחרת?

שאלה:

מאת נורית: שלום וברכה לכבוד הרב שליט"א.

אני עובדת כמזכירה בישיבה, ואני נאלצת להשתמש

באינטרנט לצרכי העבודה. לפעמים אני משתמשת בו גם לצרכים אישיים, כגון לחפש מספר טלפון שאני צריכה וכו', אבל לא לדברים אחרים. לצערי, האינטרנט שבעבודה לא מסנן כל-כך, אך אין אפשרות להגביר את רמת הסנן כי אז לא נוכל להשתמש באינטרנט לצרכי העבודה.

אני יודעת שאינטרנט זו טמאה, ולכן אני מתנגדת באפן מחלט שיהיה לנו מחשב בבית אפילו לצורך פרנסה. להורים שלי יש בבית גם מחשב וגם טלוויזיה, ולכן לאחרונה אני נמנעת מלנסע אליהם יחד עם הילדה.

א. אני בטוחה שאם ארצה מאד, השם יתברך יזמן לי עבודה אחרת. האם עלי לעשות מאמצים ולחפש עבודה אחרת ללא גישה לאינטרנט, למרות שהמקצוע שלי הוא מקצוע משרדי וכמעט שלא קיימת היום עבודה ללא אינטרנט?

ב. האם עלי להמנע לחלוטין מבקור אצל ההורים עקב כך, או שעלי לנסות להתנות אתם שבזמן הבקור הם יסגרו לחלוטין את המכשירים הנ"ל, וכן להתנות עם הילדה שלי שבבקורים אצלם היא לא תתקרב למכשירים הללו? אודה לתשובתכם.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, כ' טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל נורית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך

היום כשהעולם כל כך מתקדם בכל התחומים וצריכים לעסוק בעבודה עם מחשב שמחבר אל אינטרנט, הנסיון יותר גדול ויותר כבד וכו' וצריכים להתגבר על יצרו לא לגלש במקומות המזהמים והמטנפים וכו' ולא צריכים דוקא ללכת לחפש ולחטט בזבל וכו' ערם שקוף ותעוב וכו', וזה תלוי בבחירת האדם איך שהוא בוחר.

את צריכה לדעת שמצות כבוד אב ואם היא מצוה מאד מאד

חשובה, ולכן אסור לעשות בקרת עליהם או לנסות להתנות אתם תנאים וכו', יכולים רק לבקש יפה, שהיות שאצלך אין טלויזיה ולא מסתכלים בטלויזיה, ולכן את לא רוצה שהבת שלך תהיה חשובה לכל מיני פרעניות שיש, אזי אולי תוכלו לכבות כשאנחנו באים עם הבת שלנו אליכם. כך צריכים לדבר עם ההורים, אבל לא בדרך צווי וכו' כי אסור לילדים להגיד דעות להורים.

יעזר הקדוש ברוך הוא שנוזפה לקים מצות כבוד אב ואם בשלמות, כי כמו שאנו מכבדים את ההורים שלנו, כן נוזפה שהילדים שלנו יכבדו אותנו, וכשמזלזלים בכבוד אב ואם, אז מקבלים את זה חזרה מהילדים שלהם, לכן אשרי מי שזוכה לכבוד וליקר את ההורים שלו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תנח.

האם כדאי ללמד עם בני עוד תורה חוץ ממה שהוא לומד בחידר?

שאלה:

מאת משה: שלום לצדיק. תודה על כל החזקים שלכם, כבודו מציל אותנו עם דבוריו הקדושים. בני בן השבע הוא ילד מכשר מאד, וברוך השם יש לו גם זכרון מצין. הוא לומד בכל יום בחידר עד השעה ארבע, ובלי עין הרע מצליח מאד, אף אני מרגיש שאני לא מנצל את יכולותי, ואני צריך ללמד אותו עוד תורה ועוד משניות גם מחוץ לחידר, ולדעתי הוא יהנה מזה.

יש לי שתי שאלות בענין: א. האם כדאי וצריך להוסיף לו עוד

מעבר למה שהוא לומד בכיתה? ב. האמת היא שאני מאד רוצה ללמוד אתו, אבל קשה לי כי אני קצר סבלנות, ואפילו בלמוד שאני לומד אתו בשבת קשה לי. מה עושים? תודה על הכל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר וארא, כ' טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל משה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך

אתה צריך מאד מאד לשמח על המתנה שנתן לך הקדוש ברוך הוא - בין חמוד כזה, בין מכשר, שלומד תורה בהתמדה.

אבל אתה צריך לתת לו גם כן זמן לצאת לשחק עם הילדים לצאת ולהתאורר וכדו' ואסור להלחיץ את הדין יותר מדי, כי אז, לבסוף, ימאס לגמרי בלמוד התורה הקדושה. צריכים לתת לו גם זמן לשחק, ורבנו ז"ל הקפיד על דבר זה מאד, ובפרוש אמר שאי אפשר להלחיץ את הילד, וככל שמלחיצים את הילד - על ידי זה הוא מתבלבל לגמרי לבסוף וכדו'.

ומוהרנ"ת ז"ל כתב אות שלמה בספר חיי מוהר"ן שלא להתעקש עם ילדים, קחם משם, כי הם הנהגות נפלאות ששמע מרבנו ז"ל.

אשרי מי ששש ושמח עם מה שנתן לו הקדוש ברוך הוא ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תנט.

**האם יש ענין להדליק נרות בשביל כל נשמות ישראל
הזקוקות לתקון?**

שאלה:

מאת יואל: שלום וברכה לכבוד קדשת האדמו"ר.
מדי פעם אני מדליק נרות לזכות הצדיקים. האם יש ענין
להדליק נרות גם בשביל כל נשמות ישראל הזקוקות לתקון?

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום שלישי לסדר וארא, כ"א טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יואל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין שום ענין להדליק בבית נרות לזכות נשמות הצדיקים או
לזכות נשמות ישראל, זה פשוט מסכן להניח בבית נרות דולקים
ויכול להביא חס וחלילה לשרפה, ובכלל אין שום ענין בזה.

רק כשאדם הולך על קברי צדיקים, שם נוהגים להדליק נר
לזכות הצדיק, אבל בבית אין שום ענין. וכן אשה בעת הדלקת הנרות
- אין שום ענין שתדליק נרות לכבוד נשמות צדיקים.

נרות שבת מדליקים למען זכור ושמור, וכדי לקיים מצות עשה
מדרבנן שהאשה תדליק נרות לכבוד שבת שזו זכות מאד גדולה ועת
רצון גדולה מאד בשמים לאשה, ואז אשה יכולה לפעל אצל הקדוש
ברוך הוא כל מה שהיא רוצה.

ואם אנחנו מדברים כבר מהדלקת נרות לכבוד שבת, צריכים
לדעת שכאשר אשה מתחנת אזי היא מתחילה להדליק שני נרות
משמן זית, שהם כנגד שמור וזכור, וארבעה נרות של חלב כנגד שם

הַרְי"ה בְּרוּךְ הוּא יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וּבְכָל פַּעַם שֶׁנּוֹלַד בֶּן אוֹ בַת - מוֹסִיפִים
נַר אֶחָד. זֶה הַכֵּל, לֹא לְהוֹסִיף וְלֹא לְגַרֵעַ מִמְסַפֵּר זֶה.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' ת.ס.

**מָה הַמְּקוֹר לַמִּנְהַג לְהַקִּיף אֶת קְבֵרֵיהֶם שֶׁל רַבֵּי יְהוּדָה בַּר
אֱלֵעָאי וְרַבֵּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת אֱלֹהֵינוּ: שְׁלוֹם לְצַדִּיק הַקְּדוֹשׁ!

מָה הַמְּקוֹר לַמִּנְהַג לְהַקִּיף אֶת הַקְּבֵר שֶׁל רַבֵּי יְהוּדָה בַּר אֱלֵעָאי

וְאֵת הַקְּבֵר שֶׁל רַבֵּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֹדֵר וְאָרָא, כ"א טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֱלֹהֵינוּ גֵּרוֹ יֵאִיר

אֵין לָזֶה שׁוֹם מְקוֹר לְהַקִּיף אֶת הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַתְּנַא הַקְּדוֹשׁ

רַבֵּי יְהוּדָה בַּר אֱלֵעָאי, וּפַעַם רֵאשׁוֹנָה שְׁאֵנִי שׁוֹמֵעַ אֶת זֶה - שְׁמַקִּיפִים

אֶת הַצִּיּוֹן הַקְּדוֹשׁ שְׁלוֹ.

וְאֵת הַקְּבֵר שֶׁל הַתְּנַא רַבֵּי פִּנְחָס בֶּן יֵאִיר, אֵף שֶׁשָּׁם כֵּן נוֹהֲגִים

לְהַקִּיף אֶת הַקְּבֵר וְעוֹשִׂים שְׁבַע הַקְּפוֹת, גַּם לָזֶה אֵין שׁוֹם מְקוֹר, אֲלֹא

עַל זֶה יֵשׁ לוֹמַר מֵאַמְרֵם ז"ל (פְּסָחִים טו.) הִנַּח לָהֶם יִשְׂרָאֵל, אֵף עַל פִּי

שְׂאִינָם נְבִיאִים, בְּנֵי נְבִיאִים הֵם; כִּי אִם כָּלֶם נוֹהֲגִים כְּכֹה מְכָרַח לְהִיּוֹת

לָזֶה אֵיזָה מְקוֹר.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁנִזְכֶּה תְּמִיד לְלַכֵּת אֶל קְבֵרֵי צַדִּיקִים

ששם התפלות מתקבלות לרחמים ולרצון לפני אדון כל, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות צדיק סימן קע"ג) על ידי השתטחות על קברי צדיקים הקדוש ברוך הוא עושה לו טובות אף על פי שאינו ראוי לכך. ולכן מה טוב ומה נעים להיות רגיל ללכת לקברי צדיקים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תסא.

**אני שוקלת לרכוש די.וי.די כדי שבני יוכל לצפות
בסרטים ושירים לילדים, כף שלא ישעמם לו. מה
דעתכם?**

שאלה:

מאת נועה: לכבוד מוהרא"ש היקר.

ברוך השם זכינו לזרע של הימא, וכעת בגנו בן חדשים. הוא בוכה הרבה, ואני שוקלת לרכוש די.וי.די כדי שהוא יוכל לצפות בסרטים ושירים לילדים, כף שלא ישעמם לו. מה דעתכם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא, כ"א טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל נועה תחיה

ראי לשמח עם המתנה שנתן לך הקדוש ברוך הוא – בן, אבך אני מכרח להגיד לך שבגיל כזה הוא עדין לא יכול לראות, ולכן במקום לקנות די.וי.די שישתכל על סרטים שהוא עדין בכלל לא רואה, עדיף לך לקנות קלטות של שירים ובפרט שירי אמונה להרגיע אותו.

אם התינוק בוכה הרבה מכרח להיות שהוא רעב וכו' או שמשוהו כואב לו וכו' ואת צריכה לבדק את זה.

יעזור הקדוש ברוך הוא שתרוי רב נחת דקדושה מכל יוצאי
חלציה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תסב.

**אני משתדלת לחנך את אחי הקטנים ולזרזם לקיום
המצוות. האם אני נוהגת כשורה?**

שאלה:

מאת רבקה: שלום לכבוד קדשת מוהרא"ש.
תודה רבה שאתם עונים לשאלות שלנו, ויהי רצון שהקדוש
ברוך הוא יברך אתכם בבריאות איתנה ורפואה שלמה.
כשאני מגיעה הביטה בשבתות, אני משתדלת ללמד את אחי
הקטנים לטל ידיים ולברך את ברכת המזון. האם אני נוהגת
כשורה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא, כ"א טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל רבקה תחיה

זה דבר גדול מאד מה שאת עושה - להרגיל את האחים הקטנים
שלך לטל ידיים וכו' ולברך את ברכת המזון וכו' וזו מצוה גדולה
מאד לחנך את הילדים לקיים את מצוות הבורא יתברך שמו, וזו זכות
מאד מאד גדולה.

ולכן ממשיכי בעבודה הקדושה הזו, והקדוש ברוך הוא ימתיק
ממך את כל הדינים על ידי פלא עליון, ותרוי רב נחת דקדושה בחייה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תסג.

קצתי בחיי, החיים שלי משעממים ומתסכלים, ואין לי שום רצון לחיות יותר

שאלה:

מצאת רמי: שלום לכבוד הצדיק.

אולי זה ישמע לכם כמו הגזמה, אבל זו האמת - קצתי בחיי, ואין לי שום רצון לחיות יותר. אני לא מצליח בשום דבר, והחיים שלי משעממים ומתסכלים. אני רואה מסביבי אנשים שמחים ומאשרים, אך ממני האשר והשמחה נעלמו: כבר מזמן. האם תוכלו לכתב לי כמה שורות כדי לחזק אותי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא, כ"א טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רמי גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק בכל מה שעובר עליך ואל תכנס ביאוש ודכאון וכו', כי רבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ע"ח) אין שום יאוש בעולם כלל! אין דבר כזה להתיאש! אדם, כל זמן שהוא חי, הוא יכול להגביה את כל הבריאה כלה אליו יתברך, כמאמרם ז"ל (יומא פו:). יחיד ששבו מוחלין לכל העולם כלו; אדם אחד בזה העולם, אם הוא זוכה להדביק את מח מחשבתו בו יתברך, הרי זה הוא הצנור שמחזיק את כל העולם כלו, ובשבילו נברא העולם, כמאמרם ז"ל (חגיגה יב:). כל העולם עומד על עמוד אחד וצדיק שמו.

ולכן, ראה לקחת את עצמך בידך והדבק עצמך בו יתברך, ודע לך שכל העולם עומד עליך וכו', נמצא שאם כל העולם עומד עליך אתה הולך להחריב את כל העולם כדגמת דור המבול וכו' ולכן אתה מקרח לקחת עצמך בידך, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ה')

צריך כל אדם לומר בשבילי נברא העולם, ואם העולם נברא בשבילי, הרי אני צריך לחפש ולבקש מה העולם צריך ולהתפלל עליהם, אז האם שייך שאחד יתיאש? הרי הוא מחריב את כל העולם כלוו. ולכן תציר לעצמך שאתה הוא זה שמחזיק את העולם, ואם כן איך תחריב את העולם?

ועל כן, קח עצמך בידך ותתפלל על כלל העולם ועל פרטיות עם ישראל, ותשתדל ללמד זכות על הכל, ועל ידי זה תהיה צנור המשפיע טוב לכל בית ישראל, וכל החיים שלך ילכו כבר אחרת לגמרי, כי אינו דומה אדם שידוע שכל העולם תלוי עליו, וכך הוא מתנהג וכו', הכל הולך לו אחרת.

ולכן תתחיל לדבר עמו יתברך ולבקש על עצמך ועל כלל ישראל ועל כלל העולם כלו ותהיה דבוק בו יתברך, ועל ידך דיקא תשרה השכינה בעולם.

ואל מדרגה זו רוצה רבנו ז"ל להביא את כל בר ישראל, כי כל התורות שלו בלקוטי מוהר"ן הקדוש והנורא סובבות על קטב זה - להעלות ולהגביה נפש כל חי עד שיהיה תמיד דבוק בו יתברך. אשרי מי שמצית את רבנו ז"ל בתמימות ובפשטות ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תסד.

אני רוצה לפתח עסק עצמאי, אך יש לי פחד שהעסק יכשל. האם יש לי ממה לחשש?

שאלה:

מאת יוני: שלום לכבוד הצדיק היקר. אני מקוה ששלוך טוב.

כָּבֵד הַרְבֵּה זְמַן אֲנִי רוֹצֵה לְפָתַח עֵסֶק עֲצָמָי, אֲךָ יֵשׁ לִי חֲשָׁשׁוֹת וּפְחָדִים שָׁזֶה לֹא יַצְלִיחַ וְהָעֵסֶק יִכְשַׁל. הָאֵם יֵשׁ לִי מִמָּה לְחַשֵּׁשׁ? אֲשַׁמַּח לְעֵצָה וּבִרְכָּה, תּוֹדָה רַבָּה.

תשובה:

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבִּיעִי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ"ב טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל יוֹנֵי נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הִנֵּה חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (קִידוּשֵׁין פ"ב:) אֵין עֲנִיּוֹת מִן הָאוּמָנוּת, וְאֵין עֲשִׁירוֹת מִן הָאוּמָנוּת, אֲלֵא הַכֹּל בְּזִכְוֹתוֹ שֶׁל אָדָם; הֵינּוּ אָדָם צָרִיךְ לְזָכֵר טוֹב אֲשֶׁר פְּרָנְסָה בָּאָה רַק מֵהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, הוּא בְּרָאֵנוּ וְהוּא זֶן וּמְפָרְנֵס אֶת בְּרִיּוֹתָיו, כִּי (תַּעֲנִית ח): דְּכִי יִהִיב רַחֲמָנָא שׁוֹבְעָא לַחֲיִי הוּא דִּיהִיב; הֵינּוּ מִי שְׁנוֹתָן אֶת הַחַיִּים הוּא נוֹתֵן אֶת הַפְּרָנְסָה. וְאֵם כֵּן מְדוּעַ אֲנִי רוֹאִים שֵׁישׁ עֲשִׁירִים וְיֵשׁ עֲנִיִּים? אֲלֵא חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (נְדָרִים מ"א). דַּעַת קְנִיַת - מַה חֲסֻרְתָּ? דַּעַת חֲסֻרְתָּ - מַה קְנִיַת? כִּי אֵין עֲנִי אֲלֵא מְדַעַת, כִּי מִי שֵׁישׁ לוֹ דַּעַת הָאֲמַת וְיוֹדַע וְעַד אֲשֶׁר אֵין בְּלַעְדָּיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֹּל לְכֹל אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲזִי גְדֹל מַחוּ וְאֵינוּ מִתְפַּחַד מִשׁוּם דְּבָר, וּמִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ תְּמִיד הַשְּׁגָחָתוֹ הַפְּרֻטִית, וְעַל יְדֵי זֶה נִשְׁפָּע עָלָיו שְׁפַע גְּדוֹל, וְכִמוֹ שֶׁסִּפֵּר רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן נ"ו) כְּפִי הַגְּדֹלַת הַדַּעַת כֵּן הַפְּרָנְסָה בְּנִקְלָה, כִּי כְּשֵׁישׁ לְאָדָם גְּדֹלוֹת הַמַּחֲזִין, וְיוֹדַע וְעַד שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּעַל הַבַּיִת שֶׁל הָעוֹלָם, אֲזִי נִכְנָס בּוֹ בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי וְאֵינוּ מִתְפַּחַד מִשׁוּם דְּבָר, וּמִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם, רַק מִבְּקָשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שִׁיתֵן לוֹ הַצְּלָחָה בְּכֹל מַה שִׁיעֲשֶׂה.

וְלִכֵּן אַתָּה צָרִיךְ לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל דְּבָר זֶה - לְהִיּוֹת חֲזָק בְּאִמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַכֹּל בָּא רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֲזִי תִגְדֹּל דַּעַתְךָ וְיִהְיֶה לְךָ בְּטַחֲוֹן עֲצָמֵי וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וְאֲזִי דִיקָא תַצְלִיחַ בְּכֹל מַעֲשֵׂי יְדִיךָ.

לא כן, כשאין לאדם את האמונה האמתית אשר הוא יתברך נמצא ובלעדיו אין שום נמצא - אזי נופל לקטנות המחין ומאבד את הבטחון העצמי שלו, ונשבר לגמרי, ונופל ברוחו ונעשה שלומיאל בכל מעשיו, ומפחד מהצל שלו עצמו, וכל מה שהוא עושה זה בלא הצלחה כלל.

ולכן ראה לחזר בתשובה שלמה אליו יתברך, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ה) שעקר התשובה לזרק עצמו בחזרה למקום שממנו בא, הינו לחזר אליו יתברך שזו החכמה האמתית. ואמר הנביא (הושע י"ד) "קחו עמכם דברים ושובו אל הוי"ה", ואמרו חכמינו הקדושים (מדרש אגדה) איני מבקש מכם אלא דברים, הינו שעקר התשובה הוא לחזר אליו יתברך. ואיך? על ידי שמרגיל עצמו לדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, וכל מה שצריך יבקש רק ממנו יתברך בתמימות ובפשיטות גמורה בלי שום חכמות והשכלות כלל, ועל ידי זה יבנה לעצמו את הבטחון העצמי ויתגלה אליו מלך הכבוד בעצמו, וכל אשר יעשה יצליח.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתכניס את הדבורים האלו בתוך לבך, ואז תשכיל ותצליח בכל מעשי ידך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תסה.

**אנחנו נשואים כבר שנה ועדין לא זכינו להפקד בהריון.
מה עלינו לעשות כדי לזכות לכך?**

שאלה:

מאת אליהו: שלום לכבוד הצדיק מיבנאל.
אני ואשתי נשואים כבר שנה, ועדין לא זכינו להפקד בהריון.
הציעו לנו להתחיל בטפולי פוריות, אך איננו רוצים לעשות

זאת כי אמרו לנו שזה כרוך בכאבים ובצער רב.
אנחנו מתפללים להשם יתברך שישכח אותנו לזרע של קימא
בדרך הטבעית, אך אנחנו מרגישים שאנו מתחילים להתיאש.
נשמח לעצתו וברכתו של הצדיק. תזכו למצוות!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות, כ"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך להיות רגוע, כי התחנת בסך הכל לפני שנה, ומתה
אתה רוצה שכבר אשתך תלד בשנה הראשונה? צריכים לחכות
בסבלנות ולא להפגס בשום לחץ, כי גדול אדונינו ורב להושיע,
העקר זה רק תפלה - להתפלל להקדוש ברוך הוא שתפקדו בזרע
של קימא, רק אל תכנסו בשום לחץ לרוץ לעשות טפולים.

חכמינו הקדושים אמרו (בבא בתרא י'): מה יעשה אדם ויהיו לו
בנים זכרים? רבי אליעזר אומר: יפזר מעותיו לעניים. רבי יהושע
אומר: ישמח אשתו לדבר מצוה; ורבנו ז"ל אומר (ספר המדות אות בנים
סימן ט') צניעות שבאשה מזכה לה לבנים הגונים; ואמר (שם סימן י')
על ידי שמחת יום טוב ועל ידי הנחת תפלין כראוי תלד אשתו בנים
זכרים; ולכן ראה לקים את זה והעקר תשמח את אשתך, ותחיו ביחד
באהבה גדולה מאד ואל תתוכחו, ואז תפקדו בזרע של קימא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תסו.

בעלי הוא אדם אלם וכעסן, ופעמים רבות הוא מכה אותי. מה עלי לעשות?

שאלה:

מאת לימור: יש לי בעיה רצינית עם בעלי - הוא אדם אלם וכעסן, וכשהוא עובר את סף העצבים הוא מתחיל להשתמש עם הידים שלו, וכבר כמה וכמה פעמים הוא נתן לי מכות רצח.

המשטרה עצרה אותו כמה פעמים בעקבות האלימות שלו, והוא אף ישב בכלא תקופה קצרה, אך בכל פעם שהוא חוזר הביתה, אחרי כמה חדשים הוא מפסיק להיות רגוע וחוזר לסורו. כבוד הרב, אני אובדת עצות לחלוטין. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות, כ"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל לימור תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להזהיר אותו חד משמעית שאם הוא לא מפסיק עם האלימות שלו, את תובעת ממנו גט, כי חכמינו הקדושים אמרו (יבמות ק"ב:) אין אדם דר עם נחש בכפיפה אחת; זה לא יתכן לחיות בבית אחד עם מטרף שלא מפסיק להכות את אשתו, כי מי שמגביה ידיו על אשתו מורה שהוא אינו שפוי בדעתו כלל, והוא צריך לבלות בבית חולים לחולי נפש, ולכן אין עצה אחרת רק להזהיר אותו חד משמעית וזהו זה.

בודאי צריכים לשמע את שני הצדדים, עם כל זאת, אין זה תרוץ בכלל להשתמש באלימות ולהרביץ וכו', כי זה מראה שהוא אינו שפוי בדעתו כלל, והוא מכרח להתאשפז בבית חולים, כי מי

שלא יכול לשלט על עצמו וכו', והוא בכעס וברציחה כל כך גדולה וכו', עד שהוא משתמש באלימות פיזית נגד אשתו, סכנה לחיות אתו בדירה אחת, פי מחר הוא יכול גם להרג וכו'.

אל תקחי את זה בקלות, אלא אחר אזהרה שאת מזהירה אותו והוא לא מפסיק וכו', תשתמשי עם כל האמצעים להתגרש ממנו מה שיותר מהר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תסז.

הילדים שלי התנגדו נחרצות שאתחתן שוב אחרי שהתאלמנתי, ומאז שהתחתנתי הם נתקו אתי כל קשר

שאלה:

מאת דיצה: לכבוד הרב שלום.

אני אמא לשלשה ילדים בגילאי עשרים ושלוש, עשרים ושש, ושלושים. הייתי אלמנה מזה עשר שנים, ולאחר עשר שנים הכרתי את בעלי שגם הוא היה אלמן. כשהכרתי אותו, ילדי מאד התנגדו לקשר שלנו, וגם כשראו שאני דבקה בקשר ואנו עומדים להתחתן - הם המשיכו בהתנגדותם ואמרו "או הוא או אנחנו!"

התחתנו ואנחנו חיים ביחד באושר, אך עד היום, למרות כל הנסיגות שלי לחזר לקשר תקין עם הילדים, הם לא מוכנים לשמע. מה עלי לעשות?

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום רביעי לסדר שמות, כ"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל דיצה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה להסתכל רק על עצמך, כי אם את לא תרחמי על עצמך מי ירחם עליך? אני יכול להבין את הילדים שכואב להם שהאמא מתחננת עם אחר וכו', אבל לדעתי זו אכזריות מצד הילדים להתנהג ככה כמו שהם מתנהגים וכו', הינו שנתקו אתך את כל הקשרים, מה הם היו רוצים שתשבי לבר בין ארבעה קירות? בכלל, אסור לילדים להתערב במעשה ההורים, כי אין זה בכלל אנשיות, וכן על פי הלכות כבוד אב ואם אסור לילדים לומר דעות לאבא או לאמא.

ולכן ראי להתחזק ביתר שאת וביתר עז, והקדוש ברוך הוא יעזר שסוף כל סוף הילדים יבואו אל השכל שלהם ויבינו את גדל העולה שעושים לה, ויחזרו בתשובה שלמה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תסח.

האם הספורים שמדפסים בסוף ה'ספורי מעשיות' הם בדרגה נמוכה יותר מהשלוש-עשרה מעשיות עצמן?

שאלה:

מאת שמעון: שלום וברכה למורי ורבי עטרת ראשי.
תודה על המתנות הנפלאות שאני מקבל מכם, הן ברוחניות - שאני זוכה לחטף טוב נצחי בכל יום, והן בגשמיות - העצות הנפלאות שאתם נותנים לנו איך לדלג על העולם הזה. בשלום.

האם הספורים שמדפסים בסוף ספר ה'ספורי מעשיות' הם בדרגה נמוכה יותר משלושה עשר הספורים עצמם? אשמח לתשובה כי זה מאד נחוץ לי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר שמות, כ"ב טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל שמעון נרו ואיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שכל הספורים המובאים בספר "חיי מוהר"ן" תחת האות 'ספורים חדשים', וכן הספורים שמובא אחר הספר "ספורי מעשיות", בכלם יש סודות נוראות ונפלאות מאד שאין לנו שום משג בהם, כי יש בזה סודות וריזין עלאין, מלבד הספר "ספורי מעשיות" הינו הי"ג ספורים המובאים שם, הם ענין אחר לגמרי סתרי נסתרות שהחביא בהם רבנו ז"ל, והם באים מתליסר נהרי אפרסמון המובא בזהר (תרומה קכ"ז): כי הם ספורים משנים קדמוניות, סודות נוראים ונפלאים שעדין לא נתגלו לאף אחד בזה העולם, ואשרי מי שעוסק בהם כל יום, כי הספורים האלו הם מעוררים מהשנה, כי עצם הלשון של הספורים מושכת את הלב של האדם אליו יתברך, ומבאר בלקוטי מוהר"ן (חלק א' סימן ס') שהספורים האלו הם מעוררים את האדם מהשנה העמקה שהוא ישן וכו', וממשיכים את אור אלקותו יתברך עליו, וכבר אמר רבנו ז"ל שאשה עקרה שתלמד ותקרא את הספורי מעשיות, היא תפקד בזרע של קימא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תסט.

**אֲשֶׁתִּי עֲבָרָה יְלֵדוֹת קָשָׁה וְהִיא נִמְצְאָת בְּמִצְבַּ שֶׁל פּוֹסֵט -
טְרָאוּמָה. הָאֵם זֶה נִתֵּן לְרַפּוּי?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת יְאִיר: לְרַב הַצְּדִיק וְהָאֱהוּב, שְׁלוֹם וְהִרְבֵּה בְּרִיאוֹת.
אֲשֶׁת מִקְצוֹעַ הַמִּטְפֹּלֶת בְּאֲשֶׁתִּי אוֹמֶרֶת שֶׁמִּכּוּיִן שְׂאֲשֶׁתִּי
עֲבָרָה יְלֵדוֹת קָשָׁה עִם אִמָּא חוֹלֵת נֶפֶשׁ - הִיא נִמְצְאָת בְּמִצְבַּ
שֶׁל פּוֹסֵט-טְרָאוּמָה, וְזוֹ הַסִּבָּה שֶׁהִיא מְאֹד רְגִיֶּשָׁה, נִפְגַּעַת
בְּקִלּוֹת לְלֹא פְּרוּפּוֹרְצִיָּה, כּוֹעֶסֶת רְבוֹת וּמְנַתֶּקֶת קֶשֶׁר לְזָמֵן רַב.
הָאֵם זֶה נִתֵּן לְרַפּוּי? וּמָה עָלַי לַעֲשׂוֹת כְּדֵי שֶׁהַשְּׂמִחָה וְהַנַּחַת,
הַשְּׁלוֹם וְהַשְׂכִּינָה יִשְׁרְרוּ בְּבֵיתֵנוּ?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֻדֵּר שְׁמוֹת, כ"ב טבת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל יְאִיר גֵּרֵי יְאִיר

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

יַעַן שֶׁסָּבַב הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁהִתְחַתְּנָתָ עִם אֲשֶׁתְךָ וְכוּ', אֲזִי
אֶתָּה צָרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְשֹׁמֵר עַל הַכְּבוֹד שֶׁלָּהּ וְלֹא לִפְגַּע בְּרִגְשׁוֹת שֶׁלָּהּ
וְכוּ' וְכוּ', וּבִפְרֻט שֶׁהִיא עֲבָרָה יְלֵדוֹת קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, וְלִכֵּן אֶתָּה מְחֻיָּב
רַק לְשַׂמַּח אוֹתָהּ, וּלְחַזֵּק וּלְעוֹדֵד אוֹתָהּ, כִּי עַל כָּל אֲשֶׁה עוֹבֵר מֵה
שְׂעוּבָה, וְהַבְּעַל מִכְרַח לְחַזֵּק וּלְשַׂמַּח אֶת הָאִשָּׁה, כְּמֵאֲמָרִם ז"ל (ראש
הַשָּׁנָה ו') אִשָּׁה - בַּעֲלָהּ מְשַׂמְחָה.

מִכָּל שֶׁכֵּן אִשָּׁה שְׂעֵבְרָה בְּחַיֶּיהָ מֵה שְׂעֵבְרָה, הַהִכְרַח לְבַעֲלָהּ
תְּמִיד לְחִזְקָה וּלְאַמְצָה וּלְעוֹדֵדָה וּלְשַׂמְחָה, וְאִךְ פַּעַם לֹא יִפְגַּע
בְּרִגְשׁוֹת שֶׁלָּהּ, וְרַבְּנֵנוּ ז"ל הִזְהִירֵנוּ עַל זֶה בְּיוֹתֵר, וְאָמַר (שיחות הַר"ן
סִימָן רס"ד) שְׂצָרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אֲשֶׁתּוֹ, כִּי אָמַר הֵלֵא הַנְּשִׁים הֵם
סוּבָלִים צָעֵר וְיֹסוּרִים גְּדוּלִים מְאֹד מְאֹד מִיַּלְדֵיהֶם, צָעֵר הַעֲבוּר וְהַלְדָּה

והגדול, כְּאִשֶּׁר יָדוּעַ לְכָל עַצֵּם מְכַאוֹכֵם וְצַעֲרָם וְיִסּוּרֵיהֶם בְּכִמָּה אָפְנִים הַקְּשִׁים וְכִבְדִּים מְאֹד מְאֹד וְכוּ' וְכוּ', עַל כֵּן רְאוּי לְרַחֵם עֲלֵיהֶם וְלִיקְרָם, וְלִכְבְּדָם. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּכָא מְצִיעָא נ"ט.) אוֹקִירוּ לְנִשְׁיֵיכוֹ כִּי הֵיכִי דִתְתַעְתְּרוּ [תְּכַבְּדוּ וְתִיקְרוּ אֶת נְשׁוֹתֵיכֶם כְּדֵי שֶׁתְּהִיּוּ עֲשִׁירִים], וְכֵן אָמְרוּ (בְּמֹת ס"ג.) דֵּיִינוּ שְׂמִגְדְּלוֹת אֶת בְּנֵינוּ וּמְצִילוֹת אוֹתָנוּ מִן הַחֲטָא, וְלָכֵן צְרִיכִים לְכַבֵּד וְלִיקַר אוֹתָן מְאֹד מְאֹד. אֲשֶׁרֵי הַבַּעַל שִׁידוּעַ אֵיךְ לְשַׁמַּח אֶת אִשְׁתּוֹ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תע.

בַּחֲדָשׁ הָאַחֲרוֹן נִפְטְרוּ כְּמָה נָשִׁים בְּשַׁעַת לְדַתָּן. מָה הַסְּבָה לְטַרְגְּדִיּוֹת הַנּוֹרְאוֹת הָאֵלוּ?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת נַחֲמֵן: לְכַבּוֹד קְדָשָׁת מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
בְּשִׁבּוּעוֹת הָאַחֲרוֹנִים אָנוּ שׁוֹמְעִים כְּאִן בְּאֶרֶץ עַל צְרוֹת מְשֻׁנוֹת
שֶׁלֹּא יִדְעֵנוּ וְלֹא הַכְּרֵנוּ, בְּפֶרֶט עַל נָשִׁים שְׂמֵחוֹת בְּשַׁעַת לְדַתָּן,
וְהַשְׂמִיחָה נִהְפְּכֶת לְתוֹגָה רַחֲמָא לִיְצֵלָן. בַּחֲדָשׁ הָאַחֲרוֹן הָיָה
אַרְבָּעָה סְפּוּרִים מְזַעְזְעִים כְּאֵלוּ: מָה עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת? וּמָה
הַסְּבָה לְטַרְגְּדִיּוֹת הַנּוֹרְאוֹת הָאֵלוּ?
יְהִי רְצוֹן שֶׁנִּשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת טוֹבוֹת בְּבִיאַת גּוֹאֵל צְדָק
בְּמַהֲרָה, אָמֵן!

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר שְׁמוֹת, כ"ג טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה אֶל נַחֲמֵן נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

לצערנו הרב, זה הרבה יותר מארבעה מקרים מזעזעים שקרו בתוך החדש האחרון, ואני בעצמי יודע מעשרה מקרים שקרו לנשים בעת הלדה ואחר הלדה רחמנא לישזכן שנחטפו מן העולם בגיל צעיר.

והנה אתה מחפש על איזה עוון זה בא? מצינו בדברי חכמינו הקדושים (שבת ל"א:) על שלש עברות נשים מתות בשעת לדתן - על שאינן זהירות בנדה, בחלה, ובהדלקת הנר; לצערנו הרב עושים מהעקר טפל, ומהטפל עקר, במקום להזהיר את הנשים על חמרת אסור נדה שזה סכנת נפשות בגשמיות וברוחניות שנעקרים על ידי זה משני העולמות, וכן על ידי שלא שומרים על הדלקת נרות לכבוד שבת ומזלזלים בזה, או שמדליקים כבר כשנכנסת השבת שזה אסור שבת החמור מאד, וכן ענש שלא שומרים בכלל ענין של הפרשת חלה, מזה באות כל הצרות לנשים הצעירות וכו', וכי, ואי אפשר לשנות כהוא זה מה שאמרו חכמינו הקדושים, כי אם הם אמרו משהו, אמר מוהרנ"ת ז"ל - זה דברי הקדוש ברוך הוא, ולכן היו צריכים לעורר את הנשים שהן בהריון שביותר ישמרו על השלש מצוות האלו שנתנו להן, והעקר על מצוות טהרת המשפחה, כי אוי ואבוי מי שלא מחזיק טהרת המשפחה, צריך להבין שפשוט ישלם מחיר כבד על זה - או שהילדים שיולדו יהיו בעלי מומין וכו', או שיפילו וכו', או שהן בעצמן ימותו וכו', וזה לא משחק, כי מאד מאד הזהירה אותנו התורה הקדושה על אסור נדה החמור, ואם לא נזהרים בזה משלמים על זה מחיר כבד, זה בכה וזה בכה וכו'.

וכבר אמרו חכמינו הקדושים (שבת י"ג.) תני דבי אליהו מעשה בתלמיד אחד ששנה הרבה וקרא הרבה, ושמש תלמידי חכמים הרבה, ומת בחצי ימיו. והיתה אשתו נוטלת תפליו ומחזרתם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות, ואמרה להם, כתיב בתורה (דברים ל') "כי הוא חייך וארך ימיו" בעלי ששנה הרבה וקרא הרבה, ושמש תלמידי חכמים הרבה מפני מה מת בחצי ימיו? ולא היה אדם מחזירה דבר.

פעם אחת נתארחתי אצלה והייתה מסיחה כל אותו מארע. ואמרתי לה: בתי, בימי נדיתך מה הוא אצריך? אמרה לי: חס ושלום! אפלו באצבע קטנה לא נגע בי. בימי לבוניך מה אצריך? אכל עמי, ושטה עמי, וישן עמי בקרוב בשר, ולא עלתה דעתו על דבר אחר. ואמרתי לה: ברוך המקום שהרגו, שלא נשא פנים לתורה, שהרי אמרה תורה (ויקרא י"ח) "ואל אשה בנדת טמאתה לא תקרב"; ולכן כל רב ירא שמים עליו לדרש בדברים האלו לאנשי קהלתו, ולהזהיר אותם שזה לא צחוק, כי זה משחק עם אש, כי אם עוברים על אסור נדה החמור מאד, משלמים על זה אחר כך מחיר מאד מאד כבד.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע לתפלתנו שצריכים להרבות בתפלה שאשה לא תפיל הריונה וכו', ושלא תמות בעת לדתה וכו', ולבקש על כלל נשמות ישראל שנוזפה כבר להגאל גאלת עולם, ולצאת מהגלות המרה הזו אשר באו מים עד נפש, והגיע כבר זמן גאלתנו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תעא.

היחסים שלנו עלו על שרטון, ובעלי נחוש להתגרש. מה אפשר לעשות כדי למנע את הגרושין?

שאלה:

מאת אורטל: שלום לצדיק.

אני ובעלי נשואים כשמונה חודשים, ויחסינו עלו על שרטון. אנו פרודים כחודשים וחצי, נמצאים על 90 גרושין, ובעוד כשלושה שבועות אני אמורה לקבל גט.

דברתי על לבו של בעלי ובקשתי ממנו שנעשה שלום-בית, אך הוא לא מקשיב ואף משפחתו מסיתה אותו. הוא החל

להשתמש בסמים ולהסתובב עם אנשים לא טובים, ולמרות שמאז שנפרדנו הוא החל להתחזק, הוא נחוש בדעתו להתגרש.

אני יודעת שלא הייתי בסדר במהלך הנשואים, אף גם הוא תרם הרבה למריבות שלנו. מה עלי לעשות בכדי למנע את הגרושין ולעבר את המשבר הזה בשלום?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות, כ"ג טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל אורטל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל זוג צריכים לדעת שנשואין זה לא משחק וכו', הינו זה לא משחק של כבוד וכו', ולא משחק ילדים וכו', אם מתחתנים צריכים לדעת שזו התחייבות לשניהם, ולקחת את החיים במלא הרצינות.

אם רוצים שנשואין יצליחו, הדבר הראשון - אסור לערב את ההורים בשום פנים ואפן בשום דבר, כי רב רבם של המריבות שקורות בין זוג צעיר, זה רק מפני שמעורבים את ההורים וכו', ואת צריכה לדעת אשר אין עוד דבר טוב ובריא לזוג כשמתחתנים, כמו לא לערב את ההורים בחיי הנשואין שלהם, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "על כן יעזב איש את אביו ואת אמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד". זה הכי בריא שלא צריכים את העזרה של ההורים, וכך לא מחייבים להם כלום וכו' וכו', אף שעל פי רב לזוג טרי זה מאד מאד קשה, כי בתחלת הנשואין צריכים את העזרה של ההורים וכו', עם כל זאת צריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם להסתדר לבד.

הדבר השני - איש ואשה צריכים להיות ותרנים אחד לשני, ולתת תשומת לב אחד לשני, וזו שלמות הבית, ועל ידי זה ממילא יש אהבה והבנה הדדית, אבל הרגע שרוצים אחד להשתלט על הזולת, דעו לכם שזה הסמ"ך-מ"ם שפא לשבר את הבית. הזהר

הקדוש קורא איש לבדו פלג גופא, חצי גוף, נמצא כשאדם מתחנן זה גוף שלם, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "ודבק באשתו והיו לבשר אחד", הינו שניהם חצי חצי, וביחד הם שלם, מה שאין כן כשאחד רוצה להשתלט על הזולת, זה הסמ"ך-מ"ם, הינו ששים על ארבעים, אני יותר ממך וכו', והרגע שהבעל או האשה חושבים שאחד יותר מהשני עם עשרה אחוזים, והוא פחות ממני עם עשרה אחוזים, זה כבר נקרא סמ"ך-מ"ם ששים על ארבעים. ולכן כל מי שרוצה שלום בית אמת, צריך לדעת שהאיש והאשה הם גוף אחד, וכמו שאמר החכם מכל האדם (קהלת ד') "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם: כי אם יפלו האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפול ואין שני להקומו: גם אם ישכבו שנים וחס להם ולאחד איך יחס", ולכן אם רוצים שלום בית אמת, זה צריך להיות משני הצדדים, הן מהבעל והן מהאשה, לותר אחד לשני, ואז הם חצי חצי שתפים שלמים, ותמיד יחיו ביחד באהבה ובהבנה הדרית, ויצליחו בחיי נשואיהם.

הדבר השלישי - איש ואשה צריכים לכבד אחד את השני, זה לא יתכן שהאשה תרד על חיי בעלה ותציק לו על ימין ועל שמאל וכו', ועל כל דבר מה שהוא עושה שיהיה לה עליו בקרת וכו', זה לא הולך ככה בשום פנים ואופן, אף אחד לא מתחנן עם שוטרת וכו', ולהפך, לא יתכן שהבעל ירד על חיי אשתו ויציק לה, ויעשה עליה בקרת, ויקרא אותה בשמות של גנאי וכו', ויקח ממנה את הבטחון העצמי לגמרי וכו', ועל כל דבר שהיא רק עושה הוא יוצא נגדה באלימות פיזית ובאלימות מלולית, זה לא הולך ככה בשום פנים ואופן.

ולכן אשרי הזוג שמכניסים את הידיעה הזו בתוך לבם, ואז יהיה להם שלום בית אמת, ויצליחו בחיי נשואיהם, ואם יצחקו מכל זה - ישלמו על זה מחיר כבד שלבסוף יצטרכו להתגרש, ולא תועיל

שום דרך לעשות ביניהם שלום בית, כי הכללים האלו הם כללים עקריים בחיי נשואין, ובפרט בין זוג צעיר.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תעב.

אנו סובלים מדחק בפרנסה וצער גדול בנים. מה הסבה לכך? ומה אנו צריכים לתקן?

שאלה:

מאת משה: לכבוד הצדיק שלום רב.

לצערי, אני עובר תקופה קשה מאד בענין הפרנסה ויש לי חובות גדולים. גם בחנוך הילדים אנו סובלים, ויש לנו צער גדול בנים. מה הסבה לכך שאנחנו סובלים כל-כך הרבה? ומה אני צריך לתקן?

שאלה נוספת: אני לומד לתאר ראשון בחנוך, ונאלץ לצאת בערבים ללמודים, כך שאשתי נשארת לבד עם הילדים והרבה פעמים משעמם לה. האם מתר לנו להכניס מחשב הביתה כדי להפיג את השעמום של אשתי, שמתסכלת גם ככה בגלל המצב?

אבקש מהצדיק שיענה לי בהקדם, כי כבר כשל כח הסבל, ואני באמת מאמין בכחו הגדול בתודה מראש, ויהיה רצון שיזכה להאריך ימים על ממלכתו מתוך בריאות איתנה ונחת, אמן.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות, כ"ג טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל משה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, מרב צרות ויסורים הבית שלכם הוא כמו דוד של חמו
נפץ שצריכים רק גפרור אחד לזרק ואז הכל יעלה באש.

אם רוצים להצליח בחיי הנשואין ועם חנוך הילדים, הדבר הראשון שצריכים להכניס בבית הוא אוירה של שמחה ורגיעה, תמיד שיהיה בבית קול שמחה, קול של קלטות של שירים שמחים ועלילים, כי הרגע שיש אוירה של שמחה בבית הכל משתנה לגמרי, כי אם הילדים רואים שיש מריבות בין ההורים, אזי הם מתפרעים לגמרי, ומזה בא גם שאין פרנסה, כי הכל תלוי רק כפי מדת השמחה, כי ככל ששמחים ועלילים אזי באה הפרנסה בנקל, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (בדריים מ"א) דעת קניית - מה חסרת? דעת חסרת - מה קניית? אם יש לאדם דעת - לא חסר לו שום דבר, ועקר הדעת הוא כמו שכתוב (בדריים ד' ל"ה) "אתה הראת לדעת כי הוי"ה הוא האלקים אין עוד מלבדו", וכתוב (בדריים ד' ל"ט) "וידעת היום והשבת אל לבבך כי הוי"ה הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד", הינו שצריכים להחזיר בעצמו אשר אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מחיה ומנהיג ומקיים את כל הבריאה בלה, ודבר גדול דבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, וכפי שמחזירים בעצמו דבר זה, הרי מתרחבת דעתו, וממילא יוצאים מהחובות שהאדם חייב, ומנהיגות והדחקות שהאדם סובל וכו', כי כשאדם ממרמר ומדכא וכו', על ידי זה המח שלו מצמצם, והעניות רודפת אחריו וכו'.

ולכן הדבר הראשון שאדם צריכים לעשות אתה ואשתך - עליכם להשלים ביניכם, ולשמח מאד מאד, ואף פעם שלא יהיו

ביניכם שום מריבות ואי הבנות, ואז תראו איך שכל הילדים יהיו רגועים, כי כשהורים אוהבים אחד את השני, ומכבדים אחד את השני, על ידי זה מצליחים מאד בחייהם.

בענין להכניס מחשב המחבר אל אינטרנט לבית, אתה צריך לדעת שזה מאד מאד מסכן, אנשים חושבים מה כבר יהיה אם יהיה לי בבית מחשב שמחבר אל אינטרנט? מה יכול לצאת מזה רע? אזי אני מכרח להגיד לך - הרגע שמסתכלים בזבל ובכלכלוך הזה וכו', נדבק בו כל הזהמא של הערם והתעוב וכו' וכו', עד שנעשים מכורים לזה וקשה מאד מאד לצאת מזה, כי זה בדיוק כמו שאחד מכור לסמים וכו', או אחד מכור לשתיית אלכוהול וכו', כמו כן מי שיש לו מחשב המחבר לאינטרנט או שאר כלי משחית שיכולים לראות בזה כל מיני ערם וזהום וכו' וכו', אדם נעשה מכור לזה וקשה לו לצאת מזה וכו', וזה שורף לו את כל המח ובוערות בו כל התאוות הרעות, והראש והמח שלו נעשים מטמטמים לגמרי מרב הנאוף והלכלוך שמסתכל בזה, והלב מתעקם בעקמומיות עד שנכנסות בו ספקות באמונה, ונעקר ממנו יתברך וכו', כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מה). אין יצר הרע שולט אלא במה שענינו רואות; ואמר החכם "אין חוצץ בפני התאוה כעצימת העינים", ואמר "אין לך אבר באברי האדם שיגרום לו מכשול כמו העינים".

ואני מכרח להגיד לך שהרבה בתים נהרסו לגמרי רק מפני שהיה להם מחשב שמחבר אל אינטרנט בבית, והבעל או האשה התחילו להתכתב דרך הפיסבוק וכו' וכו', וכך נפלו בפח, ולבסוף או הבעל או האשה ברחו מהבית וכו', ודבר זה מאד מאד מצוי בעתים הללו, ואף שזה נדמה כאלו זו הגזמה וכו', אבל רבים נפלו בפח בשביל הפלי הארור הזה וכו', ונשבר ביתם, ולבסוף התגרשו רחמנא לישזבן, ולכן אסור בהחלט שיהיה בבית מחשב שמחבר לאינטרנט, כי זה הורס את כל חלקה טובה של היהדות, ומוריד את היראת שמים עד השאול תחתית רחמנא לישזבן, ומה גם שמאבדים את הילדים, כי

יֵלֵד אוּ יֵלְדָה שְׁלוֹקָחִים כְּלֵי מִשְׁחִית כְּזֶה בְּתוֹךְ יְדֵיהֶם וְכוּ', הֵם כָּבֵר
נוֹפְלִים בְּשֹׂאֵל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתֵינוּ, וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְבַעֵר אֶת הַחֲמִץ
הַזֶּה מִבֵּיתוֹ, וְאֵז הַשְּׂכִינָה תִשְׁמַר עָלָיו.

וְלִכֵּן אַתֶּם צְרִיכִים לְהַכְנִיס שְׂמֻחָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְלֹא לְצַעֵק
וְלִצְרוֹחַ עַל הַיְלָדִים, וְאֵז הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, וְהַבַּיִת יִהְיֶה רְגוּעַ,
וְהַעֵקֶר לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם שֶׁתִּהְיֶה אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֻחָה
בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְאֵז תִּצְלִיחוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תעג.

**הָאֵם מְתָר לִי לֹמֵר קְדִישׁ עֲבוּר אִשָּׁה עֲרִירִית שֶׁנִּפְטְרָה
לְמִרוֹת שְׁהוּרֵי בַחַיִּים?**

שְׂאֵלָה:

מַאת אָסִף: שְׁלוֹם לְכָבוֹד קְדֻשַׁת מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
בְּעִבּוּדְתִי הַקּוֹדֶמֶת הִיְתָה עוֹבְדַת זְקֵנָה שֶׁהִיְתָה מִתְנַדְּבַת הַמוֹן
לְמַעַן עֲנִיִּים וְקִשֵׁי יוֹם. לְפָנַי יוֹמִים הִיא נִפְטְרָה עֲרִירִית בְּלִי
יְלָדִים, וְהַמְשַׁפָּחָה שְׁלָה מִחֲפָשֶׁת מִיִּשְׁהוּ שִׁיגִיד עָלֶיהָ קְדִישׁ.
שְׂאֵלְתִי אֶת הוֹרֵי אֵם יֵשׁ לָהֶם הַתְּנַגְּדוֹת שֶׁאֲנִי אֶעֱשֶׂה זֹאת,
וְלֹא רַק שֶׁהֵם הִסְכִּימוּ, אֲלָא גַם עוֹדְדוּ אוֹתִי לְכַף מַכִּיּוֹן שֶׁגַם
הֵם מַכִּירִים אוֹתָהּ. מֵה דַעְתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק בְּעֵינָיו: הָאֵם זֶה בְּסֹדֵר
אוּ לֹא?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, כ"ג טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל אָסִף נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְךָ.

בְּדֶרֶךְ כָּלֵל נוֹהֲגִים שְׂכָאֲשֶׁר יֵשׁ לְאָדָם הוֹרִים לֹא אוֹמְרִים קְדִישׁ, אֶלֶּא אִם הַהוֹרִים לֹא מְקַפִּידִים אַזִּי אֵין מְצֻנָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מְזוֹ לְהַגִּיד קְדִישׁ עֲבוּר עֲרִירֵי וְכוּ', לְאָחַד אוֹ לְאֶחָת שֶׁנִּפְטְרוּ בְּלִי שִׂיאֲמָרוּ עֲלֵיהֶם קְדִישׁ, כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת שֶׁל אָדָם שֶׁזוֹכָה לוֹמֵר קְדִישׁ עֲבוּר עֲרִירֵי שְׁעוּשָׁה לוֹ טוֹבָה נִצְחִית, כִּי אִם בְּנֵי אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מַה זֶה לוֹמֵר קְדִישׁ, הָיוּ נִזְהָרִים בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי כִּף מוּבָא בְּזֶה־ר (תְּרוּמָה קכ"ט:) הַקְּדִישׁ הוּא הַשֶּׁבַח הַכִּי עֲלִיוֹן שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתְעַלָּה בּוֹ יוֹתֵר מִכָּל הַשִּׁבְחִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְהוּא כּוֹפֶה אֶת הַסְּטָרָא אַחֲרָא וּמַעֲלָה אֶת כְּבוֹדוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל הָעוֹלָמוֹת.

וְלִכֵּן, אִם הַהוֹרִים שֶׁלְּךָ לֹא מְקַפִּידִים, אַז בּוֹדָאֵי תִקְוִים בְּזֶה מְצֻנָה גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִבְשֵׁר לָנוּ בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

הַמֵּאחֲלֵל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַעֲלֵחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תעד.

הָאֵם יֵשׁ עֲנִין לְהַקְּדִישׁ אֶת הַלְמוּד הַתּוֹרָה שְׁלִי לְעֵלְוֵי נִשְׁמַת צְדִיקִים?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת אֵילָן: שְׁלוֹם לְמוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ מְחִיָּה נִפְשָׁנוּ!

כַּחֲלֵק מִסְדֵּר הַלְמוּד שְׁלִי, קִבַּלְתִּי עַל עֲצָמֵי לְגַרְסַ עֲשָׂרִים פְּרָקֵי מְשֻׁנְיּוֹת מְדֵי יוֹם, בְּשִׂאִיפָה שֶׁבִּיּוֹם מִן הַיָּמִים אוֹכֵל לֹסִיִּם אֶת כָּל הַש"ס מְשֻׁנְיּוֹת מְאֹה וְאַחַת פְּעָמִים, וְזֶה חוּץ מִלְמוּד מְשֻׁנְיּוֹת בְּעֵינָן.

הָאֵם יֵשׁ עֲנִין וּמְשֻׁמְעוֹת לְהַקְּדִישׁ אֶת הַלְמוּד לְעֵלְוֵי נִשְׁמַת צְדִיקִים וְלְהַזְכִּיר אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם לְפָנֵי הַלְמוּד? הָאֵם בְּזָכוּת זֶה הֵם יְהִיוּ מְלִיצֵי יִשְׂרָאֵל עֲבוּרֵי בְּשָׁמַיִם?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות, כ"ג טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אילן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה לא יכול לתאר ולשער את גדל הזכות שתהיה לך אם תזכה ללמד משניות, כי למוד משנה עולה על כל הלמודים, כי זה מזכך את הנפש מכל מיני חלדה, ואמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מב.) במי אתה מוצא מלחמתה של תורה? במי שיש בידו חבילות של משנה. ומובא (מדרש תלפיות) שאשר בן יעקב יושב על פתחו של גיהנם, ומי שהרבה ללמד משניות אינו מניחו להכניס שם. ולכן אשרי מי שיגרוס בכל יום כמה וכמה פרקים משניות, שהוא הצלחה נצחית, כי משנה אותיות נשמ"ה, ומשנה עולה כמספר פרנס"ה, שכל המתמיד במשניות, נמשכת עליו פרנסה בשפע, ועליך לדעת אשר על ידי למוד משניות יכולים לזכות להיות יותר גדול ממלאך, כמובא בזהר (פי תצא רע"ז): מארי משנה דאינון מלאכי השרת ממש, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין על בר נש אי יהא כמלאך השם צבאות - תורה יבקשו מפיהו, ואי לאו - לא יבקשו תורה מפיהו; הינו אלו שלומדים משניות, הם נעשים צדיקים כעין מלאכי השרת, המשרתים כביכול אותו יתברך, והם זוכים אחר כך לפרנס את אחרים עם התורה, הינו שיכולים ללמד אחר כך גם את אחרים, ולכן תתמיד בלמוד משניות בלי שום קשר לאף אחד, כי הצדיקים לא צריכים שום תקון, רק אנחנו הפגומים והירוים והנפולים וכו', וכו', צריכים תקון גדול מאד מאד.

ולכן אם תזכה לסיים את הששה סדרי משנה מאה פעמים ואחת, אין לתאר ואין לשער את זכותך, ותהלה לאל יש לי המון המון תלמידים שזכו לזה וליותר מזה. ומלבד זאת, צריכים ללמד גם מקרא וגם גמרא ומדרשים וכו' וכו', וכך אמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י"ט:) אין טוב אלא תורה, שנאמר (משלי ד' ב') "כי לקח טוב נתתי לכם

תורת אל תעזבו"; ואתה צריך לזכר אשר אין עוד הצלת העולם כמו למוד התורה הקדושה, כמאמרם ז"ל (תנחומא נח) על הפסוק (ירמיה ל"ג) "אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתיי" - איזהו ברית שנוהג ביום ובלילה? זו תלמוד, וכן הוא אומר (שם) "כה אמר הוי"ה אם תפרו את בריתי היום ואת בריתי הלילה גם בריתי תפר את דוד עבדי" וגו', ואומר (תהלים א') "כי אם בתורת הוי"ה חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה". ואף הקדוש ברוך הוא פרת ברית עם ישראל שלא תשכח תורה שבעל פה מפיהם ומפי זרעם עד סוף כל הדורות, שנאמר (ישעיה נ"ט) "ואני זאת בריתי אותם אמר הוי"ה רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתיי בפיך לא ימושו" וגו', ולא כתיב ממך, אלא מפיה ומפי זרעך ומפי זרע זרעך.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתמיד תרבה בלמוד התורה הקדושה אשר אין למעלה מזה, כי למעלה בשמים מאד מאד חשוב אדם שזוכה ללמד תורה, וזוכה לסיים כל מסכתא מאה פעמים ואחת, ואמרו בתקוני זהר (הקדמה) כל מאן דזכה להלכה חד - ירית עלמא חד, כל שכין מאן דזכה למסכתא חד; הינו על כל מסכתא ומסכתא שאדם זוכה לסיים בזה העולם, מקבל על זה ברוחניות עולם שלם וכו', ואת התענוג שמקבלים עוד בזה העולם ומכל שכין בעולם הבא עבור סיום מסכתא אחת, אי אפשר לתאר ולשער כלל, ולכן אשרי מי שלוקח מסכתא וחוזר עליה מאה פעמים ואחת, ואחר כך לוקח עוד מסכתא וחוזר גם על זה מאה פעמים ואחת, עד שיזכה לסיים את כל הש"ס מאה פעמים ואחת, וזה לא על מנת שתעלה לרקיע, כי יכולים להראות את זה עם רצון טוב, ויש אצלי המון בחורים ואברכים שזכו לסיים כבר כמה וכמה מסכתות מאה פעמים ואחת וגדלו והצליחו, כי אצל רבנו ז"ל היה העקר עשיה, כמו שאמר (שיחות הר"ן סימן י"ט) נכספתי מאד להמשיך את העולם אל עשיה שיהיה חיוב אצל כל אחד ואחד ללמד כך וכך בכל יום ולא יעבר וכיוצא. ואמר, שאפלו אותן האנשים הרחוקים מן הקדשה מאד שנלכדו במצודה רעה עד שרגילין בעברות חס ושלום רחמנא ליצלן רחמנא לישובן, אף על

פי כן הכח של התורה גדול כל כך עד שיכולה להוציא אותם מן העברות שרגילין בהם חס ושלום. ואם יעשו להם חק קבוע וחיוב חזק ללמד בכל יום ויום כך וכך יהיה איך שיהיה, בודאי יזכו לצאת ממצודתם הרעה על ידי התורה, כי כח התורה גדול מאד.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תעה.

שמעתי שרבנו אמר: "הבעל-דבר מדביק באיש הכשר שגעון כמו דבוק". מה הכוונה?

שאלה:

מאת אליעזר: שלום רב.

שמעתי מחבר שלי שרבנו אמר: "הבעל-דבר מדביק באיש הכשר שגעון כמו דבוק". איפה מדפסת השיחה הזאת? ומה פרושה? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות, כ"ג טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אליעזר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

השיחה הזאת מדפסת בספר "אבניה ברזל" שרשמו הרב החסיד רבי שמואל הורוויץ זכר צדיק לברכה, ששמע את זה באומן.

ויש לומר, הפרוש הפשוט לזה, "הבעל דבר מדביק באיש כשר

שגֵעוֹן כְּמוֹ דְבוּק" - כִּי בְּאֵמַת רַבְנֵנוּ ז"ל גִּלְה לָנוּ (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק ב' סִימָן ה') אֲשֶׁר הֶעֱקַר הוּא אֲמוּנָה, וְצָרִיכִים לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֵצְמוֹ אִיךָ הוּא אוֹחֵז בְּאֲמוּנָה, כִּי יֵשׁ סוֹבְלֵי חֲלָאִים שֶׁעָקַר הַסִּבֵּל שְׁלָהֶם זֶה רַק מִחֲמַת חֶסְרוֹן אֲמוּנָה, כִּי אִם הָיָה לְאָדָם אֲמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, לֹא הָיָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת שׁוּם עֲבוּדוֹת קְשׁוֹת כָּלֵל, כְּמוֹבֵא בְּדַבְרֵי רַבְנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק ב' סִימָן פ"ו) שֶׁמָּה שְׂאָדָם צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת עֲבוּדוֹת קְשׁוֹת הוּא רַק מִחֲמַת חֶסְרוֹן אֲמוּנָה, כִּי אִם הָיָה לְאָדָם אֲמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא, הָיָה יָכוֹל לַעֲבֹד אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא בְּכָל דָּבָר וּמְכָל מְקוֹם, וְלֹא הָיָה צָרִיךְ לְסַגֵּף אֶת עֵצְמוֹ בְּסוּגוֹפִים וְכוּ', וְכוּ', וּלְלַכֵּת בְּהֵרִי הַחֶשֶׁךְ וְכוּ', וְכוּ', וּבְכָל פַּעַם לַעֲשׂוֹת עֲבוּדוֹת אַחֲרִים וְכוּ', וְכוּ', וַיִּחַשְׁבֵּשׁ שֶׁהוּא עוֹבֵד הַשֵּׁם גָּדוֹל מְאֹד וְכוּ', וְכוּ', עַל יְדֵי הַסּוּגוֹפִים וְהַדְרָכִים הַנְּבֻכִים שְׁלוֹ.

וּבְאֵמַת הַכֹּל דְּמִיּוֹן אַחַד גָּדוֹל מְאֹד, כִּי אֶצֶל רַבְנֵנוּ ז"ל הָיָה הֶעֱקַר אֲמוּנָה, כִּי מִי שֶׁמֵּאֲמִין שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא נִמְצָא וְאִין בְּלַעֲדֵיו נִמְצָא, הוּא יָכוֹל לַעֲבֹד אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא בְּכָל דָּבָר וּבְכָל מְקוֹם, וְזֶה יְסוּד שְׁכָל הַיְהוּדוֹת תְּלוּיָהּ בָּזֶה, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהַחֲדִיר בְּעֵצְמוֹ אֲשֶׁר אִין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא נִמְצָא וְאִין בְּלַעֲדֵיו נִמְצָא, וְנִשְׁמָתוֹ הִיא חֵלֶק אֱלוֹק מִמַּעַל, רַק הַגּוּף מְכַסֶּה אֶת הַנְּשָׁמָה, וְלִכֵּן אָמַר רַבְנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן כ"ב) שֶׁצָּרִיכִים לְזַכֵּךְ אֶת בִּשְׂרֵי הַגּוּף שִׁיזְכֶּה לְהַשִּׁיג אֱלֹקוֹתָיו יִתְבָּרַךְ גַּם דְּרָךְ גּוּפוֹ, שֶׁזֶה מֵה שֶׁכָּתוּב (ישעיה נ"ח) "וּמִבְשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלֵּם", שְׁלֹא תִעַלֵּים עֵינֶיךָ מִלְּרַחֵם עַל בְּשָׂרְךָ, הֵינּוּ בְּשַׂר גּוּפְךָ, כִּי צָרִיכִים לְרַחֵם מְאֹד עַל הַגּוּף לְרֹאוֹת לְזַכְּכּוֹ כְּדֵי שִׁיּוּכַל לְהוֹדִיעַ לוֹ מְכָל הַהֲאָרוֹת וְהַהֲשִׁיגוֹת שֶׁהַנְּשָׁמָה מְשַׁגֶּת, כִּי הַנְּשָׁמָה שֶׁל כָּל אָדָם הִיא רוּאָה וּמִשְׁגַּת תְּמִיד דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים מְאֹד, אֲבָל הַגּוּף אִינֶה רוּאָה וּמִשְׁגַּת כְּלוּם, וְצָרִיכִים לְזַכֵּךְ אֶת הַגּוּף לְגַמְרֵי שִׁיְהִיָּה חֵלֶק שֶׁל נִשְׁמָתוֹ, וְזֶה (אִיּוֹב ט"ו) "מִבְּשָׂרִי אֶחְזֶה אֱלוֹק" הֵינּוּ מִבְּשַׂר הַגּוּף אֶחְזֶה אֱלֹקוֹת, וְהַזְכוּךְ הַזֶּה נַעֲשֶׂה עַל יְדֵי מְצוּוֹת מַעֲשִׂוֹת דִּיקָא, כִּי כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל זוֹכֶה לְקַיֵּם אֶת הַתְּרִי"ג מְצוּוֹת הַשִּׁיכּוֹת לְגוּפוֹ הַגִּשְׁמִי, עַל יְדֵי זֶה הוּא מְזַכֵּךְ אֶת גּוּפוֹ לְגַמְרֵי, עַד שֶׁגַם בְּשַׂר הַגּוּף רוּאָה

ומרגיש אלקות, ואז הוא לא צריך עבודות קשות כלל, הוא יכול לעבד את הקדוש ברוך הוא מכל דבר, הן באכילה ושתייה וכו' וכו'.

וכן לא צריך לחפש מקומות חדשים איפה ללכת וכו' וכו', כי מוצא את הקדוש ברוך הוא בכל פרטי הבריאה, כי דומם צומח חי מדבר זה לבוש לגבי האין סוף ברוך הוא, ולכן אדם יכול להתבודד בכל העולם כלו, ולא עושה חשבון עם אף אחד, אלא מדבק את עצמו באין סוף ברוך הוא בתמימות ובפשטות גמורה, וכבר לא אכפת לו אם הוא בשדה וכו' או ביער וכו', או שנמצא בחדרו המיוחד לו לעבודת השם יתברך, שמוצא גם שמה את הקדוש ברוך הוא, ואפלו כשהוא נמצא בשוק בין הרבה אנשים הוא יכול למצא שם את הקדוש ברוך הוא, וכמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ג"ב) מכל הדברים צועק כבוד השם יתברך, כי מלא כל הארץ כבודו, ואפלו מספורי הגויים צועק גם כן כבוד השם יתברך, כמו שכתוב (תהלים צ"ג) "ספרו בגוים כבודו", שאפלו בספורי הגויים צועק כבוד השם יתברך. כי כבודו יתברך צועק תמיד וקורא ומרמז להאדם שיתקרב אליו יתברך, והוא יתברך יקרב אותו ברחמים באהבה ובחבה גדולה; וכו', עין שם.

מה שאין כן הבעל דבר, שהוא הסמ"ך-מ"ם ימח שמו מדביק באיש כשר שגועז, שהוא כמו דבוק שמתלבש באדם ולא יכול לצאת מזה וכו' וכו', ונדמה לו שהוא צריך עבודות קשות - לסגף את גופו הגשמי וכו', וכן מהפך לו את הימים ללילות ואת הלילות לימים וכו', כגון שמתפלל שחרית בלילה או ערבית בבקר, ואת שבת הוא ממשיך עד יום שני או יום שלישי וכו' וכו', וכדומה כל מיני דמיונות שרק נכנסים באדם, וכן הוא מחפש אחר מקומות טובים לעבודת השם יתברך, זה מחפש שדה, וזה מחפש יער וכו' וכו', בשעה שמלא כל הארץ כבודו, יכולים לעבד את הקדוש ברוך הוא בכל מקום, ומכל דבר, ולהשיג את אמתת מציאותו יתברך עד שיהיה דבוק בחי החיים בו יתברך תמיד, אשרי לו, ואת הלמוד הזה מכניס בנו רבנו

ז"ל על ידי שיחה בינו לבין קונו, כי מי שמרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא, הוא זוכה לזכוף כזה שפכר לא צריך שום דבר, ולכן אין עוד דבר שמזכך את האדם כמו שיחה בינו לבין קונו - תפלה והתבודדות, שאז בכל מקום שילך ימצא את הקדוש ברוך הוא, ובכל מקום שיהיה שם הוא שדה או יער וכו' וכו'.

העקר הזהירנו רבנו ז"ל מאד מאד לא לצאת מדיני השלחן ערוף - צריכים לדעת שיום זה יום ולילה זה לילה וכו', שחרית צריכים להתפלל בבקר, מנחה צריכים להתפלל אחר הצהרים, וערבית צריכים להתפלל בתחלת הלילה. שבת זה עשרים ושש שעות וכו', ולא בחנם שגדולי מבחרי הצדיקים דיקא במוצאי חג הפסח מבדילים בשכר (שקנו אז מנכרי), להורות שחג הפסח נגמר עכשו, כי התורה הקדושה צותה אותנו שבעת ימים תאכל מצות (ובחוג לארץ מוסיפים עוד יום משום ספקא דיומא, אבל זהו). ולכן צריכים לדעת שכל דבר יש לו זמן ועת, כמו שאנו הקדוש ברוך הוא, אבל הבעל דבר, שהוא הסמ"ך-מ"ם ימח שמו מדביק באדם שגוען כמו דבוק וכו', שמחפך את היום ללילה והלילה ליום, עד שהוא צריך עבודות קשות מאד מאד, ותמיד הוא במרה שחורה ובעצבות שחושב שלא יצא ידי חובתו.

הקדוש ברוך הוא יוציא אותנו מכל מיני דמיונות של הבל, ונזכה לזכוף וברור האמונה הקדושה שזו שלמות הדעת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תעו.

בזמן האחרון עולות בדעתי המון קשיות, וביניהם קשיות עליכם. איך מתמודדים עם זה?

שאלה:

מאת אברהם: שלום וברכה לכבוד קדשת מוהרא"ש של"ט"א.

אני מאחל לכם רפואה שלמה ובריאות איתנה ושלא תדעו שום צער.

בתקופה האחרונה אני מאד מבלבב, ועולות בדעתי המון קשיות על הקדוש-ברוך-הוא, על רבנו, ואני מתבייש לומר, אבל גם עליכם. אני מאד מתבייש בזה, כי הרי קבלתי אצלכם כל-כף הרבה טובות ברוחניות ובגשמיות, התחזקות בעבודת השם וסיוע בשלום-בית, אבל מה אעשה שאני לא מצליח להשתלט על הרגשות והמחשבות שלי?

אני כל-כף עצוב ומבלבב, ואני מרגיש שאני שונא גם את עצמי. איך מתמודדים עם כל הקשיות הללו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב שבת קדש לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אברהם נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כתיב (במדבר כ"ו ט') "הוא דתן ואבירם קרואי העדה אשר הצו על משה ועל אהרן בעדת קרח בהצתם על הוי"ה", ופרש רש"י: אשר הצו את ישראל על משה בהצתם את העם על הוי"ה, ופרשו המפרשים על ידי שהצו את ישראל על משה, הגיעו אל "בהצתם על הוי"ה". כאשר מעוררים מדנים נגד הצדיק שבדור, סופם להגיע לטענות על הקדוש ברוך הוא, וכן אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין

צ"ט) אפיקורוס כגון מאן? אמר רב יוסף: כגון הני דאמרי מאי אהני לן רבנן? הינו שלועגים על גדולי ישראל לומר שאין שום תועלת בהם ובתורתם.

ולכאורה למה קוראים אפיקורוס למי שלועג על גדולי ישראל? אלא דרכו של הסמ"ך-מ"ם להתחיל לדבר על הצדיק הדבוק בו יתברך, ויש לו טענות שונות ומשנות עליו, ובסוף מסיתו נגד הבורא יתברך שמו, וכן פרש רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ל"ח) את הפסוק (תהלים ע"ג ט) "שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך בארץ" - כי עכשו נתפשט האפיקורסות שהתרה הרצועה לדבר סרה על כל הצדיקים ועל כל יראי השם, והוא כמו מי שפושט לשונו נגד כל העולם שאינו משגיח על כל העולם. ובאמת זה האפיקורסות הוא נגד השם יתברך בעצמו, אך שהם בוששים לדבר בפיהם על השם יתברך, על כן הם מהפכין אפיקורסות שלהם לדבר על העולם. וזהו "שתו בשמים פיהם" - שבאמת מה שמדברים בפיהם הוא באמת למעלה בשמים, כי עקר דבריהם נגד השם יתברך כביכול, אך "לשונם תהלך בארץ" - שמחמת שבוששים לדבר בפיהם נגדו יתברך, על כן לשונם תהלך בארץ שפושטין לשונם נגד העולם, אבל באמת "שתו בשמים פיהם".

ובאמת, אם נתבונן, מאיפה בא שאדם קשה לו קשיות על הקדוש ברוך הוא, ועל הצדיק? אלא זה בא לאדם מחמת שפגם בבכרית, כמו שכתוב (תהלים נ"ה כ"א) "שלח ידיו בשלמיו חלל בריתו", וכנראה שעברת על אסור חמור מאד - אסור נדה שהוא בכרות וכו', ומזה מחלחלות בך הקשיות על הצדיק ועל הקדוש ברוך הוא, עד שנקנסו בך כפירות ואפיקורסות, כי מי שנכשל באסור נדה החמור הוא עלול אחר כך לכפר בהכל, ולכן לדעתי תחזור בתשובה שלמה על פגם האמונה בו יתברך, ועל פגם אמונת חכמים, אשר זה תלוי בזה, וכמאמר ז"ל (מכילתא בשלח) על הפסוק (שמות ט"ו) "ויאמינו בהוי"ה ובמשה עבדו" - אם במשה האמינו בהוי"ה לא כל שכן?

אֵלָא אִי אַפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְאַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, אֵלָא עַל יְדֵי
אַמוּנַת חֻכְמַיִם.

אֵתָּה צָרִיךְ לְדַעַת אֲשֶׁר אֵין עוֹד מְדָה מְגַנָּה כְּמוֹ כְּפוּי טוֹבָה,
וְעֲלִיו אָמַר הַחֶכֶם מְכַל אָדָם (מְשַׁלֵּי י"ז) "מְשִׁיב רֶעֶה תַחַת טוֹבָה לֹא
תִּמּוּשׁ רֶעֶה מִבֵּיתוֹ", כִּי אָדָם שֶׁמְשַׁלֵּם רֶעֶה תַחַת טוֹבָה, בְּזָה הוּא
מֵרָאָה אֶת גְּרִיעוֹת נַפְשׁוֹ, וְאֵיךְ שֶׁהוּא רְקוּב מִבְּפָנַיִם וְכוּ', וְאֵךְ שֶׁהוּא
מֵרָאָה פְּרָצוּף שֶׁל תַּמִּים וְכוּ', הוּא מְשַׁחַת מְאֹד, וְהַגְּאוּן הַצַּדִּיק
הַסְּטִיפְלָעַר זְכוּתוֹ יִגַּן עֲלֵינוּ מְאֹד מְגַנָּה בְּאַחַד מִמִּכְתָּבָיו מִי שֶׁמְשַׁלֵּם
רֶעֶה תַחַת טוֹבָה, וְקוֹרֵא אוֹתוֹ בְּלִשׁוֹנוֹת שֶׁל גְּנָאֵי וְכוּ', וְאוֹמֵר שֶׁאֵין
עוֹד דְּבַר יוֹתֵר גְּרוּעַ מִזֶּה שֶׁאָדָם מְשַׁלֵּם רֶעֶה תַחַת טוֹבָה, וְלִכֵּן לְדַעַתִּי
רְאֵה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא בּוֹדֵאֵי יִמְחַל לָךְ וְשָׁב
וּרְפֵא לָךְ.

זָכַר גַּם זָכַר אֵיךְ שֶׁבִנְיָן הָיָה מְסַכֵּן מְאֹד וְכוּ', וּבְנִסֵּי נִסִּים קִבְּלָתָּ
אוֹתוֹ חֲזוּרָה וְכוּ', וְלִכֵּן שָׁמַר מְאֹד עַל פִּיךָ לֹא לְדַבֵּר כָּל דְּבַר אֲסוּר וְכוּ'
וְכוּ', כִּי אִם לֹא תִפְסִיק מִלְּדַבֵּר וּלְהִרְהוֹר, יִקְרָה לָךְ אֲסוּן, וְלָמָּה אֵתָּה
צָרִיךְ אֶת זֶה? לְדַעַתִּי בְּזָה שֶׁאֵתָּה לֹא שׁוֹמֵר עַל טְהָרַת הַמְּשַׁפָּחָה, זֶה
מֵה שֶׁעוֹקֵר אוֹתָךְ מִשְׁנֵי הָעוֹלָמוֹת, וְלִכֵּן קַח אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדְיךָ וְתַעֲשֶׂה
הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתִלָּךְ לְהַתְּפַלֵּל אֶת הַשָּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת בְּמַנְיֵן דִּיקָא, וְהַכֵּל
יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ שִׁיְהִיָּה לָךְ הַצְּלָחָה מְרֻבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה
תִּשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמְּאַחַל לָךְ שֶׁבַת שְׁלוֹם...

ג' תעז.

**בְּכָל פְּעַם שְׁאַשְׁתִּי כוֹעֶסֶת עָלַי - הִיא פּוֹרֶשֶׁת מִמֶּנִּי
לְתַקּוּפָה אַרְכָּה. מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת?**

שאלה:

מאת סימון: לכבוד הרב שלום.

בְּמִשְׁךָ חֲמֵשׁ הַשָּׁנִים הָאֲחֵרוֹנוֹת, בְּכָל פְּעַם שֵׁישׁ בֵּינִי לְבִין
אֲשֶׁתִּי מְרִיבָה וְאֵנְחָנוּ מִתּוֹכָחִים, הִיא מַחְלִיטָה לֹא לְלַכֵּת
לְמַקּוּהָ, וְלִפְעָמִים אַף לְפָרֵק זְמַן מִמִּשְׁךָ שֶׁל שְׁלֹשָׁה חֲדָשִׁים.
הַמְּצַב הַזֶּה מְצַעֵר אוֹתִי מְאֹד וְגוֹרֵם לִי הִרְבָּה בְּלִבּוֹלִים, מְאֹד
קָשָׁה לִי לִפְיֵס אוֹתָהּ, וְנִמְאָס לִי לְקַבֵּל אוֹתָהּ בְּתוֹר 'תְּקוּן'.
אֲנִי יוֹדֵעַ שְׁאֲנִי רְחוּק מִלְּהִיּוֹת בְּסִדְרָה, אָבֵל בְּכָל זֹאת זֶה נְסִיּוּן
קָשָׁה בְּשִׁבְלִי, וְהַמְּצַב הַזֶּה מוֹרִיד אוֹתִי לְמִקּוֹמוֹת לֹא רְצוּיִים
הֵן בְּמַחְשְׁבָה וְהֵן בְּמַעֲשֵׂה, וְאִינִי יוֹדֵעַ כִּפְּהָ זְמַן אוֹכֵל לְהַחֲזִיק
מִמֶּעַמְד... מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת? אֶשְׁמַח לְהִתְיַחְסוּתָהּ, וְסָלִיחָה עַל
הַטְּרָחָה.

תשובה:

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שֶׁבֶת קָדֵשׁ לְסִדְרָה וְאַרְא, כ"ד טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל סִימוֹן נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲתָה צְרִיךְ לְדַעַת שְׁכָל סִבָּה יֵשׁ לָהּ מְסַבֵּב, וְאִם אֲשֶׁתְּךָ מַחְלִיטָה
לְפָרֵשׁ מִמֶּךָ וְכוּ' וְכוּ', בְּוַדָּאֵי לְפָנַי זֶה צַעֲרָתְךָ אוֹתָהּ מְאֹד, וְאֲתָה לֹא יָכוֹל
לְהִתְאַפֵּק מִלְּהַשְׁפִּיל אוֹתָהּ וְלְהוֹצִיא מִמֶּנָּה אֶת כָּל הַבְּטָחוֹן הָעֲצָמִי, כִּי
אֲתָה הוֹלֵךְ אֲתָה בְּיַד קָשָׁה מְאֹד, מְחָרֵף וּמְבַזֵּה אוֹתָהּ לְפָנַי הַיְלָדִים,
וְאֲתָה תְּמִיד כְּכַעַס וּבְרָצִיחָה עָלֶיהָ וְכוּ', וְאַחֲרַי כִּךָ אֲתָה מְבַקֵּשׁ אֶת
קַרְבָּתָהּ אֵלַיךְ וְכוּ', וְכִשְׁהִיא רוֹצֵה לְהִתְנַקֵּם בְּךָ אֲזִי הִיא מַחְלִיטָה מָה
שְׁהִיא מַחְלִיטָה וְכוּ' וְכוּ', וְאַחֲרַי כִּךָ יֵשׁ לְךָ טַעֲנוֹת גְּדוֹלוֹת עָלֶיהָ, וְמָה

גם שאתה כותב שיש לך צער ובלבולים מכל זה, ואתה לא יודע מה לעשות וכו'.

לדעתי אתה חייב בהכל, ובמקום לזרק את האשמה על אשתך תזרק את האשמה עליך. אתה צריך לדעת שביותר הזהירונו חכמינו הקדושים לכבד וליקר את האשה, ואמרו (בבא מציעא נ"ט) לעולם יהא אדם זהיר באונאת אשתו, שמתוך שדמעתה מצויה אונאתה קרובה, ואמרו (בבא מציעא נ"ט) לעולם יהא אדם זהיר בכבוד אשתו, שאין ברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל אשתו, שנאמר (בראשית י"ב) "ולאברם היטיב בעבורה" והינו דאמר להו רבא לבני מחוזא, כדי שתתעשרו, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ט) שעקר העשירות באה בזכות האשה, וכן אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות מ"מון סימן צ"ד) אין הברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל כבוד אשתו; ולכן הבעל מכרח לכבד וליקר את אשתו, ולעזר לה במה שהוא יכול, ואז תשרה השכינה ביניהם, ואף פעם לא יהיה פרווד ביניהם.

אתה מסתכל תמיד רק על עצמך וכו', ואף פעם אתה לא מתענין בבטיות של אשתך ובמה שהיא צריכה וכו', אלא אדרבה, אתה הולך אתה ביד חזקה מפני הכעס והרציחה שנכנסו בך על ידי פגם הברית שפגמת בימי נעוריה, כי מי שהוא כעסן גדול ומתאכזר לאשתו, בזה הוא מגלה שפגם בבריתו, כי על ידי כעס יכולים להכיר את האדם, ורבנו ז"ל אמר (שיחות הר"ן סימן קפ"ד) על ידי החטם יכולים להכיר את הנואף, כי באמת מובא בדבריו (שיחות הר"ן סימן רמ"ט) על הפסוק (בראשית ל"ח ז) "ויהי ער רע בעיני הוי"ה", למה לא כתוב 'רשע' אלא 'רע'? אלא שמי שעובר על החטא המגנה של הוצאת זרע לבטלה והוא נואף, על ידי זה הוא תמיד בכעס שנקרא 'רע', לשון 'ביזז', הוא תמיד עצבני, וזה מה שכתוב בזהר (נשא קל"ז): בחוטמא אשתמודע פרוצופא, הינו על ידי החטם מכירים את פרוץ האדם. בהאי חוטמא

אתפּרשא מילָה, דְכְתִיב (שְׁמוּאֵל ב' כ"ב) "עֲלֵה עִשָּׁן בְּאָפוֹ" וְגו'. הֵינּוּ דְרַךְ הָאָף בָּאִים הַכַּעַס וְהִרְצִיחָה, וְלִכְּן עַל יְדֵי הַכַּעַס שֶׁל הָאָדָם מַכִּירִים אֶת כָּל הָאָדָם, וְהוּא מְגַלֶּה אֶת כָּל עֲנִינּוֹ וְכוּ', וְהָעֵבֶר שֶׁלּוֹ וְכוּ', וְלִכְּן צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד לֹא לְהִיּוֹת בְּכַעַס וּבְעֲצָבִים, כִּי אֶת קְלוֹנוֹ הוּא מְגַלֶּה בְּרַבִּים, וּמִכָּל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן שְׂאֵסוֹר לְהוֹצִיא אֶת הָעֲצָבִים שֶׁלּוֹ עַל אִשְׁתּוֹ, שְׂאֵחֵר כֶּךָ כִּשְׁהִיא פּוֹרֶשֶׁת מִמֶּנּוּ וְכוּ', וְכוּ', וַיֵּשׁ לוֹ טַעֲנוֹת עָלֶיהָ וְכוּ', וְהוּא שׁוֹכַח אֶת הַצַּעַר וְהָעֲגָמַת נַפְשׁוֹ שְׂגוֹרָם לָהּ עַל יְדֵי הַכַּעַס וְהַשְּׁפָלוּת שְׂכוּעָס וּמִשְׁפִּיל אוֹתָהּ לְפָנָי הַיְלָדִים.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתתעורר בתשובה שלמה, ואז הכל יתהפך לטובה.

המאחל לך שבת שלום...

ג' תעח.

**אִשְׁתִּי רוֹצָה לְהוֹסִיף לְנוּ זְכוֹת. מַה עֲדִיף: שְׂתַחֲלִיף
מִפָּאָה לְכֹסֵי רֹאשׁ, אוֹ שְׂתַעֲשֶׂה תְּגַלְחַת?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת דּוֹד: אִשְׁתִּי רוֹצָה לְהוֹסִיף לְנוּ זְכוֹת כְּדֵי שְׂנַזְכֶּה לְנַחַת
מֵהַיְלָדִים הַמְתוֹקִים שְׁלָנוּ. מַה עֲדִיף: שְׂתַחֲלִיף מִפָּאָה לְכֹסֵי
רֹאשׁ, אוֹ שְׂתַעֲשֶׂה תְּגַלְחַת?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב שַׁבַּת קָדֵשׁ לְסֹדֵר וְאַרְא, כ"ד טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל דּוֹד נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מַה אָמַר לְךָ, מוֹבָא בְּזוֹהַר (נְשֵׂא קכ"ה:): תּוֹנְבָא לִיתִי [קַלְלָה תְּבוּא]

על ההוא בר נש [על אדם] דשבק לאינתתיה [שמרשה לאשתו] דתתחזי משערה דרישה לבר [שיהיו השערות של הראש מגלות ושיראו אותן בחוץ]. ודא הוא חד מאינון צניעותא דביתא [וזה אחד מהיסודות של הצניעות של בית יהודי]. ואתתא דאפיקת משערא דרישה לבר [ואשה שמגלה את שערות ראשה לחוץ] לאתתקנא ביה [ליפות את עצמה בזה], גרים מסכנותא לביתא [גורמת עניות לבית] וגרים לכנהא דלא יתחשבון בדרך [וגורמת שהילדים לא יהיו מצלחים, ולא יהיו חשובים בדור] וגרים מלה אחרא דשריא בביתא [וגורמת שהסטרא אחרא והחיצונים ישרו בבית, שהם מביאים מריבות]. מאן גרים דא? [מי גורמת כל הצרות האלו?] ההוא שערא דאתחזי מרישא לבר. [השערות של האשה שרואים אותן בחוץ]. ומה בביתא האי [ואם כל הקללות האלו מדברות כשהאשה הולכת מגלת שערות בבית] – כל שכן בשוקא [על אחת כמה וכמה כשיוצאת בחוץ בגלוי שער, היא גורמת לעצמה ולבעלה ולילדים צרות משנות], וכך שכן חציפותא אחרא [על אחת כמה וכמה כשהאשה הולכת בחציפות אחרת, הינו שמסתובבת על הרחוב בבגדים צמודים ושקופים וכו' כדי לגרות גברים, הרי זה גורמת שהחיצונים יתאחזו בה].

ואתה צריך לדעת שאין עוד דבר כל כך חמור לאשה כמו שהיא הולכת בגלוי שער בביתה, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (יומא מ"ז.) שבעה בנים היו לה לקמחית, וכלן שמשו בכהונה גדולה. אמרו לה חכמים: מה עשית שזכית לכך? אמרה להם: מימי לא ראו קורות ביתי קלעי שערי; רואים מזה את גדל הזכות של האשה שהיא לא מגלה את שערות ראשה אפלו בתוך ביתה, ודיקא על ידי זה היא זוכה לילדים טובים, עד שראוי לילדים להיות כהנים גדולים, ולכן נהגו הנשים הפשרות לגלח לגמרי את שערות ראשן, ועל ידי זה אף פעם הן לא באות לנסיון הגדול הזה, אף יש נשים שקשה להן עם זה שגלחו את ראשן, ולכן יש שהולכות עם פאה, ויש שהולכות עם מטפחת, על כל פנים, איך שהוא, בשעה שמגלחת את שערה, על ידי זה היא נצלת שלא תבוא אף פעם לידי הנסיון הזה של גלוי שער, כי

אין לך שער וכו', יעזר הקדוש ברוך הוא שתעשה אשתך תגלחת ועל ידי זה תזכו לבנים יראי השם וחשבי שמו, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך שבת שלום...

ג' תעט.

יש לי מניעות על כל צעד וצעד בעבודת השם, ובכל דבר אני מרגיש מלחמה. מדוע זה ככה?

שאלה:

מאת נתנאל: לכבוד מאיר דרכנו, הצדיק מיבנאל שליט"א. כל דבר שבקדשה שאני רוצה לעשות בא לי בכבדות גדולה ובקושי רב. יש לי מניעות על כל צעד וצעד בעבודת השם - קושה לי לקום בבוקר קושה לי להניח תפלין ולהתפלל במנוח, ובכל דבר אני מרגיש מלחמה. מדוע זה ככה? והאם תמיד זה יהיה ככה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וארא, כ"ה טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל נתנאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ו) כל המניעות שבאים לאדם בעבודת השם יתברך הוא כדי להגדיל החשק, כי כפי גדל הדבר שצריך לעשות להשם יתברך, כמו כן מתגברים ומתפשטים המניעות, והכל כדי להרבות החשק. ולכן אסור למנע עצמו מכל דבר שבקדשה מפני רבוי המניעות וכו', אדרבה, אם כל כך מתפשטים המניעות, סימן שהדבר שבקדשה הוא גדול מאד מאד, ולכן מתפשט

עליו המניעות ביותר, ועליו להגביר את החשק לא לעזוב עצמו בשום פנים ואופן, רק להיות עקשן גדול כדי להוציא את הרצונות דקדושה שלו.

והנה רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קט"ו) אשר הקדוש ברוך הוא מזמין לאדם מניעות, והמניעות נקראות ענין וערפל, הינו חשך, כי חשך הוא לשון מניעה, כמו שכתוב (בראשית כ"ב) "ולא חשכת", ולכן רב העולם כשרואים מניעות בורחים מהדבר דקדושה ואינם עושים את זה, מאחר שרואים שמתגברות עליהן המניעות עד שנדמה להם כאלו לא צריכים אותם מן השמים כלל, ובאמת אינו כן, שזה (שמות כ') "ויעמד העם מרחק", הינו 'עם' - הם פשוטי עם שעומדים מרחוק כשרואים שמתגברות עליהם המניעות, אבל "ומשה נגש אל הערפל אשר שם האלקים" - משה הוא הצדיק שידע שגם בתוך הערפל שהוא המניעות, גם שם יש אלקותו יתברך המתלבש עצמו בתוך המניעה.

ובזה יש לפרש מאמרם ז"ל (יומא ד) משה עלה בענין, ונתכסה בענין, ונתקדש בענין, כדי לקבל תורה לישראל בקדושה - הינו דיקא על ידי המניעות, שהוא ענין, עלה לשמים לקבל את התורה, כי היו לו כל מיני מניעות, עם כל זאת לא הסתפל על זה, אלא שבר את המניעות.

וכך צריך כל בר ישראל לידע - אשר כל דבר שבקדושה בא לאדם עם הרבה מניעות, ואסור להבהל מזה, אדרבה, צריכים להתחזק ולשבר בכל פעם את המניעות המתגברות ומתפשטות עליו בעת שרוצה לעשות איזה דבר שבקדושה.

בענין שקשה לה לקום בבקר וכו', זה פשוט משום שבלילה אתה הולך לישן מאחר, אם כן איך תוכל לקום בבקר? ורואים שהסמ"ך-מ"ם מניח עצמו על הארץ והרחב שבלילה יכלה את הזמן בהכל וריק וכו', העקר שלא ילך לישן מקדם, כדי לתפס אותו בבקר

שלא יוכל לקום, ועל כן החכם עיניו בראשו שהולך לישן מקדם ככל האפשר, כדי שיוכל לקום בבקר מקדם השכם.

וזכורני שאדוני אבי מורי זכותו יגן עלינו היה כל ימיו הולך לישן מקדם מאד, ועל ידי זה היה קם בכל לילה בשעה אחת או שתיים, וכך התנהג כל ימיו, שהיה קם בין שעה אחת לשתיים והיה לומד עד קדם אור הבקר, ואחר כך הלך למקוה והתפלל כותיקין, והכל מפני שהיה מסדר עם זמני השנה.

ולכן העצה היעוצה לקום מקדם היא ללכת לישן מקדם, אבל הסמ"ך-מ"ם מבטל לאדם את הזמן בלילה בכלום ובסתם שטיות, והכל כדי לגרם לו שלא יוכל לקום בבקר וכו', וכך קם מאחר והכל הולך לו אחר כך בכבודות, הן התפלה, והן התורה, והן הפרנסה, כי מי שקם מאחר אזי כל היום הולך לו כבר בכבודות גדולה מאד.

המאחל לך שבוע טוב...

ג' תפ.

בעלי נטש אותי ולא מוכן לתת לי גט. האם להתעקש על זכייתי או לוותר?

שאלה:

מאת גליה: שלום לכבוד הרב.

מזה שנה שאני עגונה, ובמכתבים קודמים שכתבתי לרב תארת את התלאות הכואבות מאז נטש הבעל אותי ואת בתנו.

הבעל, שאינו אזורח הארץ, נמצא כעת בארץ ומעכב יציאה, אף כל ההליך בבית הדין נמשך ללא סוף. מצדו, הוא נוקט בכל הליך אפשרי כדי להתיש אותי, ולצער הוא מצליח, כי

יש לי רגעי שפּל של קשי גדול להתמודד ולאַסוף כחות של אמונה.

אני רוצה למצא את האזון הנכון שבין הצרף לעמד על זכיות לבין הצרף לבוא בותורים כלפיו ולו רק כדי לקבל את הגט. אודה לרב מאד על עצתו וברכתו. בברכת בריאות ובהערכה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וארא, כ"ה טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל גליה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעת, אין לך שום עצה אחרת אלא לקחת עורך דין ממלח שמבין בדברים כאלו, כי היום מחמירים מאד מאד עם הבעלים הרשעים שמעגנים את האשה, שזו סתם רשעות לשם רשעות, וראוי להחמיר אתם במלא החמרא וכו', כי אם אתה לא רוצה לחיות עם אשתך וכו', ואם אתה רוצה להתגרש ממנה וכו', תן לה גט וגמרנו, ורואים שיש בעלים שפשוט מתעללים בנשותיהם שנפרדו מהן ולא רוצים לתת גט, אלא מעגנים אותן, יהיה מאיזו סבה שרק לא תהיה, זו רשעות ואכזריות גדולה מאד, ואותו דבר זה לגבי נשים שמעגנות את בעליהן שלא רוצים לקחת את הגט מאיזו סבה שרק לא תהיה וכו'.

ודבר זה צריכים לדעת, כי לבסוף משלמים על זה מחיר כבד מאד מאד, כי אין העולם הפקר, ומי שמצער את הזולת לבסוף הכל נופל עליו, ולכן צריכים מאד מאד לשמר ולא לצער ולהתעלל במישהו, כי למעלה בשמים מקפידים על זה מאד מאד, ולבסוף המחיר הוא כבד מאד, ויש אחר כך טענות כלפי מעלה, ולכן החכם עיניו בראשו, ואם מאיזו סבה צריכים להתגרש שיתן גט או שהיא תקבל גט, וגמרנו את הספור, וכמוכן שזה צריך להיות עם התנאים

הַרְאוּיִים לְטוֹבַת שְׁנֵיהֶם, כְּגוֹן חֲלֻקַת הַכֶּסֶף וְכוּ', אוּ רְאִית הַיְלָדִים וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲשֶׁר שָׁמוּ 'שְׁלוֹם' (שְׁבֵת י') יְשִׁים שְׁלוֹם בֵּין עַם יִשְׂרָאֵל, וְלֹא יִצְטָרְכוּ לְהִתְגַּרֵּשׁ, אֲלָא יַחֲיוּ בִּיחָד בְּאַהֲבָה אַחְוָה וְרַעוּת, וַיְהִיֵּה הַבַּיִת מִשְׁכָּן לְשִׁכִּינַת עִזּוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ שְׁבוּעַ טוֹב...

ג' תפא.

מָהֵם מ"ם-ט"ת שְׁעָרֵי הַקְדֻשָּׁה וּמ"ם-ט"ת שְׁעָרֵי הַטְּמֵאָה? וְהֵאֵם יוֹדְעִים אֶת שְׁמוֹתֵיהֶם?

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת אַרְנוֹן אֶלְעָזָר: לְכַבֹּד הַרַב.

בְּמִסְגֵּרַת לַמּוֹדֵי בְּפָרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ, רְאִיתִי שֶׁבְּעֵינַי הִירִידָה לְמִצְרַיִם הַזְּכָרוֹ מ"ם-ט"ת שְׁעָרֵי טְמֵאָה וּבְמִקְבִּיל גַּם מ"ם-ט"ת שְׁעָרֵי קְדֻשָּׁה.

לְפִי הַכְּנַתִּי, שְׁעָרִים פְּרוּשִׁים מְדוּת. הֵאֵם אֲנִי צוֹדֵק? וְהֵאֵם מְזָכָר בְּמִקְוֹרוֹת מֵהֵם שְׁמוֹתֵיהֶם שֶׁל הַשְּׁעָרִים הַלְלוּ? בְּבִרְכָה וּבְתוֹדָה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי שְׁבֵת קָדֵשׁ לְסִדֵּר וְאֶרָא, כִּיֵּה טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל אַרְנוֹן אֶלְעָזָר נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעוֹלָם הַבִּינָה יֵשׁ חֲמֻשִׁים שְׁעָרֵי קְדֻשָּׁה, הֵינּוּ סְפִירוֹת חֹסֵד, גְּבוּרָה, תְּפָאֶרֶת, נְצַח, הוֹד, יְסוּד וּמַלְכוּת כָּל אַחַת כְּלוּלָה מִשְׁבַּע, כְּגוֹן

חסד שבחסד, גבורה שבחסד, תפארת שבחסד וכו', וכן כל ספירה יש בזה שבע ספירות, ואלו הם המ"ם-טי"ת שערים שבקדשה שצריכים להתנהג במדות האלו בקדשה, הינו לעשות חסד עם כלם, ולהתגבר על יצרו, ולהתפאר לפני קונו וכו' וכו', וכן הוא בכל הספירות - כשאדם זוכה ומזכך את מדותיו, על ידי זה הוא זוכה לעלות עד שער החמשים שהוא סוד הבינה, שזוכה להכלל באין סוף ברוך הוא. וזה לעמת זה יש בטמאה רחמנא לישזבן שבכל המדות הוא משחית וכו', ונעשה משחת במדותיו וכו', ונופל בטמאה, עד שנעקר לגמרי מהקדשה, ונכנס בשער החמשים של הטמאה שזה כפירות ואפיקורסות, כי לא יבוא אדם לכפירות ולאפיקורסות אלא בשעה שהוא משחת במדותיו וכו'.

ולכן צריכים לעבד על המדות שלו לזככם מדה אחר מדה, אפר כל מדה ומדה נקראת שער שעל ידה נכנסים אל הקדשה, ומוכא (נעם אלימלך - במדבר) השם יתברך ברוך הוא הוציאנו ממצרים שהם קלפות גדולות מ"ם-טי"ת שערי טמאה, ותמיד כשאדם עושה תשובה על חטאיו הוא יוצא מהקלפה אל הקדשה ונקרא גם כן יציאת מצרים; עין שם.

הקדוש ברוך הוא יעזר לנו לזכך את מדותינו ונזכה לצאת מחמשים שערי טמאה, ונזכה להכנס אל חמשים שערי הקדשה.

עליך לדעת גם כן, שהמ"ם-חי"ת קנינים שהתורה נקנית בהם, הם גם כן שערים להכנס על ידם במ"ם-טי"ת שערי קדשה, והקנין הארבעים ותשע הוא תפלה, שלזכות להגיע אל כל קנין וקנין שהתורה נקנית בו, צריכים הרבה תפלה - לבקש ממנו יתברך שיחוס וירחם עליו ושיזכה להגיע אל זה, וההפך מכל המ"ם-חי"ת קנינים שהתורה נקנית בהם - מוכן ממילא שהם שערי טמאה.

המאחל לך שבוע טוב...

ג' תפב.

חמותי מחזיקה אצלה כספי ירשה שמגיעים לנו ולא מוכנה להעביר אותם. מה נתן לעשות?

שאלה:

מאת אורית: חמותי מחזיקה אצלה ירשה שמגיעה לנו, ובכל פעם מעכבת את העברת הכספים בתרוץ אחר - פעם היא אומרת שבקרוב תעביר לנו את הכסף, ופעם היא מתנה את העברת הכספים בכך שנתחיל לחסך.

הסברתי לה שזה בלתי אפשרי כעת מבחינתנו, כי עד עכשו אני הייתי המפרנסת היחידה בבית, וכעת בעלי יצא לדרך חדשה - הוא עובד ומשקם את עצמו מכל הקולות שהיה בהם, אך היא לא מקבלת את דברי, וממשיכה לעכב את הכסף אצלה.

היא פוגעת בבעלי ומזכירה לו דברים שהוא רוצה לשכח, מפסיקה לדבר אתו במשך חדשים, ואחר כך משלימה אתו ומבטיחה שהנה היא מעבירה את הכסף, אך פתאום משנה את דעתה. היא אומרת שהוא בכלל לא מזכר בצוואה, ומבין השורות הצלחנו להבין שהיא רוצה להעביר את הכסף שמגיע לנו לאחותו, שהיא אם חד הורית, וכואב לנו מאד, כי זה מגיע לנו ואנו זקוקים לזה בנגוד לאחותו שמבטסת כלכלית.

בעלי מאד פגוע ממנה ומרגיש שהיא מתיחסת אליו כמו הכבשה השחורה של המשפחה, אך היא מקנשה את לבה ולא אכפת לה. אני מרגישה שהיא מנסה לסכסך ביני לבין בעלי ורוצה שאראה רק את הרע שלו, ולכן כבר ארבעה חדשים אני לא מדברת אתה.

פנינו לעורף דין כדי להתחיל בהליך משפטי לקבלת הכספים, אך אנו מאד מבלבלים וכואבים. אנא, כבוד הרב, עזר לנו!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וארא, כ"ה טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל אורית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר תשתדלי שלא יהיו שום מריבות ואי הבנות בינך לבין בעלך, שזה שנה יותר מכל הכסף שבעולם, כי כשבעל ואשה מבינים אחד את השני, ומשתדלים מאד מאד לאהב אחד את השני, וש אחד יעזר לזולת, זה שנה יותר מכל הכספים שבעולם, ולא כדאי לשבר את השלום בית שלהם עבור שום כסף שבעולם, ולכן תחזיקי חזק בבעלך ואלא יהיו חס ושלום שום פרוודים ביניכם.

בענין הירשה, בודאי יש בזה עוד ענינים שאני לא בקי בהם, ולכן כדאי לקחת עורך דין, כי כבר שמענו דבר כזה שאמא הולכת רק לקראת בתה, ומנשלת את שאר הילדים.

הקדוש ברוך הוא ששמו 'שלום' ישים שלום במשפחתכם, והכל יסתדר על הצד הכי טוב.

המאחל לך שבוע טוב...

ג' תפג.

אני רוצה לבקש מחילה מכל מי שפגעתי בו, ולהשיב את כל הגזלות שבידי, אך נראה שזה בלתי אפשרי

שאלה:

מאת חגי: שלום לכבוד הרב.

ידוע שכאשר אדם חוזר בתשובה אמתית, הוא צריך להשתדל לעשות כל מה שביכולתו כדי לתקן את כל מה שפגם בעברו, אך לעתים זה קשה מאד לבצוע.

- א. לגבי מצוות שבין אדם לחברו - מה יעשה אדם שאינו זוכר את כל מה שפגם, או שאין לו כח נפשי להתעסק בתקון?
- ב. לגבי אסור גזל - מה יעשה אדם שהשתדל להשיב את כל הגזלות שגזל, אך בכל פעם נזכר בעוד ועוד גזלות שעליו להחזיר, ואין כח בנפשו לתקן את הכל?
- ג. בענין לשון הרע - קשה מאד לבקש סליחה ומחילה מכל מי שפגעתי בו, ועוד יותר קשה לבקש סליחה מרבנים שדברתי עליהם.
- ד. האם כאשר אדם חוזר בתשובה אמתית ומשתדל להתמיד בלמוד התורה ובמצוות שבין אדם לחברו, הוא יכול להיות רגוע ולדעת שהשם יתברך ימחל לו על הכל, והכל יתקן?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וארא, כ"ה טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל חגי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך לחזור בכל יום בכל שעה ובכל רגע בתשובה, וזה עקר השלמות, כי צריכים לזכור מה שאמר החכם מכל אדם (משלי כ' ט') "מי יאמר זפיתי לבי טהרתי מחטאתי", ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ר') שצריכים תמיד לעשות תשובה על תשובה, ואפלו שיודע שעשה תשובה כראוי, צריכים לעשות תשובה על תשובתו, פן ואולי הטעה את עצמו. וכתב על זה מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות אונגא הלכה ג') ואפלו אם יודע אדם בעצמו שעשה תשובה שלמה, אף על פי כן צריך לעשות תשובה על תשובה הראשונה, כי מתחלה, כשעשה תשובה, עשה לפי השגתו, ואחר כך בודאי כשעושה תשובה בודאי הוא מכיר ומשיג יותר את השם יתברך. נמצא לפי השגתו שמשגיג עכשו בודאי השגתו הראשונה הוא בבחינת גשמיות. נמצא שצריך לעשות תשובה על השגתו הראשונה על שהתגשם את רוממותו, וכן לעולם.

ולכן תמיד צריכים רק לחזור בתשובה שלמה, ואסור לחשב שפכר חזרתי בתשובה וזהו זה, ומכל שכן וכל שכן שאדם יודע שפגם בין אדם לחברו, עליו לבקש סליחה מחברו, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (יומא פה:): עברות שבין אדם למקום יום הכפורים מכפר, עברות שבין אדם לחברו אין יום הכפורים מכפר עד שירצה את חברו; מפל שכן וכל שכן בגזל לא יועיל לו שום דבר עד שיחזיר מה שגנב וגזל מחברו.

ואם אדם לא זוכר למי חטא וכו', עליו לבקש רחמים ממנו יתברך שישכב שכלם ימחלו לו, וכן כשאדם גזל את הרבים, אמרו חכמינו הקדושים (ביצה כ"ט.) גזל ואינו יודע למי גזל יעשה בהם צרכי רבים; ועקר התשובה הוא ודוי דברים - להיות רגיל תמיד להתודות להקדוש ברוך הוא, שזה הדבר הראשון לתשובה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוה"רן חלק א' סימן ד') שעוונותיו של אדם חקוקים על עצמותיו, כמו שכתוב (יחזקאל ל"ב) "ותהי עונתם על עצמותם", וזה מה שהורג את האדם, כמו שכתוב (תהלים ל"ד) "תמותת רשע רעה", ועל ידי ודוי דברים יוצאים מעצמותיו החטאים שחקוקים עליהם; וכתב הרמב"ם (פרק א' מהלכות תשובה הלכה א') כל מצות שבתורה, בין עשה בין לא תעשה, אם עבר אדם על אחת מהן בין בזדון בין בשגגה, כשיעשה תשובה וישוב מחטאו, חייב להתודות לפני האל ברוך הוא, שנאמר (במדבר ה') "איש או אשה כי יעשו וגו'", "והתודו את חטאתם אשר עשו" - זה ודוי דברים. ודוי זה מצות עשה, כיצד מתודין? אומר: אנא השם, חטאתי עייתי פשעתי לפניך, ועשיתי כך וכך, והרי נחמתי ובשתי במעשי ולעולם איני חוזר לדבר זה, וזהו עקרו של ודוי, וכל המרבה להתודות ומאריך בענין זה הרי זה משבח; ותכף ומיד כשאדם זוכה להתודות, אזי אסור לו להתבלבל מאף דבר שבעולם, ויאמין באמונה אמיתית שהקדוש ברוך הוא ימחל לו, ושב ורפא לו.

המאחל לך שבוע טוב...

ג' תפד.

**אָנוּ נִשׁוּאִים כְּשִׁנְתִּים וְעַדִּין לֹא זָכִינוּ לִילָדִים. אָנוּ
מֵיֵאָשִׁים, אָנָּא עֲזֹר לָנוּ!**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מֹשֶׁה: שְׁלוֹם לְכַבֹּד הַצְּדִיק.
אָנִי וְאִשְׁתִּי נִשׁוּאִים מְזֵה כְּשִׁנְתִּים, וְלִצְעָרְנוּ הֵרַב עַדִּין לֹא זָכִינוּ
לְהַפְקֵד בְּהַרְיוֹן. קָרָאתִי אֶת כָּל סֵפֶר הַזֵּהר בְּתַקוּהַ שְׂזֵה יַעֲזֶה,
וְכָל חֲדָשׁ אָנִי אוֹמֵר לְאִשְׁתִּי מִחֲדָשׁ "הַכֵּל לְטוֹבָה", אַךְ לֹאֵט
לֹאֵט אֲנַחְנוּ מְתֵיֵאָשִׁים וְלֹא יוֹדְעִים מַה לַעֲשׂוֹת. אָנָּא, עֲזֹר לָנוּ!

תְּשׁוּבָה:

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי שְׁבֵת קָדָשׁ לְסִדֵּר וְאָרָא, כִּי"ה טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל מֹשֶׁה נֵרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אָנִי לֹא מֵבִין אֶתְכֶם, בְּסֵךְ הַכֵּל הַתַּחַתְנַתֵּם לְפָנַי שְׁנַתִּים וּכְבָר
אֶתֶם בּוֹכִים וּמְבַכִּים שְׁמַיִם וָאָרֶץ שְׁעַדִּין לֹא נִפְקַדְתֶּם... מִי אוֹמֵר
שְׂאֵתֶם לֹא יְכוּלִים לְהַבִּיא יְלָדִים? וְלָכֵן תִּפְסִיקוּ לְדָאג, רַק תִּשְׁתַּדְּלוּ
שְׂתַהֲיֶה בֵּינֵיכֶם אֲהַבָּה גְדוּלָּה מְאֹד, וְתַעֲזְרוּ אֶחָד לְשֵׁנִי, וְאַף פַּעַם אֵל
תָּרִיבוּ וְאֵל תִּתְוַכַּחוּ, וְתִרְאוּ אֵיךְ שֶׁהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִפְקֵד אֶתְכֶם
בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא.

הַעֲקָה, רַק תִּפְלֶה - לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם עַל זֶה, וְכֵן אֲמַרוּ חֲכָמֵינוּ
הַקְּדוֹשִׁים (בְּבֵא בְּתָרָא י:) מַה יַעֲשֶׂה אָדָם וְיִהְיֶה לוֹ בְּנִים זְכָרִים? רַבִּי
אֶלִיעֶזֶר אוֹמֵר: יִפְזֹר מְעוֹתָיו לְעַנְיִים, רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר: יִשְׁמַח אִשְׁתּוֹ
לְדַבֵּר מִצְוָה; וְלָכֵן אֵל תִּכְנָסוּ בְּשׁוֹם לַחֵץ, בְּעֲזַרְתּוֹ יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ יִהְיֶה

לכם ילדים, רק תשתדלו לכבד אחד את השני ולהרבות בתפלה, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך שבוע טוב...

ג' תפה.

שמתי לב שאצל משפחות אחרות יש הרבה יותר רגע בבית. איך זוכים לכהן?

שאלה:

מאת גלית: שלום לרב. תודה על עצותיך ועל הדרך שאתה מלמד אותנו.

אני אמא לחמשה ילדים, ההפרשים ביניהם קטנים מאד והגדולה שבהם בת שש. אני רואה שאצל משפחות דתיות אחרות יש בבית שלהן ורגע, אין צעקות, ענשים ואימים, ואלו אצלי בבית המצב לא רגוע - כל היום אני צריכה להגיד "אל תעשה כן... אל תצעקו... אל תרביצו..." וכו'. איך לומדים לחיות יחד ברגע, בשלום וללא כעסים?

בעלי מחליש אותי נפשית, טוען שאני כועסת על הילדים יותר מדי ומבקש שאקח כדורי הרגעה, אף לדעתך זה מיותר. מה הצדיק מציע לי לעשות? ואיך אזכה להיות רגועה ושלמה גם ללא הכדורים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וארא, כ"ה טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל גלית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

טבע של ילדים שהם תמיד שוכבים, צועקים, רועשים וגועשים

וכו' וכו', וְזֶה הַטָּבַע הַבְּרִיאָה שֶׁלָּהֶם, וְאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לֵהיִתּוּב בְּסִבְלָנוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, וְלִזְוֹה זֹכִים עַל יְדֵי שְׂמִכְנִיסִים בְּבֵית אֹרֵיחַ שֶׁל שְׂמִיחָה, שֶׁתְּמִיד שׁוֹמְעִים קִלְטֵת שֶׁל שִׁירִים וְשִׂמְחָה בְּבֵית, שְׂוֹה מְרַגֵּיעַ אֶת הַיְלָדִים, וְלִכֵּן אֶת צְרִיכָה לְהִתְאַזֵּר בְּמִדַּת הַסִּבְלָנוֹת, וְלֹא לֵתֵת עֲנָשִׁים לְיְלָדִים, אֲלֵא לְלַכֵּת רַק בְּטוֹב, וְכֵן תִּתְאַזְרֵי בְּמִדַּת הַסִּבְלָנוֹת שְׁאִין מְדָה יוֹתֵר יָפָה מִזֶּה, וְאֶפְלוּ שְׂוֹה בָּא לָךְ מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, זְכָרֵי מָה שְׁאָמַר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אֲבוֹת פָּרָק ה') לְפִימָה צִעֲרָא אֲגָרָא, וְדַעֵי לָךְ כְּשִׂאֲשָׁה עוֹצֵרֵת עֲצֻמָּה לֹא לְכַעַס וְכוּ', בְּזֶה, אֶפְלוּ שֶׁהִיא נִמְצָאֵת בְּמִדּוֹר הַקְּלָפוֹת וְכוּ', הִיא עוֹלָה עַד עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, שֶׁהִיא בְּטֵלָה לְגַמְרֵי אֵל הָאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, כִּי הִכַל תְּלוּי כְּפֵי מִדַּת הַסִּבְלָנוֹת וְהַמְּנַעוֹת מֵהַכַּעַס, שֶׁבְּדֶרֶךְ כָּלָל בָּא מְגֵאוֹת וְיִשׁוּת. אֲשֶׁה צְרִיכָה לְכַטֵּל אֶת עֲצֻמָּה כָּל כְּלָה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְשִׁלָּא תִהְיֶה לָּהּ שׁוּם תְּרַעֲמַת עַל בַּעֲלָהּ, כִּי הָאֲשָׁה הִיא חֶלֶק מִבַּעֲלָהּ, כְּמוֹ שְׂכָתוּב (בְּרַאשִׁית ב' כ"ג) "עֲצָם מִעֲצָמִי וּבָשָׂר מִבָּשָׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אֲשָׁה כִּי מֵאִישׁ לָקַחָה זֹאת".

וְלִכֵּן אֲשָׁרֵי הָאֲשָׁה שֶׁקָּנְתָה לְעֲצֻמָּה אֶת מִדַּת הַסִּבְלָנוֹת לְגַבֵּי בַּעֲלָהּ וְכוּ', וּמוֹחֶלֶת לוֹ עַל הַכָּל, וּמִתְחַזְּקִים לְאַהֲבָה אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, שְׂאֵז הַשְּׂכִינָה תִשָּׁרֵה בְּתוֹךְ הַבֵּית. וְכֵן הִדְבָּר שֶׁיֵּךְ לְגַבֵּי יְלָדִים שְׂצָרִיכִים הַרְבֵּה סִבְלָנוֹת לְיְלָדִים, כִּי בְּלֵי סִבְלָנוֹת אֵי אֶפְשָׁר לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים, וְאֶף שְׂוֹה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת אֵין עֲצָה אַחֲרֵת עִם יְלָדִים - רַק סִבְלָנוֹת, וְלִהְיֶיעַ לְסִבְלָנוֹת, אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוה"ר"ן חֶלֶק א' סִימָן קנ"ה) זֶה עַל יְדֵי תִקְוָה הָאֲמוּנָה, שְׂצָרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמוֹ אֲמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ שֶׁהוּא נִמְצָא וְאֵין בְּלַעֲדוֹ נִמְצָא, וְהַכָּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וּבִידְעוֹת אֵלוֹ עוֹבְרִים עַל הַכָּל.

הַמְּאֵחַל לָךְ שְׁבוּעַ טוֹב...

ג' תפ"ו.

**בן-זוגי לא רוצה להתחתן עד שהוא יסיים את הלימודים
ויתבסס כלכלית, אך לי קשה מאד להתמתין**

שאלה:

מצאת בת-אל ימנה: אני נמצאת בקשר זוגי כמעט שלש שנים. בפסח הקרוב אהיה בת שלשים, ובן-זוגי יהיה השנה בן שלשים ושתיים. אני רוצה למסד את הקשר ולהתחתן כבר, אך בן-זוגי טוען שזה לא הזמן המתאים עכשיו, כי הוא לומד ולא עובד, וכשתהיה תקופה פחות לחוצה והוא יהיה לקראת סיום התאר - אז זה יהיה הזמן המתאים, אך הוא לא מוכן להתחייב על תאריך.

אני אוהבת אותו מאד ורוצה אותו כבר-זוגי לחיים, אך קשה לי להמשיך להיות באויר ולחכות שמשהו יקרה. אני גם פוחדת מאד לנתק אתו את הקשר ולהתחיל הכל מחדש. יש לציין שהוא בן יחיד בין חמש בנות, והיות ואביו נפטר לפני שלש שנים, אז כלם נוהגים בו בכפפות של משי.

היום אני נמצאת במצב של אי ודאות שמביאה אותי לכדי עצבות, אי יציבות, חסר סבלנות מצד שנינו, ובעקר חרדה מהבאות. התלבטתי המון אם לשלח את השאלה מפיון שאינני נוהגת לעשות 'שאלת רב', אך הפעם אני באמת זקוקה להכוונה. אני מרגישה אבודה. מה עלי לעשות? בתודה ובברכה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וארא, כ"ה טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל בת-אל ימנה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את צריכה לדעת שאסור לחיות ביחד בלי נשואין, וזה עוון חמור מאד מאד, ומשלמים על זה אחר כך מחיר כבד, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה כ"ו סימן ה') על הכל הקדוש ברוך הוא מאריך אפו חוץ מן הזנות; ואמרו (במדבר רבה פרשה ט' סימן ז') אמר הקדוש ברוך הוא על הכל אני כובש, ועל הזמה אני כועס; ואמרו (תנחומא בראשית) על הכל הקדוש ברוך הוא מותר, חוץ מן הזמה והזנות. ולכן בלי נשואין זה עוון חמור מאד מאד להיות ביחד עם גבר אפלו לשם נשואין.

והנה הבחור בגיל שלשים ושתים ויש לו בחורה בחנם, אז למה שהוא ירצה להתחתן? הוא מושך אותך וכו', ומושך אותך וכו', וכך ימשך אותך עוד כמה שנים, כי למה הוא צריך להתחתן כשיש לו בחורה לעשות עמה מה שהוא רוצה בחנם וכו', ולכן תפקחי את העינים ותראי באיזה בור את נמצאת. את צריכה להגיד לו חד משמעית שאת רוצה להתחתן, כי אחרת ככה יסחב אותך שנים על גבי שנים, ולצערנו הרב מי שלא הולך בדרך התורה, החיים שלו הם חיי הפקר בלי שום תועלת ותכלית כלל וכו', אלא מנצלים את הזולת באפן מחפיר ומכפיש מאד.

הקדוש ברוך הוא יפתח לך את העינים ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך שבוע טוב...

ג' תפז.

**אני נמשך לגברים, והבנתי שלפי הדת זה אסור. מה כל-
כך רע בזה?**

שאלה:

מאת תם: לכבוד הרב שלום.

מאז שהייתי נער נמשכתי לנערים שמסביבי, וגם עכשו
כשאני כבר בוגר אני נמשך רק לגברים. הבנתי שלפי הדת
זה אסור, אבל אני לא מבין מה כל-כך רע בזה. אשמח להסביר.
תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וארא, כ"ה טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל תם נרו יאיר ב

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה כל כך משקע בזבל ולכלוך כזה וכו', עד שכל הראש
שלך מלא טנוף וצואה וכו', ואתה שואל מה רע בזה? עליך לדעת
שרבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות נאוף חלק ב' סימן ח') אסור ללמד זכות
על זה שעבר על משכב זכור; וזה פשוטו כמשמעו, ולא צריכים
שום פרושים על זה, ועל פי התורה הוא חייב מיתה, כמו שכתוב
(ויקרא כ' י"ג) "ואיש אשר ישכב את זכר משכבי אשה תועבה עשו
שניהם מות יומתו דמיהם בם", ובזמן שבית המקדש היה קיים היו
מקבלים על זה מיתה, עם כל זאת, מי שעובר על זה, לא ימלט
שלא יקבל את ענשו אם לא שחוזר בתשובה, כי כך אמרו חכמינו
הקדושים (כתובות ל') תני רבי חייא: מיום שחרב בית המקדש, אף
על פי שבטלו סנהדרין, ארבע מיתות לא בטלו וכו'. אלא דין ארבע
מיתות לא בטלו, מי שנתחייב סקילה או נופל מן הגג או חיה דורסתו,
ומי שנתחייב שרפה או נופל בדלקה או נחש מכישו, ומי שנתחייב

הריגה או נמסר למלכות או ליסטים באין עליו, ומי שנתחייב חנק או טובע בנהר או מת בסרוניכי; העולם זה לא הפקר, שומעים כל כך הרבה אסונות ותאונות דרכים וכו' וכו', והכל הוא בחשבון צדק, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות נאוף סימן ל"ג) מי שעובר על משכב זכור על ידי זה נתפס בתפיסה.

וְכַל זֶה מְדַבֵּר עַל מְנוּל או שְׁנֵי מְנוּלִים וְכוּ', שֶׁהֵם חַיִּיבִים מִיָּתֵהּ, וְלֹא יוֹעִיל שׁוּם דְּבָר, אֵין עַל זֶה שׁוּם לְמוּד זְכוּת, מְכַל שְׁכַן וְכַל שְׁכַן אִם יֵשׁ רָשָׁע מְרָשָׁע שֶׁהִתְעַלֵּל מִיְּנִית בְּקִטְיָנִים, שְׁלֹצְעָרְנוּ הָרַב לֹא חֲסָרִים מִתְעַבִּים כְּאֵלוֹ וְכוּ', אוֹתָם צְרִיכִים פְּשוּט לְסָרֵס וְכוּ', וְאַחַר כֵּן שִׁישְׁבוּ בְּבֵית סֹהַר כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם, כִּי קָטִין שְׁעֵבֵר הִתְעַלְלוֹת מִיְּנִית וְכוּ', זֶה נִשְׁאָר אֲצִלוֹ כֶּתֶם עַל כָּל הַחַיִּים וְכוּ', וְאֵין עַל זֶה שׁוּם מְחִילָה בְּעוֹלָם וְכוּ', וְלִכֵּן לֹא בְּחִנָּם שְׂרַבְנוּ ז"ל אָמַר (סֵפֶר הַמְּדוּת אוֹת נְאוּף חֵלֶק ב' סִימָן ח') אֲסוּר לְלַמֵּד זְכוּת עַל זֶה שְׁעֵבֵר עַל מְשַׁכֵּב זְכוּר; כִּי עַל הִתְעַלְלוֹת מִיְּנִית בְּקִטְיָנִים, אֵין עַל זֶה שׁוּם לְמוּד זְכוּת, וְאֵין לוֹ שׁוּם תְּקֵנָה, רַק סְרוּס, וְאַחַר כֵּן שִׁישֵׁב כָּל יְמֵי חַיָּו בְּבֵית סֹהַר, כִּי הוּא אִמְלַל אֶת הַקִּטְיָנִים עַל כָּל הַחַיִּים שְׁלֵהֶם.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִתֵּן לָךְ דַּעַת וְשִׁכֵּל שֶׁתִּחְזֹר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֵי שְׁיִהְיֶה מְאַחַר, שְׁלִבְסוּף יִתְפָּסוּ אוֹתָךְ וּבְצַדִּיק, וְאִזּוֹ קְלוּנָךְ יִתְגַּלֶּה בְּרַבִּים, וּמֵה גַם שֶׁתִּגְמַר בְּבֵית סֹהַר שְׁשֵׁם מְקוּמָךְ, כִּי מִי שֶׁמִּתְעַלֵּל מִיְּנִית בְּקִטְיָנִים צְרִיכִים רַק לְסָרֵס אוֹתוֹ וְאַחַר כֵּן שִׁישֵׁב בְּבֵית סֹהַר כָּל יְמֵי חַיָּו.

הַמְּאַחַל לָךְ תִּשׁוּבָה שְׁלֵמָה...

ג' תפח.

אני מוסר שעורי תורה לנשים, ובתקופה האחרונה אני נכשל בהרהורים ובהסתכליות אסורות בזמן השעורים

שאלה:

מאת אליהו: שלום לגאון הגדול הרב שיק שליט"א. כבר כמה וכמה שנים אני מוסר הרצאות לנשים, וברוך השם אני מצליח מאד. לצערי הרב, בתקופה האחרונה נכנס בי יצר הרע גדול, ואני מוצא את עצמי מסתכל עליהן ומהרהר בהן, ואני מאד חושש שלא אכשל בעברה. מדוע זה בא לי פתאום? ומה עלי לעשות כדי להנצל מזה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, מוצאי שבת קדש לסדר וארא, כ"ה טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך, אני לא יודע מי התיר לך ללמד נשים בשעה שהיציא הרע בוער בך כמו תנור וכו', וכבר אמרו חכמינו הקדושים (קידושין פ"ב.) כל שעסקיו עם הנשים - סורו רע. ופרש רש"י: סורו רע - מנהגו רעה, קרבותו רע, להשתדל עמו שיהא סר אליו ובא לביתו.

ולכן אסור לגבר בשום פנים ואופן ללמד עם נשים, ואין על זה שום היתר, אלא אם אשתו עמו כל הזמן, ואסור להתיחד עם אשה בשום פנים ואופן, כי רב הפוסקים אומרים שהוא אסור מדאורייתא, כמאמרם ז"ל (עבודה זרה ל"ו:) ואין אחר מתיחד עם כל עריות שבתורה יחוד דאורייתא דאשת איש, ואתא דוד וגזר אפלו אייחוד דפנויה; וזו לא חמרא אלא אסור חמור מאד מאד שסופו רע, כמו שקרה אצלך, ולכן אסור לך יותר ללמד עם נשים בשום פנים ואופן, משום (שבת י"ג.) לך לך אמרי נזירא סחור סחור לכרמא לא תקרב.

וְלִכֵּן תִּכְרֶה וּמִיָּד תִּבְטַל אֶת כָּל הַשְּׁעוּרוֹרִים, וְאֲסוּר לָךְ בְּהַחֲלִיט
לְלַמַּד עִם נָשִׁים בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּסָן, כִּי מָרָה תִּהְיֶה לָךְ בְּאַחֲרוֹנָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ שְׁבוּעַ טוֹב...

ג' תפ"ט.

**אֲנִי יוֹצֵאת עִם בַּחּוּר טוֹב לֵב וּבַעַל מְדוּת טוֹבוֹת, אֶךְ
הַמְרָאָה שָׁלוּ לֹא כָּל-כֶּף מוֹצֵא חֵן בְּעֵינַי. הֲאִם לְהַתְּפַשֵּׁר?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת חֵיהָ: אֲנִי יוֹצֵאת עִם מִיִּשְׁהוּ - הוּא בַּחּוּר טוֹב לֵב, יֵשׁ לוֹ
מְדוּת מְעֻלוֹת וְהַכֵּל מִתְּאִים, חוּץ מִהַמְרָאָה שָׁלוּ. אֲנִי יוֹדַעַת
שֶׁגַּם אֲנִי לֹא מְשַׁלֶּמֶת. הֲאִם עָלַי לְהַתְּפַשֵּׁר?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר בֵּא, כ"ו טֵבֵת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל חֵיהָ תַּחֲיָה

לְנִכּוֹן קַבְלָתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֶת צְרִיכָה לְדַעַת שְׁבַשְׁדוּף צְרִיכִים לְהַסְתַּכֵּל רַק עַל הַמְדוּת,
כִּי אִם יֵשׁ מְדוּת טוֹבוֹת יֵשׁ כְּבֵר הַכֵּל, וְאִם אֵין מְדוּת, יְכוּלִים לְהִיּוֹת
הַבַּחּוּר הַכִּי יִפְהַ וְכוּ', אֲבָל מִבְּפְנֵים זֶה רְקוּב, כְּמוֹ תַפּוּחַ הַכִּי יִפְהַ
כְּשֶׁרַק פּוֹתְחִים אֶת זֶה מוֹצֵאִים שְׁמָה מְלֵא תוֹלְעִים וְכוּ', אֲזַי מְכַרְחִים
לְזַרֵק אֶת זֶה וְכוּ', וְלִכֵּן הַעֲקֵר כְּשֶׁמְחַפְּשִׁים שְׁדוּף צְרִיךְ לְחַפֵּשׂ אַחַר
בַּחּוּר אוֹ בַּחּוּרָה עִם מְדוּת טוֹבוֹת, כִּי הַמְדוּת הֵן עֲקֵר הָאָדָם, וְלֹא
בַּחֲנָם שְׂרַבְנוּ ז"ל חֵבֵר אֶת "סֵפֶר הַמְדוּת" בְּהִיּוֹתוֹ בְּגִיל שְׁתִּים עֶשְׂרֵה,
וְלַמַּד אוֹתָנוּ אֵיךְ לְהַתְּנַהֵג, וּבִקְשׁ מֵאֲתָנוּ מֵאֵד לְחֹזֵר הַרְבֵּה עַל
סֵפֶר זֶה שִׁיְהִיָּה שְׁגוּר בְּפִינוּ, כִּי אִם יֵשׁ לְאָדָם מְדוּת טוֹבוֹת יֵשׁ לוֹ כְּבֵר
אֶת הַכֵּל.

ולכן אם את כותבת על הבחור שיש לו מדות מעלות, לדעתי תגמרי את זה בכי טוב, המראה תמיד יכול להשתנות וכו', ויכולים לשנות את זה וכו', אבל מדות, אמר הרב הקדוש הרבי רבי אלימלך מליזענסק זכותו יגן עלינו, עד גיל שמונה עשרה יכולים לשנות את המדות, ואחר כך כבר מאד מאד קשה לשנות את המדות, ולכן לדעתי תראי לגמר את זה בכי טוב בסימן טוב ובמזל טוב ונשמע ונתבשר אצלך בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תצ.

אחי סובל מדכאון עמוק, וכל הפסיכולוגים לא הצליחו לעזר לו. מה ניתן לעשות?

שאלה:

מאת משה: יש לי אח בן עשרים ושבע, שיושב כבר כמה שנים בבית של ההורים בדכאון ובלי לחפש עבודה, הוא מבלבב, ישן רב היום, ואין לו חשק לכלום. יש לו קשיים רבים באישיות וכל הפסיכיאטרים והפסיכולוגים לא עזרו לו.

כבר שנתים שהוא טס לאומן לראש השנה, ואכן היתה לו שם התעוררות, אף היא השפיעה עליו לשבוע בלבד. הבאתי אותו יחד אתי לשבת ביבנאל והוא היה בדרשה שלכם, אבל לא היה לו חשק וכח לעמוד בתור ולהגיד לכם שבת שלום.

יש לציין שהבית שלנו הוא בית חרדי, וגם הוא מניח תפלין ושומר שבת אבל בלי שום רגש. אנחנו במשפחה כבר לא יודעים מה לעשות אתו וחוששים שהוא ישתגע, כי גם אחרי הטפול הפסיכולוגי המצב שלו הולך ומחמיר.

אנא כבוד הצדיק, עזר לנו ואמר לנו מה עלינו לעשות: האם

להמשיך לשלח אותו לטפולים, או לחכות לישועה מבלי לעשות שום דבר?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא, כ"ו טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל משה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לצערנו הרב יש היום הרבה שסובלים מהמחלות האלו שנקראות סכיזופרניה, פרנויה, אובססיה וכו', שכל אחת מהן זו מחלה רצינית, ומכל שכן מי שסובל משלשתן יחד, על פי רב הוא סגור בתוך עצמו, ולא רוצה להתערב עם אנשים וכו', שומע קולות מדברים אליו וכו', ותמיד הוא במתח ובכעס וכו', נדמה לו שכלם רוצים רק להזיק לו וכו', וזו מחלה שמאד מאד קשה לרפאות, כי עדין לא מצאו על זה תרופה, וכל הבית סובל מאחד או אחת שעוברים את הסבל הזה וכו', כי הם בעצמם סובלים, ומה גם שמוציאים את הסבל על כל הבית וכו'.

לצערנו הרב צריכים לחיות עם המציאות הזו, שזו מחלה רצינית שעדין לא מצאו לזה תרופה, וצריכים להתמודד עם זה, אף שזה בא קשה מאד מאד, כי כל הבית נעשה כמו טרור אחד, כי הכל צריך להסתובב סביב זה שסובל, וההורים מאבדים את הסבלנות לגמרי, כי משתגעים ממנו, כי הוא מכתוב מזה כן ומה לא וכו', וכן כל הילדים צריכים לסבל ממנו וכו', וזה באמת מחלה שקשה להתמודד עמה, עם כל זאת בכל בית שיש דבר כזה צריכים לחיות עם המציאות - שזהו, וצריכים לקנות לעצמו את מדת הסבלנות, ולא להכניע אל השגינות וכו', של זה שסובל מזה וכו', כי אם נכנעים - אזי נשברים לגמרי, וכל הבית נשבר, ואין יום ואין לילה, והכל הולך הפוך וכו' וכו'.

ולכן אין עצה אחרת, רק תפלה - לבקש את הקדוש ברוך

הוא שִׁיחוּס וירחם על מי שְׁסוּבַל מֵהַמַּחְלָה הַזֶּה, וְלִבְקֵשׁ בְּרַחֲמִים וּבְחַנּוּנִים פֶּן וְאוּלַי תִּהְיֶה לוֹ פֶּעַם רְפוּאָה, כִּי מֵה שֶׁתִּפְלֶה פּוֹעֵלֶת שׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לִפְעֹל, וְהֶעֱקָר לִבְקֵשׁ שִׁיחִיָּה לָנוּ אֶת הַכַּחַ וְהַסְּבָלָנוֹת הַנִּכּוֹנָה לְדַעַת אֵיךְ לְהִתְמוּדָד עִם הַבְּעִיָּה שְׁנוֹצְרָה בְּבֵית מֵאָחָד שְׁסוּבַל אֶת הַסְּבָל הַזֶּה וְכוּ', כִּי הֶעֱקָר לְכֹל זֶה הוּא מִדַּת הַסְּבָלָנוֹת, וְלֹא לְקַחַת אֶת זֶה רְגִישִׁית, כִּי אַחֲרֵת נִשְׁפָּרִים בְּעֶצְמָם.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַרּוּפָא חַנּוּם, יִרְפָּא אֶת כָּל חוֹלֵי עַם יִשְׂרָאֵל, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תצא.

**כְּשֶׁאֲנִי בָּאָה לְבַקֵּר אֶת הוֹרֵי, אַחֵי מְקַלְקֵל אֶת יְלָדֵי
וּמַחְדִּיר בֵּהֶם כְּפִירָה. כִּי־צַד עָלַי לִפְעוֹל?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת שְׂרָה: לְכַבּוֹד קְדֻשַׁת מוֹהֲרֵי"ש שְׁלִיט"א, שְׁלוֹם רַב.
בְּרוּךְ הַשֵּׁם, הַסְּפָרִים שְׁלָךְ מְחִיִּים אוֹתִי, וְלִכֵּן הַחֲלֻטִּיתִי לַפְּנוֹת
אֵלֶיךָ כְּדֵי לְהִתְיַעֵץ בְּנוֹשֵׂא שְׁמִמֶּשׁ מִיֹּסֵר אוֹתִי. בְּרוּךְ הַשֵּׁם
אֲנִי נִשְׂוָאָה וְאִמָּא לְחַמְשָׁה יְלָדִים, אֵין לָנוּ אֵינְטֵרְנֵט בְּבֵית וְאֲנִי
שׁוֹמֵרֶת מְאֹד עַל הַיְלָדִים שְׁלִי וּמְקַפִּידָה עַל הַחֲנוּךְ שְׁלֵהֶם, כִּי
אֲנִי רוֹצָה שֶׁהֵם יִהְיוּ צְדִיקִים. הַבְּעִיָּה הַיָּא שְׁכֹאֲשֵׁר אֲנִי צְרִיכָה
לְנִסֵּעַ לְהוֹרֵי לְשִׁבְתָּ כְּדֵי לְכַבֵּד אוֹתָם, יֵשׁ לִי בְּעִוָה עִם אַחֵי - הוּא
נִפְל מֵהֲדַת וּמְחַלֵּל שְׁבֵת, מֵתְנַהֵג לְהוֹרִים שְׁלִי בְּצוּרָה חֲצוּפָה
וְגִסָּה, מְדַבֵּר דְּבָרֵי כְּפִירָה עִם הַיְלָדִים שְׁלִי וּמְקַרֵּר אוֹתָם.
הַהוֹרִים שְׁלִי לֹא רוֹצִים לְתַמְוֵךְ בִּי וּלְדַבֵּר אֵתוֹ, וְהֵם אוֹמְרִים לִי
לְהִנַּח לוֹ וְלֹא לְהַעִיר לוֹ, וְכִשְׁאֲנִי כֵּן מְנַסֶּה לְדַבֵּר אֵתוֹ - אִמָּא
שְׁלִי נִפְגַּעַת.

מצד אחד יש ענין של כבוד הורים, ומצד שני - חנוך הילדים, ואני לא יודעת מה עלי לעשות. אני מתחננת שהצדיק יענה לי ויאמר לי כיצד לפעול. תודה רבה ואחולי רפואה שלמה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא, כ"ו טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל שרה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

במצב שלך הייתי מיעץ לך לא ללכת להורים, כי אם הם לא רוצים לעזר לך, את לא יכולה להקריב את הילדים שלך מפני האח שיירד מהדת. אמת, הורים הם הורים, וצריכים לכבד את אבא ואמא כי הם הולידו אותך, ומצות כבוד אב ואם היא מהמצוות הכי חמורות, עם כל זאת אי אפשר בשביל זה לזרק את הילדים לתוף האש. אני מבין שזה יהיה לך מאד מאד קשה לא לנסע אליהם, אבל את צריכה להסביר להורים שזה המצב, ואת אוהבת אותם, ואין לך שום כוונה לפגוע בהם, אבל הילדים שלך יותר יקרים מהכל, ובשביל אף שהשתגעו וכו', הילדים שלך לא צריכים לסבל, כי ממילא היום צריכים רחמים מרבים שהילדים יצאו מצלחים ביראת שמים ובמדות טובות, כי לצערנו הרב הרחוב מלא מילדים מפרעים וכו', ומפקרים וכו', אשר גם בפתות יש ילדים כאלו וכו', וצריכים רחמים רבים שילדינו לא ידבק בהם מהזבל והלכלוך שאלו הילדים המפרעים והמפקרים נגועים בהם וכו'.

ומכל שכן ללכת אל אף שהוא דוד של הילדים שלך, והוא ימלא להם את הראש עם כל מיני זבל ולכלוך, וכל מיני כפירות ואפיקורסות וכו', את לא מכרחת בשום פנים ואופן להרשות את זה, ואף שבין כך ההורים יפגעו, את צריכה להסביר להם בדרך הכי טובה שאת מכרחת לשמר על הילדים שלך, כי ממילא הילדים היום נמצאים בסכנה גדולה מאד, אפלו בבתיים הכי טובים, כי הדור הוא

דור הפקר וכו', ויכולים לראות כל מיני זבל ולכלוך, ולשמע כל מיני כפירות ואפיקורסות וכו' וכו', ובקלות יכולים לאבד את הילדים, ולכן לא כתוב בשום מקום שצריכים להפקיר את הילדים בשביל הזולת.

אני יודע שיהיה לך קשה לקבל את הדבורים האלו מפני הרגש וכו', עם כל זאת צריכים לחיות עם המציאות המרה וכו', ולשמר על הילדים כמה שרק יכולים.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתהיה בביתכם שלום ואהבה גדולה מאד, והבנה הדרדית, שכל זה משפיע על ארח החיים של הילדים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תצב.

בעל התניא אמר: "זה שיאחז ב'ידית' שלי - אעשה לו טובה בשני העולמות". מה הכוונה?

שאלה:

מאת אלירן: לכבוד מורי ורבי שליט"א, שלום רב!
קראתי שהאדמו"ר הזקן לבית חב"ד אמר לפני פטירתו (ספר השיחות לאדמו"ר הר"י"צ, תרצ"ט): "זה שיאחז ב'ידית' שלי אעשה לו טובה בעלמא דין ובעלמא דאתי", ורציתי לשאל: למה התכוון האדמו"ר הזקן?
תודה רבה על כל החזקים שאני מקבל מהתשובות ומהמכתבים היומיים.

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר בּא, כ"ו טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אֱלִירֵן נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלִיתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַרְבֵּה צְדִיקִים אָמְרוּ אוֹתוֹ דְּבַר - מִי שֶׁיֵּאָחֵז בִּידֵית שְׁלֵהֶם, הֵם יַעֲשׂוּ לָהֶם טוֹבָה בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת. וְהַפְּרוּשׁ הַפְּשוּט הוּא שֶׁיִּלְמְדוּ בְּסִפְרֵיהֶם, שֶׁעַל יְדֵי זֶה יֵשׁ לְאָדָם שִׂיכוֹת אֵלֵיהֶם, כִּי בְּפְרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנּוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימָן קצ"ב) אֲשֶׁר פָּנְיוֹ שְׂכָלוֹ וְנִשְׁמָתוֹ שֶׁל הַצְּדִיק נִמְצָאִים בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר שְׁלוֹ, וְלִכֵּן כִּשְׁאָדָם לוֹמֵד בְּסֵפֶר שֶׁל צְדִיק, יֵשׁ לוֹ שִׂיכוֹת אֶל הַצְּדִיק הַזֶּה.

וְעַל כֵּן לֹא בְּחִנָּם שָׂרְבְנוּ ז"ל אָמַר (שִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן כ"ח) רְאוּי לְאָדָם שֶׁיַּעֲבֹר וְיִלְךְ בְּזֶה הָעוֹלָם בְּכָל הַסֵּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, וְלִלְמַד בָּלָם כְּדֵי שֶׁיְהִיָּה בְּכָל מְקוֹם, כְּמוֹ שֶׁנִּמְצָא הַשָּׂרִים הַגְּדוּלִים שֶׁהוֹלְכִים וְעוֹבְרִים בְּמַדִּינוֹת, וּמוֹצִיאִים הוֹצָאוֹת רַבּוֹת עַל זֶה כְּדֵי שֶׁיּוּכַל אַחַר כֵּן לְהִתְפָּאֵר וְלוֹמַר שֶׁהִיא בְּמַדִּינוֹת, כְּמוֹ שֶׁדָּרַךְ הַשָּׂרִים לְהִתְפָּאֵר וְלוֹמַר "הִיִּיתִי בְּרוּשָׁא" וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה. כְּמוֹ כֵּן, רְאוּי שֶׁיְהִיָּה הָאָדָם בְּעוֹלָם הַזֶּה בְּכָל מְקוֹמוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁל הַתּוֹרָה, כְּדֵי שֶׁיּוּכַל לְהִתְפָּאֵר בְּעוֹלָם הַבָּא שֶׁהִיא בְּכָל מְקוֹם, דְּהֵינּוּ בְּכָל הַסֵּפָרִים הַקְּדוּשִׁים, וְלַעֲתִיד בְּעוֹלָם הַבָּא מְזַכְּרִין אוֹתוֹ כָּל מָה שֶׁלְּמַד בְּעוֹלָם הַזֶּה; וְכֵךְ יֵשׁ לְאָדָם שִׂיכוֹת עִם כָּל הַצְּדִיקִים שֶׁלְּמַד אֶת סִפְרֵיהֶם.

יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁנוּכַל לְקַיֵּם אֶת זֶה הַלְּכָה לְמַעֲשֵׂה וְלִזְכוֹת לְטִיל וְלִהְיוֹת בְּכָל הַסֵּפָרִים שֶׁל כָּל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תצג.

רַבְּנוּ צוּה לְלַמַּד שְׁלַח-עֲרוּף. הָאֵם אֶפְשָׁר לְקַיֵּם אֶת רְצוֹנוֹ בְּכָךְ שְׁלוּמֵדִים אֶת סִפְרֵי פּוֹסְקֵי דוֹרְנוֹ?

שְׁאֵלָה:

מַאת יַעֲקֹב: שְׁלוֹם וּבְרָכָה לַמְּנַהֵיג הַגְּדוֹל שֶׁל חֲסִידוֹת בְּרֶסֶלֶב. הָאֵם מָה שֶׁרַבְּנוּ אָמַר לְלַמַּד בְּכָל יוֹם שְׁלַח-עֲרוּף הַכּוֹנֵה הִיא לְלַמַּד דּוֹקָא בְּסִפֵּר 'שְׁלַח-עֲרוּף', אוֹ שֶׁכּוֹנְנֵתוּ הִיתָה שְׁפָרִיכִים לְלַמַּד בְּכָל יוֹם הֵלְכָה לְמַעֲשֵׂה, וְאֶפְשָׁר לְקַיֵּם אֶת רְצוֹנוֹ בְּכָךְ שְׁלוּמֵדִים מִתּוֹךְ סִפְרֵי הַהֵלְכָה שֶׁל הָאֲחֵרוֹנִים וּפּוֹסְקֵי דוֹרְנוֹ? תוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֵדֵר בּא, כ"ו טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יַעֲקֹב נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד מְאֹד מְאֹד לְלַמַּד שְׁלַחַן עֲרוּף דִּיקָא, וְאָמַר (שיחות ה"ן סימן כ"ט) שֶׁכָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל מְכַרַּח לְלַמַּד בְּכָל יוֹם אֵיזָה הֵלְכָה בְּשְׁלַחַן עֲרוּף. וְיֵשׁ בְּזֵה שְׁנֵי לְמוֹדִים - אוֹ לְלַמַּד מִחֶבֶר-רַמ"א, שְׁזֵה נִקְרָא אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל שְׁלַחַן עֲרוּף הַקְּטַנִּים, אוֹ לְלַמַּד שְׁלַחַן עֲרוּף עִם הַמְּגַנִּים הֵינּוּ עִם הַטּוֹרֵי זָהָב וְהַמְּגִן אֲבָרְהָם וְכוּ' וְכוּ', וְזֵה לֹא סוֹתֵר לְלַמַּד גַּם שְׁאָר סִפְרֵי הֵלְכָה שֶׁל הָאֲחֵרוֹנִים וּפּוֹסְקֵי דוֹרְנוֹ, אֲדַרְבֵּה, מָה טוֹב וּמָה נְעִים לְלַמַּד בְּכָל סִפְרֵי הַהֵלְכָה, וּבְכָל סִפְרֵי הַשּׁו"תִּים הַמְּבָרְרִים אֶת הַהֵלְכָה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִימֵן ח') שֶׁעַל יְדֵי לְמוּד הֵלְכָה מְבָרְרִים אֶת הַטּוֹב מִהֲרַע, וְנִזְדַּכְּף הָאָדָם מִהֲדַמִּים הָרַעִים שְׁבוֹעֲרִים בּוֹ, וְלָכֵן יְכוּלִים לְלַמַּד מְלַבֵּד שְׁעוֹר בְּשְׁלַחַן עֲרוּף, בְּכָל חֶלְקֵי סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים, וְאֶשְׁרִי לוֹ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תצד.

האם כדאי לנסע לאומן ולשהות שם בל"ג בעומר, או שנשמת רבנו נמצאת אז גם היא במירון?

שאלה:

מאת אסתר: שלום וברכה לכבוד האדמו"ר שליט"א. יש לי שאלה דחופה: בחסדי השם אני מארגנת נסיעת נשים לציונו של רבנו הקדוש זכותו יגן עלינו באומן, ומטרתה היא להביא כמה שיותר נשים לציון במחיר מוזל כדי שכלן תזכינה לתקון ולשמחה. ומכיון שבל"ג בעומר אנו אמורות להיות באומן ובעוד קברי צדיקים, עלתה שאלה בין נשות הקבוצה: האם ביום ההלולא של התנא הקדוש רבי שמעון בר יוחאי זכותו יגן עלינו רבי נחמן נמצא בציונו הקדוש שבאומן או שהוא נמצא במירון? ומה לגבי הבעל-שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו ושאר הצדיקים - האם גם הם כלם נמצאים בל"ג בעומר במירון? תברכו משמאי בבני חיי ומזוני, ויישר כח על הקדשת זמנכם היקר והחשוב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא, כ"ו טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל אסתר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין דבר יותר גדול מלהיות אצל ציון רבנו ז"ל, כי בפרוש הבטיח וגלה לנו (חיי מוהר"ן סימן רכ"ה) עוד בחיים חיותו, ויחד שני עדים כשרים על זה, שכשיסתלק ויבואו על קברו ויתנו פרוטה לצדקה ויאמרו את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', אזי יניח רבנו ז"ל עצמו לארך ולרחב, ובדאי יושיע לזה האדם,

ואמר שבהפאות יוציא אותו מהגיהנם אפלו אם יהיה אותו האדם איך שיהיה, אפלו אם עבר מה שעבר וכו'. רק מעתה יקבל על עצמו שלא ישוב לאולתו חס ושלום.

ובלילה שקדם הסתלקותו אמר לאנשי שלומו מה לכם לדאג מאחר שאני הולך לפניכם. ומה אם הנשמות שלא הפירו אותי כלל הם מצפים על תקונם שלי, מכל שכן אתם וכו'.

[וכתב מוהרנ"ת ז"ל: וכן אפלו אלו שלא זכו להפיר את רבנו ז"ל בחייו, כשיבואו על קברו הקדוש ויסמכו עליו, וילמדו ספריו הקדושים, וירגילו עצמם לילך בדרךיו הקדושים הנאמרים בספריו הקדושים, בודאי יש להם על מה שייסמכו. אשריהם אשרי חלקם, ולא יאשמו כל החוסים בו, כי כבר גלה דעתו בכמה לשונות בפרוש וברמז שכל מה שעוסק עמנו אינו בשבילנו לבד, כי אם את אשר ישנו פה ואת אשר איננו פה].

ולכן מה טוב ומה נעים מי שזוכה להביא מה שיותר אנשים אל ציון רבנו ז"ל, ולזכות אותם אל התקון הנפלא שהבטיח רבנו ז"ל שיעשה לו טובה נצחית, ולא אכפת מתי שהנסיעה תבוא. בודאי אם יכולים להיות בארץ ישראל בל"ג בעמר אין למעלה מזה, אבל אם מצד המחיר של הכרטיסים וכו' וכו', יוצא שאז יותר נח לנסע אל ציון רבנו ז"ל, אזי אין לחשש כלל, העקר להביא מה שיותר אנשים אצל ציון רבנו ז"ל, ובזה גורמים נחת רוח גדול לרבנו ז"ל, אשר בפרוש גלה לנו שאם יבואו אל ציונו הקדוש יהיה לו נחת רוח גדול מאד מאד, וגם הוא יעשה טובה לכל אלו שבאים אליו ויאמרו את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי'.

הקדוש ברוך הוא יזכנו להיות ממזכי את הרבים, ונזכה בעצמנו להיות אצל רבנו ז"ל בפרט בראש השנה, שאז הוא זמן קבוע לכל,

וכן באמצע השנה לזכות מה שיותר נשמות ישראל שיזכו לבוא אל ציונו הקדוש של רבנו ז"ל באומן.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תצה.

כיצד מסתדר הענין של "הנעור בלילה" עם אזהרת חז"ל שלא ללכת בלילה יחידי?

שאלה:

מאת רפאל דוד: לכבוד מוהרא"ש שליט"א. יישר כחכם על כל המכתבים ועל ה'שו"ת ברסלב'.

רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א' תורה נ"ב): "על כן, צריך שילך לבדו בלילה בדרך יחידי, במקום שאין שם אדם, ושם ילך ויתבודד...". ומצד שני מובא בדברי חז"ל שיש אסור ללכת לבדו בלילה, בפרט לתלמיד חכם, ויש בזה סכנה. אם כן, איך דברי רבנו ז"ל עלולים בקנה אחד עם אזהרת חכמינו הקדושים?

ואולי אפשר להסביר את זה בכך, שהרי אנשי שלומנו הקדושים נוהגים ללכת לשדה יחד עם עוד כמה אנשים, ואחר כך כל אחד ואחד מוצא את הפנה שלו ומתבודד, נמצא שאינו נמצא בשדה לבד. האם זה התרוץ לקטיגה? תודה מראש, רפאל דוד.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא, כ"ו טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רפאל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

השלמות של התבודדות היא שאדם הולך לבד במקום שאין שמה בני אדם ומדבר עמו יתברך כאשר ידבר איש אל רעהו, ושופך את כל שברון לבו אליו יתברך, ומבקש ומתחנן על נפשו, וכל מה שהוא צריך הוא מבקש רק ממנו יתברך. וכמוכן שהאמת היא רק כשאין בן אדם שומע את תפלתו, ואין בן אדם יודע לאיפה הוא הולך, ולכן שלמות ההתבודדות זה לא ללכת עם קבוצה שלמה, ואף שאחר כך נתפרדים זה בכה וזה בכה, סוף כל סוף זה מבלבל את התפלה, כי כל אחד צועק וכו', ונכנס במחשבתו שחברו ישמע איך שהוא צועק יותר ממנו וכו', ונעשה חוקא ואטלולא מכל ההתבודדות וכו'. ואף שיש הרבה שמתנהגים כך, לאו מר בר רב אשי חתים עליה, כי למה כל כך מדגש בספרי רבנו ז"ל "אמת", "צדיק אמת" "דרך אמת"? וכו' וכו', כי האמת האמתית זה רק הקדוש ברוך הוא, ולכן כשבר ישראל מתחבא באיזה מקום שאף אחד לא יודע שהוא מתחבא, ואף אחד לא יודע מה שהוא עושה וכו' וכו', והוא מדבר אז אל הקדוש ברוך הוא, כמו שאחד מדבר עם הזולת, ומספר לו את כל מה שעובר עליו - זו שלמות האמת, וכל זמן שאדם לא אוהו בזה הוא עדין רחוק מאמת, כי אמת אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן נ"א) זה הקדוש ברוך הוא בעצמו, וכמו שאמר הנביא (ירמיה י"י) "והוי"ה אלקים אמת הוא אלקים חיים ומלך עולם".

בזה שהחמירו שתלמיד חכם לא יצא בלילה לבד, ויש בזה סכנה וכו' וכו', זה כשהולך סתם לטיל, שאזי יכולים לחשד אותו בהרבה חשדות כידוע וכו', אבל כשבר ישראל הולך להתבודד להקדוש ברוך הוא, אזי לא עושה חשבון עם אף אחד, כמוכא בזהר (שלח קנ"ח:) מאן דאיהו בדוחקא לא אסתכל מדי, כך כלב בן יפנה בגין דהוה בדוחקא לא אסתכל מדי ואתא לצלאה על קברי אבהן לאשתבא מעיטא דא; מי שהוא נמצא בדחק וצר ומר לו, לא מסתכל על אף אחד, כמו שכלב בן יפנה שעבר עליו מה שעבר, ופחד שלא יתפתה מהמרגלים, הלך לבד על קברי האבות בחברון, ולא התפחד כלל מילידי הענק, ששם בודאי היה סכנה גדולה מאד שלא יהרגו

אותו, אף על פי כן מרב צערו לא הסתכל על שום דבר. כמו כן כל אחד שיודע מרת נפשו הוא לא מסתכל על אף אחד, הולך בדרך לבד ובורח רק אליו יתברך, שזו שלמות האמת, לא כן כשנוסעים ביחד עם טנדר לשדה וכו', נעשה מזה משחק גדול וכו'.

מי יתן שתקיים גם את העצה של רבנו ז"ל שלמד אותנו ללמד בסדר-דרך-הלמוד המובא באריכות (שיחות הר"ן סימן ע"ו), ועל כל פנים, לא יחסר לך יום אחד מללמד את שלושת הלמודים שהם - מקרא: מפרשת השבוע, שזו סגלה לאריכות ימים ושנים, כמאמרם ז"ל (ברכות ה.) לעולם ישלים אדם פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום, שכל המשלים פרשיותיו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו, משנה: לגרס בכל יום כמה פרקי משניות בסדרן, שזה מטהר את הנפש מכל מיני חלדה, כי משנה אותיות נשמ"ה, וכן על ידי רבוי למוד משניות זוכים לפרנסה בשפע, כי משנה עולה כמספר פרנס"ה, גמרא: להיות חזק מאד מאד ללמד את הדרך היומי, או שתלמד לבד או שתלמד עם חברותא או שתלך לשמע שעור בדרך היומי, כי אין לתאר ואין לשער את הזכות של אדם שזוכה ללמד בכל יום דף גמרא, ואל יקל בעיניך דבר זה, כי כל היהדות תלויה כפי שאדם זוכה ללמד דף גמרא. ודע לך שהשלישה למודים האלו - מקרא, משנה וגמרא הם עקר העשירות של האדם, כי להפך אמרו חכמינו הקדושים (שבת ק"ב) "ובביתי אין לחם ואין שמלה" - שאין בידי לא מקרא ולא משנה ולא תלמוד; שזה נקרא עני - מי שלא לומד בכל יום את השלישה למודים האלו, ועל כלם ללמד בכל יום שלחן ערוך, שבפרוש אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן כ"ט) שכל בר ישראל מחיב ללמד בכל יום הלכה בשלחן ערוך.

אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גורלנו שיש לנו רבי אמת כזה, רבי שמקרב אותנו אל הקדוש ברוך הוא ופותח לנו את העינים שלא נטעה את עצמנו בזה העולם, וכמו שאמר בפרוש (שיחות הר"ן סימן נ"א) את זה תקבלו ממני שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם

מטעה מאד, אש"י מי שאינו מטעה את עצמו כלל בזה העולם, אלא מסתכל על תכליתו הנצחית, שיגיע היום שיצטרף לעזב את זה העולם, ומה ילנה אותו? רק התורה שלמה, כמאמרם ז"ל (אבות פרק ו') לפי שבשעת פטירתו של אדם אין מליץ לו לאדם לא כסף ולא זהב ולא אבנים טובות ומרגליות, אלא תורה ומעשים טובים בלבד, והשיחה בינו לבין קונו שמדבר אל הקדוש ברוך הוא, כמו שאמר אליהו (תנא דבי אליהו רבה פרק ט"ו) לפי שכל המרבה שיחות ותפלות, הם המלוים אותו עד שיגיע לבית עולמו; אין עוד דבר שמלוה את האדם עד הרגע האחרון כמו השיחה בינו לבין קונו.

בך רבנו נגילה בך רבנו ונשמחה, נגילה נגילה ונשמחה תמיד.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תצו.

**בתנו סובלת ממחלת גנבות, ולכן הענשנו אותה בך
שלא נחגג לה בת-מצוה. האם זה יעזר?**

שאלה:

מאת רחל: לכבוד הצדיק שלום וברכה.

שמי רחל, ויש לי ילדה שעוד מעט תחגג בת-מצוה. כפר מקטנותה היא סובלת ממחלת גנבות והיא נוגעת בכל כסף אפש"י - אם זה בקפות צדקה, ואם זה בכספים שאנו אוספים עבור המשכנתא וכדומה. אנו מיאשים מאד, כי נסונו כל דרך אפשרית להוציא אותה מזה, אך ללא הצלחה.

עוד מעט תהיה לה בת-מצוה ותכננו לחגג לה ארוע יפה, אלא שעכשו תפסנו אותה בעוד גנבה, והחלטנו להעניש אותה ולא לעשות לה את הארוע מדאגה לעתידה. האם הצדיק חושב שזה יעזר או שיש עצה אחרת?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא, כ"ו טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל רחל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שזו מחלה שנקראת קלפטומניה, ועל פי רב יש את זה אצל נשים עוד מגיל צעיר, שיש להן דחף פנימי לגנב חפצים וכו', ולא דוקא חפצים יקרים, אלא כל מה שהן רואות הן לוקחות, והמילה קלפטומניה בשפה פשוטה פרושה 'שגעון הגנבה', ואם תשאל את מי שנתפס בזה, אין על זה הסבר, כי זה דחף פנימי, וזה בא מהפרעה נפשית וכו'.

ולכן בזה שתענישי אותה לא לעשות בת מצוה, זה לא יעזר בכלל, אלא צריכים טפול שרש, והיום יש רופאים פסיכולוגים שהם מתמצאים בתחום הזה, ועל כן לא שיהי להעניש את הבת שלך בזה שלא תעשי לה בת מצוה, את חושבת שזה יעזר שתפסיק לקחת דברים, אך זה לא קשור אחד לשני, כי מסכנה היא לא יודעת מה שהיא עושה, זה נכנס כמו שגעון וכו'. ויותר ויותר יועיל על ידי הדברות - לדבר ולהסביר לה שלבסוף יכולים להסתבך עם החק, ולשבת בבית סהר, וזה יכול להשפיע עליה לכל הפחות שיהיה לה פחד לא להמשיך יותר בזה וכו', ולכן לדעתי לקחת אותה אל מי שתמצא בזה, והיום יכולים להתרפאות מזה, אבל ביותר צריכים הדברות, ולא שיהי להעניש ומכל שכן שלא שיהי להרביץ, כי זו פשוט מחלה כמו מחלות אחרות שלא מועיל ללכת באלימות, זה רק יגרם יותר גזק.

בדאי צריכים הרבה להתפלל להקדוש ברוך הוא, כי מה שתפלה פועלת שום דבר בעולם לא יכול לפעל, ואסור להתיאש מתפלה בשום פנים ואופן, כי גדול אדונינו ורב להושיע, אבל בזה

שתענישי אותה וכו', זה לא יועיל, כי היא מסכנה לא יכולה לשלט על עצמה, כי זו פשוט מחלה וכו'.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתזכי לרוות רב נחת דקדשה ממנה, וסוף כל סוף הכל יתהפך לטובה, רק תמשיכי להתפלל ותראי נפלאות שיעשה הקדוש ברוך הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תצז.

כלם מכירים את הארגון הנפלא 'אבות ובנים'. מדוע לא מיסדים גם ארגון 'אמהות ובנות'?

שאלה:

מאת פנחס: שלום לכבוד הצדיק. השם יעזר שתהיה לכם רפואה שלמה לאלתר!
ידוע לכלם המנהג הנפלא שנקרא "אבות ובנים" - בו יושבים האבות יחד עם הבנים ולומדים. ובימינו, כבר ידוע שמעבר ללמוד עצמו זהו זמן איכות המקשר בין ההורה לילד. ומאחר שפה מדוע יגרע חלקן של הבנות ומדוע לא מתקנים גם "אמהות ובנות", ובפרט שבנות צריכות שמירה וחבור להורים יותר מהבנים? אשמח לתשובתכם.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בא, כ"ו טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל פנחס נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

קדם כלל, אתה צריך לדעת שהאשה מאד מאד טרודה בבית כי

היא עקרת הבית, שפרושו שהיא עקר הבית, ובאמת נוהגות הנשים הצנועות לדבר הרבה עם הבנות בבית, וזה מנהג ישראל תורה - שהאמא מדברת עם הבת בתוך הבית דיקא מחמת הצניעות, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (כתובות ס"ג). הינו דאמרי אינשי רחילא בתר רחילא אזלא, כעובדי אמה כף עובדי ברתא; כמו שהאם מתנהגת - כף הבת תתנהג, ולכן האמא היא דגמא חיה לבתה, ויש ענינים שמקשרים את הבת לאמא דיקא בהדברות בבית, ובאמת כתיב (תהלים מ"ה י"ד) "כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה", ודרשו על זה חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה א' סימן ג') מכאן אמרו אשה שהיא מצנעת עצמה, אפלו היא ישראלית - ראויה היא שתנשא לכהן ותעמיד כהנים גדולים, שנאמר "ממשבצות זהב לבושה"; ומטעם זה אין דבר כזה "אמהות ובנות" מחמת הצניעות, אקוה שתבין בעצמה.

הקדוש ברוך הוא יעזר לך שתהיה לך נחת רוח מכל יוצאי חלציה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תצח.

**מאז ששנית את שמי בהוראת אחד מגדולי הדור -
קורים לי דברים לא טובים. מה דעתכם בענין?**

שאלה:

מאת דרור: לכבוד הצדיק.

בשבת שעברה הייתי ביבנאל, והרגשתי שם שמחה גדולה. התכונתי להכנס אל הצדיק כדי להתיעץ בענין חשוב, אף לצערי בטלה קבלת הקהל, ולכן אני שוטח את בעייתי כאן. לפני כמה חודשים חבר שלי היה אצל אחד מגדולי הדור, בקש ברכה עבורי והזכיר את שמי. כשהרב שמע את שמי,

הוא אָמר ש'דרור' זֶה לא שם. נִסְעֵתִי אֵלָיו בְּעֶצְמִי, וְהוּא חָזַר
וְאָמַר בְּפִנֵּי שְׂאִין שֵׁם כְּזֶה 'דרור', וַיַּעַץ לִי לְהַחֲלִיף אֶת שְׁמִי
ל'דב'.

נִהְגֵיתִי כְּדַבְּרָיו וְהַחֲלַפְתִּי אֶת שְׁמִי, אַף תְּקוּפָה קֶצֶרָה לְאַחַר
שְׁנַיִם הַשָּׁם הַתְּחִילֹו אֶצְלִי כַּמָּה בְּעֵינֹת: א. הַשְּׁלוֹם-בַּיִת שְׁלֵנוּ
הַדְרָדֵר וְנֶאֱלָצְתִי לְשֵׁהוֹת מִחוּץ לְבַיִת כְּשִׁלְשָׁה חֲדָשִׁים.
ב. הַמִּיזָם שֶׁפִּתְחֵתִי וְאִף גִּיסְתִּי לְמַעַנֹו מִשְׁקִיעַ - נֶעְצַר
בְּפִתְאוּמִיּוֹת, וְכִרְגַע הוּא מְשֻׁהָה עַד לְהַתְּפַתְחוֹת חֵיבִיבֵי מִצַּד
הַמִּשְׁקִיעַ.

חָשׁוּב לִי לְצִיֵּן שֶׁבְּעֶבֶר אֲשֵׁתִי הִיְתָה חוֹלָה פְּעַמִּים בְּמַחֲלָה
קָשָׁה, הִיא סוֹבֶלֶת מֵהַתְּקַפּוֹת זַעַם, וּבְשָׁנָה הָאַחֲרוֹנָה הִיא
הַדְרָדֵרָה מִבְּחִינָה דְתִית.

לְפָנַי זְמַן קֶצֶר הִיִּיתִי אֶצֶל רַב אַחַר שְׂאֵמֵר לִי שֶׁשְׁנַיִם הַשָּׁם לֹא
יַעֲשֶׂה לִי טוֹב, וְאֲנִי אוֹבֵד עֲצוֹת: א. מַה לַעֲשׂוֹת בְּעִנְיַן הַשָּׁם? ב.
הֵאֵם אֶרְאֶה בְּרָכָה בְּמִיזָם שְׁלִי?

אוֹדָה לְרַב שִׁיבְרַף אוֹתִי בְּשְׁלוֹם בַּיִת, הַצְּלָחָה בְּחַנוּף הַיְלָדִים
וְשִׂאזְכָּה לַעֲבֹד אֶת הַשָּׁם בְּשִׂמְחָה.

תשובה:

בְּעֲזַרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדֵּר בֹּא, כ"ו טֵבֵת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל דְּרוֹר נְרוֹ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

הַכֶּלֶל הוּא - אִם הוֹלְכִים עִם צְדִיק אֶחָד וְהוּא אוֹמֵר מְשֻׁהוּ, לֹא
שׂוֹךְ שְׂבִיבָא אַחַר וְיִשְׁנֶה מִמָּה שֶׁהַצְּדִיק אָמַת, וּבַפֶּרֶט גְּדוֹל הַדּוֹר הַזֶּה
שֶׁהוּא נִפְלָא מְאֹד, אִם הוּא אָמַר שֶׁזֶה לֹא שֵׁם, אֲזַי עָלֶיךָ לְשָׁנוֹת אֶת
הַשָּׁם, כִּי אֲנִי לֹא יִגִּיד אַחֲרַת מִמָּה שֶׁהוּא אָמַר, כִּי תִהְיֶה לְאֵל הוּא
יודֵעַ מַה שֶׁמְדַבֵּר וְאוֹמֵר.

בְּעִנְיַן אֲשֶׁתְּךָ וְהַפְּרִנְסָה וְכוּ', יֵשׁ הַרְבֵּה הַרְבֵּה לְדַבֵּר מִזֶּה, כִּי שְׁלוֹם

בית תלוי בבעל - אם יש לו שכל הוא יודע איך להתנהג עם אשתו וכו'. רבנו ז"ל אָמַר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ר"ב) שֶׁהַנְּשִׁים צְרִיכוֹת הַרְבֵּה כְּבוֹד, וְלָכֵן רְאוּי לְבַעַל לְתֵת הַרְבֵּה כְּבוֹד לְאִשָּׁה, וְכֵן אָמַר רַבְנּוּ ז"ל (שיחות הר"ן סימן רס"ד) שֶׁצְרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אֶת אִשְׁתּוֹ. כִּי אָמַר הָלֹא הַנְּשִׁים הֵם סוֹבְלִים צַעַר וְיִסּוּרִים גְּדוֹלִים מְאֹד מְאֹד מִיְלֻדֵיהֶם - צַעַר הַעֲבוּר וְהַלְדָּה וְהַגְּדוּל, כְּאֲשֶׁר יְדוּעַ לְכָל עֵצָם מְכַאוֹכֶם וְצַעֲרָם וְיִסּוּרֵיהֶם בְּכִמְהָ אֲפָנִים הַקְּשִׁים וּכְבָּדִים מְאֹד מְאֹד וְכוּ' וְכוּ', עַל כֵּן רְאוּי לְרַחֵם עֲלֵיהֶם וּלְיַקֵּרָם, וּלְכַבְּדָם. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּבֹא מִצֵּי־אֵ"ט) אֲוָקִירוּ לְנִשְׁיֵיכֶם כִּי הֵיכִי דִתְתַעְתְּרוּ [תְּכַבְּדוּ וּתְיַקְרוּ אֶת נִשְׁוֹתֵיכֶם כְּדִי שְׁתִּהְיוּ עֲשִׂירִים], וְכֵן אָמְרוּ (יְבֻמוֹת ג"ג) דֵּיִינוּ שֶׁמְגַדְלוֹת אֶת בְּנֵינוּ וּמְצִילוֹת אוֹתָנוּ מִן הַחֵטָא, וְלָכֵן צְרִיכִים לְכַבֵּד וּלְיַקֵּר אוֹתָן מְאֹד מְאֹד.

וְלָכֵן אַתָּה מְכַרַח לְהַשְׁקִיעַ הַרְבֵּה בְּאַשְׁתְּךָ, לְתֵת לָהּ אֶת הַכְּבוֹד שֶׁלָּהּ וְכוּ', וּלְפָנֶיךָ אוֹתָהּ וְכוּ', וּבְזִכּוֹת זֶה הַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לָּךְ לְטוֹבָה, הֵן הַשְּׁלוֹם בֵּית וְהֵן הַפְּרִנְסָה, וְתִהְיֶה הֵכִי מְצֻלָּח, כִּי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ סְבֻלָּנוֹת עִם אִשְׁתּוֹ, הֵרִי יֵשׁ לוֹ הַצְּלָחָה גְּדוֹלָה, כִּי כָּל הַהַצְּלָחָה לְאָדָם בָּאָה רַק בְּזִכּוֹת הָאִשָּׁה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְנּוּ ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ס"ט) שֶׁכָּל הַכֶּסֶף בָּא לְאָדָם בְּזִכּוֹת הָאִשָּׁה, וְלָכֵן תִּתְאַזֵּר בְּמִדַּת הַסְּבֻלָּנוֹת, וְאִפְלוּ שֶׁזֶה בָּא לָךְ מְאֹד מְאֹד קֶשֶׁה, זָכַר מַה שֶׁאָמַר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אָבוֹת פָּרָק ה') לְפִיכָּה צַעֲרָא אַגְרָא, וְדַע לָךְ כְּשֶׁאָדָם עוֹצֵר אֶת עֵצָמוֹ לֹא לְכַעַס, בְּזֶה, אִפְלוּ שֶׁנִּמְצָא בְּמִדּוֹר הַקְּלֻפּוֹת וְכוּ', הוּא עוֹלָה עַד עוֹלָם הָאֲצִילוֹת, שֶׁהוּא בְּטֵל וּמְבַטֵּל אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כִּי הַכֹּל תְּלוּי כְּפִי מִדַּת הַסְּבֻלָּנוֹת וְהַהֲמַנְעוֹת מִהַכַּעַס, שֶׁבְּדִרְךָ כָּלֵל בָּא מְגֻאוֹת וַיִּשּׁוֹת. אָדָם צָרִיךְ לְבַטֵּל אֶת עֵצָמוֹ כָּל כְּלוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְשֶׁלֹּא יִהְיֶה לוֹ אִפְלוּ מִשְׁהוֹ תַרְעֻמַּת עַל אִשְׁתּוֹ וְכוּ', כִּי הָאִשָּׁה הִיא חֵלֶק מִבְּעֻלָּהּ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּרֵאשִׁית ב' כ"ג) "עֵצָם מִעֵצָמִי וּבִשָּׂרִי מִבִּשְׂרִי לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה כִּי מֵאִישׁ לִקְחָה זֹאת", וְדִיּוּקָא עַל יְדֵי זֶה הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי

מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תצט.

אני ואחי לא לומדים בישיבה, אלא בבית. האם הרב יכול לתת לנו סדר יום לתורה ותפלה?

שאלה:

מאת יגאל: לכבוד הרב. אנו אוהבים אותך מאד, מתגעגעים אליך, ומאחלים לך שבוטע הכי טוב.

אני ואחי לא לומדים בישיבה, ואנחנו לומדים בבית עם אבא. ברוך השם אנו קמים לאמירת תקון חצות, מקפידים לעשות שעה התבודדות ולומדים בספרי רבנו, אך אין לנו סדר יום מסדר - כך שיש גם הרבה בזבז זמן.

ברוך השם אנו מקבלים הרבה מאד מאבא, אבל רוצים לנצל את הזמן יותר נשמח שהרב ידריך אותנו בדרך ישרה ויתן לנו סדר יום לתורה ולתפלה כדי שנזכה להיות כמו שרבנו רוצה מאתנו. תודה רבה ושבוטע הכי טוב.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא, כ"ז טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יגאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון והעיקרי בחיי האדם הוא לעבד על נקדת השמחה, ורבנו ז"ל הזהירנו על דבר זה יותר מהכל, ובפרוש אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) מצוה גדולה להיות בשמחה תמיד, ולהתגבר להרחיק

העצבות והמרה שחורה בכל כחו, כי כל החלאות הבאים על האדם בלם באים רק מחמת קלקול השמחה, ולכן צריכים למסור את נפשו בשביל להיות תמיד בשמחה, וחכמינו הקדושים אמרו (תנחומא שמיני) לפי שאין השמחה ממתנת לאדם, לא כל מי ששמח היום - שמח למחר, ולא כל מי שמצר היום - מצר למחר, לפי שאין השמחה ממתנת לאדם.

ולכן יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תהיה השמחה מצויה אצלך, כי אין טוב מזה, ועל ידי שמחה מתרחב הלב ויכולים אחר כך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבבו בתמימות ובפשיטות גמורה, כי מה שאין האדם מתחזק לדבר אל הקדוש ברוך הוא, הוא מפני שנופל על לבו עצבות ומרירות ודכאון, אבל תכף ומיד שמכריח את עצמו להיות בשמחה, אזי נפתח לבו לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ואין עוד דבר כל כך חשוב בחיי האדם כמו מי שמרגיל את עצמו לשיר שירות ותשבחות להקדוש ברוך הוא, והוא מדבר אליו יתברך בשמחה עצומה, וכך אמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות תפלה סימן ע') על ידי שמחה תבוא תפלתך בהיכל מלך; ואמר (שם סימן פ"א) תפלה שהיא בשמחה היא ערבה ומתוקה להשם יתברך; ולכן צריכים הרבה לעבד על שמחה, ותכף ומיד כשאדם שש ושמח, נתרחבת לו דעתו וזוכה להתבודד תמיד עמו יתברך עם שירות ותשבחות שזה גורם שעשועים גדולים למעלה.

בענין סדר דרך הלמוד לתת לך, היה טוב מאד שתענין בסדור 'עת רצון', ששם מבאר סדר נפלא לכל בחור ולכל אברך איך להתנהג כל היום, והם דברים נפלאים מאד מאד על פי ההקדמות שקבלנו מרבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, קחם משם ותהנהג.

הקדוש ברוך הוא יבשר לנו בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תק.

**כְּשֶׁאֲנִי יוֹצֵא מִבֵּית הַכְּנֶסֶת אֲנִי הוֹלֵךְ אַחֲרָיִת עִם הַפְּנִים
כְּלִפֵּי אַרְוֹן הַקֹּדֶשׁ. הֲאֵם יֵשׁ בְּעֵינֵי בְּמִנְהַגֵּי זֶה?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת מֹשֶׁה: שְׁלוֹם לְכַבוֹד הָרַב.

שְׁמִי מֹשֶׁה, וְאֲנִי אָדָם פָּשׁוּט הַמִּתְפַּלֵּל לְרַפּוּאֲתְךָ הַשְּׁלֵמָה.
כְּשֶׁאֲנִי יוֹצֵא מִבֵּית הַכְּנֶסֶת אֲנִי הוֹלֵךְ אַחֲרָיִת עִם הַפְּנִים כְּלִפֵּי
אַרְוֹן הַקֹּדֶשׁ, וְשִׁמְתִי לֵב שֵׁשׁ אֲנָשִׁים שְׁלוּעָגִים לִי. הֲאֵם יֵשׁ
בְּעֵינֵי בְּמִנְהַגֵּי זֶה?

וּבְכֻלָּל - אֵיךְ אֲנִי צָרִיךְ לְהִתְיַחֵס לְהַעֲרוֹת שְׂאֲנָשִׁים מְעִירִים לִי,
לְמִשְׁלַל שְׂאֲנֵי מוֹחָא כְּפִים בְּשִׁקְט בְּתַפְלָה? שְׂתִּהְיוּ בְּרִיאִים וְכֹל
טוֹב!

תְּשׁוּבָה:

בְּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר בֵּא, כ"ז טֵבֶת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל מֹשֶׁה נְרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

רַבְּנוּ ז"ל פָּרַשׁ אֶת הַפְּסוּק (יחזקאל ל"ג) "אֶחָד הָיָה אֲבָרְהָם" -
שְׂאֲבָרְהָם עֶבֶד הַשֵּׁם רַק עַל יְדֵי שֶׁהָיָה אֶחָד, שְׁחָשַׁב בְּדַעְתּוֹ שֶׁהוּא רַק
יְחִידִי בְּעוֹלָם, וְלֹא הִסְתַּכַּל כָּלֵל עַל בְּנֵי הָעוֹלָם, שְׁפָרִים מֵאַחֲרֵי הַשֵּׁם
וּמוֹנְעִים אוֹתוֹ, וְלֹא עַל אֲבִיו וְעַל אִמּוֹ וְשָׂאֵר הַמוֹנְעִים, רַק כְּאֵלוֹ הוּא
אֶחָד בְּעוֹלָם.

וְכֵן כָּל הַרוּצָה לְהַכְּנִס בְּעִבּוֹדַת הַשֵּׁם, אֵי אֶפְשָׁר לוֹ לְהַכְּנִס
כִּי אִם עַל יְדֵי בְּחִינָה זו - שֶׁיִּחְשַׁב שְׂאִין בְּעוֹלָם כִּי אִם הוּא לְבָדוּ
יְחִידִי בְּעוֹלָם, וְלֹא יִסְתַּכַּל עַל שׁוֹם אָדָם הַמוֹנְעוֹ, כְּגוֹן אֲבִיו וְאִמּוֹ אוֹ
חֻתְנּוֹ וְאִשְׁתּוֹ וּבְנָיו וְכִיוּצָא, אוֹ הַמְּנִיעוֹת שֵׁשׁ מִשְׂאֵר בְּנֵי הָעוֹלָם,
הַמְּלַעֲיָגִים וּמְסִיתִים וּמוֹנְעִים מֵעִבּוֹדַת יִתְבָּרֵךְ. וְצָרִיךְ שְׁלֹא יַחּוֹשׁ

וְיִסְתַּכַּל עֲלֵיהֶם כָּלֵל, רַק יִהְיֶה בְּבַחֲיִנַת: "אֶחָד הֵיךְ אַבְרָהָם" כְּאֵלוֹ
הוּא יָחִיד בְּעוֹלָם; וְכָתַב עַל זֶה מוֹהַר־נ"ת ז"ל (לקוטי הַלְכוֹת פֶּסַח הַלְכָה
ט) שְׁזֶה יִסוּד גְּדוֹל בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שְׁאָדָם לֹא יִבְלַבֵּל אֶת עֲצָמוֹ
מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אִם הוּא מְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ אֵיזָה הִנְהִיגָה טוֹבָה
אוֹ אֵיזָה עִבּוּדָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֶל יְשִׁים לֵב אֶל אֵף אֶחָד, רַק
לְהִסְתַּכַּל עַל עֲצָמוֹ, וְלֹא יִבְלַבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם. וְלִכֵּן
עָלֶיךָ לְהַכְנִיס אֶת זֶה טוֹב טוֹב בְּלִבְךָ שְׁאֲסוּר לָךְ לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה
שְׁבַעֲוֹלָם, יִהְיֶה אִיךְ שְׁיִהְיֶה וְיִהְיֶה מֵה שְׁיִהְיֶה וְכוּ'.

מוֹבָא בְּאַחֲרוֹנִים שְׁזֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד כְּשִׁיּוּצָאִים מִבֵּית הַכְּנֶסֶת
הוֹלְכִים אַחֲוֹרָנִית עִם הַפְּנִים כְּלָפֵי אַרְוֹן הַקֹּדֶשׁ וּמִשְׁתַּחֲוִיִּים, וְכֵן כָּתַב
רַבֵּי חַיִּים וַיִּטָּאֵל זְכוֹרֵנוּ לְבִרְכָה שְׁרָאָה אֶצֶל רַבּוֹ הָאָרִיז"ל בְּכָל פַּעַם
שֶׁנִּכְנַס לְבֵית הַכְּנֶסֶת, הֵיךְ מִשְׁתַּחֲוֶה מוֹל אַרְוֹן הַקֹּדֶשׁ, וְהֵיךְ רוֹעֵד
מְאֹד, וְלִכֵּן זֶה מִנְהִיגָ טוֹב וְאֲסוּר לְהִתְבַּלְבֵּל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם.

וְכֵן בְּעִנְיַן הַמַּחְאֵת כִּף בְּעַת הַתְּפִלָּה, רַבְּנוּ ז"ל גִּלְהַ נּוֹרְאוֹת
נִפְלְאוֹת עַל זֶה (לקוטי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָנִים מ"ד מ"ה מ"ו) שְׁעַל יְדֵי זֶה
מִמְשִׁיכִים קֹדֶשׁ אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּמִקּוּמוֹ וְנִמְתְּקִים כָּל הַדֵּינִים, וּמִבְטָל
מִמֶּנּוּ אֶת כָּל הַמַּחְלָקָת, וְהַמַּחְשָׁבוֹת זְרוֹת שְׁנֹדְבָקוֹת בּוֹ, וְעוֹד סוּדוֹת
גְּדוֹלִים עַל עִנְיַן הַמַּחְאֵת כִּף בְּעַת הַתְּפִלָּה.

וְלִכֵּן אֲתָה לֹא צָרִיךְ לְהִתְפַּעֵל מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וּמִכָּל שְׂכָן
לֹא לְהַכְנִס בּוֹכּוּחִים עִם אֵף אֶחָד, אֲתָה צָרִיךְ לְהִסְתַּכַּל רַק עַל עֲצָמְךָ,
וְתַלְךָ אִיךְ שְׁיִאִיר לָךְ.

הַקֹּדֶשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁתַּבְּשֶׁר לִי תַמִּיד בְּשׁוֹרוֹת מִשְׁמַחוֹת,
וּתְשׁוּאוֹת חַן עַל תְּפִלָּתְךָ לְרַפּוּאָתִי.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תקא.

**יש לי כפה התלבטיות ומניעות להוציא את השבת
כשיטת רבנו תם**

שאלה:

מאת נתן יהושע: שלום רב לכבוד מורנו ורבנו מוהרא"ש שליט"א.

יש לי כפה התלבטיות בענין הוצאת השבת לפי שיטת רבנו תם: א. האם רבנו עצמו הוציא את השבת כשיטת רבנו תם? לכאורה יש ראיה שלא, שהרי מובא (פעלת הצדיק, רכב) שפאשר היה רבנו באיסטנבול הוא הוציא את השבת מהר מיד כשראה כוכבים.

ב. בחלק גדול מהשנה ארבעים הדקות של ההפרש בין צאת השבת הרגילה לצאת השבת לשיטת רבנו תם מעכבות אותנו מלהכין את הילדים ללכת לישן מקדם.

ג. ומה לגבי אדם שרוצה לישן מקדם כדי שיוכל לקום בחצות – מה עדיף: להוציא את השבת כשיטת רבנו תם ואז יצטרף לישן מאחר ולא יוכל לקום בחצות, או להוציא את השבת כשיטת הגאונים, ובכך יוכל לזכות לאמירת תקון חצות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא, כ"ז טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל נתן יהושע נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה שקרה באיסטנבול עם רבנו ז"ל וכו', משם אין שום ראיה, כי רבנו ז"ל עשה אז הרבה הנהגות משנות וכו', וכבר גלה על זה טעמו ונמוקו וכו', כמוכא (בשבחי הר"ן ובפעלת הצדיק).

בענין שיטת רבנו תם, צריכים לדעת כי שבת היא חמורה

מאד מאד, וגובלת באסורי סקילה, ולכן אם מאריכים בעוד עשרים או שלשים דקות, מה כבר יכול להיות מזה? אדרבה, אשרי אדם שממהר להכנס לשבת, ומאחר לצאת מהשבת, ולכן אשרי מי שזוכה שלא לעשות שום מלאכה במוצאי שבת עד הזמן כפי שיטת רבנו תם, והחצי שעה הזו לא מעלה ולא מורידה, ובשביל זה עדין יכולים לקום בחצות, זה סתם תרוץ של היצר הרע, שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן א') שהיצר הרע מתלבש עצמו במצוות, ולכן אל תשתמש עם שיטת רבנו תם שעבורו לא תוכל לקום בחצות, כי זה סתם מצחיק, וכמו כן אל תגיד שבגלל זה אתה לא יכול להכין את הילדים לישן מקדם, כמה לילות באמצע השבוע אתם ערים עם הילדים וכו', ולא עושים שום חשבון וכו', ובדיוק במוצאי שבת כשמדבר בעוד עשרים או שלשים דקות להאריך את השבת, אתה עושה עסק מזה וכו', אתה לא רואה שהסמ"ך-מ"ם עובד עליך וכו'?

אשרי מי שממהר להכנס בשבת קדש, ומאחר לצאת מהשבת, כי אז ימשיך על עצמו קדשת שבת על ששת ימי החל, ותשפע עליו פרנסה בשפע, כי כל ההשפעות של האדם באות רק בזכות השבת, כמוכא בזהר (יתרו פ"ח). כל ברכאן דלעילא ותתא ביומא שביעאה תליין. ותאנא, אמאי לא אשתכח מנא ביומא שביעאה? משום דההוא יומא מתברכאן מיניה כל שיתא יומין עלאין, וכל חד וחד יחיב מזוניה לתתא כל חד ביומו, מההיא ברכה דמתברכאן ביומא שביעאה; וכל הברכות שלמעלה בעולמות העליונים, ולמטה כאן בעולם הזה, תלויות רק ביום השבת. ולמדנו, למה לא ירד מן השבת? מפני שמשבת מתברכים כל הששה ימים של ששת ימי השבוע, וכל יום מקבל את ההשפעה שלו משבת].

הקדוש ברוך הוא החונן דעת, ימשיך גם עליך דעת שלא תטעה את עצמך כלל, ותזכה להמשיך את קדשת השבת עוד חצי

שְׁעָה כְּשִׁיטַת רַבְּנוּ תָם, וְזֶה לֹא נוֹרָא, וְאִז הַבְּרָכוֹת שֶׁל שַׁבַּת תִּשְׁפַּעְנָה עֲלֶיךָ בְּשֶׁשֶׁת יְמֵי הַחֹל.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תקב.

מהו "רב דקלפה" המזכר בספרי רבנו?

שאלה:

מאת רני ישראל: שלום וברכה לכבוד הצדיק מיבנאל שליט"א.

מהו "רב דקלפה" המזכר בספרי רבנו? האם תוכלו להרחיב בענין זה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא, כ"ז טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רני ישראל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אָמַר (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן ח') כְּמוֹ שֵׁישׁ רַב דְּקַדְשָׁה שֶׁמִּמֶּנּוּ מְקַבְּלִים רוּחַ חַיִּים לְדַעַת שֶׁהַכֹּל לְכַל אֱלֻקוֹת גְּמוּר הוּא, וְהוּא נוֹפֵחַ חַיִּים חֲדָשִׁים בְּאָדָם, וּמְכַנֵּס בּוֹ תְּשׁוּקָה עֲצוּמָה לְעַבֵּד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּהַתְּלַהּבוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, וְכֵן שִׁיּוּרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה בְּזֶה הָעוֹלָם, כִּי כִּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תַּנְחוּמָא נְשָׂא) בְּשַׁעָה שֶׁבָרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָעוֹלָם נִתְאַוָּה שְׂיֵהָא לוֹ דִּירָה בַּתְּחִתּוּנִים; וְהָרַב דְּקַדְשָׁה מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בְּשִׁבִיל הַיְהָדוּת, בּוֹנֵה בְּעִירוֹ מְקוּהָ כְּשֶׁהוּא, וּמְלַמֵּד אֶת אֲנָשָׁיו לְהַקְפִּיד בְּטַהֲרַת הַמְּשַׁפְּחָה, וְכֵן מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ שְׂיֵהִיָּה שׁוֹחֵט הַגּוֹן יָרָא שְׁמַיִם, וְכֵן דּוֹאֵג שְׂיֵהִיָּה עֲרוּב, וּמְקַפֵּיד מְאֹד עַל קְדוּשַׁת שַׁבַּת בְּעִירוֹ, וְעַל כָּלֵם שְׁמוּסֵר אֶת נַפְשׁוֹ לְבָנוֹת תַּלְמוּד

תורה לְבָנִים ובית סֵפֶר לְבָנוֹת, וישיבה לְבַחוּרִים, וכולל לְאֲבָרְכִים וכו', ולהפוך, זה לעמת זה יש רב דקלפה שִׁמְמָנוּ יוֹצְאִים כָּל הָרַע וְהַזְהָמָא - הַמְקוּהָ אֵינוֹ כָּשֶׁר, הָעָרוּב קָרוֹעַ, וְהַשׁוֹחֵט הוּא קָל וְרִיק וּפּוֹחֵז, וְהוּא לּוֹחֵם נֶגֶד הַקָּמֶת תַּלְמוּד תּוֹרָה לְבָנִים, ובית סֵפֶר לְבָנוֹת, ומוסר אֵת כָּל הָאֲנָשִׁים שְׂאִינָם רוֹצִים לְהַכְנִיעַ אֶת עַצְמָם נֶגֶד הַטְּמָאָה שָׁלוּ, וגורם לְהַמּוֹן אֲנָשִׁים מַעִירוֹ שְׂגָם כֵּן יִהְיוּ קָלִים וְרִיקִים וּפּוֹחִזִים, ומסית ומדיח נֶגֶד יְרָאֵי הַשֵּׁם וְחוֹשְׁבֵי שְׁמוֹ. וְזֶה פְּשׁוּט לְמִי שִׁיּוֹדֵעַ מֵהַ קוֹרָה הַיּוֹם בְּכָל מִינֵי עֲזִירוֹת וּמוֹשְׁבִים שֶׁהַכְּנִיסוֹ 'רְבָנִים מִטַּעַם' שֶׁהֵם קָלִים וְרִיקִים וּפּוֹחִזִים, שְׁלֵא קָרְאוּ וְלֹא שָׁנוּ וְלֹא שִׁמְשׁוּ תַּלְמִידֵי חֻכְמִים, וּסְתָם מְכַשִּׁילִים אֶת הָרַבִּים, וְלֹא צְרִיכִים לְלַכֵּת רְחוּק וְלִרְאוֹת אֶת זֶה וְכוּ' וְכוּ'.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּתְרַחַק מֵרַב דְּקַלְפָּה שֶׁהוּא שְׁלִיחַ הַסֵּמ"ך-ד"מ"ם, שֶׁהוּא חוֹטֵא וּמְחַטֵּא אֶת הָרַבִּים, וּכְבָר אָמְרוּ בְּזֵהָר (רַעֲיָא מְהִימְנָא נִשְׂא קכ"ה): וְאֵתְהַדְרוּ אֵינוֹן עָרַב רַב רַעֲיִין עַל יִשְׂרָאֵל עֲאָנָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִתְמַר בְּהוּ (יְחֻזְקָא ל"ד) "וְאִתְּן צִאֲנִי צִאֲן מְרַעֲיָתִי אָדָם" וְכוּ' [הָעָרַב רַב הֵם נַעֲשִׂים רוֹעִים עַל יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם צִאֲנוּ שֶׁל הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא], וְאֵינוֹן עָרַב רַב, אֵינוֹן עֲתִירִין בְּשִׁלְוָה בְּחֻדּוֹא בְּלֹא צַעְרָא בְּלֹא יְגוֹנָא כָּלֵל [אֵלוֹ הָעָרַב רַב הַמְּנַהֲיָגִים, הֵם עֲשִׂירִים וְיֹשְׁבִים בְּשִׁלְוָה וּבְשִׁמְחָה בְּלֵי צַעַר וּבְלֵי יְגוֹן כָּלֵל], גּוֹזְלֵינִן מֵאַרְי שׁוֹחֵד דְּאֵינוֹן דִּינִין רִישֵׁי עַמָּא (בְּרַאשִׁית ו') "כִּי מְלֹאָה הָאָרֶץ חֲמָס מִפְּנֵיהֶם" עֲלִיָּהּ אִתְּמַר (אֵיכָה א') "הִיוּ צָרִיחָ לְרֹאשׁ" [הֵם גּוֹזְלֵינִים וְלוֹקְחִים שׁוֹחֵד, וְהֵם הַדִּינִים וְהָרָאשִׁים שֶׁל עַם יִשְׂרָאֵל, וְאֵלוֹ הַצָּרִים נַעֲשִׂים רָאשִׁים].

וְאֵנִי יָכוֹל לְהַעֲדִיד עַל זֶה שְׁעַם יִשְׂרָאֵל הֵם קְדוּשִׁים וּטְהוּרִים, וְאֵלוֹא אֵלוֹ הַמְּפָרְסְמִים שֶׁל שְׁקַר הָרַע בָּנִים שְׁעוֹשִׂים צְחוּק מֵעַם יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְלֹא בְּחֻנָּם שְׂאֲמָרוּ חֻכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַת קל"ט). תְּנִינָא רַבִּי יוֹסִי בֶּן אֱלִישֶׁעַ אֹמֵר: אִם רְאִיתָ דוֹר שְׂצָרוֹת רַבּוֹת בָּאוֹת עָלָיו - צֵא וּבְדַק בְּדִינֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁכָל פְּרַעְנוֹת שְׁבָאָה לְעוֹלָם לֹא בָּאָה אֶלָּא בְּשָׁבִיל דִּינֵי יִשְׂרָאֵל. עַם יִשְׂרָאֵל הֵם קְדוּשִׁים וְאֵלוֹא הַמְּנַהֲיָגִים

הַרְשָׁעִים הָיוּ בְּלִם חוֹזְרִים בְּתְשׁוּבָה, אֲךָ מֵה לַעֲשׂוֹת שֶׁהֵם הִטִּילוּ אֵימָה כָּל כָּךְ, עַד שְׁאָסוּר אֶפְלוּ לְדַבֵּר מִזֶּה, וְאוֹי וְאֲבוֹי מִי שְׁפֹתַח אֶת הָעֵינַיִם לְזוּלַת וְאוֹמֵר אֶת הָאֱמֶת, רוֹצִים לְבַלֵּעַ אוֹתוֹ חַיִּים, וּפּוֹתְחִים נִגְדוּ כָּל מֵינֵי תִיקִים וְכוּ' וְכוּ'.

הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁאָמַר לְעוֹלָמוֹ דִּי יֵאמֵר לְצָרוֹת יִשְׂרָאֵל דִּי, וַיִּצִיל אוֹתָנוּ מֵרַב דְּקִלְפָּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תקג.

כִּיצַד אֲנִי יוֹכֵלָה לְהַחֲדִיר בְּתַלְמִידוֹתַי אֲמוּנָה וְלַגְרֵם לָהֶן לְהֶאֱמִין שֵׁישׁ נִסִּים?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת תְּמַר: לְכַבוֹד הַצַּדִּיק הַקְדוּשׁ.

בְּרוּךְ הַשֵּׁם זְכוֹתִי, וְאֲנִי מְחַנֶּכֶת בְּנוֹת בְּכַתֵּה י' בְּבֵית-סֶפֶר מְמַלְכְּתִי דְתִי. אֶתְמוּל בְּשַׁעוֹר חֲנוּךְ שׁוֹחֲחֵנוּ עַל הַכַּח שֶׁל הַתְּפִלָּה, הַשְׂמֻחָה וְגַדְלַת הַצַּדִּיקִים. בְּמַהֲלָךְ הַשַּׁעוֹר הָיוּ שְׂתֵי תַלְמִידוֹת שֶׁשָּׂתְפוּ אוֹתָנוּ בְּקִשֵׁי שְׁלֵהֵן - אַחַת מֵהֶן סִפְּרָה שֵׁישׁ לָהּ בַּעֲוֹנוֹת קְשׁוֹת בְּבִרְךָ, וְהַשְּׁנִיָּה סִפְּרָה שְׂאֵחִיָּה עֶבֶר תְּאוּנָה וַיְדוּ נִרְאִית בְּצוּרָה מְשֻׁנָּה כְּמוֹ כִּפְפַת בֵּיִסְבוּל. שְׂתֵיהֶן לֹא מְאֲמִינוֹת שֶׁמִּשְׁהוּ יְכוֹל לְשַׁנוֹת אֶת הַמְּצִיאוֹת, וְהֵן לְגַמְרֵי מִיֵּאֲשׁוֹת. נִסִּיתִי לְחַזֵּק אוֹתָן כְּמֵה שְׁאֶפְשֶׁה אֶךְ הִרְגַּשְׁתִּי שְׂאֲנִי נִתְקַלַּת בְּקִיּוֹר. כִּיצַד אֶפְשֶׁר לְהַחֲדִיר בְּהֵן אֲמוּנָה שֵׁישׁ נִסִּים גְּלוּיִים?

בְּסוֹף הַשַּׁעוֹר נִגְשָׁה אֵלַי תַּלְמִידָה נּוֹסֶפֶת, וְסִפְּרָה לִי שְׂאֵמָה שְׁלָה גִלְתָּה לָהּ שֶׁהִיא (הָאֵמָה) יִלְדָה מְאֲמַצַּת שְׁנוּלְדָה כְּתוֹצָאָה מֵאֲנָס, וְשֶׁהִיא לֹא הִיְתָה יְהוּדִיָּה וְעִבְרָה גִיּוֹר, וּמֵאֲז

שהיא שמעה את הספור של אמה - היא לא מרגישה יהודיה.
כיצד אני יכולה לחזק אותה? תודה רבה, ורפואה שלמה
במהרה לצדיק ולרבנית.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא, כ"ז טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל תמר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין לתאר ואין לשער את גדל הזכות של מלמד תינוקות של בית רבן, או מורה בבית ספר שמלמדים אמונה לתלמידים ולתלמידות, כי זכותם גדולה בשמים, כמאמרם ז"ל (בבא בתרא ח:) על הפסוק (דניאל י"ב) "ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד" - אלו מלמדי תינוקות; והפשוט הוא, כמו שלא יכולים לספר את הכוכבים, כי הם לאין ספה, כך אי אפשר להסביר את גדל השכר של מלמדי תינוקות שמחזירים בהם אמונה פשוטה בו יתברך, ויראת שמים שלמה, ובפרט עכשו שהערב רב לקחו את עצמם לעקר את האמונה הפשוטה מנערי ומבנות ישראל, ולכן אשרי מי שהוא עכשו מלמד תינוקות של בית רבן, ומחזיר בהם אמונה פשוטה בו יתברך, וזכותו גדולה בשמים, עד שאין יכולין לספר את הזכיות שלו, כמו שאי אפשר לספר את הכוכבים.

ולכן את צריכה רק לדבר דבורי אמונה והשגחה פרטית וספורי מעשיות מצדיקים, ולא להתבלבל משום דבר, וכבר אמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל שידבר עם בני אדם בעבודת השם יתברך. וכששאל מוהרנ"ת ז"ל: הרי אני לא יודע מה שעובר על הזולת? ענה לו רבנו ז"ל: מה אתה צריך לדעת מה שעובר על הזולת? אתה תדבר, ומסתמא אתה פועל. ולכן גם את צריכה להתנהג ככה, רק לדבר מאמונה ומהשגחה פרטית, וממעלת הצדיקים הגדולים, ואל תשימי לב אם ישאלו אותך שאלות, את תעשי את שלך לדבר רק ממנו

יתברך ומהתורה ומהמצוות וכו' וכו', ונשמות ישראל הם חלק אלוך ממעל, והדבורים שתדברי יעשו אצלם התעוררות גדולה מאד, כידוע מצדיקים שאמונה הולכת אצל אמונה, הינו אם מדברים עם נשמות ישראל דבורי אמונה, זה עושה אצלם רשם אדיר, ולכן אל תבלבלי את עצמך מכל הקשיות ששואלים, את לא מחיבת לענות תרוצים, רק תדברי פתוח ממנו יתברך, והדבורים כבר יעשו את שלהם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקד.

אני לא יודע מה לעשות עם עצמי: האם להשלים את תעודת הבגרות, ללמוד מקצוע, או ללכת לישיבה?

שאלה:

מאת גולן: למוהרא"ש שלום רב. תודה רבה על החזקים והקנטרסים הנהדרים.
ברצוני להתייעץ עם כבודו: כרגע אני גר בבית עם הורי שלא שומרים תורה ומצוות, וקשה לי עם כף - כי הם רבים הרבה בעקר בשבתות, וזה גורם לי לחץ.
בנוסף, יש לי בעיה בקבלת החלטות ואני לא יודע מה לעשות עם עצמי בחיים - האם להשלים את תעודת הבגרות, או ללמוד מקצוע, ואם כן - איזה מקצוע, או שעלי ללכת לישיבה.
אני מבלבל מכך ולא יודע מה לעשות.
בנוסף, יש לי בעיה נוספת - אני לא מצליח להתפלל בכונה, ומתפלל מנחה וערבית במהירות ובלי חשק. אשמח לעצה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא, כ"ז טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל גולן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הבעיה שלך זה רק מחמת שאתה לא בשמחה, כי אם היית עובד על נקדה אחת - להיות רק בשמחה, לא היית סובל משום דבר בעולם, כי כך אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"י) מה שהעולם רחוקים מהשם יתברך ואינם מתקרבים אליו יתברך, הוא רק מחמת שאין להם ישוב הדעת, ואינם מישבין עצמן, והעקר להשתדל לישוב עצמו היטב, מה התכלית מכל התאוות ומכל עניני העולם הזה, הן תאוות הנכנסות לגוף, הן תאוות שחוץ לגוף, כגון כבוד, ואז בודאי ישוב אל השם יתברך.

אך דע, שעל ידי מרה שחורה אי אפשר להנהיג את המח כרצונו, ועל כן קשה לו לישוב דעתו. רק על ידי השמחה יוכל להנהיג המח כרצונו, ויוכל לישוב דעתו, כי שמחה הוא עולם החרות, כמו שכתוב (ישעיה נ"ה) "כי בשמחה תצאו", שעל ידי שמחה נעשין בן חורין ויוצאין מן הגלות. ועל כן כשמקשר שמחה אל המח, אזי מחו ודעתו בן חורין ממש, ואינו בבחינת גלות, ואזי יוכל להנהיג את מחו כרצונו ולישב דעתו, מאחר שמחו בחרות ואינו בגלות, כי על ידי גלות אין הדעת מישב כלל וכו'. ולבוא לשמחה הוא על ידי מה שמוצא בעצמו איזה נקדה טובה, כי איך שרק יהיה, יש אצל כל בר ישראל נקדות טובות מנקדת יהדותו, כמאמרם ז"ל (ברכות נ"ז.) על הפסוק (שיר השירים ד') "כפלח הרמון רקתך" - מאי רקתך? אפלו ריקנין שבך מלאים מצות פרמון. ועל כל פנים יש לך כל בר ישראל לשמח במה שזכה להיות מזרע ישראל, ושלא עשהו גוי כגוי הארצות, כי השמחה הזו עולה על כל השמחות, ועל ידי שמחה מתרחב מחו ודעתו וכבר יש לו ישוב הדעת אחר לגמרי.

ולכן אתה צריך לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה, ואז תוכל להנהיג את מח מחשבתך כמו שאתה רוצה, ותהיה בן חורין אמתי, וזה אשר בשמחה"ה הן אותן אותיות של מחשבה, כי על ידי שמחה יכולים להנהיג את המחשבה שלו כמו שהוא רוצה.

בנדאי היה טוב שתלמד איזה מקצוע לפרנסה, ולא אכפת איזה מקצוע וכו', תקח מקצוע שמושך אותך, וכבר אמר רבנו ז"ל (תי מוה"ר"ן סימן תק"א) שחפץ מאד שיהיה לנו פרנסה, אף על פי שבטחון גם כן טוב מאד, אף על פי כן טוב מאד כשזוכין שיש לו מעמד פרנסה, כי במקום עבודת הבטחון, במקום זה יעשה עבודה אחרת, כלומר כי אם לא יהיה לו מעמד פרנסה ויהיה לו בלבול הדעת מהפרנסה, ויצטרך בכל פעם לחזק עצמו במדת הבטחון, במקום זה יעסק בעבודה אחרת והתחזקות אחר בשאר עניני עבודת השם.

רק חזק ואמץ מאד להיות בשמחה, ואז יהיה לך ישוב הדעת, ולא תצטרך להתבלבל משום דבר שבעולם יהיה מה שיהיה.

צריך שתדע שבשעה שאדם מתפלל את השלש תפלות - שחרית, מנחה וערבית מתוך הסדור דיקא, והוא מקשר את המחשבה אל הדבור, על ידי זה טועם טעם מתיקות התפלה, כי בזה שאדם מתפלל את השלש תפלות מתוך הסדור דיקא, ומקשר את מח מחשבתו אל מה שהוא אומר, על ידי זה מאיר עליו אורו יתברך בהארה נוראה ונפלאה מאד, והפליג בזה רבנו ז"ל מאד, ואמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק א' סימן קי"ב) כשאדם מדבר את תבות התפלה כפי האמת שלו, אז כביכול הקדוש ברוך הוא מאיר לו לצאת מהחושך והאפלה שנלכד בה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקה.

**למרות שאני נשוי היצר הרע בוער בי ואני נכשל בפגם
הברית. אנא חזק אותי.**

שאלה:

מאת אלעזר: לכבוד הצדיק שליט"א.

ברוך השם אני נשוי, אבל היות שלא היו לי העצות של רבנו בימי בחרותי - פגמתי הרבה מאד בברית, עד שפיזם בימי ההרחקה אני ממש משתגע ונכשל בהוצאת זרע לבטלה. אני ממרמר מאד, כי אני מרגיש שכל ההתחזקות של רבנו היא רק לבחורים, ואני מרגיש שאין עלי שום למוד זכות, כי הרי יש לי פת בסלי ולמרות זאת אני נכשל. אנא חזק אותי ותן לי עצה מועילה. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בא, כ"ז טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אלעזר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שפגם הברית הוצאת זרע לבטלה עוקר את האדם לגמרי, ומאבד ולוקח ממנו את כל השכל, עד שהוא נעשה משגע ממש, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ל"ו) שפגם הברית עושה את האדם משגע לגמרי, ורב המשגעים נעשים רק על ידי פגם הברית, שהמח שלו מתביש וכו', וכל הצרות שהאדם סובל זה רק מחמת חטאות נעורים שמוציא זרע לבטלה, שזה מה שהורס אותו לגמרי, מלבד חמר האסור שיש בזה, עוד זאת, הוא נעשה משגע ממש, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן א') היצר הרע עושה את האדם משגע ממש, ואי אפשר להכניעו אלא על ידי מקל, שהיא צורת וא"ו, ואמרו על זה אנשי שלומנו שזה סובב על

וא"ו סדרי משנה, הינו על ידי למוד משניות מטהר את עצמו מכל מיני חלדה.

ולכן כל מי שנפגם בפגם הברית הוצאת זרע לבטלה, עליו להרגיל את עצמו ללמד הרבה משניות, שזה מזכך את נשמתו מכל מיני חלדה, ואמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מ"ב.) במי אתה מוצא מלחמטה של תורה? במי שיש בידו חבילות של משנה. ומובא (מדרש תלפיות) שאשר בן יעקב יושב על פתחו של גיהנם, ומי שהרבה ללמוד משניות אינו מניחו להכנס שם, ולכן אשרי מי שיגרס בכל יום כמה וכמה פרקים משניות, שהוא הצלחה נצחית, כי משנ"ה אותיות נשמ"ה, ומשנ"ה עולה כמספר פרנס"ה, שכל המתמיד במשניות, נמשכת עליו פרנסה בשפע. ולכן מאחר שבוער בך יצרף לעוון החמור הזה של הוצאת זרע לבטלה, ועדין אתה נכשל בזה, אף שהתחנתך, עליך להתמיד בלמוד משניות בעקשנות גדולה מאד, כי אין עוד דבר שעוקר את הרע מהאדם כמו למוד משניות, וזכר תזכר אשר על ידי למוד משניות יכולים לזכות להיות יותר גדול ממלאך, כמוכא בזהר (כי תצא רע"ז:) מארי משנה דאינון מלאכי השרת ממש, ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין על בר נש אי יהא כמלאך השם צבאות - תורה יבקשו מפיהו, ואי לאו - לא יבקשו תורה מפיהו; הינו אלו שלומדים משניות, הם נעשים צדיקים כעין מלאכי השרת, המשרתים כביכול אותו יתברך, והם זוכים אחר כך לפרנס את אחרים עם התורה, הינו שיכולים ללמד אחר כך גם את אחרים.

והעולה על הכל - אתה צריך לעבד על נקדת השמחה, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קס"ט) שמי שתמיד בשמחה על ידי זה הקדוש ברוך הוא בעצמו שומר אותו שלא יבוא לפגם הברית, כי הקלפה המחטיאה את האדם בהוצאת זרע לבטלה, נקראת לילי"ת על שם יללה, שמכניסה בו דכאון ועצבות ומרירות, ואין עוד חטא שכל כך מגנה כמו מוציא זרע לבטלה, שבפרוש אמרו חכמינו הקדושים (נדה י"ג.) אמר רבי יוחנן: כל המוציא שכבת זרע

לבטלה חייב מיתה; ואמרו (שם) רבי יצחק ורבי אמי אמרי: כאלו שופך דמים, שנאמר (ישעיה נ"ז ה') "הנחמים באלים תחת כל עץ רענן שחטי הילדים בנחלים תחת סעפי הסלעים", אל תקרי שחטי אלא סחטי; כי מכל טפה וטפה יכול להולד ולד, וכשסוחט את זרעו לבטלה הוא שוחט את ילדיו, והעוון הזה מטמטם את המח והדעת, ומכניס את האדם בחלישות הדעת וביאוש גדול כאלו הקדוש ברוך הוא שונא אותו, ולא צריך אותו וכו' וכו'.

ובאמת, למה כל כך חמור החטא הזה? כי מכל טפת זרע יכול להולד ולד, וכשאדם מוציא את זרעו לבטלה, על ידי זה הוא הורג את הולד וכו', ואם אחד הורג בן אדם - הרי הוא רוצח, ואם הורג שני בני אדם - הוא רוצח שברוצחים וכו', וכן ככל שאדם הורג יותר אנשים - הוא ארכי רוצח, ומכל שכן כשאדם הורג את בנו או את בתו - זה רוצח משגע וכו'. והנה מובא בספרים שאם יסתכלו בטפת זרע, יראו שמתנועע ולד שלם, ראש, גופה, ידיים ורגלים וכו', ולכן כשאדם מוציא זרע לבטלה, הרי הוא הורג ולד, ומכל שכן כשמוציא זרעו לבטלה כמה וכמה פעמים, הרי הוא רוצח וכו', ולכן החמירו על זה חכמינו הקדושים יותר מהכל, מלבד שהחטא הזה מכניס באדם שיהיה תמיד ממרמר ומדכא.

ולכן שלח לנו הקדוש ברוך הוא את רבנו ז"ל לדור הזה, כדי להציל את כל אלו הנשמות הנפולות והפגומות, ולהוציא אותן מהשאול תחתית ומתחתיו, ולכן עצתך להתקרב אל רבנו ז"ל על ידי למוד ספריו הקדושים, שאין למעלה מזה, כי רבנו ז"ל מכניס באדם תקוה לחיות וכו', ונותן עצות איך לצאת מזה, והיה טוב מאד שתעשה לעצמך שעור בספר הנפלא 'קדשת ישראל' המדבר מהחטא הזה, ועצות איך לצאת מזה, וכן בספר 'אוצר הקדשה' שגם כן מלא עצות איך לצאת מהחטא המגנה הזה, כי מי שנפל בחטא הזה, קשה לו מאד מאד לצאת מזה, כי זה מטמטם לו את כל השכל והדעת, עד שנעשה אמלל לגמרי, ולכן תעשה כל מה שביכלתך לקבל על

עצמך קבלה חזקה שזהו זה, אתה לא חוטא יותר בחטא המגנה הזה שפנה אתה הורס את הבריאות שלך וכו' וכו', כי מובא (שלחן ערוך אכן העזר סימן כ"ג) אסור להוציא שכבת זרע לבטלה, ועוון זה חמור מכל עברות שבתורה וכו'. אלו שמנאפים ביד ומוציאים שכבת זרע, לא די להם שאסור גדול הוא, אלא שהעושה זה בנדוי הוא יושב, ועליהם נאמר (ישעיה א' ט"ו) "ידיכם דמים מלאו", וכאלו הרג הנפש.

ולכן אתה צריך לקחת את עצמך בידך, ולהפסיק עם הזבל והזהמא הזו שהורסת לך את החיים שלך, כי אתה הורס גם את הבריאות הגשמית שלך, כמובא (שלחן ערוך ארח חיים סימן ר"מ סעיף י"ד) שכבת הזרע הוא פח הגוף ומאור העינים, וכל זמן שתצא ביותר, הגוף כלה וחייך אובדים. וכל השטוף בבטלה, זקנה קופצת עליו, וכחו תשש, ועיניו כהות, וריח רע נודף מפיו, ושער ראשו וגבות עיניו וריסי עיניו נושרים, ושער זקנו ושחיו ושער רגליו רבה, ושניו נושרות, והרבה כאבים חוץ מאלו באים עליו. אמרו חכמי הרופאים אחד מאלף מת משאר חלאים והאלף מרב תשמיש, לפיכך צריך אדם לזהר; הרי שלך לפניך מה זה גורם גם בגשמיות, ולכן תקח את עצמך בידך ותעבד על נקדת השמחה, ואז תראה איך שהכל ישתנה לטובה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקו.

**אני בחורה מסורתית שמענינת להתחזק. האם תוכל
לכונן אותי בדרכי?**

שאלה:

מאת דנית: אני בת עשרים וארבע, רוקה, וסטודנטית לחנוך.
אני בחורה מסורתית אך לא דתיה שמענינת להתחזק, ויש לי

המון שאלות ותהיות לגבי דרך ההתחזקות. האם תוכל לכונן אותי בדרך? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר בא, כ"ח טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל דניית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן י"ב) כשאדם הולך אחר שכלו וחקמתו, יוכל לפל בטעותים ומכשולות רבים, ולבוא לידי רעות גדולות, חס ושלום. ויש שקלקלו הרבה, כגון הרשעים הגדולים מאד המפרסמים, שהטעו את העולם, והכל היה על ידי חקמתם ושכלם. ועקר היהדות הוא רק לילך בתמימות ובפשטות, בלי שום חקמות, ולהסתכל בכל דבר שעושה, שיהיה שם השם יתברך, ולכלי להשגיח כלל על כבוד עצמו. רק אם יש בזה כבוד השם יתברך - יעשה, ואם לאו - לאו, ואזי בודאי לא יכשל לעולם; ולכן את צריכה לדעת - ככל שאדם מסלק ממנו את חקמתו המדמית, כמו כן הוא זוכה יותר להכנס בתוך האמונה הקדושה, כי את צריכה לדעת שהוא יתברך אין סוף וכו', ובדבר שהוא אין סוף לא שייך להבין בשכל אנושי אלא על ידי אמונה פשוטה בו יתברך, ולכן אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ל"ב) מי שיש לו אמונה פשוטה בו יתברך, אזי יש לו חיים טובים, חיים נעימים, כי באמת אמונה הוא ענין חזק מאד, וחייו חזקים מאד על ידי אמונה, וכשיש לו אמונה בו יתברך, אפלו שבאים עליו יסורים, הוא יודע שהכל ממנו יתברך, ומנסה לחזור אליו יתברך כדי להוריד מעצמו את היסורים וכו'.

את צריכה לדעת שבאמונה פשוטה בו יתברך לא שייך לשכנע את הזולת וכו', כי יש נשמות פגומות שקשה להם לסלק את השכל והדעת וכו', כי נדמה להם שהם משפילים ובעלי דעת וכו', וכו', ומבינים מעצמם, ולכן אנשים כאלו מאד מאד קשה לשכנע באמונה,

כי אמונה זה דבר רוחני, וזה שיף להרגשת האדם, ובפרוש גלה לנו רבנו ז"ל שיש נשמות שכל כף פגמו, עד שקשה להם לקבל את האמונה וכו', ולכן אשרי מי שזוכה להאמין בחכמי ישראל, שעל ידם באים לאמונה פשוטה בו יתברך, כמאמרם ז"ל (מכילתא בשלח) על הפסוק (שמות י"ד) "ויאמינו בהוי"ה ובמשה עבדו" - אם במשה האמינו קל וחסר בהוי"ה? בא זה ללמדך שכל מי שמאמין ברועה נאמן כאלו מאמין במאמר מי שאמר והיה העולם.

ולכן, אם אדם אין לו אמונת חכמים זה סימן שאין לו גם אמונה בהקדוש ברוך הוא, ולכן מה טוב ומה נעים לכל הפחות שתמצאי איזה צדיק אמתי שאין לו שום פגנות עצמיות ופרטיות וכו', אלא עוזר לזולת לצאת מהסבך והסבוכים שנסתבך בחיים וכו', כי את צריכה להכין שימי שנתינו בהם שבעים שנה, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ס"א) שהשבעים שנה פורחים לאדם כמו רבע שעה, ואמרו חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה צ"ו סימן ב') "כצל ימינו על הארץ ואין מקוה" - והלאי כצלו של כתל או כצלו של אילן, אלא כצלו של עוף בשעה שהוא עף, דכתיב (תהלים ק"ד) "כצל עובר". "ואין מקוה" - ואין מי שיקוה שלא ימות, הכל יודעים ואומרים בפיהם שהן מתים; וספר לנו רבנו ז"ל ספור נורא ונפלא מאד (ספורי מעשיות מעשה ט' מהחכם והתם) וזו דגמא חיה איך שאחד עובר את החיים שלו, הינו את השבעים שנה שלו בעצבות ובמרירות ובדפאון וכו' וכו', כי מסתובב עם כל מיני חכמות ולומד כל מיני מקצועות וכו', ואף על פי כן הוא לא בא אל ספוק בחייו, וכל החיים שלו מרים מאד מאד. ולהפך, אדם שהולך בתמימות ובפשיטות ואפלו שלא יודע כלום אלא הוא מאמין בו יתברך בלי שום חכמות והשכלות כלל, הוא שש ושמת, וכל החיים שלו מלאים שמחה אמיתית, עד שהוא נתעלה גם בגשמיות וכו' וכו'.

וראוי לך לעיין היטב היטב בספור הזה, ואז תראי דגמא חיה

מה נקרא חיים אמתיים, חיים נצחיים, ולהפך - מה נקרא חיים מרוזים, וחיים עצובים וכו'.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתמיד תהיי שמחה ועליזה שנבראת מזרע ישראל, ושלא עשנו גוי כגויי הארצות שזו השמחה הכי גדולה שראוי לשמח עמה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקו.

אשתי לוחצת עלי שאוריד את הפאות. האם אני צריך לעשות זאת מטעם שלום בית?

שאלה:

מאת יעקב: לכבוד הרב הקדוש, שלום.
כבר זמן רב אשתי הצדיקה לוחצת עלי שאוריד את הפאות. זה מאד מפריע לה, והיא ממש תשמח שאני אוריד אותן מכיון שהיא לא אוהבת את המראה הזה, אף אני לא מעניין בקף, וכבר זמן רב אנו מתוכחים על הנושא.
האם אני צריך להוריד אותן מטעם שלום בית, או שיש סבה להמשיך להתעקש על כך? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום שלישי לסדר בא, כ"ח טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יעקב נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה כותב שאשתך צדקת ולוחצת עליך להוריד את הפאות וכו', וזה לא מסתדר אצלי, כי אם היא צדקת איך היא דוחקת עליך

להוריד את הפאות? בשעה שמוהרנ"ת ז"ל כותב (לקוטי הלכות גלות
הלכה ג' אות ב') עקר הדת ישראל ועקר היהדות תלוי בזקן ופאות,
ובהם נכר היהודי כי הוא מזרע ברך השם, מזרע ישראל. ומי שרוח
אחרת עמו חס ושלוש, ורוצה לכפר חס ושלוש באלקי ישראל, תחלת
הכפירה הוא, שמשליך חס ושלוש מעליו הזקן והפאות. כי באמת
כל דת ישראל הקדוש הוא תלוי בזקן ופאות, כי כל דברי תורתנו
הקדושה וכל המצוות כלם הם בחינת צמצומים להשגת אלקותו
יתברך, כי כל אות ואות וכל תבה ותבה מתורתנו הקדושה שבכתב
ובעל פה, וכל מצוה ומצוה וכל מנהג כשר של ישראל עם הקדוש
והנבחר, כלם הם שעורין וצמצומין, שעל ידם יזכו להשיג השגת
אלקותו יתברך, כל חד לפום מה דמשער בלביה, כפי אשר יזכה על
ידי עבודתו ויגיעתו בתורה ומצוות ומעשים טובים, ויפרש ממעשים
רעים.

וכל אלו שמורידים את הזקן והפאות בשאט נפש ובזדון ובמעל,
אוי לו ואוי לנפשו, כי עוקר עצמו ונפשו מאלקי ישראל ואין לו חלק
בתורת משה, אוי לנפשם כי גמלו להם רעה. ובשביל זה נתפשטה
בעוונותינו הרבים מאד חכמת הפילוסופיה והאפיקורסות במדינת
אשכנז וסביבותיהם, שפרקו מעליהם באלו הדורות על מלכות שמים
לגמרי והשליכו זקנם והפאות, ומלכשים במלבושיהם וכו', ובאמת
אינם עוברים על חמשה לאוין בלבד, כי כשמשחיתין פאת זקנם
כאלו עוברים על כל התורה כלה, כי כל התורה כלה תלויה בזה, כי
על ידי התער והספין שמרימין על הדיקנא קדישא להשחיתה, חס
ושלוש, על ידי זה מתגבר מלכות עמלק; עין שם.

אתה צריך לדעת אשר יש לאו בתורה שאסור לגלח את פאת
הראש והזקן, כמו שכתוב (ויקרא י"ט כ"ז) "לא תקפו פאת ראשכם
ולא תשחית את פאת זקנך", וכתב החנוך (מצוה רנ"א) שלא להקיף
פאתי הראש, שנאמר (ויקרא י"ט כ"ז) "לא תקפו פאת ראשכם", ופרשו
חכמינו הקדושים שהענין הוא, שאסור לישראל לגלח ולהשוות

שערות ראשו ולאחורי אָזְנוֹ וּלְפָדְחָתוֹ, כְּמוֹ שְׁעוֹשִׁים גַּם הַיּוֹם עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת זָרָה וְכַמְרִיָּהֶם, וְזֶהוּ שְׁאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מכות כ:): אֵיזֶהוּ פֶּאֶת הָרֹאשׁ? זֶה הַמְּשֹׁה צַדְעִיו לְאַחֲרֵי אָזְנוֹ וּלְפָדְחָתוֹ.

מְשָׁרְשֵׁי הַמְּצוּהָ, כְּדֵי לְהִרְחִיק מִמֶּנּוּ וּלְהִשְׁפִּיחַ מִבֵּין עֵינָיו וּמִכָּל מַעֲשֵׂיו כָּל עֲנֵן עֲבוֹדַת זָרָה וְכָל הַנִּעְשָׂה בְּשִׁבְלָהּ, וּבָאָה הָאֲזִזְהָרָה מִפְּרִשְׁתּוֹ בְּדָבָר שֶׁיַּעֲשׂוּ לָהּ בְּנֵי אָדָם בְּגוֹפּוֹתָם, מִפְּנֵי שֶׁהִיא לְמִזְכֶּרֶת עוֹוֹן תְּמִיד אַחֵר שֶׁהִיא דָּבָר קָבוֹעַ בְּגוֹף, וּמִפְּנֵי שֶׁזֶה מַעֲקָרֵי טַעַם הַמְּצוּהָ הֵיוּ צְרִיכִין חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים שֶׁיִּבְאָרוּ לָנוּ כִּי הַקֶּפֶת כָּל הָרֹאשׁ גַּם כֵּן בְּכָלֵל הָלְאוּ, שֶׁלֹּא תֵאמַר שֶׁתְּכַלִּית מֵהַ שְׁנֵאֶסֶר כְּדֵי שֶׁלֹּא נִדְמָה לָהֶם וְהֵם לֹא יִגְלַחוּ כָּל הָרֹאשׁ כָּלוּ, לְמַדּוּנוֹ שְׁגַם זֶה בְּכָלֵל הָאֶסּוּר הוּא, כְּמוֹ שְׁאֵמְרוּ (יְבָמוֹת ה:). הַקֶּפֶת כָּל הָרֹאשׁ שְׁמָהּ הַקֶּפֶה, וְאֶפְשָׁר כִּי הַתּוֹרָה אִסְרָהּ הַכֹּל מִשׁוּם דּוּמָה לְדוּמָה.

מְדִינֵי הַמְּצוּהָ, מֵהַ שְׁאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מכות כ:): שְׁאֵחָד הַמְּגַלַּח וְאֵחָד הַמִּתְגַּלַּח כָּל זְמַן שְׁסִיעַ - שְׁנֵיָהֶם חַיִּבִּים, אֲבָל לֹא סִיעַ - אֵין חַיִּב אֲלֵא הַמְּגַלַּח, וְהַמְּגַלַּח אֵת הַקֶּטֶן חַיִּב. וּבִשְׁעוֹר פֶּאֶת הָרֹאשׁ לֹא נִתְּנוּ חֲכָמִים שְׁעוֹר. וְכַתֵּב הַרְמַב"ם (פְּרָק י"ב מֵהַלְכוֹת עֲכוּ"ם הַלְכָה ו') שְׁמַעְנוּ מִזְקֵנֵינוּ שְׁאֵין מְנִיחִין פְּחוֹת מְאַרְבָּעִים שְׁעוֹרוֹת וְכוּ', עֵין שָׁם. וְכוּ' מִנְהֶגֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל מִקְדָּמַת דָּנָן שְׁמִשְׁאֵירִים פְּאוֹת מִשְׁתֵּי צְדִי לְחֵיזוֹ, וְכֵן מְגַדְלִים זָקֵן, שֶׁהֵם הַסִּימָנִים שֶׁל יְהוּדֵי יִרְאָ שָׁמַיִם, וְלֹא מִתְבַּשְׂשֵׁים מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי זֶה מְצוּהָ גְדוּלָה מְאֹד לְגַדֵּל זָקֵן וּפְאוֹת, וּלְהַבְדִּיל, גוֹי מֵאֲמוֹת הָעוֹלָם הוּא מִשְׁחִית אֵת זָקְנוֹ וּפְאוֹתָיו וְכוּ', וְאֵנְחָנוּ מִבְּדָלִים מֵהַגּוֹיִים לְגַמְרֵי, וְזֶה הַסִּימָן שֶׁלָּנוּ שְׁאֵנְחָנוּ יְהוּדִים.

הֲרֵי שֶׁלָּךְ לְפָנֶיךָ, וּמֵהַ יֵשׁ לְהוֹסִיף עַל זֶה? יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתְּהִיָּה חִזֵּק מְאֹד, וְשִׁיְהִיָּה לָךְ פְּאוֹת שְׁזָה הִפִּי שֶׁל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְאֵמַר

רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ז) כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל מִנְעֲנַע אֶת הַפְּאוֹת שְׁלוֹ - גוֹרֵם שְׁעֵשׂוּעִים גְּדוֹלִים לְמַעֲלָה לְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תקח.

**הַפְּלִגְתָּם מֵאֵד בְּמַעֲלַת הַמְדַפְּיִסִים וְהַמְפִּיצִים שֶׁל 'שו"ת
בְּרִסְלָב". מְדוּעַ?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת מְאוּר: לְכַבֹּד קִדְשֵׁי מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א.
רְאִיתִי שְׁכַתְבָתָם: "מִי שִׂידְפִּיס כְּרָף אֶחָד מִסְדֵּרֵת 'שְׁאֵלוֹת
וּתְשׁוּבוֹת בְּחִסְדוֹת בְּרִסְלָב' - אֲשֶׁרֵי לוֹ, וּבּוֹדְאֵי יִרְאֶה יִשׁוּעָה
וַיֵּצֵא מֵהַצָּרָה שְׁלוֹ. וְאֲשֶׁרֵי מִי שִׂיזְכֶּה לְהַפִּיצֵם בֵּין
נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל". מְדוּעַ מַעֲלַת הַהַפְּצָה שֶׁל סִפְרִים אֱלוֹ-כָל-כָּף
גְּדוֹלָה?

וַיֵּשׁ לִי שְׁאֵלָה נּוֹסֶפֶת: אֲנִי זָקוּק לִישׁוּעָה גְּדוֹלָה. אִם אֶזְכֶּה
לְתַרְם סְכוּם הַגּוֹן לְסִבְסוּד הַסִּפְרִים, דְּהֵינּוּ שִׂיזְכְּלוּ לְהוֹרִיד
אֶת מְחִירָם עֲבוּר הַמְפִּיצִים. הֲאִם גַּם אֶזְכֶּה לִישׁוּעָה
שֶׁהַבְּטָחָתָם?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישֵׁי לְסֵדֶר בֵּא, כ"ח טֵבֵת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֶל מְאוּר נְרוֹ יָאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

הַיּוֹם עוֹבֵר עַל בְּנֵי אָדָם כֹּל כֶּף הַרְבֵּה מְשַׁבְּרִים וְגַלִּים מֵה שְׁלֵא
יִדְעוּ מִזֶּה בְּדוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים, כִּי כֶּף אָמַר הַחֲכָם מְכַל אָדָם (קִהְלַת א' י"ח)
"כִּי בְּרַב חֲכָמָה רַב כָּעֵס וְיוֹסִיף דַּעַת יוֹסִיף מְכָאוֹב", כִּי כֹכֵל שְׁנִתְרַבֵּים

בעולם כל מיני חכמות של הבל הבלים וכו' וכו', יותר מסתבכים בגשמיות וברוחניות, כגון בזמן הזה נתגלה מה שלא היה לפני עשר או עשרים שנה - שהם הפלי משחית אופן, בלקברי, אפדה, אנדרואיד, סמארטפון וכו' וכו', אשר הם עושים שמות בנשמות ישראל, כי נשקעים על ידי זה בשקוץ תעוב ערם ונאוף וכו' וכו', שמטמטמים את הדעת והשכל וכו', עד שנעשים פשוט משגעים מזה וכו' וכו', כמאמרם ז"ל (מדרש תנחומא נשא) אין המנאפים נואפים עד שתפנס בהם רוח שטות.

ומזה סובלים כל כף הרבה סבל, עד שבני אדם מסתבכים בחובות גדולים, והכל בא מחמת פגם הברית, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן קי"ב) יש עברה שענשה של עברה ההיא שיהא בעל חוב תמיה, ואפלו יעשה כל טצדקי ופעלות דאפשר לא יועיל כלל, ויהיה בעל חוב תמיד. ולפעמים גורם העברה שמפיל גם אחרים להיותם בעלי חובות. ולזה יש עת שנעשו כמה בעלי חובות בעולם, זהו מחמת העברה הזאת שנתגברה בעולם חס ושלום. [והעברה הזאת רחמנא לישזבן היא הוצאת זרע לבטלה, שמי שנכשל בחטא המגנה הזה ומוציא זרעו לבטלה, הוא נופל לקטנות המחין וכו', וחי בצמצום הדעת והשכל, עד שלא רואה עצה אחת רק להלוות כספים, והוא מכניס בפח עוד אנשים שנעשים בעלי חובות בשבילו, כי החטא המגנה הזה של הוצאת זרע לבטלה, מטמטם את הדעת ומעקם את הלב, ומכניס בו ספקות ובלבולים וכו', והוא נעשה מתסכל לגמרי וכו', וככל שמלוה יותר כספים, יותר הוא נכנס בקטנות המחין ובתסכול וביאוש גדול מאד]. ואנשים שנכנסים בזה מאד מאד קשה להם לצאת מקלפה זו וכו' וכו', וכן יש שאר מיני חכמות של הבל שנתרבים בעולם, ועל ידי זה מסתבכים בצרות גדולות מאד מאד, וכל אחד רוצה לצאת מהצרה שלו, ואינו יודע באיזה דרך נכון לצאת מזה וכו' וכו'.

ולכן הספרים האלו שנכתבו כתשובות לשאלות שבני אדם

שואלים למבוכות הנפש וכו', וכו', זה להם כמים קרים על נפש עיפה, וכלל זה תקח - אם אחד שואל שאלה, תהיה איזו שאלה שרק לא תהיה - לכל הפחות לעוד עשרת אלפים אנשים יש את השאלה הזו, והם לא מוצאים שום תשובה על זה, והספרים האלו הם תשובות על כל השאלות שרק יש בחיים, ולכן זה זכוי הרבים שאין לתאר ואין לשער כלל, ובשביל זה הזכות מאד מאד גדולה למי שזוכה להדפיס איזה כרך או משתתף בהוצאת הכרך, או משתתף בסבסוד כדי שיוכלו להפיץ את הספרים האלו שפשוט הם הצלת נפשות של נשמות ישראל.

וכבר אמרו חכמינו הקדושים (בבא בתרא יא.) המקים נפש אחת מישראל כאלו קים עולם מלא, כי כל בר ישראל הוא עולם מלא, ויצאו ממנו דורות ודורי דורות, ולכן מי שמציל נפש אחת, הוא מציל הרבה דורות, ובשביל זה השכר של אדם שזוכה לעזור ולהדפיס את הספרים האלו ולהפיצם בעולם - גדול מאד מאד, כי זו זכות הרבים שאין כמוה להציל נשמות ישראל מרדת שחת וכו', וזה דבר גדול מאד מאד, אשרי מי שיהיה לו חלק בזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקט.

המציאו עלי שקרים שלא היו ולא נבראו, ומפיצים אותם ברבים. איך מפסיקים את זה?

שאלה:

מאת בנימין: לכבוד הצדיק מיבנאל, שלום וברכה.
לצערי הרב, המציאו עלי שקרים שלא היו ולא נבראו, דברים שאפלו לא עלו על דעתי, ועוד מפיצים את זה ברבים, עושים

מִמְּנֵי לְצַנּוֹת וּמִדְבָּרִים עָלַי לְשׁוֹן הָרַע. מָה אֲנִי יִכּוֹל לַעֲשׂוֹת כְּדִי
לְהַפְסִיק אֶת זֶה?

תשובה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִבִּיעִי לְסֵדֶר בּא, כ"ט טַבַּת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל בְּנֵימִין נְרוּ יְאִיר

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת שִׁרְבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן ו') עֶקֶר
הַתְּשׁוּבָה - שִׁישְׁמַע בְּזִיוְנוּ וְיִדַּם וְיִשְׁתַּק, כִּי בְּזֶה שְׁמֻבְזִים אֶת הָאָדָם
וְהוּא שׁוֹתֵק, עַל יְדֵי זֶה מְכַנִּיעַ אֶת הַדָּם הַבוֹעֵר בּוֹ לְתַאֲוֹת רְעוֹת
הַבְּאוֹת מִצַּד חָלָל הַשְּׁמָאֲלִי שֶׁהוּא נֶפֶשׁ הַבְּהֵמִיּוֹת שָׁבוּ, וְלִכֵּן עֲצָתִי -
שְׁתַּק שְׁתַּק לְמַחְרָפֵי וְלַמְבֻזֵי נֶפֶשׁ, וּמוּבָא מִצַּדִּיקִים בְּאֵם הִיָּה הָאָדָם
יּוֹדֵעַ מִמָּה הוּא נִצּוֹל עַל זֶה שְׁמֻבְזִים אוֹתוֹ, הִיָּה שׁוֹלֵחַ דּוֹרוֹן לְמַחְרָפוֹ
וְלַמְבֻזוֹ, כִּי מִי שֶׁשׁוֹמַע בְּזִיוְנוּ וְעֵלְבוֹנוּ וְשׁוֹתֵק, זֹכֵה אַחַר כָּף לַעֲלוֹת
לְגַדְלָה, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה כֶּסֶף לְשִׁכְנֵת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כְּשֶׁנִּכְנָעִים הַדָּמִים
הַבוֹעֲרִים בּוֹ וְכוּ', עַל יְדֵי זֶה נִזְדַּכְךָ וְנַעֲשֶׂה מְרַכְבָּה לְשִׁכְנָה.

וְלִכֵּן שְׁתַּק שְׁתַּק לְמַחְרָפֵי וְלַמְבֻזֵי נֶפֶשׁ, וְאַל תַּעֲנֶה לָהֶם, וְאַף
שֶׁזֶה כּוֹאֵב לָךְ מְאֹד, וְחֹרֶה לָךְ מִה זֶה וְעַל מֵה זֶה שֶׁהַתְּלַבְּשׁוֹ עֲצָמָם
עָלֶיךָ? אַתָּה צְרִיךְ לְזַכֵּר שִׁישׁ מְדָה רְעָה בְּכָל אָדָם שֶׁקָּשָׂה לְצִאת מִמֶּנָּה,
וְהִיא מִדַּת הַקְּנָאָה שְׁנוֹלְדִים אַתָּה, וְקָשָׂה לְעַקֵּר אֶת זֶה מֵעֲצָמוֹ, וְכָל
אֵלוֹ שְׁמַחְרָפִים וּמְבֻזִים אֶת הַזּוֹלָת, אֵינן זֶה אֱלָא מַחֲמַת מִדַּת הַקְּנָאָה
שֶׁנִּכְנָסָה בָּהֶם, וְהֵם פְּשוּט מְקַנְאִים בָּךְ, כָּל אֶחָד חוֹשֵׁב שִׁישׁ לָךְ יוֹתֵר
כְּסָף וְיוֹתֵר כְּבוֹד מֵהֶם, וְלִכֵּן מַחְרָפִים וּמְבֻזִים אוֹתָךְ, וְלִכֵּן אֵל תַּעֲנֶה
לְאַף אֶחָד, וְקַבֵּל הַכֹּל בְּאַהֲבָה, וְתִזְכָּה שִׁימַחֵל לָךְ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא
עַל כָּל עֲוֹנוֹתֶיךָ.

זָכַר גַּם זָכַר מֵה שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמְּדוּת אוֹת הַתְּנַשּׂאוֹת סִימָן
י') כְּשֶׁאֶחָד מְבֻזָּה אוֹתָךְ וְאַתָּה מְקַבֵּל בְּשִׂמְחָה, עַל יְדֵי זֶה תִּזְכָּה
לְכַבֵּד וְהַתְּנַשּׂאוֹת בְּשִׂמְחָה, וְכֵן אָמַר (שֵׁם אוֹת בּוֹשָׁה סִימָן י"א) כְּשֶׁבָּא

על אדם איזה בושה יצפה לישועה. ולכן אל תעשה שום עסק מכל אלו המחרפים ומבזים אותך, ורבנו ז"ל, כשחזר מארץ ישראל, אמר לאנשי שלומנו: הבאתי לכם מתנה - מחלקת, ומאז שחזר מארץ ישראל ונכנס לגור בעיר זלאטפליא התחילה המחלקת עליו ועל אנשי שלומנו ברציחה כזו שאין לתאר ואין לשער כלל, וכשבאו אנשי שלומנו להתלונן לפני רבנו ז"ל שלא יכולים יותר לסבל את העלבונות שמנת חלקם, ענה רבנו ז"ל: לא למחלקת כזו התכונתי, כונתי היתה שתהיה עליכם מחלקת כזו שלא ירצו לדבר עמכם, שלא ירצו לעמד ולישב על ידכם וכו', מרב שלא יוכלו לסבל אתכם.

הרי שלך לפניך, שיש בזיונות ועלבונות יותר גדולים מאשר מדברים עליך, כי יש בזיונות ועלבונות כאלו עד שלא רוצים לגשת אליך וכו', או לישב על ידך וכו', ומכל שכן שלא ירצו לדבר עמך וכו', והכל רק מחמת הסתות של אנשים רשעים שהם פגומים מאד, כי לא יחזיקו במחלקת רק אחד שהוא פגום ביותר בנאוף רחמנא ליצלן (ואף שמבחוץ הוא נראה כאיש כשר ואפלו צדיק וכו', צריכים לדעת שהוא נואף גדול והוא איש פגום). ולכן כל אלו מאנשי שלומנו הכשרים שתקו ולא ענו למחרפי ולמבזי נפשם, ודיקא על ידי זה גדלו והצליחו בעבודת השם יתברך.

ומספר על הרב הקדוש מטשעריין זכרונו לברכה שהלך פעם עם אחד מאנשי שלומנו אל ציון רבנו ז"ל, ופתאום יצא מאיזה בית אדם אחד וזרק צואה עטופה בנר עליהם, ופגע ברב מטשעריין זכרונו לברכה. וזה מאנשי שלומנו התחיל לצעק על האדם ומחה על חצפתו הגדולה, והרב הקדוש מטשעריין זכרונו לברכה אמר לו: שתק! הרי זה ענייננו שקבלנו מרבנו ז"ל - לשתק על הבזיון. ובין כך נכנס הרב מטשעריין זכרונו לברכה לאיזה בית ובקש מים ונקח את הבגד העליון שלו שהתלכלך עם הצואה, ובין כך זה שלוה את הרב עמד בחוץ וצעק לעבר המתנגד הארור הזה, וההוא השיב לו: ראה, הוא ברסלב'ר אמתי, אבל אתה אינך ברסלב'ר כלל, כי הוא שותק על

בזיונו, ואתה משיב. (כי גם המתנגדים הארורים ידעו שאנשי שלומנו שותקים על בזיונם). ולכן אל תעשה שום עסק מכל אלו שמחרפים ומבזים אותך.

וכן מספרים על הרב הקדוש רבי יוסף חיים זוננפעלד זכותו יגן עלינו כשבא בפעם הראשונה לירושלים, רצה ללכת אל הכתל המערבי, והלך עמו יהודי אחד ללוותו. ובדרך זרק עליו ערבי תפוז רקוב, ופגע בו, והסתובב אל הערבי ואמר לו "תודה רבה לך". והיה הערבי סקרן ושאל את האיש: מה אמר הרבי הזה עלי? ענה ואמר לו האיש שידע לדבר בשפת ערבית: הוא אמר לך תודה רבה שזרקת עליו תפוז רקוב ולא אבן... ומאז כבדו הערבי מאד.

הכלל שצריכים לשמר מאד מאד לא לכעס ולא להקפיד כשמחרפים ומבזים אותו, רק לתת תודה למחרפו ולמבזו, כי על ידי זה הוא ממתיק מעצמו את כל הדינים. ועכשו אני רואה כשמנשאים את האדם יותר מדי, אזי זה גם בזיון גדול מאד, כי נעשה שיחה בעיני הבריות, וצריכים לקבל גם את הבזיון הזה באהבה, מה לעשות שעושים מבין אדם חוכא ואטלולא, ואף שהמכונים הם לטובה, אבל הכל צחוק מכאיב ובזיון גדול וכו', מה לעשות, גם בזה צריכים לקיים ישמע בזיונו ולדם ולשתק.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקי.

האם מתר לתת לילדים לנשק תמונות של צדיקים כדי לחנך אותם לאמונת חכמים?

שאלה:

מאת יעקב: שלום רב לצדיק הקדוש שליט"א.

ראיתי שיש אנשים שרוצים להחזיר בילדיהם הקטנים

אמונת חכמים, והם מרגילים אותם שכאשר רואים תמונות של צדיקים - מנשקים אותן. האם מתר לנהג כן? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בא, כ"ט טבת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יַעֲקֹב נְרוּ יְאִיר

לְנֶכֶן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אין שום בעיה להראות לילדים תמונות של צדיקים, וזה דבר גדול מאד מאד, כמו שכתוב (ישעיה ל' כ') "והיו עיניך ראות את מוריך", וחקמינו הקדושים גלו לנו את המעלה של לראות את פני הצדיק (עין עירובין י"ג:) - אָמַר רַבִּי: הַאי דְמַחְדָּנָא מַחְבְּרָאֵי, דְחִזִּיתִיה לְרַבִּי מֵאִיר מֵאַחֲרֵיהּ. וְאֵלּוּ חִזִּיתִיה מִקְמִיהּ - הָוּה מַחְדָּנָא טְפִי.

רואים מזה שאם רואים את הפנים של הצדיק זה מחדד את המח, בוודאי זה מדבר כשרואים את הצדיק חי, עם כל זאת גם תמונות של צדיקים זה דבר גדול מאד, וידוע שהחזון איש זכר צדיק לברכה יעץ למנהל בית ספר להשתדל שיהיו בכל כיתה תמונות של צדיקים, כדי שהילדים תמיד יראו פני צדיקים, שזה עושה רשם גדול עליהם, ובוודאי שבשכיל חנוך מתר גם לנשק את התמונות, והקדוש ברוך הוא יעזר שתכנס בנו יראת שמים שלמה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקיא.

**רבנו אמר שצריכים להקפיד שתינוק לא ילך בגלוי ראש.
מאיזה גיל?**

שאלה:

מאת קובי: שלום וברכה.

ראשית, אאחל לכם רפואה שלמה ובריאות, ושתמשיכו לחזק ולעודד אותנו ולהחיות את נשמותינו מתוך כח ובריאות. וכן אחולי רפואה שלמה לרבנית - שתחלים מהר ותחיה חיים ארכים ונעימים, אמן.

רבנו כותב בספר המדות שצריכים להקפיד שהתינוק לא ילך בגלוי ראש. האם צריכים להקפיד על כך מאז שהוא נולד או רק מאז שהוא מתחיל ללכת?

אם אפשר, אשמח לקבל ברכה שהילדים שלי יהיו צדיקים ויראי השם. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בא, כ"ט טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל קובי גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואת חן על האחולים לרפואה, וכל המברך יתברך מפי אל

עליון.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות בנים סימן ב') צריך לשמר את התינוק שלא ילך בגלוי הראש; ויש בזה כמה דעות - יש שמתחילים משהילד מתחיל ללכת, ויש מתחילים רק מהזמן שעושים חלאקה לילד ועושים לו פאות, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (גלוקט ויקרא רמז תרט"ו) על הפסוק (ויקרא י"ט כ"ג) "ונטעתם וגו' וערלתם ערלתו את פרו" - מדבר בתינוק, "ש"לש שנים יהיה לכם ערלים" - שאינו יכול

לא להשיח ולא לדבר, "ובשנה הרביעת יהיה כל פרוי קדש" - שאביו מקדשו לתורה; ומזה למדו שעד שלש שנים שמגיע לגיל שעושים לו פאות הוא בכלל עולה, ולא מלבישים לו כפה (כי הילד ממילא זורק את זה מראשו), ותכף ומיד כשעושים לו חלאקה וגוונים לו את השערות ועושים לו פאות, אזי הילד שמח עם הכפה שלו, וזו סגולה ליראת שמים, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קנ"ו): אימיה דרבי נחמן בר יצחק אמרי לה: כלדאי בריך גנבא הוה, לא שבקתיה גלווי רישיה. אמרה ליה: כסי רישיך כי היכי דתיהווי עלך אימתא דשמיא ובעי רחמי, לא הוה ידע אמאי קאמרה ליה. יומא חד, יתיב קא גריס תותי דיקלא, נפל גלימא מעילויה רישיה, דלי עיניה חזא לדיקלא אלמיה יצריה סליק פסקיה לקיבורא בשיניה; רואים מזה שכל זמן שהולכים בכסוי ראש - זו סגולה ליראת שמים, ותכף ומיד כשמורידים את הכסוי ראש כבר מסגלים לגנב.

כשאמו של רבנו ז"ל הצדקת מרת פייגא עליה השלום היתה מעברת עם רבנו ז"ל, אזי היא ארגה בשבילו כפה, ותכף כשרבנו ז"ל יצא לאויר העולם היא הלבישה לו את הכפה ונטלה את ידיו, אבל רב רבם של עם ישראל מלבישים את הכפה לילד כשעושים לו חלאקה, והכל כפי הילד.

יעזר הקדוש ברוך הוא שתזכו לרוות רב נחת דקדשה מכל יוצאי חלציתכם, ויזכו להיות צדיקים יראי השם וחושבי שמו, אבל על זה צריכים גם הרבה תפלות ובקשות ביום ובלילה, הן הבעל והן האשה, כי לזכות לילדים טובים צריכים להוריד הרבה דמעות, כמו שאמרו חכמינו הקדושים (תני דבי אליהו רבה פרק י"ח) מעשה בכהן אחד שהיה ירא שמים בסתר וכל מעשיו הטובים שהיה עושה היה עושה בסתר. והיה לו עשרה בנים מאשה אחת, ששה זכרים וארבע נקבות, ובכל יום ויום היה מתפלל ומשתטח ומבקש רחמים ומלחך בלשונו עפר, כדי שלא יבוא אחד מהן לידי עברה ולידי דבר מכער. ואמרו, לא יצתה אותה שנה ולא שנית ולא שלישית עד שבא עזרא והעלה

הקדוש ברוך הוא על ידו את ישראל מכל, ואותו הכהן עמהם, ולא נכנס הכהן ההוא לעולמו עד שראה כהנים גדולים ופרחי כהנה מבניו ומבני בניו עד חמשים שנה, ואחר כך נכנס אותו הכהן לבית עולמו, עליו הכתוב אומר (תהלים ל"ז) "בטח בהי"ה ועשה טוב" וגו', "והתענג על הי"ה ויתן לך משאלת לבך" וגו'.

שאלו את הגאון האלקי הבעל "חתם סופר" זכותו יגן עלינו: איך זכיתם לבנים וכנות כל כך מצלחים? ענה ואמר: כל לילה בעת תקון חצות מלאתי את הכוס עם דמעות, והתפללתי על הצלחת ילדי, וכך זכיתי לזה.

וכן מספר על אחד מאנשי שלומנו שהיו לו עשרה ילדים, וכלם היו מצלחים ובעלי דרך ארץ גדולה, ושאלו אותו אנשי שלומנו: איך זכית לילדים טובים כאלו? ענה ואמר: מה אתם חושבים שהם צמחו לי על העץ? כל לילה שפכתי דמעות להקדוש ברוך הוא, ומלאתי את הכפה שלי עם הדמעות, ואחר כך רחצתי את פני עם הדמעות וכו', עד שזכיתי לראות מהם מה שראיתי וכו'.

וידוע, שפעם באה אמא אל החפץ חיים זכר צדיק לברכה ובקשה ברכה על ילדיה שיהיו תלמידי חכמים. ענה ואמר: עם ברכה אתם רוצים שהילדים יהיו תלמידי חכמים? צריכים להשקיע בהם, והעקר להתפלל הרבה להצלחת הילדים, וזה מועיל מאד מאד, כי תפלת האמא על ילדיה עושה רשם בשמים, והוציא מארון הספרים שלו תהלים ישן נושן שהיו הדפים מנפחים עם המון כתמים וכו', וזה היה מרב דמעות של האמא שלו שהתפללה עליו, והראה את זה לאשה ואמר לה: את רואה? זה התהלים של האמא שלי שהרבתה להתפלל עלי. רואים מכל זה שעקר הצלחת הילדים זה רק על ידי תפלה, ולכן אשרי ההורים שמתפללים בכל יום על הצלחת ילדיהם, ובודאי תפלת האבות על הבנים מועילה מאד מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקיב.

בני בן השנתיים וחצי עדין משתמש במוצץ, ובעלי מתעקש לגמל אותו. האם הוא צודק?

שאלה:

מאת שרית: שלום לרב. אני מאחלת לרב ולאשתו הרבה בריאות וכח בזכות המסירות שלכם לעם ישראל, והלואי שתהיו בריאים וחזקים לגמרי.

אני מצטערת להטריח אתכם, אך היות ואני יודעת שבבעלי יקשיב לעצתכם אני פונה אליכם. יש לנו בן בגיל שנתיים וחצי, והוא עדין משתמש במוצץ. בעלי מתעקש לגמל אותו מהמוצץ, ואומר שזה לא יפה לראות ילד כזה גדול עם מוצץ, וגם שזה יכול לגרום לו בעיות בדבור, אך אני חושבת שהוא עדין תינוק, וזה עוזר לי שהוא עם מוצץ כי כך הוא רגוע.

אנחנו מתווכחים על כך הרבה, עד כדי מריבות - למעשה אני זו שנמצאת עם הילד כל היום וצריכה שהוא יהיה רגוע, אבל בעלי מתעקש ולוקח לו את המוצץ, ואז הילד בוכה וצורח ואני ממש מתסכלת!

האם בעלי אכן צודק וצריך להפסיק, או שאני צודקת וצריכים לתת לילד את הזמן שלו כי הוא עדין תינוק? אשמח לתשובה, ושוב סליחה על הטרחה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בא, כ"ט טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל שרית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתם צריכים לדעת שזה לא כל כך קל לגמל ילד מלקחת מוצץ וכו', וכשהוא יתחיל ללכת לגן אז הוא בעצמו יתבייש ויזרוק את

המוציץ וכו', ולכן לא כדאי להתעקש אתו, כי סוף כל סוף הילד נמצא בתוך הבית אתה, וצורח ובוכה, ועכשו זה לא הזמן לגמל אותו מזה.

עקר הצלחת הבית, כשהבעל והאשה משתדלים מאד מאד לא לריב ולהתוכח אחד עם השני, אחד צריך להסביר לשני וכו', ולעזור לשני וכו', אבל לא להכנס בעמות או בוכוחים וכו', ומכל שכן וכל שכן שלא יהיו חס ושלום מריבות בשביל שטיות, כי איש ואשה צריכים להיות ותרנים אחד לשני, ולתת תשומת לב אחד לשני, וזה שלמות הבית, ועל ידי זה ממילא יש אהבה והבנה הדדית, אבל הרגע שרוצים אחד להשתלט על הזולת, דעו לכם שזה הסמ"ך-מ"ם שבא לשבר את הבית. הזהר הקדוש קורא איש לבדו פלג גופא - חצי גוף, נמצא כשאדם מתחתן זה גוף שלם, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ד) "ודבק באשתו והיו לבשר אחד", הינו שניהם חצי חצי, וכיחד הם שלם, מה שאין כן כשאחד רוצה להשתלט על הזולת, זה הסמ"ך-מ"ם, הינו ששים על ארבעים, אני יותר ממך וכו'.

והרגע שהבעל או האשה חושבים שאחד יותר מהשני עם עשרה אחוזים, וההוא פחות ממני עם עשרה אחוזים, זה כבר נקרא סמ"ך-מ"ם - ששים על ארבעים. ולכן כל מי שרוצה שלום בית אמתי, צריך לדעת שהאיש והאשה הם גוף אחד, וכמו שאמר החכם מכל האדם (קהלת ד') "טובים השנים מן האחד אשר יש להם שכר טוב בעמלם: כי אם יפלו האחד יקים את חברו ואילו האחד שיפול ואין שני להקימו: גם אם ישכבו שנים וחס להם ולאחד איך יחס". ולכן אם רוצים שלום בית אמתי, זה צריך להיות משני הצדדים, הן מהבעל והן מהאשה, ולותר אחד להשני, ואז הם חצי חצי שתפים שלמים, ותמיד יחיו ביחד באהבה ובבהנה הדדית, ויצליחו בחיי נשואיהם. ולכן אני מאד מבקש אתכם שאחד לא יתנגד לשני, ואז תצליחו בחיי נשואיכם.

יש ילדים שמוציצים את האצבע עד גיל שש-שבע ואפלו יותר, וקשה לגמל אותם מזה, עם כל זאת לא צריכים לריב בשביל זה, רק

לעשות כל מה שביכולתכם לעזור אחד לשני, כי לא כדאי לריב בשביל דברים כאלו, וזה דבר טבעי שילד הולך עם מוצץ עד שלא הולך לגן, וקשה מאד לגמל אותו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקיג.

אין לנו ילדים, הפרנסה קשה, ובעלי במצב נפשי לא טוב. למה הכל סגור לנו?

שאלה:

מאת סילבי ועזרא: לכבוד הצדיק שליט"א.

אני ובעלי נשואים עשרים ושלש שנה ועדין לא זכינו לפר' בטן, אך למרות זאת השתדלנו כל הזמן להיות בשמחה ולקבל את היסורים באהבה.

לפני חדש וחצי אחיו של בעלי נפטר בפתאומיות בגיל ששים, ולפני ששה חודשים נפטר גם אחיו הבכור בגיל ששים וששים. מאז, בעלי נמצא במצב נפשי קשה, כי קשה לו מאד עם פטירת שני אחיו והם חסרים לו מאד, מה גם שיש לו אפוא מבגרת שזקוקה לטפול, והוא עושה כמיטב יכלתו להיות אתה ולעזר לה, למרות שיש לו עוד אח ושתי אחיות. בנוסף, יש לנו חנות פלאפל, וכבר שלש שנים שהעסק לא מכניס לנו כמעט שום דבר, ולמרות שהפלאפל שלנו מצין - לא קונים אצלנו הרבה אנשים.

אנחנו מחזיקים מעמד בחסדי שמים, אך אנחנו נמצאים בחובות, קשה לנו מאד, ואנחנו לא יודעים מה לעשות כי בכל הכוונים שאנחנו מסתכלים הכל סגור. אנא, כבוד הרב, אם אתה יכול לעזור לנו נשמח לקבל תשובה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בא, כ"ט טבת ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל סִילְבִי וְעִזְרָא שִׁיחִיו

לְנֶכֶן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְכֶם.

מה טוב ומה נעים שתבדק את התפליין שלך, ותשמר מאד מאד להניח תפליין כשרות בכל בקר, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ד) כל המניח תפליין - מאריך ימים, ותקפיד על זה מאד מאד, וזו סגולה לאריכות ימים ושנים שתאריך ימים ושנים טובות, וכן תראה לבדק את המזוזות בבית שלך, כי כשיש מזוזות כשרות בבית אין מה לפחד כלל, כי כך מובא בתקוני זהר (תקון י') על הפסוק (דברים ו') "וכתבתם על מזוזות ביתך", מזוזות - כתיב זו מות והינו המלה "מזוזות" היא שתי מלים - זו מות, כי בבית שיש מזוזה שמה לא יקרה מות, ולכן צריכים להזהר מאד מאד לבדק את המזוזות של הבית]. וכן מה טוב ומה נעים לבדק את המזוזות בעסק שלך.

ותראה להתנחם, כי בודאי זה צער גדול מאד מאד לאבד בזמן קצר שני אחים, המקום ינחם אותך בתוך שאר אבלי ציון וירושלים, עם כל זאת ראה להקפיד בכל בקר להניח תפליין כשרות ולקרנות קריאת שמע וזו סגולה לאריכות ימים, וכן להקפיד שיהיו לה מזוזות כשרות בבית, שזה מרחק את המות מהבית.

העקר, צריכים להתחזק ביתר שאת וביתר עז ולהיות בשמחה עצומה, כי השם של פרנסה שהוא חת"ך היוצא מפסוק (תהלים קמ"ה) פותח את ידך, יוצא גם מפסוק (דברים ט"ז ט"ו) והיית' אך' שמח', ולכן, הדבר הראשון, אתה צריך להשתדל להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמך, ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לה ומרים לה החיים ממות, עם כל זאת עם עצבות ומרירות ודאגות לא תבוא לשום דבר, אלא תסתפק יותר, ולכן הדבר הראשון - רק להיות בשמחה. ואם תאמר במה יש לי לשמח, הרי אני עני ואביון ומלא

חובות? אלא דע לך שחכמינו הקדושים אמרו (נדרים מא.) אין עני אלא מדעת; עקר הענייות תלוי בחסרון דעת, כי המאמין האמתי שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חולין ז:) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין מלמעלה; שאדם לא מקבל מכה קטנה באצבע קטנה אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה - האדם הזה הוא תמיד שמח, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ממון סימן פ"ג) אמונה הוא טוב לפרנסה.

ולכן בזה שתשמח עם נקדת יהדותך שנבראת יהודי ושלא עשנו גוי כגויי הארצות, השמחה והאמונה הזאת, תפתחנה לך את כל צנורי השפע והפרנסה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקיד.

האם כבודו קשור בקשר משפחתי למהר"ם שיק?

שאלה:

מאת דוד: לכבוד הגאון הצדיק הרב שיק שליט"א, שלום וברכה, ותודה רבה על השו"ת שמחיה אותנו. רציתי לשאל: האם כבודו קשור בקשר משפחתי למהר"ם שיק? תודה.

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום רביעי לסדר בא, כ"ט טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בשעה שיצאה הגזרה שכל אחד צריך לתת לעצמו שם משפחה, אז היה אחד שנתן את השם שי"ק, והוא ראשי תבות ש'ם י'שרא'ל ק'דש, כי הוא לא רצה לתת לעצמו שם משפחה, ומשם נובע במשך הדורות השם שי"ק - שיש בזה הרבה ראשי תבות, כגון ש'ם י'הודי ק'דוש, ש'או י'דכם ק'דש, וכו', וכו', ולמעלה למעלה כל השמות שי"ק באים ממקור אחד, אבל אנחנו לא ישירות מהמהר"ם שיק שהיה תלמידו של החתם סופר זכותו יגן עלינו.

ויש עוד אריכות לספר על המקור הראשון של השם שי"ק.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקטו.

האם זה מספיק שאני לומד בספרי רבנו, או שעלי לחפש דוקא אחר תלמידו המבחר שבדורנו?

שאלה:

מאת דן: שלום לכבוד הצדיק. תברכו מפי עליון בבריאות איתנה והצלחה בכל מעשה ידיכם.

רבי אברהם בן רבי נחמן זכרונו לברכה כותב בספרו 'באר הלקוטים', שגם מהצדיק אי אפשר לקבל, כי אם על-ידי תלמידו שבדור. ושאלתי היא: האם זה מספיק שאני לומד בספרי רבנו הקדוש, או שעלי לחפש דוקא אחר התלמיד הזה? אשמח לקבל תשובה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בא, כ"ט טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דן גרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (חיי מוהר"ן סימן שע"ג) הבעל שם טוב הקדוש וכותו יגן עלינו וכמה צדיקים עשו ותקנו בעולם מה שתקנו, ואחר כך כשנפטרו ונסתלקו - נפסק הדבר, הינו ההארה שהאירו בתלמידיהם והחזירו להשם יתברך, לא נמשך מדור לדור רק נפסק. על כן צריכין לעשות דבר שיהיה לו קיום לעד. וכן דבר עוד פעם אחת שצריכין להשאיר תלמידים שאלו התלמידים יעשו תלמידים אחרים, וכן התלמידי תלמידים יאירו להלן יותר ויותר וכן לדורי דורות.

וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ז') שנשמת הצדיק עולה ומדבקת במקום שעולה בעולמות העליונים וכו', ואין זה תכלית השלמות שתהיה הנשמה רק דבוקה למעלה, רק עקר השלמות של הנשמה היא שבעת שהיא למעלה תהיה למטה גם כן, על ידי שמשאיר אחריו תלמידים וכו', עין שם. וידוע אשר התלמיד המסמך מרבנו ז"ל היה רק מוהרנ"ת ז"ל שהוא היה המוליך והמביא את כל עניני רבנו ז"ל, הוא כתב את כל ספרי רבנו ז"ל - את תורותיו שבלקוטי מוהר"ן, ואת ספוריו בספורי מעשיות, ואת שיחותיו הקדושות שבשיחות הר"ן ובחיי מוהר"ן וכו', וכו', והוא מסר את נפשו לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל בעולם, ורבנו ז"ל העיד עליו שלולי הוא - לא היה נשארו ממנו אפלו עלה אחה, ולכן צוה רבנו ז"ל שנכבד אותו מאד, ורק הוא מבין אותו, וזכה מוהרנ"ת להשאיר לנו השארה גדולה מאד שהם ספרי "לקוטי הלכות" שפרש את כל השלחן ערוך על פי ההקדמות הנוראות והנפלאות של רבנו ז"ל, ועוד השאיר לנו ברכה הרבה ספרים.

ולכן אי אפשר לקבל מרבנו ז"ל אלא על ידי מוהרנ"ת ז"ל

שהוא התלמיד היחידי שהבין את רבנו ז"ל, ובלי מוהרנ"ת ז"ל אי אפשר להבין בשום פנים ואפן את דרכו של רבנו ז"ל, ולכן מספיק ללמד הרבה את ספרי מוהרנ"ת ז"ל כדי שיהיה בקי היטב בדרכי רבנו ז"ל, ואחריו כלנו תלמידים וחברים שאיש את רעהו צריך לחזק ולעודד ולשמח כל אחד כפי ענינו וכפי השגתו להסביר לזולת את דרך רבנו ז"ל, אבל הכל מכרח להיות על פי הקדמותיו של מוהרנ"ת ז"ל, כי אחרת הוא טועה ומטעה את אחרים. ולכן אשרי מי שזוכה להתמיד ביותר בספרי "לקוטי הלכות" שעל ידם הוא יבין יותר ויותר את דרכו של רבנו ז"ל ב"לקוטי מוהר"ן", כי העקר אצל רבנו ז"ל הוא התחזקות - שאדם יזכה להתחזק בכל המצבים העוברים עליו בזה העולם העובר, ויכין לעצמו צידה לדרך הארצה.

ולכן מי שבקי בספרי מוהרנ"ת ז"ל ובפרט ב"לקוטי הלכות" ישר והפוך, הוא לא צריך את אף אחד, אדרבה, רק לו יש כח הרשאה לדבר עם אחרים, כי בלי הקדמותיו הקדושות של מוהרנ"ת ז"ל יכולים להטעות את עצמו טוב טוב וכו' וכו', ולכן אמר רבי נחמן טולטשינער וזכרוננו לברכה (תלמידו של מוהרנ"ת ז"ל) שהיום צריכים ללמד יותר את ספרי מוהרנ"ת ז"ל, כי רק על ידו יכולים להבין מה רבנו ז"ל רצה מאתנו, ולכן אשרי ואשרי האדם ששוקד הרבה בספרי "לקוטי הלכות", וראו בחוש בכל הדורות שמי שלמד יותר "לקוטי הלכות", היתה לו יותר התחזקות וחזק את עצמו במצבים הכי קשים שרק עברו עליו וכו' וכו', וכן היה לו כח לחזק עוד מאות ואלפים אנשים.

ולכן העקר רק לשקד בספרי התלמיד היחידי של רבנו ז"ל, שרק הוא הבין אותו, והוא השאיר לנו את ההשארה הגדולה הזו שנשארה לנו מרבנו ז"ל.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקטז.

בתנו נהיתה מרדנית והיא מוציאה אותנו מדעתנו. האם יש לכם עצה עבורנו?

שאלה:

מאת גלית: שלום רב לצדיק, ותודה לך על כל עזרתך ועצותיך שעוזרות לנו לחיות חיי תורה ומצוות. ברוך השם יש לנו חמשה ילדים. כשנולדה לנו הבת הגדולה, פקנו אותה מאד עד גיל שלש וחצי, כי עד אז לא היו לנו עוד ילדים, ורק כשהיא היתה בת שלש וחצי, לאחר טפולים שעברנו - זכינו לתאומים.

מאז שהתאומים נולדו, היא התחילה לדבר כמו תינקת ונהיתה מרדנית, היא לא מקשיבה והכל הולך אתה בקשי רב. שנה וחצי לאחר לידת התאומים נולדה לנו בת נוספת, ולאחר שנה וחצי נולד לנו עוד בן, ועם כל ילד חדש - המצב אתה הפך לקשה יותר ויותר.

כיום היא בת שש וחצי, ולפעמים אני נאלצת להכות אותה קלות בישבן או בכתף - אף שום דבר לא עוזר בעלי מדבר אליה קשות, וקורא לה "תפוח רקוב שמקלקל את שאר התפוחים".

אינני יודעת מה לעשות אתה, ולמרות שהיא הבת שלי וקשה לי להגיד את זה, האמת היא שהמצב הזה גורם לי לאהב אותה פחות משאר הילדים, כי ההתנהגות שלה מקשה עלי מאד וגורמת לי צער רב. האם יש לצדיק עצה עבורנו?

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום רביעי לסדר בא, כ"ט טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל גלית תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

מדת הקנאה היא מדה רעה מאד, וכל הצרות שעוברות על בני אדם זה רק מחמת מדת הקנאה - שאינו שמח בחלקו, אלא תמיד מקנא בזולת, ונדמה לו שלזולת יש יותר ממנו, והמדה הרעה הזו עוקרת את האדם לגמרי מהשפיות שלו עד שמשתגע מזה, ולא לחנם שאמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ד') הקנאה מוציאה את האדם מן העולם, כי הוא כבר לא חי בעולם שלו, אלא תמיד מסתכל על אחרים, ונדמה לו שלאחרים יש יותר ממנו, וזה אוכל אותו עד כדי רקבון שגורקב עוד בחייו מרב קנאה, וזה מה שאמרו חכמינו הקדושים (שבת קנ"ב:): כל מי שיש לו קנאה בלבו עצמותו מרקיבין.

ועם המדה הרעה הזאת האדם נולד, ורואים את זה בחוש, כשנולד הבכור או הבכורה כלם משתעשעים עמהם, ועושים עסק מהם, סוחבים אותם ומנשקים אותם וכו' וכו' כנהוג, ותכף ומיד כשנולד השני וכמוכן עושים ממנו עסק גדול מאד, הבכור פשוט משתגע, ואינו יכול לסבל איך בא לו על הראש עוד אחד, ועושה כל מיני מאמצים לנקם בצעיר, וכן כשנולד השלישי אז הבכור כבר יוצא מפליו, כי עושים עסק מעוד אחד, וכן הוא אחר כך - זה שקדם מקנא בזה שבא אחריו. ואת זה רואים בחוש, ומשם נובעת מדת הקנאה שאדם נולד עם זה, וצריכים לעבד על עצמו מאד לעקר ממנו את כל ענין הקנאה, כי אם לא, אזי כל החיים שלו יהיו חיים מרים ומרורים, ורואים מה שעובר על בני אדם בזה העולם - הפל מתחיל ממתת הקנאה, שזה אוכל אותם לגמרי, ורב רבם של העולם סובלים ממתת הקנאה, ולא בחנם שאמר התנא הקדוש (אבות פרק ד') איזהו עשיר? השמח בחלקו; כי כשאדם שש ושמח עם נקדתו, ואינו מסתכל על אחר כלל, אזי הוא העשיר הכי גדול, וחי חיים טובים

חיים נעימים חיים מאשרים, מאחר שלא מסתכל על אף אחד, והוא שש ושמח עם עצמו.

והנה זה מה שקורה אצלכם, ולכן אתם צריכים להיות מודעים לזה, ולתת את מלא תשומת הלב לבכורה, ולעשות ממנה עסק גדול מאד, כי היא מרגישה את עצמה מיתרת בבית, והיא מחפשת תשומת לב, שזה דבר טבעי, ולכן היא תעשה כל מה שביקלתה לעצבן את ההורים, ולכן אין זה עצה להכות אותה, או להשפיל אותה, או לקרא אותה תפוח רקוב וכו' ושאר שמות של גנאי, כי זה רק יחמיר המצב, צריכים לתת לה את מלא תשומת הלב, ולהבטיח לה שאוהבים אותה, ולבנות את הבטחון העצמי שלה שגלגל ממנה אחר הולדת שאר הילדים שנתתם להם יותר תשומת לב ממנה. ולא בחנם שאמרו חכמינו הקדושים (שבת י): לעולם אל ישנה אדם בנו בין הבנים, שבשביל משקל שני סלעים מילת שנתן יעקב ליוסף יותר משאר בניו - נתקנאו בו אחיו ונתגלגל הדבר וירדו אבותינו למצרים; וסבלו שם מה שסבלו וכו' וכו'. הרי שלך לפניך, שצריכים לתת לכל בן או בת את מלא תשומת הלב שמגיעה להם, ולא לשנות בין אחד לשני, וכך יכולים להצליח עם הילדים, ולכן לא בחנם שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן ג"ט) מסגל יותר לבנים, להיות רחוק מהם, לבלי להיות דבוק בהם לשעשע בהם בכל פעם, רק לבלי להסתכל עליהם כלל.

ורק כך מצליחים עם גדולי הילדים, כי אף פעם אסור להראות יותר אהבה לאחד יותר מהשני, וההורים לא יודעים את זה, ולכן סובלים תמיד מבן או מבת אחת, שהם נעשים ככבשה השחורה בין הילדים. ולכן לתת מכות או להעניש אין זו שום עצה כלל, אדרבה, זה מחמיר יותר את המצב, וככל שיגדלו הם יעשו כל מיני צרות בבית וימררו את החיים של ההורים כדי לקבל את תשומת הלב שלהם, וככל שיכו אותם וישפילו אותם - הם יעשו יותר צרות, כי רק על ידי זה הם מקבלים את תשומת הלב שהם מחפשים. ולכן הורים

פקחים צריכים לדעת את זה, ודיקא על ידי זה יצליחו עם ילדיהם, אף שזה מאד מאד קשה, אבל זו המציאות אם רוצים להצליח עם הילדים.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקיז.

יש מנהג לפתח ספר באפן אקראי כדי לקבל עצה. האם זה שייך גם לאנשים פשוטים?

שאלה:

מאת דניאל: יש מנהג נפוץ, שכאשר אדם נתקל בבעיה או בצמת דרכים בחייו ואינו יודע כיצד לנהג - הוא פותח ספר בצורה אקראית, ומנסה למצא את התשובה לשאלתו באותו מקום שפתח.

ידוע שהחפץ-חיים ועוד מגדולי ישראל במאות השנים האחרונות השתמשו בגורל כזה, ויש לכך גם אסמכתא בגמרא: "ושמואל בדיק בספרא" (חולין צה:), וכן מובא בשם הבעל שם טוב שבפתיחת ספר יכול הצדיק לפעל כל משאלותיו וכעין נבואה, וכן כתב על כך בהרחבה האדמו"ר האחרון מחב"ד.

האם כל אדם יכול לנהג כך, או שהענין הזה נועד רק לגדולי הצדיקים? תודה רבה

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בא, כ"ט טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דניאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הנה חכמינו הקדושים אמרו (חולין צה:): ושמואל בדיק בספרא [הינו כשרצה לדעת איך להתנהג - פתח ספר, ומה שראה קדם, כך ידע איך להתנהג], רבי יוחנן בדיק בינוקא [הינו כשרצה לדעת איך להתנהג - שאל לתינוק פסוק לי פסוקה, וכפי שאמר לו פסוק, כך ידע איך להתנהג]. והנה להגיע אל זה צריכים מח מזכך לגמרי, הינו שמח מחשבתו יהיה תמיד דבוק באין סוף ברוך הוא, ולא יכניס בדעתו שום מחשבות אחרות וכו', ומכל שכן שלא יהיו בו חס ושלום שום מחשבות של הרהורים רעים או מחשבות זרות וכו', ואז יכול גם בן להתנהג כך, אבל צריכים לדעת שאסור להטעות את עצמו, כי (משלי כ"ט) "מי יאמר לבי טהרתי מחטאתי".

ולכן רק גדולי מבחרי הצדיקים היו יכולים להשתמש בדרך זו, וכמו שמספרים על הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו שהיה תמיד חמש וזהר על שלחנו, וכשהיה צריך לדעת משהו - פתח את החמש או את הזהר ותקף ומיד היה יכול להשיב, וכך אמר: מה שאמרו חכמינו הקדושים (חגיגה יב.) אור שברא הקדוש ברוך הוא ביום ראשון - אדם צופה בו מסוף העולם ועד סופו. כיון שנסתכל הקדוש ברוך הוא בדור המבול ובדור הפלגה וראה שמעשיהם מקלקלים - עמד וגנזו מהן; היכן גנזו את האור? גנזו בתורה.

וכתב נכדו (דגל מחנה אפרים - בראשית) ולכן משתמשים צדיקים בכל דור ודור באור ההוא, הינו על ידי התורה שיש בה אותו אור, שיכולין להסתכל בו מסוף העולם ועד סופו, כמו שראו עיני ממש כמה מעשיות וכו', עיני שם. וכן מובא מהרב הקדוש מקאמארנא זכותו יגן עלינו (נוצר חסד פרק ה') כשהיו שואלין למרן הבעל שם

טוב הקדוש זכותו יגן עלינו איזה דבר, היה פותח איזה ספר זהר וכיוצא גמרא ולומד, ואחר כך משיב לשואל, ואמר שאור שפרא הקדוש ברוך הוא היה אדם צופה מסוף העולם ועד סופו, והיכן גונזו? לצדיקים בתורה, וכשאדם הצדיק לומד תורה לשמה, צופה מסוף העולם ועד סופו, וכי, עין שם.

הרי שלך לפניך שיש דבר כזה, אבל צריכים להיות מזכך לגמרי עם מחיזן נקיים ודבקים בו יתברך.

הקדוש ברוך הוא יוליך אותנו על דרך האמת ולא נטעה את עצמנו, ונזכה גם כן להגיע לאור הגנוז הזה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקיח.

רבנו אמר "הרבית מפסיד היראה". האם יש ממה לחשש כשלוקחים הלואה מהבנק?

שאלה:

מאת יהודה: שלום לצדיק מיבנאל שליט"א.
הבנתי שכל הבנקים בישראל חתומים על מסמך ה'תת עסקה' שמאפשר להם להלוות ברבית, והיות שלאחרונה לקחתי הלואה מהבנק, אני חושש שזה יכול להזיק לי ולגרם לי פגם ביראת שמים כדברי רבנו ז"ל בספר המדות "הרבית מפסיד היראה". האם יש לי ממה לחשש?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בא, כ"ט טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יהודה נרו ואיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

עוון רבית הוא חמור מאד מאד, והחמירו על זה חכמינו הקדושים עד מאד, ואמרו (בבא מציעא סא): אמר הקדוש ברוך הוא: אני הוא שהבחנתי במצרים בין טפה של בכור לטפה שאינה של בכור, אני הוא שעתידי לפרע ממי שתולה מעותיו בנכרי ומלוה אותם לישראל ברבית; ואמרו (שם פד) שכל המרבה ברבית נכסיו מתמוטטין.

ואמרו (ירושלמי בבא מציעא פרק ה' הלכה ח) כל המלוה ברבית כופר בעקר; ואמרו (שמות רבה פרשה ל"א סימן י"ד) בא וראה, כל מי שהוא מלוה ברבית עובר על כל העברות שבתורה, ואינו מוצא מי שילמד עליו זכות. כיצד? אדם שחטא אחת מכל העברות, ועומד לפני הקדוש ברוך הוא בדין, המלאכים עומדין - אלו מלמדים זכות ואלו מלמדים חובה, שנאמר (דברי הימים ב' י"ח) "ראיתי את הוי"ה יושב על כסאו וכל צבא השמים עמדים על ימינו ושמאלו". אבל מי שמלוה לישראל ברבית, אין אחד מהם מלמד לו זכות, שנאמר (יחזקאל י"ח) "בנשך נתן ותרבית לקח וחי לא יחיה". וכל אדם מישראל שמלוה לחברו ואינו נוטל רבית, כאלו קים כל המצוות, שכן דוד אומר (תהלים ט"ו) "הוי"ה מי יגור באהלה וכתוב כספו לא נתן בנשך וגו'; ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות יראה חלק ב' סימן ח) הרבית מפסיד היראה.

ולכן כל בנק ששיך ליהודים מכרחים לבדק אם יש להם הטר עסקא, כי אחרת אסור להתעסק עמהם בשום פנים ואופן. יעזר הקדוש ברוך הוא שלא נכשל בעוון החמור של רבית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקיט.

בשנים האחרונות החל דרדור במצבי הבריאותי. האם יתכן שזה קשור לבעיות בשלום-בית שלנו?

שאלה:

מאת דוד: לכבוד הרב מוהרא"ש, רבה של חסידות ברסלב, השלום והברכה.

בשלוש השנים האחרונות החל דרדור במצבי הבריאותי ואני סובל מדלול השרירים בגוף. עד כה, לאחר אין ספר בדיקות ואשפוז בחמשה בתי חולים ברחבי הארץ - אין עדוין אבחנה רפואית שיכולה להסביר כמה נובעת הבעיה שלי. אין לי שום טרזניה על כל מה שעובר עלי, ואני מאמין שבאמת הכל לטובה.

בורא עולם, עלת העלות וסבת הסבות סבב שהגענו ליבנאל, ומאז חיינו השתנו.

אשתי אומרת לי שאם אכבד יותר אותה ואת הילדים אזכה לרפואה שלמה, ובאמת, אני קצת חסר סבלנות ולפעמים גם מדבר לא בנימוס וזאת עקב הכאבים בגוף. ברצוני לקבל עצה שתעזר לי להיות רגוע יותר, נעים יותר, וסבלני לילדים ולסובבים אותי. וכן לשמע מה חות דעתך בענין מצבי הבריאותי. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר בא, כ"ט טבת ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל דוד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל המחלות והחלאים רעים שבני אדם סובלים מהם זה בא רק מחמת חסרון השמחה, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב')

סימן כ"ד) שְׁהִשְׁמַחָהּ הִיא רְפוּאָה לְכָל, וְחֻמְי הַרְוּפָאִים אָמְרוּ שְׁכַל
הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים רְעִים בָּאִים רַק מִחֻמַּת חֶסְרוֹן הַשְּׂמִיחָה, וְכִשְׂאָדָם
עָצוּב וּמְמַרְמֵר וּבְדַכְאוֹן פְּנִימִי וְכוּ' הָרִי הוּא תָמִיד בְּכַעַס, שְׂזֵה הוֹרֵס
לוֹ אֶת כָּל הַבְּרִיאוֹת, כִּי הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה שְׂיֵשׁ בְּאָדָם זֶה הוֹרֵס לוֹ אֶת
כָּל הַחַיִּים, עַד שְׁנַעֲשֶׂה מְשָׁעַע מִמֶּשׁ, וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (שְׁבַח
ק"ה:) הַמְּקַרֵּעַ בְּגִדָיו בַּחֲמָתוֹ וְהַמְּשַׁבֵּר כְּלָיו בַּחֲמָתוֹ וְהַמְּפֹזֵר מְעוֹתָיו
בַּחֲמָתוֹ - יְהֵא בְעֵינָיִךְ כְּעוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, שְׁכַף אוֹמְנָתוֹ שֶׁל יֵצֵר הָרַע -
הַיּוֹם אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵּךְ, וּלְמַחֵר אוֹמֵר לוֹ עֲשֵׂה כֵּךְ, עַד שְׂאוֹמֵר לוֹ עֲבַד
עֲבוּדָה זָרָה וְהוֹלֵךְ וְעוֹבֵד; כִּי הַמְּאָמִין הָאֱמִתִּי שְׂמֵאֱמִין שְׂדָבֵר גְּדוֹל
וְדָבֵר קִטָּן לֹא נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ אֲלֵא בְּהַשְׁגָּחַת הַמְּאָצִיל הָעֲלִיּוֹן, הוּא אֶף
פַּעַם לֹא יִהְיֶה בְּכַעַס, וְאִם הוּא בְּכַעַס, זֶה סִימָן שֶׁלֹּא מְאָמִין בּוֹ יִתְבָּרַךְ
שֶׁהוּא נִמְצָא וְאִין בְּלַעֲדָיו נִמְצָא, וְהַכֹּל מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִכְּן, כִּפִּי הַכַּעַס
- כֵּן דוֹחָה אֶת הַשְּׂכִינָה מִמְּנוֹ. וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (פְּסָחִים ס"ו):
כָּל אָדָם שְׂכוּעַס, אִם חָכֵם הוּא - חֻכְמָתוֹ מִסְתַּלְקֶת מִמְּנוֹ; וְאָמְרוּ (נִדְרִים
כ"ב.) כָּל הַכוּעֵס - אֶפְלוֹ שְׂכִינָה אֵינָה חֹשֶׁבָה כְּנִגְדּוֹ, וּמוֹסִיף טַפְשׁוֹת
עַל טַפְשׁוֹתוֹ; וְזֶה טְרוּף הַדַּעַת פְּשוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, כִּי הַכַּעַס מְאֵבֵד אֶת
הַדַּעַת וְהַשְּׂכָל שֶׁלּוֹ לְגַמְרִי, עַד שֶׁלֹּא מִסְגָּל לְחֹשֶׁב יֵשׁ, וְאָמְרוּ חֻכְמֵינוּ
הַקְּדוּשִׁים (וְהַר תְּדַשׁ נח) לֹא יִהְיֶה כֵּךְ אֶל זֶר - שֶׁלֹּא תִהְיֶה נַח לְכַעַס, כִּי זוֹ
עֲבוּדָה זָרָה מִמֶּשׁ, כִּי הוּא דוֹחָה אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא מִמְּנוֹ.

וְלִכְּן כָּל מָה שְׂאֵתָה סוֹבֵל סְבַל גְּדוֹל בְּבְרִיאוֹת שְׁלֵף וְכוּ' וְכוּ',
הַכֹּל בָּא מִחֻמַּת הַכַּעַס וְהַרְצִיחָה שְׁנִכְנְסוּ בָּהּ, וְאֵתָה מוֹצִיא אֶת
הָעֲצָבִים שְׁלֵף עַל אֲשֵׁתָךְ וְעַל יְלִדֶיךָ, וְלִכְּן כְּדִי שְׂתִהְיֶה לְךָ רְפוּאָה
שְׁלֵמָה אֵתָה צְרִיף לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל מַדַּת הַסְּבַלְנוֹת, שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל
(לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֶלֶק א' סִימָן קנ"ה) שְׁלֵהֲגִיעַ אֶל מַדַּת אֲרִיכוֹת אִפִּים שֶׁהִיא
סְבַלְנוֹת, צְרִיכִים לְהִתְחַזֵּק בְּאֱמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ - שֶׁהוּא מְנַהֵג
אֶת עוֹלָמוֹ בַּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים בְּצַדִּיק וּבְמִשְׁפָּט, וְדָבֵר גְּדוֹל וְדָבֵר קִטָּן לֹא
נַעֲשֶׂה מַעֲצָמוֹ אֲלֵא בְּהַשְׁגָּחַת הַמְּאָצִיל הָעֲלִיּוֹן, עַד כְּדִי כֵּךְ שְׂאֵמְרוּ
חֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (חוֹלִין ז') אִין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה אֲלֵא אִם כֵּן
מְכַרְיִזִין מִלְמַעְלָה; שְׂאָדָם לֹא מְקַבֵּל מִכָּה קִטְנָה בְּאֲצַבְע קִטְנָה אִם לֹא

מכריזין על זה קדם מלמעלה, ודבר גדול דבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ואז יש לו כח הגודל וכח הצומח, ושום דבר לא יכול לבלבל אותו.

ולכן אני מבקש אותך שתתאזר במדת הסבלנות, ואפלו שזה בא לך מאד מאד קשה, זכר מה שאמר התנא הקדוש (אבות פרק ה') לפום צערא אגרא, ודע לך כשאדם עוצר את עצמו לא לכעס, בזה, אפלו שנמצא במדור הקלפות וכו', הוא עולה עד עולם האצילות, שהוא בטל ומבטל אל האין סוף ברוך הוא, כי הכל תלוי כפי מדת הסבלנות וההמנעות מהכעס, שבדרך כלל בא מגאות וישות. אדם צריך לביטל את עצמו כל כליו יתברך, ושלא יהיה לו אפלו משהו תרעמת על אשתו וכו', כי האשה היא חלק מבעלה, כמו שכתוב (בראשית ב' כ"ג) "עצם מעצמי ובשר מבשרי לזאת יקרא אשה כי מאיש לקחה זאת", ואתה צריך לכבד וליקר את אשתך, כי כך אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רס"ד) שצריכים לכבד וליקר את אשתו, כי אמר הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם - צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על כן ראוי לרחם עליהם וליקדם, ולכבדם.

וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נ"ט.) אוקירו לנשייכו כי היכי דתתערתו [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתהיו עשירים], וכן אמרו (יבמות ס"ג.) דיינו שמגדלות את בנינו ומצילות אותנו מן החטא. ולכן צריכים לכבד וליקר אותן מאד מאד, וזה יסוד גדול בחסידות ברסלב, שהבעל מכרח לעזר לאשתו, ואם הוא רוצה להיות מקרב אל רבנו ז"ל ולצית אותו, עליו לעזר לאשתו בכל המוכנים, ולכבד וליקר אותה, כי רבנו ז"ל הקפיד על דברים אלו מאד מאד, על אלו שמשפילים את נשותיהם, ומי שהיה לו סכסוך עם אשתו, רבנו ז"ל לא רצה לקבל אותו לגמרי, ולא רצה אפלו לראות אותו.

הקדוש ברוך הוא יעזר לך לעקר ממך את מדת הכעס לגמרי,

ועל ידי זה תהיה לך רפואה שלמה, ולא תצטרך לרוץ מבית חולים לבית חולים. תעבד על נקודת השמחה ואז תהיה סבלן, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות עצבות סימן ט"ז) עצבות בא על ידי כעס, והכעס בא לאדם מחמת גאות וישות שיש בו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקכ.

**אין לנו הצלחה בפרנסה. האם כדאי לנו לעבר לארצות
הברית ולנסות שם את מזלנו?**

שאלה:

מאת מורן: לצדיק שלום.

אני ובעלי חוזרים בתשובה וקרובים לרבנו, נשואים כחמש שנים ויש לנו שלשה ילדים. לצערנו, לא כל כך הולך לנו בפרנסה פה בארץ, אף לפני שהתחתנו בעלי עבד בחוץ לארץ בכל מיני דברים, ובכל מה שעסק שם - הוא הצליח. האם כדאי לנו לעבר לארצות הברית לתקופה מסוימת כדי לנסות את מזלנו שם ולאחר מכן לחזור לארץ הקדוש?

תשובה:

בעזרת השם ותבריך, יום רביעי לסדר בא, כ"ט טבת ה'תשע"ד.

שלום רב אל מורן תהיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

לפני שאתם עושים את הצעד הזה לנסע לארצות הברית, תנסו קדם כל בארץ ישראל את מזלכם, כי כל ההשפעות באות מארץ ישראל, ואתם צריכים לדעת שעקר ההצלחה זה רק על ידי שמחה,

כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שמחה חלק ב' סימן א') מי שהוא שמח תמיד - על ידי זה הוא מצליח.

ולכן אתם צריכים לעבד על נקדת השמחה, לשמח מאד מאד על נקדת יהדותכם, וכן שזכיתם להתקרב אל רבנו ז"ל, והקדוש ברוך הוא עזר לכם עם ילדים, ובזכות השמחה יתרחב לכם בגשמיות וברוחניות. ואתם צריכים לדעת כי השם של פרנסה שהוא חת"ך היוצא מפסוק (תהלים קמ"ה) פותח את' ידך, יוצא גם מפסוק (דברים ט"ז ט"ו) והיית' אך' שמח', ולכן הדבר הראשון - אתם צריכים להשתדל להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמכם, ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לכם ומרים לכם החיים ממות מרב עניות ודחקות שעוברות עליכם וכו' וכו', עם כל זאת, עם עצבות ומרירות ודאגות לא תבואו לשום דבר, אלא תסתבכו יותר.

ולכן הדבר הראשון - רק להיות בשמחה, ואם תאמרו במה יש לנו לשמח, הרי אנו עניים ואביונים ומלאים חובות? אלא דעו לכם שחכמינו הקדושים אמרו (נדרים מא.) אין עני אלא מדעת; עקר העניות תלויה בחסרון דעת, כי המאמין האמתי שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חולין ז:) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם בן מכריזין מלמעלה; שאדם לא מקבל מכה קטנה באצבע קטנה אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה - האדם הזה הוא תמיד שמח, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ממון סימן פ"ג) אמונה הוא טוב לפרנסה; ולכן בזה שתשמחו עם נקדת יהדותכם שנבראתם יהודים ושלא עשנו גוי כגויי הארצות, השמחה והאמונה הזאת תפתחנה לכם את כל צנורי השפע והפרנסה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני

מבקש ומתפלל בעדכם שתהיה לכם הצלחה מרבה ובכל אשר תפנו
תשכילו ותצליוח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקכא.

**מהי המעלה של העוסקים בהדפסת והפצת ספרי
'אשר בנחל'?**

שאלה:

מאת יהושע גד: לכבוד הרב החסיד מוה"רא"ש שליט"א.
אני אברך מחסידות ידועה, ובשנה האחרונה זכני השם
יתברך להתקרב לדרך הקדושה של רבנו נחמן מברסלב
זכותו יגן עלינו.
הגיע לידי ספר 'אשר בנחל', וכשקראתי בו נוכחתי לראות
שחלק גדול מהמכתבים עוסקים בענין ההדפסה וההפצה
של ספרי 'אשר בנחל', וכל הזמן אתם מחזקים את ידיהם
של המדפיסים והעוסקים במלאכה. האם תוכלו לכתב לי מה
המעלה המיוחדת של הפצת ספרים אלו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בא, ראש חדש שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יהושע גד נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ידוע שרבנו ז"ל אמר לאנשי שלומנו (שיחות הר"ן סימן ר"ט) שכל
התורות והשיחות שלו אינם בשבילנו לחוד, כי אם "את אשר ישנו
פה ואת אשר איננו פה" (דברים כ"ט י"ד). (ועין ברש"י שפרש "ואת
אשר איננו פה" - ואף עם דורות העתידים לבוא, והבין). וכמה פעמים

דברנו עמו מענין זה ורמז לנו בדבריו להודיע לדורות הבאים את כל מעשי השם הגדול שעשה עמנו. ופעם אחת אמר בפרוש: גם לבניכם תודיעו את כל התורות והשיחות הנפלאות והנוראות והמעשיות וכיוצא בהם אשר גלה לנו, ואמר אז זה הפסוק בהתלהבות גדול כגחלי אש (דברים ד' ט) "והודעתם לבניך ולבני בניך". (ואמר בזו הלשון: טייערע קינדער זאלט איר מודיע זיין וואס דא האט זיך גיטאן), ואמר ברתת וזיע בהתלהבות נורא "והודעתם לבניך ולבני בניך"; וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ז') שעקר גדלת הצדיק הוא לא להיות רק למעלה, אלא ככל שעולה למעלה הוא יורד למטה למטה להאיר את דעתו לכל הירודים והנפולים והמשלכים וכו' וכו'.

וכן אמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן שע"ג) הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו וכמה צדיקים עשו ותקנו בעולם מה שתקנו, ואחר כך כשנפטרנו ונסתלקו - נפסק הדבר, הינו ההארה שהאירו בתלמידיהם והחזירום להשם יתברך, לא נמשך מדור לדור רק נפסק. על פן צריכין לעשות דבר שיהיה לו קיום לעד. וכן דבר עוד פעם אחת שצריכין להשאיר תלמידים, שאלו התלמידים יעשו תלמידים אחרים, וכן התלמידי תלמידי יאירו להלן יותר ויותר וכן לדורי דורות; ולכן התלמיד היחידי מכל תלמידי רבנו ז"ל שקיים את זה בשלמות בתכלית השלמות היה מוהר"ן ז"ל, שכתב והדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל, וכן הניח לנו צנאה ארבעה ימים לפני הסתלקותו ואמר אז לאנשי שלומנו "העבדה שלכם יהיה יפוצו מעינתיה חוצה", ובכל דור ודור יהיו כמה מאנשי שלומנו שמסרו את נפשם פשוטו כמשמעו לקיים את דבריו והדפיסו את ספרי רבנו ז"ל והפיצו את זה בעולם.

והנה בערב ראש השנה תרע"ד יצא רבי אברהם בן רבי נחמן זכרונו לברכה מהמקוה, ולוה אותו אז רבי משה גלידמאן זכרונו לברכה (שהיה נקרא רבי משה טשענסטוכר זכרונו לברכה) ואמר לו בזו הלשון: בעוד חמשים שנה יתקרב אברך אחד אל רבנו ז"ל,

ואז יתחיל חדשות לגמרי בדבר רבנו ז"ל. ובדיוק חמשים שנה אחר כך - בשנת תשכ"ד, התחלתי להדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל בתכלית ההדור והיפי בשנה אחת, והפצתי אותם ממש בזיל הזול למטה מהקרן, ועשיתי דבר מבהל מאד (כמובא בספורי מעשיות מעשה י' מהבערגר ועני שעשה דבר מבהל מאד, האט גיטאן א ווילדע זאך וכו', עין שם), כי סף הכל הייתי אז בגיל עשרים וארבע, ונכנסתי בחובות עצומים, והדפסתי בשנה אחת את כל ספרי רבנו ז"ל, והפצתי את זה בכל ארצות הברית, ומאז כמעט בכל שנה אני מדפיס את כל ספרי רבנו ז"ל ומפיץ אותם בכל העולם כולו, והעמדותי כבר שלשה דורות מדפיסים שמדפיסים את ספרי רבנו ז"ל בתכלית ההדור והיפי, ומפיצים את זה בכל העולם כולו.

וכן מאז שנת תשכ"ד התחלתי לכתב מכתבים לכל שואל, ומזה יצאו ספרי שו"ת "אשר בנחל", והכל כדי לקיים את רצון רבנו ז"ל שהעניין שלו יכנס בעולם, כי בפרוש גלה לנו בראש השנה האחרון (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ח') שצריכים להוסיף שכנים לבית התפלה, הינו להחדיר בעוד יהודים שגם כן ידברו אליו יתברך, שעל ידי זה עולה צרופים למילי מיליונים וכו' וכו'. ובאמת רואים מה שעובר על בני אדם צרות ויסורים ומרירות ומכאובים וכו', עניות ודחקות וכו', מריבות ומחלוקות בבתים וכו', ועובר על בני אדם מה שעובר דברים כאלו שלא חלמו בדורות הקודמים, כי הזהמא והזבל והלכלוך שקורים היום, לא היו מימות דור המבול בלי שום גזמא כלל, ואנשים שבורים ורצוצים פי נכשלים במה שנכשלים, ובפרט בני הנעורים וכו' וכו', עליהם עובר מה שעובר בגשמיות וברוחניות גם יחד וכו' וכו', ועקר נחמתם הם רק ספרי רבנו ז"ל, ולכן קפצתי בתוך העסק הזה ותהלה לאל אור רבנו ז"ל מתפשט בעולם בצורה כזו שלא היה בכל הדורות הקודמים.

ורואים את התוצאות בראש השנה, אשר תהלה לאל בראש השנה הזו - תשע"ד, היו קרוב לחמשים אלף אנשים אצל ציון רבנו

ז"ל על ראש השנה בן ירבו, ולכן אשרי מי שנותן יד ושכם לעזר לי להפיץ יותר ויותר, ובפרט את ה'שו"ת ברסלב', כי זו במה שאנשים יכולים לשאל מה שהם רוצים וכו', ולהציע את כל בעיותיהם וכו', ותהלה לאל יש בספרי רבנו ז"ל תרוץ על הכל, כמו שאמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל (חיי מוהר"ן סימן שע"ה) אתמול הנחנו וסדרנו הסחורה שלנו [שקורין קראם], ברוך השם היא סחורה יפה מאד מאד. וטוב היה שיהיה לחנות זה משרת טוב ויפה שיכול להניח ולקפל ולסדר כל חתיכה סחורה יפה עם הקצה לחוץ (בדרך המשרתים המבחרים שמקפלין הסחורה ומניחין קצת לחוץ כדי שיראה הקונה בבואו תכף מהות יפי הסחורה), וכשיבוא אחד לקנות איזה סחורה, יוכל המשרת לחטף מיד בזריזות אותו המין סחורה שצריך הקונה, ויפתח אותו במהירות לפני הקונה ויהיה מראה לו מיד הוד יפי פאר הסחורה הטובה הזאת. והנמשל מוכן - שצריכין אחד שיהיה בקי היטב מאד בכל תורותיו שגלה, שיוכל לסדר כל תורה יפה יפה עם הקצה לחוץ. וכשיבוא אחד וירצה להתקרב ולדבר מתורתו, יוכל להושיט לו מיד איזה תורה שהוא צריך אז כפי ענינו. כי כל תורותיו הם כלליות גדול מאד מאד שיכולין למצא בהם מה שצריך כל אחד ואחד, רק צריכין אחד שיהיה בקי בהם היטב היטב שיוכל להושיט לכל אחד ואחד מה שצריך באותה העת.

ואלו הם ספרי 'שו"ת בחסידות ברסלב', כי כל אחד שואל על הבעיה והצרה שלו וכו' וכו', ויש תשובה ופתרון דרך ספרי רבנו ז"ל, אפלו שתהיה איזו צרה ובעיה שבעולם וכו' וכו', אין דבר שלא יהיה מרמז בספרי רבנו ז"ל, ולכן זה דבר גדול מאד להפיץ את זה בין נשמות ישראל, ואשרי מי שיש לו חלק בהפצתם, וכן יש לו חלק בהדפסתם, כי מה שאחד שואל, אהה צריך לדעת שלכל הפחות עוד עשרת אלפים איש יש להם אותה שאלה, אבל הם מתבישים לשאל, והנה השאלה נמצאת וגם התרוץ נמצא, ולכן אשרי מי שעוזר להפיצם, ובזה מצילים נפשות ישראל מכליון ממש, כי עובר על

כֵּל אֶחָד מֵהַ שְׁעוֹבֵר רַחֲמָנָא לִי צִלָּן, עַד שֵׁשׁ אַנְשִׁים שְׁפֹשׁוֹט רָצוּ
לְהִתְאַבֵּד וְכוּ', וְעַל יְדֵי סִפְרִים אֵלּוּ נִצְלוּ מִמָּוֶת בְּטוֹחַ לְחַיִּים.

וְלָכֵן אֲשָׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַפְיֵץ בְּכָל־לְיוֹת אֶת סִפְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל,
וּמִקָּמִים אֶת רָצוֹנוֹ ז"ל, וְכֵן מְצִיַּת אֶת מוֹהֲרַנ"ת ז"ל שְׁאָמַר "הֶעֱבְדָה
שְׁלֹכֶם יִהְיֶה יְפוּצוֹ מֵעֵינֶנְתִּיף חוּצָה", וְ"תִהְיֶינָה חֲזָקִים בְּכֶסֶף וּבְרָצוֹן
וּבְטָרְחָה, וְכוּ' וְכוּ', כִּי אֵין עוֹד סִפְרִים שְׁמִדְבָרִים אֶל הָאָדָם כְּמוֹ סִפְרֵי
רַבְּנּוּ ז"ל, וְזוֹ מְצִיאֹתוֹ, וְלָכֵן זֶה דְבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד לְעֶסֶק בְּזוֹהַ.

הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לָנוּ שְׁנֹזְכָה לְהִיּוֹת מִמְזֻכֵי הַרְבִּים, וְנִצְלִיחַ
לְהַחֲדִיר בְּעוֹלָם אֶת הָאֲמוּנָה הַפְּשׁוּטָה עַד שְׁכָל אֶחָד וְאֶחָד יִפְתַּח
אֶת הַפֶּה שְׁלוֹ וְיִדְבֹר אֶל הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְיִקְרָא (יִשְׁעִיָּה י"א ט) "כִּי
מְלֶאכֶה הָאָרֶץ דַּעָה אֶת הַהוֹי"ה כְּמִים לַיָּם מְכַסִּים", וְכַתִּיב (שֵׁם נ"ב ח) "כִּי
עֵין בְּעֵינַי יִרְאוּ בְּשׁוּב הַהוֹי"ה צִיּוֹן", כִּי אִזּוֹ יִהְיֶה גְלוּי אֱלֻקוֹת בְּמִדְרָגָה
עֲלִיּוֹנָה כְּזוֹ, עַד שְׁכָל אֶחָד יִכִּיר אֶת הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא פְּנִים אֶל פְּנִים,
וְיִכְבֵּל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ כְּאֲשֶׁר יִדְבֹר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (צְפַנְיָה
ג' ט) "כִּי אִזּוֹ אֶהְפֹּךְ אֶל עַמִּים שְׁפֵה בְרוּרָה לְקִרְא כָּלֶם בְּשֵׁם הַהוֹי"ה
לְעַבְדוֹ שְׁכֵם אֶחָד".

הַמֵּאחֲלֵל לָךְ חֲדָשׁ מִבְּרַךְ...

ג' תקכב.

**אֲנִי סוֹבֵלֶת כְּאֲבִים עֲצוּמִים, וּמִכֵּיּוֹן שְׁלֹא מוֹצֵאִים אֶת
הַסִּבָּה לְכַף אֲנִי חוֹשֶׁבֶת לְהִתְאַבֵּד**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת אוֹדְלִיָּה: שְׁלוֹם לְכַבוֹד הַרְבִּ.

יֵשׁ לִי שְׁאֵלָה דְחוּפָה, וְאֲנִי מִבְקֶשֶׁת שְׁתַּעֲנֶה לִּי

בְּהַקְדָּם כִּי אֲנִי עוֹמְדַת עַל סֹף הַתְּאֵבְדוֹת.

לְאַחֲרוֹנָה הַתְּחִילוּ לְהִיּוֹת לִי כְּאֲבֵי בְטָן בְּלִתֵּי מִסְבָּרִים,

וְכַשְׁעוּ לִי בְדִיקוֹת אוֹלְטָרָא-סְאוּד, סִיטִי, וְגִסְטְרוֹסְקוּפִיָּה – לֹא מְצֵאוּ כְּלוּם חוּץ מִדְּלֶקֶת. טְפִלְתִּי בְּזֶה, אִךְ עַד עַכְשָׁיו אֲנִי סוֹבֵלֶת מְכַאֲבִים בְּקֶבֶה, בְּבֶטֶן וּבְצִלְעוֹת, וּבִימִים הָאֲחֵרוֹנִים נוֹסְפוּ לִי גַם כְּאִבִּים בְּגֵב וּבְאֶזְרוֹ הַלֵּב. הָרוּפָא אוֹמֵר שֶׁיֵּשׁ לִי דְלֶקֶת בְּגֵב, אָבֵל שׁוּם כְּדוּר לֹא עוֹזֵר לִי, וְאֲנִי לֹא יוֹדַעַת מָה לַעֲשׂוֹת עִם הַכְּאֲבִים הַלָּלוּ. שְׁהִיִּיתִי אֶצְלָכֶם שְׂאֵלְתֶם אוֹתִי הָאֵם עֲשִׂיתִי בְּדִיקוֹת, וְעֲנִיתִי לָכֶם שָׂכֵן, אִךְ מֵאֵז הַמְּצַב רַק מְחַמֵּיה, וְאֲנִי מְחִזִּיקָה אֶת עַצְמִי לֹא לְהִתְאָבֵד. אֲנִי יוֹדַעַת שֶׁהַשֵּׁם לֹא רוֹצֵה בְּכִי, אָבֵל כְּבָר קִשָּׁה לִי לִסְבֹּל... אָנָּה, עֲזֵר לִי וְתִגִּיד לִי מָה עָלַי לַעֲשׂוֹת.

תשובה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר בֵּא, רֵאשׁ חֲדָשׁ שְׁבֻט ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם רַב אֶל אוֹדְלִיָּה תַחֲיָה

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲסוּר לָךְ לְהִכְנִס בִּיאוּשׁ וּבְדִכְפְּאוֹן וְכוּ', וּרְבִינוּ ז"ל אָמַר אִם כְּבָר הוֹלְכִים אֶל רוּפָא, שִׁיִּלְכוּ אֶל הָרוּפָא הַכִּי גְדוֹל, וְלִכְּן לְדַעַתִּי תַחֲיָה בְּקֶשֶׁר עִם הָרַב פִּירֵר גֵּרוּ יְאִיר שֶׁהוּא בְּקִי בְּכָל הָרוּפְאִים הַמְּמַחֲמִים שֵׁשׁ בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁלַח לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה רְפוּאָת הַנְּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף גַּם יַחַד.

רַק אֵל תִּתְיַאֲשִׁי כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאִךְ רוּפָא שְׁלֵא יִיֵאָשׁ אוֹתָךְ, כִּי כִּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִכוֹת ס.) עַל הַפְּסוּק (שְׁמוֹת כ"א י"ט) "וְרוּפָא יִרְפָּא" - מְכַאֵן שֶׁנִּתְּנָה רְשׁוּת לְרוּפָא לְרַפְּאוֹת, וְאָמְרוּ צְדִיקִים שֶׁנִּתְּנָה רְשׁוּת לְרוּפָא לְרַפְּאוֹת, אָבֵל לֹא לִיֵּאֵשׁ. וְלִכְּן אֵל תִּדְאָגִי, תַחֲיָה לָךְ רְפוּאָה שְׁלֵמָה מִן הַשָּׁמַיִם, רַק תִּרְאִי לְדַבֵּר אֶל הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּלְסַפֵּר לוֹ כָּל מָה שֶׁכוֹאֵב לָךְ, כִּי כִּךְ אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (בְּרִאוֹשִׁית רַבָּה פָּרָשָׁה נ"ג סִימָן י"ד) יִפְּהַ תְּפַלֵּת הַחוּלָה לְעֲצָמוֹ יוֹתֵר מִכָּל;

וְאָמַר רַבְּנּוּ ז"ל (ספר המדות אות תפלה סימן ס"ד) הַחֹלָה שֶׁמִּתְפַּלֵּל עַל עֲצָמוֹ בְּדַמְעוֹת, בְּוִדְאֵי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִרְפָּא אוֹתוֹ וְיִקְבַּל תְּפִלָּתוֹ.

אָנִי מְאֹד מְקַנֶּה לְהַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁבְקָרוֹב מְאֹד תִּבְשְׂרֵי לִי בְשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת מֵהַבְּרִיאוֹת שֶׁלָּךְ.

הַמְּאַחַל לָךְ חֲדָשׁ מְבָרְךָ...

ג' תקכג.

אָבִי מְשַׁמֵּשׁ בְּאֲדָמוֹ"רוֹת וְאֵינְנוּ מְרַצָּה מִכֶּף שֶׁהַתְּקַרְבָּתִי לְבְּרִסְלָב. אֵיךְ עָלִי לְהַתְּנַהֵג אֹתוֹ?

שְׁאֵלָה:

מֵאת אַהֲרֵן: הַתְּקַרְבָּתִי לְרַבְּנּוּ, וַיֵּשׁ לִי הִרְבֵּה מְנוֹיעוֹת מֵאָבִי שֶׁמְשַׁמֵּשׁ בְּאֲדָמוֹ"רוֹת. תְּמִיד הוּא אוֹמֵר לִי שֶׁאֲנִי סוֹטֵה מִדְּרָךְ אָבוֹתַי שֶׁהָיוּ צְדִיקִים גְּדוֹלִים וְלֹא אֶחָזוּ מִדְּרָךְ זֶה שֶׁל בְּרִסְלָב. אֵיךְ אֲנִי יָכוֹל לְהַתְּחַזֵּק? וְכִיצַד אֲנִי צָרִיךְ לְהַתְּנַהֵג עִם אָבִי מוֹרֵי שְׁלִיט"א?

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישֵׁי לְסֵדֶר בֵּא, רֵאשׁ חֲדָשׁ שְׁבַט ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל אַהֲרֵן נְרוּ יֵאִיר

לְנֶכֶן קַבְלַתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבְּנּוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (סְפוּרֵי מַעֲשִׂוֹת מַעֲשֵׂה ז' מֵהַזְּכוּב וְהַעֲכָבִישׁ) שֶׁקֵּדָם שִׁירָדָה נִשְׁמָתוֹ לְזֶה הָעוֹלָם עֲשֵׂה הַסֵּמ"ך-מ"ם רַעַשׁ בְּשָׁמַיִם, וְאָמַר: אִם הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת תִּרְדֵּן אֵין לִי כִּכָּר מֵהַ לַעֲשׂוֹת בְּזֵה הָעוֹלָם, כִּי הוּא יַחְזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ בַתְּשׁוּבָה. וְעֵנּוּ לוֹ (יַחְזִיקָא ל' ו') "קֵץ בָּא בָּא הַקֵּץ", כִּי עִם יִשְׂרָאֵל צְרִיכִים כִּכָּר לְהַגָּאֵל, וְלִכֵּן הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת מְכַרְחַת לְרִדַת לְזֶה הָעוֹלָם, וְאֵתָה תִּצָּא וְתִמְצָא לַעֲצֻמְךָ עֲצָה נֶגֶד הַנְּשֻׁמָּה הַזֹּאת. וְיִצָּא הַסֵּמ"ך-מ"ם וְחָזַר עִם אֵיזָה זְקֵן וְכוּ', וְצַחֲקוּ וְכוּ', וְאָמַר: אָנִי

כבר לא מפחד שהנשמה הזו תרד, כי מצאתי עצה נגדו, עין שם. ואמרו אנשי שלומנו שהעצה היתה שכל דבר רבנו ז"ל יהיה ללעג ולקלס בעיני העולם וכו', כי תמיד ידבקו כל מיני מטרפים וכו', שאין להם שום שיכות אל חסידות ברסלב, אבל העולם לא יודעים מזה וכו', וממילא יהיו מניעות לכל מקרב להתקרב אל רבנו ז"ל.

ובפרט בנן של קדושים לו יהיה מאד מאד קשה להתקרב, כי הרי הטעו אותם כמה דורות נגד דעת רבנו ז"ל וכו' וכו', ולכן קשה מאד להתקרב, ובפרט לאחד שאביו רב מפרסם וכו' או אדמו"ר וכו', עם כל זאת ידוע שמי שמתנהג על פי דעת רבנו ז"ל בתמימות ובפשטות גמורה, גלה לנו רבנו ז"ל שאין דרגא בעולם שאני לא יביא אותו אליה.

הדבר הראשון - הענין של שמחה והתחזקות, שאדם צריך לחזק את עצמו להיות בשמחה עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו, ולא יתן לעצמו לפל בשום פנים ואפן, אפלו שעשה כבר מה שעשה, עליו לדעת מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ע"ח) אין שום יאוש בעולם כלל! אין דבר כזה להתיאש! ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל תאמין שיכולים לתקן.

הדבר השני - להרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר ידבר איש אל רעהו, ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק) שמקטן ועד גדול אי אפשר להיות איש כשר באמת, כי אם על ידי התבודדות. והיה מזכיר כמה וכמה צדיקים מפרסמים אמתיים ואמר שכלם לא באו למדגתם כי אם על ידי התבודדות ושיחה בינו לבין קונו; ודבר זה צריך להיות בתמימות ובפשטות גמורה, בלי שום חכמות כלל, רק לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ואת זה יכולים לקיים בכל מקום כי מלא כל הארץ כבודו, ובכל מקום שהוא נמצא הוא יכול לדבר משם אל הקדוש ברוך הוא, ואת זה אף אחד לא צריך לדעת, כי יכולים לשבת אפלו על יד גמרא פתוחה ולדבר אל הקדוש ברוך הוא וכו', או שהולכים לטייל ומדברים עמו יתברך. והכלל - אף

אחד לא צריך לדעת שהוא עוסק בשיחה בינו לבין קונו, ושופך את לבו הנשבר אליו יתברך.

הדבר השלישי - הוא סדר דרך הלמוד של רבנו ז"ל, המובא באריכות (שיחות הר"ן סימן ע"ו) בענין הלמוד תורה שצריכים ללמוד הרבה מאד בכל יום, טוב ללמד במהירות ולבלי לדקדק הרבה בלמודו, רק ללמד בפשיטות בזריזות ולבלי לבלבל דעתו הרבה בשעת למודו מענין לענין, רק יראה להבין הדבר בפשיטות במקומו. ואם לפעמים אינו יכול להבין דבר אחד, אל יעמד הרבה שם, ויניח אותו הענין וילמד יותר להלן. ועל פי הרב ידע אחר כך ממילא מה שלא היה מבין בתחלה כשילמד פסדר בזריזות להלן יותר. ואמר שאין צריכין בלמוד רק האמירה לבד, לומר הדברים פסדר, וממילא יבין. ולא יבלבל דעתו בתחלת למודו שירצה להבין תכף, ומחמת זה יקשה לו הרבה תכף ולא יבין כלל רק יכניס מחו בהלמוד ויאמר פסדר בזריזות וממילא יבין. ואם לא יבין תכף - יבין אחר כך. ואם ישארו איזה דברים שאף על פי כן לא יוכל לעמד על פונתו, מה בכך? כי מעלת רבוי הלמוד עולה על הכל, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (עבודה זרה י"ט) לעולם ליגרים איניש ואף על גב דלא ידע מאי קאמר, שנאמר (תהלים קי"ט כ') "גרוסה נפשי לתאבה", כי על ידי רבוי הלמוד שילמד במהירות ויזכה ללמוד הרבה, על ידי זה יזכה לעבור כמה פעמים אלו הספרים שלומד, לגמורם ולחזור להתחיל ולגמורם פעם אחר פעם. ועל ידי זה ממילא יבין בפעם השני והשלישי כל מה שלא היה מבין בתחלה, כל מה שאפשר להבין ולעמד על דבריהם.

ודבר רבנו ז"ל הרבה מאד בענין זה, ואי אפשר לבאר דברים אלו בכתב היטב. אבל באמת הוא דרך עצה טובה מאד בענין הלמוד, כי על ידי זה יכולים לזכות ללמוד הרבה מאד לגמור כמה וכמה ספרים, וגם יזכה להבין הדברים יותר מאשר היה לומד בדקדוק גדול כי זה מבלבל מאד מן הלמוד, וכמה בני אדם פסקו מלמודם לגמרי על ידי רבוי הדקדוקים שלהם, ומאומה לא נשאר בידם. אבל כשירגיל עצמו ללמוד במהירות בלי דקדוקים הרבה, התורה תתקיים

בידו, ויזכה ללמד הרבה מאד, גמרא ופוסקים כלם, ותנ"ך ומדרשים וספרי הזהר וקבלה ושאר ספרים כלם. וכבר אמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן כ"ח) שטוב לאדם שיעבר בחייו בכל הספרים של התורה הקדושה.

ולכן עצתי אמונה - שאתה בכלל לא צריך לספר לאביך נרו יאיר שאתה מקרב אל רבנו ז"ל וכו', כי למה לך לגרם לו עגמת נפש בחנם וכו', וכן למה אתה צריך להמשיך על עצמך מניעות בחנם וכו', אדרבה, אם תלמד בכל יום חמש ורש"י עם התרגום, ותעשה לעצמך שעור למוד בכל יום במשניות כסדרן, ואם תזכה לחטף בכל יום ח"י פרקים משניות - אין למעלה מזה, כמובא בדבריו ז"ל (שיחות הר"ן סימן קפ"ה) ודבר זה מובא מגורי האריז"ל, וכן זו הנהגה מאדמו"רי טשרנוביל, ולכן אתה יכול להגיד לאביך שראית את זה ב"לקוטי תורה" מהמגיד מטשרנוביל זכותו יגן עלינו, וכן תלמד כסדרן שעור בש"ס ובשלחן ערוך וכו', ותראה איך שאביך ינהג ממך, כי יראה שפתאום השתנית לטובה, וכן תראה לכבד אותו מאד מאד.

ועל כלם, להתבודד אל הקדוש ברוך הוא שאת זה אף אחד לא צריך לדעת, כי השלמות של ההתבודדות זה ללכת למקום שאין שמה בני אדם ולהשיח ולספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך, ודבר זה לא צריכים לספר לאף אחד וכו' וכו', וכך אביך לא ידע כלום, וירא שמים יוצא ידי שניהם - מצד אחד הוא מקים כבוד אב ואם, ומצד שני הוא מקרב אל רבנו ז"ל ואף אחד לא יודע ממנו, וכמו שאמרנו חקמינו הקדושים (תנחומא כי תשא) אין לך יפה מן הצניעות, שנאמר (מ"כה ו') "ומה הוי"ה דורש ממך כי אם עשות משפט ואהבת חסד והצנע לכת".

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלית.

המאחל לך חדש מברך...

ג' תקכד.

האם תוכלו לכתב לי כמה עצות יסודיות להנהגת הבית ולשלום-בית בשנה הראשונה?

שאלה:

מאת אייזיק: שלום וברכה לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א. הבטחתם שפוי שייסיים את מסכת תענית מאה ואחת פעמים - ימצא את זוגו. בסיעתא דשמיא קימתי את עצתכם, וברוך השם זכיתי לשדוך טוב ובעוד שלשה שבועות אתחתן. האם תוכלו לכתב לי כמה עצות יסודיות להנהגת הבית ולשלום-בית בשנה הראשונה?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר בא, ראש חדש שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אייזיק נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מאד מאד שמח שזכית לסיים את מסכת תענית מאה פעמים ואחת, ועל ידי זה זכית למצא את בת זוגך. ובאמת, כל הענין של לסיים את מסכת תענית הוא כי אדם צריך לצום הרבה על חטאות נעוריו, ואין לנו כח מרב הפגמים שפגמנו וכו' וכו' לצום כל כך הרבה צומות כפי תקוני האריו"ל, ולכן מה טוב ומה נעים שבחור מתחיל ללמד מאה פעמים ואחת מסכת תענית, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (חגיגה ט:): מאי דכתיב (מלאכי ג' י"ח) "ושבתם וראיתם בין צדיק לרשע בין עבד אלקים לאשר לא עבדו"? הינו צדיק, הינו עבד אלקים, הינו רשע, הינו אשר לא עבדו. אמר ליה: עבדו ולא עבדו תרוניהו צדיקי גמורי נינהו, ואינו דומה שונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחד; כי בזה שאדם מסיים את המסכת מאה פעמים ואחת, על ידי זה מדת השכחה לא שולטת עליו, ולכן אשרי

כָּל בַּחֲזוֹר שְׂזוּכָה לְסִיּוֹם אֶת מִסְכַּת תַּעֲנִית מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, שֶׁעַל יְדֵי זֶה יִכְפַּר לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַל כָּל הַחֲטָאוֹת נְעוּרָיו שְׁלוֹ, וְיִמְצָא אֶת בַּת זוּגוֹ.

וְכִּי אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (ירושלמי ראש השנה פרק ד' הלכה ח') כִּיִּן שֶׁקִּבַּלְתֶּם עֲלֵיכֶם עַל תּוֹרָה - מַעֲלָה אֲנִי עֲלֵיכֶם כְּאִלּוּ לֹא חֲטָאתֶם מִימֵיכֶם, אָדָם שֶׁנִּכְשַׁל עִם כָּל כֶּךָ הִרְבֵּה עֲבֻרוֹת חֲמוּרוֹת וְכוּ' וְכוּ', אָבֵל הוּא לֹוֹקַח אֶת עֲצָמוֹ וְנִכְנָס בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, אֲזִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו. וְלִכֵּן אֲנִי שׂוֹאֵל אוֹתְךָ - הֲאִם לֹא כִּדְאִי לְלַמֵּד תּוֹרָה וּלְסִיּוֹם מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת אֶת מִסְכַּת תַּעֲנִית, שֶׁבְּזֶה נִתְכַּפְּרִים לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו?

וְהִנֵּה, אַחַר הַחֲתָנָה תִּכְףּ וּמִיָּד תִּתְחִיל לְלַמֵּד אֶת מִסְכַּת נְדָה מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, וּמִלְבַּד זֹאת תִּלְךָ אֶל שַׁעַר שְׁלוֹמֵדִים בּוֹ הַלְכוֹת טְהוֹרַת הַמִּשְׁפָּחָה שְׁזֶה הַלְכוֹת מְאֹד מְאֹד חֲמוּרוֹת, וְכָל אֲבָרְךָ צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּקִי בַּהֲלָכוֹת אֵלּוּ שֶׁהֵם עֲקָרִים גְּדוּלִים בְּחַיֵּי הַיְהוּדוּת וְכוּ', וְכִשְׁתִּסֵּים אֶת הַמִּסְכָּתָא הַזֶּה אֲזַי תִּתְחִיל עוֹד מִסְכָּתָא, כְּגוֹן מִסְכַּת בְּרָכוֹת, וְכֵן כִּשְׁתִּסֵּים מִסְכָּתָא זֶה תִּתְחִיל עוֹד מִסְכָּתָא, וְכִי בְמִשְׁךָ כְּמָה וְכְמָה שָׁנִים תִּזְכָּה לְסִיּוֹם אֶת כָּל הַשָּׁס מֵאָה פְּעָמִים וְאַחַת, וְזֶה דְבַר שֶׁיִּכְוֹלִים לְקַיֵּם אִם רַק רוֹצִים.

מִלְבַּד זֹאת טוֹב שֶׁיְהִיָּה לְךָ שַׁעַר קַבּוּעַ בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד מִקְרָא: שָׁנִים מִקְרָא וְאַחַד תַּרְגוּם עִם פְּרוּשׁ רַש"י מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ, מִשְׁנָה: לְגַרְסַי בְּכָל יוֹם כְּמָה וְכְמָה פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, וְאִם אֶפְשָׁר ח"י פְּרָקִים בְּכָל יוֹם אֵין לְמַעֲלָה מְזֵה, גְּמָרָא: לִהְיוֹת חֲזַק מְאֹד לְלַמֵּד אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי כְּסִדְרָן עַל הַשָּׁס, כִּי דָף גְּמָרָא לְיוֹם זֶה חַיּוֹת לְנַפְשׁ. וּשְׁלֵשֶׁת הַלְמוּדִים הָאֵלּוּ הֵם עֲקָר הָעֲשִׁירוֹת שֶׁל הָאָדָם, כִּי לְהַפְּךָ, אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבַּת ק"כ.) "וּבִבְיַתִּי אֵין לָחֵם וְאֵין שְׂמֵלָה" - שְׂאֵין בְּיַדִּי לֹא מִקְרָא וְלֹא מִשְׁנָה וְלֹא תְלָמוּד; שְׁזֵה נִקְרָא עֲנִי, מִי שֶׁלֹּא לוֹמֵד בְּכָל יוֹם אֶת שְׁלֵשֶׁת הַלְמוּדִים הָאֵלּוּ, וְעַל כָּלֵם תִּקְבַּע לְעֲצָמְךָ שַׁעַר בְּטוֹר בֵּית יוֹסֵף וּבְשֵׁלְחָן עֲרוּף עִם הַמְּגַנֵּים כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם, וְרַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד

מאד שנלמד שלחן ערוך, ואמר (שיחות הר"ן סימן כ"ט) שכל בר ישראל מחיב ללמד בכל יום הלכה, ואמר (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן ח') שעל ידי למוד הלכה מבררים את הטוב מהרע שנדבק בו, עין שם.

בענין שלום בית, מה טוב ומה נעים שתעין בספר הנפלא "אוצר שלום בית", ושם תמצא עצות נפלאות איך להסדר עם האשה. יסוד גדול בשלום בית - להיות ותרן, כי מדת הותרנות נובעת ממדת הסבלנות, ואין לה מדה יותר יקרה כמו הסבלן, כי הסבלן הוא המנצח, וצריכים תמיד לקרב את האשה, ורבונו ז"ל הקפיד על זה מאד מאד, ואמר (שיחות הר"ן סימן רס"ד) שצריכים לכבד וליקר את אשתו. כי אמר הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם - צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על כן ראוי לרחם עליהם וליקדם, ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נ"ט.) אוקירו לנשייכו כי היכי דתתערתו [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתהיו עשירים], וכן אמרו (במות ס"ג.) דיינו שמגדלות את בנינו ומצילות אותנו מן החטא, ולכן צריכים לכבד וליקר אותן מאד מאד.

הקדוש ברוך הוא יעזר לה שתכנס לחפה בסימן טוב ובמזל טוב, ותבנה בית נאמן בישראל, ותקדש שם שמים ברבים על ידי הנהגותיה שאתה מתנהג כפי דעת רבנו ז"ל, ואל תשכח שבכל יום ויום צריכים לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר מדברים איש אל רעהו והבן אל אביו, ולספר את כל לבבו, אשר זה המפתח בחסידות ברסלב.

המאחל לה חדש מברך...

ג' תקכה.

האם לגלח את הזקן לטובת השדוכים או להמשיך ולגדל אותו?

שאלה:

מצאת זיו אשר: שלום לכבוד הרב. אני מגדל זקן ומעולם לא נגעתי בו, ואני יודע שיש בידי זכות גדולה שהחזקתי מעמד עד עכשו, במיוחד בתיכון ובצבא. אף האמת היא שאני לא שלם עם זה, וכל אותן שנים התלבטתי האם להתגלח או לקצץ את הזקן בשביל להראות יותר טוב, או להמשיך עם אותה זכות של "זקן שלא נגעו בו". אבל מה שבאמת מפריע לי זה כל נושא ההכרזות והשדוכים, כי הזקן מקנה לי מראה מטעה, ולכן קשה לי להתחיל לצאת ולהפיר ולחשב על חתונה כשאני נראה ככה. מה כבוד הרב אומר: האם לגלח את הזקן לטובת השדוכים או להמשיך ולגדל אותו? תודה רבה, זיו.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בא, ראש חודש שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אשר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

עליך לדעת כי חכמינו הקדושים אמרו (סוטה ב.) ארבעים יום קודם יצירת הולד בת קול יוצאת ואומרת בת פלוני לפלוני, ובוראי גם לך יש את בת זוגך שהכריזו בשמים, אתה צריך רק לבקש את הקדוש ברוך הוא שיזרו לך את מציאת זוגך, כי הכל תלוי רק בתפלה, ולכן תהיה רגיל לומר את התפלה הזו בכל יום:

רבונו של עולם! חוס וחמל עלי וזכני למצא את בת זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכן כבר להתחתן כדי להנצל מעברות

חמורות, אך מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד עכשו, נתעפכה מציאת זוגי, ואני נמצא בצער גדול מאד, כי אתה גלית על ידי חכמינו הקדושים כל השרוי בלא אשה - שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה, ולכן הנני מתחרט על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבל על עצמי לחזור בתשובה שלמה, וגלית לנו על ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני זהר תקיין י"ד) עם כל דא, דחזר בתשובה - חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנני שב בתשובה שלמה, ולכן תזמין לי את בת זוגי, ואזכה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות רצונך מעתה ועד עולם, אמן סלה.

בענין לקצץ את הזקן וכו', עליך לדעת שמי שמקצץ את הזקן הוא מקצץ את הפרנסה שלו, וזה בדוק ומנסה, ובכ"ל, עליך לדעת מה שכתב מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות גלות הלכה ג' אות ב') עקר הדת ישראל ועקר היהדות תלוי בזקן ופאות, ובהם נכר היהודי כי הוא מזרע ברך השם, מזרע ישראל. ומי שרוח אחרת עמו חס ושלוש, ורוצה לכפר חס ושלוש באלקי ישראל, תחלת הכפירה הוא שמשליך חס ושלוש מעליו הזקן והפאות, כי באמת כל דת ישראל הקדוש הוא תלוי בזקן ופאות, כי כל דברי תורתנו הקדושה וכל המצוות כלם הם בחינת צמצומים להשגת אלקותו יתברך, כי כל אות ואות וכל תבה ותבה מתורתנו הקדושה שבכתב ובעל פה וכל מצוה ומצוה וכל מנהג כשר של ישראל עם הקדוש והנבחר, כלם הם שעורין וצמצומין, שעל ידם יזכו להשיג השגת אלקותו יתברך, כל חד לפום מה דמשער בלביה, כפי אשר יזכה על ידי עבודתו ויגיעתו בתורה ומצוות ומעשים טובים, ויפרש ממצעים רעים. וכל אלו שמורידים את הזקן והפאות בשאט נפש ובזדון ובמעל, אוי לו ואוי לנפשו, כי עוקר עצמו ונפשו מאלקי ישראל ואין לו חלק בתורת משה, אוי לנפשו כי גמלו להם רעה.

ואתה צריך לדעת כי יש לאו בתורה שאסור לגלח את פאת

הראש והזקן, כמו שכתוב (ויקרא י"ט כ"ז) "לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך", וכתב החנוך (מצוה רנ"א) שלא להקיף פאתי הראש, שנאמר (ויקרא י"ט כ"ז) "לא תקפו פאת ראשכם", ופרשו חכמינו הקדושים שהענין הוא שאסור לישראל לגלח ולהשוות שערות ראשו לאחורי אָזְנוֹ וּלְפָדְחָתוֹ, כמו שעושים גם היום עובדי עבודה זרה וכמריהם, וזהו שאמרו חכמינו הקדושים (מכות כ'): איזהו פאת הראש? זה המשנה צדעיו לאחורי אָזְנוֹ וּלְפָדְחָתוֹ.

משרשי המצוה, כדי להרחיק ממנו ולהשכיח מבין עינינו ומכל מעשינו כל ענין עבודה זרה וכל הנעשה בשבילה, ובאה האזהרה מפרשת בדבר שיעשו לה בני אדם בגופותם, מפני שהיא למזכרת עוון תמיד אחר שהיא דבר קבוע בגוף, ומפני שזה מעקרי טעם המצוה, היו צריכין חכמינו הקדושים שיבארו לנו כי הקפת כל הראש גם כן בכלל הלאו, שלא תאמר שתכלית מה שנאסר כדי שלא נדמה להם והם לא יגלחו כל הראש כלו, למדונו שגם זה בכלל האסור הוא, כמו שאמרו (יבמות ה.) הקפת כל הראש שמה הקפה. ואפשר כי התורה אסרה הכל משום דומה לדומה.

מדיני המצוה, מה שאמרו חכמינו הקדושים (מכות כ'): שאחד המגלח ואחד המתגלח כל זמן שסייע, שניהם חייבים, אבל לא סיע - אין חייב אלא המגלח, והמגלח את הקטן חייב. ובשעור פאת הראש לא נתנו חכמים שעור. וכתב הרמב"ם (פרק י"ב מהלכות עכו"ם הלכה ו') שמענו מזקנינו שאין מניחין פחות מארבעים שערות וכו', עין שם.

וכך מנהגם של ישראל מקדמת דנן שמשאירים פאות משתי צדי הלחיין, וכן מגדלים זקן, שהם הסימנים של יהודי ירא שמים, ולא מתביישים משום ברירה שבעולם, כי זו מצוה גדולה מאד לגדל זקן ופאות, ולהבדיל, גוי מאמות העולם הוא משחית את זקנו ופאותיו וכו', ואנחנו מבדלים מהגויים לגמרי, וזה הסימן שלנו שאנחנו יהודים.

זכר גם תזכר שְׁבַר יִשְׂרָאֵל אֲסוּר לוֹ לְהִתְבַּיֵּשׁ עִם הַזֶּקֶן וְהַפְּאוֹת שְׁלוֹ, וְזוֹ הַגְּאֻנָּה הַיְהוּדִית שְׁלֵנוּ, מְלַבֵּד זֹאת שְׂזֵה מְצוּה גְּדוּלָּה מְאֹד שְׁמוּבָא בְּדַבְרֵי הַמְּקַבְּלִים שֶׁהַזֶּקֶן הוּא מְסוּד יו"ד-גִּימ"ל תְּקוּנֵי דִיקְנָא קְדִישָׁא, שְׁמִשָּׁם נִמְשָׁכִים אֲוֵרוֹת נִשְׁגָּבִים וְכוּ', וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי אָדָם שֵׁישׁ לוֹ זֶקֶן וּפְאוֹת, וּבְנֻדָּאֵי צְרִיכִים לְסַדֵּר אֶת זֶה שֶׁהֵם לֹא יִהְיוּ מְפֻזְרִים וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנָשֵׁי שְׁלֹמֵנוּ הַעִידוּ שֶׁבְּכָל פַּעַם שָׂרְבְנוּ ז"ל רָצָה לְצַאת בַּחוּץ, הָיָה מְסַדֵּר אֶת פְּאוֹתָיו, וְלִכֵּן תִּהְיֶה חֻזַּק לֹא לְהוֹרִיד אֶת הַזֶּקֶן וְהַפְּאוֹת שְׁלָהּ.

המאחל לך חדש מברךך...

ג' תקכו.

מֵאֵז שֶׁנִּפְטַר מוֹרְנוּ וְרַבְנוּ הָרַב הַגָּאוֹן בְּנֵימִין בְּצָרִי, אָנוּ שְׁבוּרִים וְרְצוּצִים. הָאֵם תּוּכְלוּ לַחֲזֹק אוֹתְנוּ?

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת דוֹר: לְכַבֹּד הַצְּדִיק מִיְבִנְאֵל שְׁלוֹם וּבְרָכָה. אֲנִי תַלְמִיד שֶׁל מוֹרֵי וְרַבֵּי הָרַב הַגָּאוֹן בְּנֵימִין בְּצָרִי עָלְיוֹ הַשְּׁלוֹם. לִפְנֵי כִשְׁבֹעִים נִחְתָּה עָלֵינוּ מִכָּה גְּדוּלָּה בְּפִטְרֵתוֹ, וּמֵאֵז, כָּל תַּלְמִידֵי וְאֲנִי בְּתוֹכֵם חֲשִׁים כְּאִלוֹ אֲבָדְנוּ אֶת הָרֵאשׁ שְׁלֵנוּ. נִשְׁמַח מְאֹד אִם הָרַב שְׁלִיט"א יוּכַל לַחֲזֹק אוֹתְנוּ כִּי אָנוּ שְׁבוּרִים מְאֹד, וְכֵן יִסְפַּר לָנוּ אִיךָ הָיָה הַקֶּשֶׁר בֵּינֵיכֶם כִּי הִרְבֵּה אֲנָשִׁים רוּצִים לְדַעַת. תּוֹדָה רַבָּה.

תְּשׁוּבָה:

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר בֵּא, רֵאשׁ חֲדָשׁ שְׁכָט ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל דוֹר נָרוּ יֵאִיר

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבָךְ.

הרבה אני לא יכול לרשם לך מגדלת רבה, כי נפגשנו רק שלש פעמים, אבל דבר אחד אני פן יכול לכתב לך - שהוא היה איש מורם מעם, ענותן, שפל ברך, וקבל הרבה בימי נעוריו מהרב החסיד רבי בנימין זאב חשין זכר צדיק לברכה, והחזיק את עצמו לתלמיד מבהק ממנו, אשר ידוע שהוא היה עובד השם גדול מאד, ובקי בזהר ישר והפוך וכו', ובודאי על ידי ששמש כל כך את רבו וכו', השפיע עליו רבו מאורו הגדול.

כל התלמידים צריכים להחזיק את עצמם ביחד ולהמשיך את דרך רבם, ולא לעזב את עצמם בשום פנים ואפן, כי זו היתה כל מגמתו - להחזיר במקרביו אמונה פשוטה בו יתברך, ושילכו בדרך שגלה לנו רבנו ז"ל - מצד אחד להיות שש ושמח עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בנו, ומצד שני להרבות בשיחה בינו לבין קונו אליו יתברך, אשר אין ערך לכל זה.

הקדוש ברוך הוא ינחם את כל התלמידים ותמשיכו בדרך שלמד אתכם.

המאחל לך חדש מברך...

ג' תקכז.

חז"ל אמרו: "כל העוסק בבנין מתמסכן". האם עדיף לקנות בית מוכן מאשר לבנות בית?

שאלה:

מאת לירן אליהו: לכבוד מורי ורבי שליט"א, שלום רב. אנו מתפללים עליכם ועל הרבנית בכל יום לרפואה שלמה והצלחה מרבה. כתוב בגמרא ש"כל העוסק בבנין מתמסכן", ו'הפלא יועץ' אומר שזה מדבר על אדם שבונה את ביתו, משום שהוא אף

פעם לא מסוים את הבניה בסכום שהקציב לעצמו, ותמיד הסכום הסופי גדול הרבה יותר ממה שהוא חשב להוציא. ושאלתי היא: האם עדיף לקנות בית מוכן ולהתפשר, או שלמרות זאת אדם יכול לבנות את ביתו לפי רצונו ותכניתו, והשם יעזר לגבי גדילת ההוצאה?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בא, ראש חדש שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל לירן אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה י"א). "ויבן ערי מסכנות לפרעה", רב ושמואל - חד אמר שמסכנות את בעליהן, וחד אמר שממסכנות את בעליהן, דאמר מר כל העוסק בבנין מתמסכן; זה נאמר על אחד שרוצה לבנות בתים ולהתפרנס מזה, כי מזה יוצאים אחר כך קרח מכאן וקרח מכאן וכו', וכי הדירים לא משלמים את השכירות וכו', וצריכים לרוץ אחריהם וכו', הם עושים נזקים וכו', אבל כשאדם בונה לעצמו דירה אין למעלה מזה, כמאמרם ז"ל (ירושלמי מועד קטן פרק ב' הלכה ד') שמחה לאדם בשעה שהוא דר בתוך שלו.

תמיד אני מעודד את כל אחד שישתדל לקנות לעצמו דירה, או לבנות לעצמו וכו', כי עדיף לשלם משכנתא שאת זה הוא משלם לעצמו, כי סוף כל סוף הבית ישאר לו ולילדיו וכו', מאשר ישכיר בית וישלם שכר דירה, והכסף הולך לאבוד, כי הוא אף פעם לא יקבל את זה חזרה. אדם גר בשכירות עשר שנים ובזמן הזה היה יכול לשלם את המשכנתא שלו, ואז רב הדירה כבר היתה שיכת אליו.

ולכן אשרי אדם שיש לו שכל ומתאזר באמץ רב וקופץ לקנות דירה, או לבנות דירה, ומוציא משכנתא, וכך הוא משלם לעצמו ולא צריך לשלם את הכסף לזולת, אבל על זה צריכים רצון חזק ולב

אמיץ, וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן רמ"ט) עקר הגבורה בהלב, כי מי שלבו חזק ואינו מתירא משום אדם ומשום דבר, יכול לעשות גבורות נוראות ולקבש המלחמות על ידי חזק ותקף לבו שאינו מתירא ורץ לתוך תקף המלחמה, וזה בחינת (אבות פרק ד') איזהו גבור הכובש את יצרו, וזה היה גבורות שמשוך שנאמר בו (שופטים י"א) "ותחל רוח הוי"ה לפעמו במחנה דן בין צרעה ובין אשתאל", שבאותן המקומות צלחה עליו רוח השם יתברך ולבש גבורה, דהינו שבא לו חזק ותקף גבורה בלב, ועל ידי זה עשה גבורות נוראות; בחיים צריכים לב אמיץ ורצון חזק, ואז הוא יכול לעשות גבורות נוראות, העקר לא לפחד כלל.

המאחל לך חדש מברך...

ג' תקכח.

**האם זה נכון שרבנו לא רצה שתלמידיו יהיו עשירים?
ואם כן, מדוע?**

שאלה:

מאת משה: האם זה נכון שרבנו לא רצה שתלמידיו יהיו עשירים? ואם כן, מדוע? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר בא, ראש חדש שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל משה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אמת, רבנו ז"ל אמר לאנשי שלומנו: הבאתי לכם מתנה עניות, עם כל זאת יהיו ביניכם גם עשירים וכו'. והטעם הוא פשוט - כי כשאדם הוא עני אזי יש לו לב נשבר, ואצלו יתברך מאד מאד חשוב

לב נשבר וכו', ואין עוד לב נשבר כמו עני שאין לו במה לפרנס את ילדיו, כי זה הצער הכי גדול וכו', וכשיש לאדם לב נשבר על ידי זה פתוחים לפניו כל העולמות וכו', והתפלה שלו בוקעת רקיעים, כמובא בזהר (עקב רע"ג:) על הפסוק (תהלים ק"ב א') "תפלה לעני כי יעטף", שכל הברכות והתפלות מתעטפים, עד שתעלה תפלת העני.

ואמרו (זהר בלק קצ"ה.) שיש שלש תפלות, תפלה למשה (תהלים צ'), תפלה לדוד (תהלים י"ז), תפלה לעני (תהלים ק"ב), בודאי תפלה של משה היה למעלה מכלם, כי משה רבנו זכה להיות בעלה דמטרוניתא, וכן תפלה לדוד בודאי היה לה השלמות שאין שלמות אחריו, כי דוד המלך היה בדחא דמלכא, וכן יש תפלה לעני שעני מבקש את הקדוש ברוך הוא את כל מה שהוא צריך. ושואל הזהר: מאן חשיבא מפולה? [איזה תפלה יותר חשובה מתפלה למשה ומתפלה לדוד?] הוי אימא תפלה דעני, תפלה דא קדים לתפלה דמשה, וקדים לתפלה דדוד, וקדים לכל שאר צלותין דעלמא. מאי טעמא? בגין דעני איהו תביר לבא, וכתיב (תהלים ל"ד י"ט) "קרוב הוי"ה לנשברי לב" וגו', ומסכנא עביד תדיר קטטה בקודשא בריך הוא, וקודשא בריך הוא אצית ושמע מלוי [הוי אומר שתפלה לעני יותר חשובה אפלו מתפלה למשה ומתפלה לדוד ומכל התפלות שבעולם, כי עני תמיד שבור ועוברים עליו משברים וגלים, ועושה קטטה עם הקדוש ברוך הוא כפיכול למה מגיע לו להיות עני? ולמה צריך לסבל את הסבל של העניות? והקדוש ברוך הוא שומע בתפלתו]. כיון דצלי צלותיה, פתח כל כווי רקיעין [איך שהעני מתחיל להתפלל את התפלות שלו, נפתחים לפניו כל חלוני רקיע], וכל שאר צלותין דקא סלקין לעילא, דחי לון ההוא מסכנא תביר לבא [וכך התפלות של כל העולם נדחין לפני התפלה של העני שהוא בשרונו לב], דכתיב "תפלה לעני כי יעטף", כי יתעטף מבעי ליה! מאי כי יעטף? אלא איהו עביד עטופא לכל צלותין דעלמא [העני מעטף את כל התפלות של כל בני אדם אפלו את התפלות של הצדיקים] ולא עאלין עד דצלותא דיליה עאלת [והן לא עולות עד שהתפלה של העני עולה].

וקודשא בריך הוא אמר, יתעטפון כל צלותין, וצלותא דא תיעול לגבאי [והקדוש ברוך הוא אומר שהתפלה של העני תעטף את כל התפלות, והתפלה שלו תעלה קדם כל]. לא בעינא הכא בי דינא דידונון ביננא קמאי ליהוה תרעומין דיליה, ואנא והוא בלחוננא, וקודשא בריך הוא אתייחד בלחודוי באינון תורעמין בההיא צלותא, דכתיב "ולפני הוי"ה ישפך שיחו", לפני הוי"ה ודאי. [הקדוש ברוך הוא אומר אני לא רוצה שיהיה עכשו בינינו אף אחד, אלא אני רוצה לשבת ביחד עם העני ולשמע את תלונותיו שהוא מתלונן אלי, כי אז כשהעני מתפלל להקדוש ברוך הוא, הוא יושב לפני הקדוש ברוך הוא דינא]. כל חילי שמאי שאלין אלין לאלין, קודשא בריך הוא במאי אתעסק? במאי אשתדל? אמרין, אתיחדא בתיאובכתא במאנין דיליה [כל מלאכי השמים שואלים אחד את השני מה עושה עכשו הקדוש ברוך הוא? ובמה הוא מתעסק? ובמה הוא משתדל? ועונים שהוא מתאחד עכשו עם הפלים הנשברים שבאים לפניו, שהם העניים]. בלהו לא ידעו מה אתעביד מההוא צלותא דמסכנא, ומכל אינון תורעמין דיליה, דלית תיאובכתא למסכנא אלא כד שפיד דמעוי בתורעמו קמי מלכא קדישא [אף אחד לא יודע מה נעשה מהתפלה של העני, ומכל אלו התרעומות והטענות שיש לו נגד הקדוש ברוך הוא ושופך דמעותיו לפניו יתברך], ולית תיאובכתא לקודשא בריך הוא אלא כד מקבל לון, ואושרו קמיה, ודא איהי צלותא דעביד עטופא לכל צלותין דעלמא [ואין עוד תענוג להקדוש ברוך הוא כמו לקבל את התפלה של העני שמתפלל אליו בלב נשבר, והוא עושה עטיפה לכל התפלות שבעולם].

רואים מזה מה זו מעלת עני שמתפלל לפני הקדוש ברוך הוא עם לב נשבר לב אמת, וכתב על זה מוהרנ"ת ז"ל (לקושי הלכות תפלין הלכה ה' אות מ"ג) וכל זה נאמר אפלו בעני סתם שמתפלל על צרכיו, על דחקו ועניותו בגשמיות, מכל שכן וכל שכן כשמתחיל האדם לרחם על עצמו ומרגיש עניותו ודחקו במעשיו הטובים וכו', וטוען עם השם יתברך ומתקווטט עמו ומתרעם עליו יתברך על שאינו מקרבו

אליו, וְשׁוֹפֵךְ שִׁיחוֹ וְלָבוּ לִפְנֵי עַד שְׁנַתְעוֹרֵר בְּכִיָּה וְכוּ' וְכוּ', כַּמָּה וְכַמָּה יִקְרָה תְּפִלָּה זוֹ בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְהִיא יִקְרָה מִכָּל הַתְּפִלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם. כִּי בְּאִמַּת זֶה עָקֵר הַעֲנִיּוֹת וְהַדְּחֻקוֹת, כְּמוֹ שְׁאָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (נְדָרִים מ"א). אֵין עֲנִי אֵלָא מִן הַדַּעַת, כִּי חוּץ מִזֶּה הַכֹּל הַכֹּל, כִּי יִמְיֵנוּ כָּצֵל עוֹבֵר וְאֵין צָרָה כְּצֵרֶת הַנֶּפֶשׁ וְאֵין עֲנִיּוֹת כְּעֲנִיּוֹת מִתּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים, מִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁהוּא בַעַל חוֹב גְּדוֹל חֵס וְשְׁלוֹם, שְׁחֵיב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ חוֹבוֹת רַבִּים שְׁחֵיב כְּנִגְדּוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל יְדֵי חֲטָאֵיו וּפְשָׁעָיו הַמְרַבִּים, וְאֵין לוֹ בְּמָה לְסַלֵּק כָּלָל כִּי אִם בַּתְּפִלָּה וְתַחֲנוּנִים. כְּשֶׁזֶה הָאָדָם זוֹכֵה לְהַתְעוֹרֵר בְּעַצְמוֹ לְהַרְגִישׁ עֲנִיּוֹתוֹ וְדַחְקוֹ וְעוֹמֵד לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ כְּרֵשׁ וְאַבְיוֹן, הַשּׁוֹאֵל עַל הַפְּתָחִים וּמִבְּקֵשׁ מִלְּפָנָיו בְּשִׁבְרוֹן לֵב עַל נַפְשׁוֹ לְהַצִּילָה מִנֵּי שַׁחַת, לְבַל יֵאָבֵד שְׁנֵי עוֹלָמוֹת חֵס וְשְׁלוֹם, וְכְמוֹ שְׁאָמַר דָּוִד (תְּהִלִּים ל'), "מָה בָּצַע בְּדַמִּי בְּרַדְתִּי אֶל שַׁחַת" וְגו' (תְּהִלִּים כ"ב) "הַצִּילָה מִיָּד מִיָּד כָּלֵב יַחֲדָתִי" וְגו', וְכִיּוֹצֵא בְּזֶה הַרְבֵּה - שְׁבוּדָאֵי תְּפִלָּה זֹאת יִקְרָה בְּעֵינֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ מִכָּל הַתְּפִלוֹת שְׁבַעֲוֹלָם.

וְתִדְקַדֵּק הַיֵּטֵב בְּכָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל דְּבָרֵי הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה וְתַבִּין הַיֵּטֵב כַּמָּה יִקְרָה דְּבָרֵי הַתְּבוּדוֹת שְׁשׁוֹפְכִין שִׁיחַתוֹ לִפְנֵי הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וְאֵף עַל פִּי שְׁזָה כַּמָּה שְׁמַתְפַּלֵּל וּמִתְבוּדֵד וְנִדְמָה לוֹ שְׁעָדִין לֹא פָעַל כָּלָל, אֵף עַל פִּי כֵן כָּל דְּבוּר וְדְבוּר אֵינוֹ נֶאֱבָד, רַק כָּלֵם מְנוּיִים וּסְפוּרִים וְגִנּוּזִים בְּאוֹצְרוֹתָיו, וְגַם כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהָאָדָם לִידַע כָּלָל בְּזֶה הַגּוֹף אִם פָּעַל בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אִם לֹא, כִּי אֶפְלוּ אִם לֹא פָעַל כִּי אִם כַּחוֹט הַשְּׁעָרָה אַחַת פַּעַם אַחַת כָּל יְמֵי חַיָּיו, גַּם זֶה יִקְרָה מִכָּל חַיֵּי עוֹלָם הַזֶּה, כִּי אֶפְלוּ כְּשֶׁנַּעֲתָקִים אֵיזָה תְּנוּעָה לְהַתְקַרֵּב מְעַט יוֹתֵר לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ אֶפְלוּ פָחוֹת מִחוֹט הַשְּׁעָרָה, עַל יְדֵי זֶה רָצִים וְהוֹלְכִים גַּם כֵּן אֶלְפִים וּרְכָבוֹת פְּרָסָאוֹת בְּעוֹלָמוֹת עֲלִיוֹנִים, וְעַל כֵּן צָרִיכִין לְהַתְחַזֵּק בְּזֶה מְאֹד בְּלֵי שְׁעוֹר. וְכִשְׂיִהֶיָה חֲזָק כָּל כֶּה, אֲזִי סוֹף כָּל סוֹף בּוּדָאֵי יִזְכֶּה לְפַעַל בְּקִשְׁתּוֹ לְהַתְקַרֵּב לְהַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, לְהִיּוֹת שְׁוֶה עִם אַחֲיוֹ הַכְּשָׁרִים וְהַצְדִּיקִים.

רואים מכל זה מה זו תפלה לעני - ששופך את לבו לפניו יתברך, כי אתה צריך לדעת שימינו כצל עובר, ואמר חכמינו הקדושים (בראשית רבה פרשה צ"ו סימן ב') כצל ימינו על הארץ ואין מקוה, והלואי כצלו של כתל או כצלו של אילן, אלא כצלו של עוף בשעה שהוא עף, דכתיב (תהלים ק"ד) כצל עובר. ואין מקוה - ואין מי שיקוה שלא ימות, הכל יודעים ואומרים בפיהם שהן מתים; וכתיב (תהלים צ') "ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה", ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ס"א) שהשבעים שנה פורחים לאדם כמו רבע שעה, ולכן אשרי אדם שמנצל את הזמן היקר שלו בשיחה בינו לבין קונו, וזוכה לדבק את עצמו בו יתברך.

ומה כל הפליאה על זה שרבנו ז"ל רצה שאנשיו יהיו עניים, הרי כבר אמר החכם מכל אדם (משלי ל' ח) "ראש ועשר אל תתן לי הטריפני לחם חקי: פן אשבע וכחשתי ואמרת מי הוי"ה ופן אנרש וגנבתי ותפשתי שם אלהי"; שמבקש שלא יתן לו עניות ולא עשירות אלא לחם לאכל, כי אם יהיה עשיר הוא יכול להכחיש לגמרי בהקדוש ברוך הוא, ואם יהיה עני הוא יכול לגנוב וכו'.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתהיה לנו פרנסה בשפע, ולא נצטרך לטובות מאף אחד, אלא שהקדוש ברוך הוא בעצמו יהיה זן ומפרנס אותנו רק מידו הקדושה הפתוחה והרחבה והמלאה.

המאחל לך חדש מברך...

ג' תקסט.

**מאז שהתגרשתי אני מרגישה חסומה בכל מה שקשור
לזוגיות. מה עלי לעשות?**

שאלה:

מאת מיטל: לכבוד הרב שלום.

שמי מיטל, ואני בת עשרים ושמונה. התגרשתי לפני שנתיים וחצי, ומאז אני מרגישה חסומה בכל מה שקשור לזוגיות. אומנם יש הצעות ברוך השם, אך הקשרים לא מצליחים ולא מובילים לחתונה.

הלכתי לרבנים שהציעו לי סוגים שונים של 'תקונים', ואף בקרתי בציונו של רבי נחמן מברסלב פעמים, אך הישועה עדין לא באה ויש לי תחושה שמשהו חסום אצלי.

אני עושה כל שביכולתי לא לפל לעצבות ויאוש, אך המצב לא קל. אשמח לקבל ברכה, עצה או סגולה לשנוי במצבי. תברך מפי עליון.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ד' שבט ה'תשע"ד.

שלום רב אל מיטל תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

רבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות שמחה חלק ב' סימן א') מי שהוא שמח תמיד על ידי זה הוא מצליח, ולכן אם את רוצה להצליח בחייה, תשתדלי עם כל הכחות להיות רק בשמחה, ואף שאני יודע שזה מאד מאד קשה לך להגיע לשמחה מרב הבלבולים שעוברים עליך וכו' וכו', עם כל זאת תכריחי את עצמך להיות בשמחה, ותראי שתהיה לך הצלחה בחיים.

את צריכה להבין שכל אחת שעברה מה שאת עברת וכו' -

גְּרוּשִׁין, וְנִשְׁאַרְתָּ לְבַד שְׁנַתִּים וְחֻצִי, וְכָל הַרְגָּשׁוֹת אֲשֶׁמָּה שֶׁנִּכְנְסוּ בְּךָ וְכוּ', זֶה מֵה שֶׁשׁוֹבֵר אוֹתָךְ לְגַמְרֵי וְכוּ', עַד שֶׁאֵין לְךָ זְמַן לַחֲשֹׁב עַל הַעֲתִיד שְׁלֹךְ, כִּי אֵת עֲדִין צְעִירָה וַיֵּשׁ לְפָנֶיךָ עוֹלָם מְלֵא וְכוּ', וְלִכְן תִּרְאִי לְקַחַת אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדֶּיךָ וְלִשְׁכַּח אֶת הָעֵבֶר שֶׁזֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל וְאָמַר (שִׁיחוֹת הַר"ן סִימָן כ"ו) אֲצִל הָעוֹלָם הַשְּׂכָחָה הִיא חֶסְרוֹן גְּדוֹל בְּעֵינֵיהֶם, אָבֵל בְּעֵינֵי יֵשׁ בְּהַשְּׂכָחָה מַעֲלָה גְדוֹלָה. כִּי אִם לֹא הִיְתָה שְׂכָחָה, לֹא הִיָּה אֲפָשֶׁר לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבַר בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, אִם הִיָּה זֹכֵר כָּל מַה שֶׁעָבַר, לֹא הִיָּה אֲפָשֶׁר לוֹ לְהַרִים אֶת עֲצֻמוֹ לַעֲבֹדְתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּשׁוּם אֲפֵן. גַּם הָיוּ מְבַלְבְּלִים אֶת הָאָדָם מְאֹד כָּל הַדְּבָרִים שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו, אָבֵל עֲכָשׁוּ עַל יְדֵי הַשְּׂכָחָה נִשְׁכַּח מַה שֶׁעָבַר וְכוּ'. וְלִכְן אִם אֵת רוּצָה לְהַצְלִיחַ בְּחַיִּיךָ, אַל תִּסְתַּכְּלִי עַל הָעֵבֶר וְכוּ', תִּסְתַּכְּלִי רַק קְדִימָה וְתַעֲשִׂי כָּל מַה שֶׁבְּיַדֶּיךָ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְתִרְאִי שֶׁתִּהְיֶה לְךָ בְּקֵרוֹב מְאֹד יְשׁוּעָה גְדוֹלָה מְאֹד.

אֵת לֹא צְרִיכָה לְהִסְתַּוֵּבֵב בְּשׁוּם מְקוֹם לְבַקֵּשׁ תְּקוּנִים וְכוּ' וְכוּ', עַקֵּר הַתְּקוּנָה שְׁלֹךְ שֶׁתְּמִיד תִּהְיִי שִׂמְחָה וְעֲלִיזָה עִם פְּנִים שׁוֹחֲקוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְתְּמִיד תִּלְכִּי עִם חֵינוּךָ עַל הַפְּנִים, וְעַל יְדֵי זֶה תִּמְצָאֵי חֵן בְּעֵינֵי כָּל רוּאִיךָ, וְהַכֵּל יִפְתַּח לְפָנֶיךָ וְכוּ'.

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעֶדְךָ שֶׁתִּהְיֶה לְךָ הַצְּלָחָה מְרַבָּה וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנִי תִשְׁכִּילִי וְתִצְלִיחִי.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תקל.

**מה הדרך הנכונה לאזן בין שני סוגי הלמוד - עיון
ובקיאות?**

שאלה:

מאת אוריאל: למורנו ורבנו, שלום וברכה.
ראשית, רציתי לומר תודה רבה על ספרי 'אשר בנחל'
הנפלאים, ששמללים אותי בחיות והתחזקות בכל פעם
מחדש. תודה רבה!
אני אברך כולל, וברוך השם הוספתי לאחרונה לסדר הלמוד
שלי גם ח"י פרקים משניות, חמש ורש"י, דף היומי, לקוטי
מוהר"ן ולקוטי הלכות, אף מצד שני אני מרגיש שהלמוד
בכולל הצטמצם באיכות. מה הדרך הנכונה לאזן בין שני סוגי
הלמוד - עיון ובקיאות? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ד' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אוריאל נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך ביתר שאת וביתר עז רק להיות בשמחה,
ועקר השמחה - שאתה זוכה ללמד כל כך הרבה תורה, כי אין שמחה
כשמחמת התורה, וכשבר ישראל לומד תורה, ראוי לו לשמח מאד
מאד, כי הוא נכנס בתוך חכמתו יתברך, כי התורה והקדוש ברוך
הוא הם אחד, ואין עוד הצלת העולם כמו למוד התורה הקדושה,
כמאמרם ז"ל (תנחומא נח) על הפסוק (ירמיה ל"ג) "אם לא בריתי יומם
ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי" - איזהו ברית שנוהג ביום
ובלילה? זו תלמוד, וכן הוא אומר (שם) "כה אמר ה' ה' אם תפרו
את בריתי היום ואת בריתי הלילה גם בריתי תפר את דוד עבדי וגו',

ואומר (תהלים א') "כי אם בתורת הוי"ה חפצו ובתורתו יהגה יומם ולילה", ואף הקדוש ברוך הוא כרת ברית עם ישראל שלא תשכח תורה שבעל פה מפיהם ומפי זרעם עד סוף כל הדורות, שנאמר (ישעיה נ"ט) "ואני זאת בריתי אותם אמר הוי"ה רוחי אשר עליך ודברי אשר שמתי בפיהך לא ימוש", וגו' ולא כתיב ממך אלא מפיה ומפי זרעך ומפי זרע זרעך.

ללמד חמש ורש"י עם התרגום בכל יום מפרשת השבוע זה דבר הכרחי, וזו סגולה לאריכות ימים ושנים, כמאמרם ז"ל (ברכות ח.) לעולם ישלים אדם פרושיותו עם הצבור שנים מקרא ואחד תרגום, שכל המשלים פרושיותו עם הצבור מאריכין לו ימיו ושנותיו, ואמר הרב הקדוש רבי יששכר דב מבעלזא זכותו יגן עלינו שביום שאדם לומד חמש ורש"י עם התרגום - ביום הזה הוא לא יחטא, ולמוד ח"י פרקים משניות זה פשוט הורג את היצר הרע לגמרי, ודף היומי בגמרא זה חיות לנפש, וספר "לקוטי מוהר"ן" זה פותח את הגידים הסתומים וכו', ומכניס באדם תשוקה עצומה לחזור אליו יתברך, ופותח לו את המוח והדעת והשכל להבין בגדלת הבורא יתברך שמו, וספר "לקוטי הלכות" זו התחזקות שאין למעלה ממנה, ובזה העולם צריכים התחזקות בכל יום בכל שעה ובכל רגע ממש מרב התרדות והמרירות והדכאון שעוברים על כל בני אדם.

ובכולל אתה צריך ללמד מה שהם לומדים, כגון איזו מסכתא בעיון רב עם מפרשים, ותחזור עליה כמה וכמה פעמים, ועל ידי זה תצליח, העקר לרשם בכתב כל מה שאתה לומד בעיון, כי על זה אמרו (כתובות ע"ז:) אשרי מי שבא ללמוד ונתלמודו בידו; וכתב המהרש"א שזה טוב על כתיבה - שכותב כל מה שלומד בעיון, וזה ישאר לו במחו, כי מה שכותבים ורושמים לעצמו זה נשאר לו לזכרון.

והעקר לא להתבלבל משום דבר, רק להיות בשמחה עצומה, כי השמחה זו ההצלחה של האדם, והסמ"ך-מ"ם שובר את האדם תמיד בספקות ובלבולים, ונרמה לו שעדין לא יצא חובתו, ולכן תעשה כל

מה שביקלתך רק להיות בשמחה, ותקפיד מאד להתפלל את השלש תפלות - שחרית מנחה וערבית במנין דיקא, אשר אין למעלה מזה.

הקדוש ברוך הוא יעזר שישרה שלום בתוך ביתך, ותכבדו ותיקרו אחד את השני ונשמע ונתבשר בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקלא.

האם יש ענין להדליק נרות במוצאי שבת קדוש?

שאלה:

מאת לירון: שלום לכבוד קדשת מוהרא"ש שליט"א.
ראיתי שהצדיק כתב תשובה נפלאה על כך שאין שום ענין להדליק בבית נרות לצדיקים, אלא רק בקברי הצדיקים, וברצוני לשאל: ידוע שבמוצאי שבת מתנוצץ אורו של דוד המלך, ואז הוא הזמן להמשיך את האור של שבת לששת ימי החל. האם גם אז אין ענין להדליק נרות?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ד' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל לירון תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה שמדליקים במוצאי שבת נרות וכו', זה כדי להמשיך את אור השבת לששת ימי החל, וזה מנהג עתיק. יש בזה חלוקי מנהגים - אחד מדליק חמשה נרות כנגד נפש, רוח, נשמה, חיה, יחידה, ואחד מדליק ארבעה נרות כנגד ארבע אותיות שם הוי"ה, ואחד מדליק שני נרות כדי להמשיך 'שמור וזכור', וכל זה כדי להמשיך את

קדשת ואור השבת לששת ימי החל, וזה מנהג ישראל, ואצלנו המנהג להדליק רק גר אחד, ולכן כל אחד יחזיק כפי שראה אצל אבותיו.

אבל כף סתם להדליק גרות בבית לצדיקים - אין זה ענין כלל, אלא אדרבה, יש בזה סכנה חס ושלום שלא תהיה דלקה וכו', וצריכים מאד מאד לשמר על דבר זה.

רק תהיי תמיד שמחה ועליזה ותמשיכי את עצמך אל השמחה, שזה מרחיב את הדעת, ועל ידי זה תצליחי בדרך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקלב.

אני ובעלי נכשלנו באסור נדה. איך אנחנו יכולים לתקן את מה שפגמנו?

שאלה:

מאת לאה: לצערי הרב, אני ובעלי נכשלנו באסור החמור של נדה. איך אנחנו יכולים לתקן את מה שפגמנו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ד' שבט ה'תשע"ד.

שלום רב אל לאה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

את ובעלך צריכים לדעת את חמור העוון של נדה, אשר זה אינו צחוק כלל, אלא זה גובל עם ענש כרתות רחמנא ליצלן, ומובא (זהר שמות ג:) שעוון אסור נדה דוחה את השכינה מן העולם, וגורם לידי רעות רבות שיבואו בעולם, ובני אדם צועקים ולא שומעים את קולם. מאן דשכיב בנדה, בגין דלית מסאבו תקיף בעלמא בר

מסאבו דנדה, מסאבו דנדה קשיא מכל מסאבו דעלמא, אסתאב איהו וכל דמתקרבין בהדיה יסתאבון עמיה, בכל אתר דאזלין אתדחייא שכינתא מן קמיייהו, ולא עוד אלא דגרים מרעין בישין על גרמיה, ועל ההוא זרעא דיוליד, דכיון דיקרב בר נש לגבי נדה, ההוא מסאבו דליג עלוי, וישתאר בכל שייפין דיליה, זרעא דיוליד בההוא שעתא משפין עלוי רוח מסאבו, וכל יומי יהא במסאבו, דהא בנינא ויסודא דיליה איהו במסאבו רב ותקיף מכל מסאבא דעלמא, דמיד דקריב בר נש לגבי נדה ההוא מסאבו דליג עלוי, דכתיב (ויקרא ט"ו כ"ד) "ותהי נדתה עליו" נמי ששוכב עם נדה, צריך לדעת שאין טמאה יותר חזקה בעולם מטמאת הנדה, וטמאת הנדה קשה מכל הטמאות שבעולם. הוא נטמא וכל אלו שמתקרבים אליו נטמאים עמו, וכל מקום שהוא הולך נדחית השכינה מפניו, ולא עוד אלא גורם צרות רעות רבות על עצמו ועל אותו זרע שיוליד, שפיון שיקרב אדם לנדה, אותה טמאה קופצת עליו ונשארת בכל איבריו, אותו זרע שיוליד באותה שעה מושכים עליו רוח הטמאה, ובכל ימיו יהיה בטמאה, שהרי הבנין והיסוד שלו הוא בטמאה רבה שיותר חזקה מכל הטמאות שבעולם, שתכף מיד שאדם קרב אל נדה אותה טמאה קופצת עליו, כמו שכתוב (ויקרא ט"ו כ"ד) "ותהי נדתה עליו".

והנה רבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן קי"ב) אם אתה מאמין שיכולים לקלקל - תאמין שיכולים לתקן, הכל יכולים לתקן אם רק רוצים באמת לחזור בתשובה שלמה, ואצלו יתברך מאד מאד חשובה תשובה, ומכל עוון וחטא יכולים לחזור בתשובה, אבל צריכים לדעת את חמור העוון הזה, וגם מה שגורם לתינוק שנוולד על ידי אסור נדה שרוח הטמאה שורה עליו, וידוע שרבנו ז"ל הבטיחנו בחייו אשר מי שיבוא אצלו אחר הסתלקותו הינו אל ציונו הקדוש בעיר אומן, ויתן פרוטה לצדקה עבורו, ויאמר את העשרה מזמורי תהלים הנקראים 'תקון הכללי', אפלו אם עצמו וגבהו חטאיו ופשעיו - יוציאו מהשאל תחתית, וזה סובב על כל מיני פגמי הברית רחמנא לישזבן.

וְלִכֵּן אִם אֶת וּבְעֵלְךָ יְכוּלִים לְנַסֵּעַ אֶל צִיּוֹן רַבְנוּ ז"ל, וּלְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שְׂבֻכוֹת הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה שְׂיִמְחַל לָכֶם, אִזְּוֹ שֶׁיִּשָּׁב וְרָפָא לָכֶם, וְעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה הוּא קִבְלָה לְקַבֵּל עַל עֲצָמוֹ שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה עוֹד, כְּמוֹכָא בְּרַמְבַּ"ם (פֶּרֶק ב' מֵהַלְכוֹת תְּשׁוּבָה הִלְכָה ב') וּמָה הִיא הַתְּשׁוּבָה? הוּא שְׂיַעֲזֹב הַחֻטָּא חֻטָּאוֹ וְיִסִּירוֹ מִמַּחְשַׁבְתּוֹ, וְיִגְמַר בְּלִבּוֹ שֶׁלֹּא יַעֲשֶׂה עוֹד, שְׁנֵאמַר (ישעיה נ"ה) "יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכוֹ" וְגו', וְכֵן יִתְנַחֵם עַל שְׂעֵבָה, שְׁנֵאמַר (ירמיה ל"א) "כִּי אַחֲרֵי שׁוּבֵי נַחֲמַתִּי", וְיַעֲזִיד עָלָיו יוֹדֵעַ תְּעִלּוּמוֹת שֶׁלֹּא יֵשׁוּב לְזֶה הַחֻטָּא לְעוֹלָם, שְׁנֵאמַר (הושע י"ד) "וְלֹא נֹאמַר עוֹד אֶלְקִינּוּ לְמַעַשֵׂה יַדֵּינוּ" וְגו'. וְצָרִיךְ לְהִתְוֹדֵת בְּשִׁפְתָיו וְלֹמַר עֲנִינּוֹת אֵלּוֹ שְׁגָמַר בְּלִבּוֹ; וּבִפְרָט כְּשִׁזּוֹכִים לְהִתְוֹדֵת בְּצִיּוֹן רַבְנוּ ז"ל, שְׁזֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹכָא בְּדַבְרֵי רַבְנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהַר"ן חֵלֶק א' סִימָן ד') שְׁעוֹנוֹתָיו שֶׁל הָאָדָם חֲקוּקִים עַל עֲצָמוֹתָיו, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (יחזקאל ל"ב) "וַתְּהִי עֲוֹנָתְךָ עַל עֲצָמוֹתֶיךָ", וְזֶה מֵה שֶׁהוֹרֵג אֶת הָאָדָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים ל"ד) "תִּמְוֹתֶיךָ רָשָׁע רָעָה", וְעַל יְדֵי וְדוּי דְּבָרִים לְפָנֵי הַצַּדִּיק יוֹצֵאִים מֵעֲצָמוֹתָיו הַחֻטָּאִים שֶׁחֲקוּקִים עֲלֵיהֶם; עֵין שָׁם.

וְלִכֵּן הַמָּקוֹם הַכִּי טוֹב הוּא לְנַסֵּעַ אֶל צִיּוֹן רַבְנוּ ז"ל בְּעִיר אוּמָן שֶׁהִבְטִיחֵנוּ הַבְּטָחָה כָּל כֶּף גְּדוּלָּה, וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַסּוֹלַח לְעַם יִשְׂרָאֵל יִסְלַח גַּם לָכֶם.

הַמֵּאֲחִיל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצִּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תקלג.

**קִשָּׁה לִי לְשַׁלֵּט עַל עֲצָמֵי כְּשָׂאֵנִי מִתּוֹכָם עִם הַהוֹרִים,
וְאֵנִי פּוֹגַע בָּהֶם. מָה הָעֲצָה?**

שְׂאֵלָה:

מֵאת מְאִיר: לְכַבּוֹד הַצַּדִּיק שְׁלוֹם וְחֻדָּשׁ טוֹב!
כְּשֶׁהֵייתִי נֶעַר, תְּמִיד הָיוּ לִי וְכוּחִים עִם הַהוֹרִים, וְכָל הַשָּׁנִים

הינו רבים ומשלימים. כשהתבגרת, הבנתי שאני גורם להם צער גדול, וקבלתי על עצמי לשנות את דרכי, והחלטתי שגם כשאני נפגע מהם וכועס עליהם - לשתק, אבל מה אני יכול לעשות, הם שוב מוציאים אותי משוי משקל, וכשאנחנו רבים אני עונה להם בצורה קשה מאד. האם יש לכבוד הצדיק עצה בשבילי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ד' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל מאיר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני מכרח להגיד לך שמצות כבוד אב ואם זו מצוה חמורה שבחמורות, כמאמרם ז"ל (פסיקתא רבתי) חמורה שבחמורות - כבוד את אביך ואת אמך; ואמרו (קידושין ל:): שלשה שתפין הן באדם - הקדוש ברוך הוא, ואביו ואמו. בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו, אמר הקדוש ברוך הוא מעלה אני עליהם כאלו דרתי ביניהם וכבדוני; רואים מזה שאם מכבדים אבא ואמא בזה מכבדים את הקדוש ברוך הוא, ואמרו (תנא דבי אליהו רבה פרשה כ"ו) כל העולם כלו של הקדוש ברוך הוא, ואין הקדוש ברוך הוא מבקש מהאדם רק שיכבד אב ואם.

וכתב הרמב"ם (פרק ה' מהלכות ממרים סימן ט"ו) כל המבזה אביו או אמו אפלו בדברים ואפלו ברמיזה - הרי זה ארור מפני הגבורה, שנאמר (דברים כ"ז ט"ז) "ארור מקלה אביו ואמו", והרי הוא אומר (משלי ל' י"ז) "עין תלעג לאב ותבו ליקהת אם" וגו', ויש לבית דין להכות על זה מכת מרדות ולענש כפי מה שיראו; ומובא (ספר חרדים פרק ט' סימן ל"ה) שאפלו אם מבזה אותם בלבבו בלבד, הרי הוא בכלל ארור זה, עין שם.

דבר אחד אני יכול להגיד לך - כי אין העולם הפקר, וכתיב (ויקרא א' ב') "אדם כי יקריב מכם קרבן" - מכם"ם זה ראשי תבות

מ'דה כ'נגד מ'דה, הינו מה שעושים להורים מקבלים חזרה אחר כך מהילדים שלו, ויהיה מהצועקים ואינם נענים, ולכן זכר גם זכר שמלבד העוון החמור הזה, תקבל את זה חזרה מהילדים שלך כפל כפלים, ולפעמים גם ארבעה וחמשה פעמים ככה, ופשוט תשתגע מרב הצרות שהילדים יעשו לך וכו', ולכן עצתי אמונה שתבקש עכשו סליחה מאבא ואמא, ותתחיל לכבד אותם במסירות נפש הכי גדולה, ושבו ורפא לך, כי אם לא - זכר וגם זכר שתקבל את זה חזרה מהילדים שלך בצורה כל כך חמורה שפשוט תשתגע מרב הצרות שהם יביאו עליך.

בני אדם חושבים שהעולם הפקר, הם מצערים את אבא ואמא, וחושבים מה כבר יהיה? ויש להם מלא טענות עליהם וכו' וכו', והם לא יודעים שמה שהם עושים להורים שלהם, הם יקבלו חזרה מהילדים שלהם שכל כך יצערו אותם עד שלא יהיה להם כדאי לחיות מרב צער ועגמת נפש שהילדים יגרמו להם, ולכן לדעתי תעשה כבר תשובה שלמה ותבקש מההורים שלך סליחה ומחילה, ותתחיל להתנהג אתם בכבוד גדול מאד, ואז ושבו ורפא לך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקלד.

כתבתם שמתר לבקש בשבת גם צרכים פרטיים. האם זו הוראה לרבים? ומה המקור לדבריכם?

שאלה:

מאת ציון: שלום רב לצדיק.

באחת התשובות כבודו כתב שבשבת קדוש מתר לבקש גם על צרכים פרטיים, כגון: בריאות, שמחה, שלום בית וכו', ואינני מהרהר אחרי דבריכם חס וחלילה, כי מי אני

ומה חיי, אף מכיון שאני יודע שכל הפוסקים כתבו אחרת - שאסור לבקש ולהתפלל בשבת על צרכים פרטיים, אני נמנע מלעשות זאת אף שלפעמים יש לי דברים דחופים לבקש, וברצוני לשאל: האם מה שכתבתם זו הוראה ליחיד או לרבים? ובמחילה, האם תוכלו לכתב את המקורות להתר? זה? אשמח לתשובתכם.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלה, ד' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ציון נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

בשבת מאיר אורו יתברך בהתגלות נוראה ונפלאה מאד בלי שום לבושים כלל, ולכן אז הזמן לבקש ממנו יתברך כל מה שרוצים, ובודאי בשבת צריכים לבקש העקר על רוחניות, ואפלו את הגשמיות שהוא מבקש צריכים לבקש כדי שיוכל לעבד אותו יתברך ולעשות לו נחת רוח.

אין לתאר ואין לשער את גדל הזכות של אדם שמרגיל את עצמו לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולבקש ממנו יתברך את כל צרכיו בתמימות ובפשטות גמורה, כי מה שהחמירו כל כך לא להתפלל בשבת על צרכים פרטיים וכו' וכו', הכוונה היא לתפלה מסודרת שמתפללים בימות החל - את זה אסור לבקש בשבת, אבל שיחה בינו לבין קונו שלמד אותנו רבנו ז"ל, זה ענין אחר לגמרי, ואת זה יכולים להתפלל ולבקש גם בשבת, ואדרבה, בשבת אז זוכה שנדבק יותר באין סוף ברוך הוא על ידי שיחה בינו לבין קונו, כי בשבת הקדוש ברוך הוא מתגלה בלי שום לבושים.

יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שְׁתַּמִּיד תַּעֲסֵק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת שֶׁל שִׂיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנֵנו, אֲשֶׁר אֵין לְמַעֲלָה מִזֶּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תקלה.

יֵשׁ מִיִּשְׁהוֹ שֶׁמְצִיק לִי כָּל הַזְּמַן וּמְנַסֶּה לְגַרְם לִי צַעַר. מָה אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כְּדֵי שֶׁהוּא יִפְסִיק?

שְׁאַלְהָ:

מַאת אַרְיָה: יֵשׁ אִיזָה בֶּן בְּלִיעַל שֶׁמְצִיק לִי כָּל הַזְּמַן וּמְנַסֶּה לְגַרְם לִי צַעַר בְּכָל דְּרָף אֶפְשָׁרִית. מָה אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כְּדֵי שֶׁהוּא יִפְסִיק?

תְּשׁוּבָה:

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רִאשׁוֹן לְסֹדֵר בְּשִׁלְחַה, ד' שְׁבַט ה'תשע"ד.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל אַרְיָה נְרוּ יְאִיר

לְנֶכֶן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הִנֵּה מְצִינוּ בְּדַבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (גִּיטִין ז.) שֶׁלַח לִיָּה מֵר עוֹקְבָא לְרַבִּי אֶלְעָזָר: בְּנֵי אָדָם הָעוֹמְדִים עָלַי וּבִיָּדַי לְמִסְרָם לְמַלְכוּת מַהוּ? שְׂרִטְט וְכַתֵּב לִיָּה: (תְּהִלִּים ל"ט ב') "אֲמַרְתִּי אֲשַׁמְרָה דְּרַכִּי מִחַטּוֹא בְּלִשׁוֹנִי אֲשַׁמְרָה לְפִי מִחַסּוֹם בְּעַד רִשְׁעֵי לְנִגְדֵי", אִף עַל פִּי שְׂרִשְׁעֵי לְנִגְדֵי - אֲשַׁמְרָה לְפִי מִחַסּוֹם. שֶׁלַח לִיָּה קָא: מְצַעְרֵי לִי טוֹבָא וְלֹא מְצִינָא דְאִיקוּם בְּהוּ, שֶׁלַח לִיָּה (תְּהִלִּים ל"ז ז') "דוֹם לְהוֹי"ָה וְהִתְחַוְּלִל לו" - דוֹם לְהוֹי"ָה וְהוּא יִפִּילָם לָךְ חֲלָלִים חֲלָלִים, הַשְּׂכָם וְהַעֲרַב עֲלֵיהֶן לְבֵית הַמִּדְרָשׁ וְהֵן כְּלִין מְאֻלְיָהֶן. הַדְּבָר יֵצֵא מִפִּי רַבִּי אֶלְעָזָר וּנְתַנּוּהוּ לְגַנְיָבָא בְּקוֹלָר וְכוּ'. הָרִי שֶׁלָּךְ לְפָנֶיךָ, שְׂאָם אַחַד מְצַעַר אוֹתָךְ,

תקפיד מאד להתפלל בערב ובבקר בבית הכנסת, והשונאים שלך יפלו נפילה אחר נפילה.

אתה צריך רק לברח אל הקדוש ברוך הוא, ולהרגיל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, ולבקש ממנו יתברך שתהיה נכלל לגמרי באין סוף ברוך הוא, עד שלא תרגיש שום דבר אלא את אמתת מציאותו יתברך, וככל שתהיה נכלל באין סוף ברוך הוא, כמו כן תראה שיפלו כל הרעות על שונאיך, כמו שאמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות מריבה סימן ב') מי שרודף את חברו - הקדוש ברוך הוא מביא עליו רעה כדי שישכח את חברו מלרדף אותו.

ולכן, עצתי אמונה שלא תכנס עם הרשע שרודף אותך בשום וכוחים, אלא ברח לך רק אליו יתברך, ואז תראה איך שהכל יתהפך על ראשו, ומה עשו כל הצדיקים במשך כל הדורות שקמו עליהם רשעים ארורים ורדפו אותם בכל מיני רדיפות על לא דבר, והוציאו עליהם דבר ושקרים שלא עלו על לבם כלל? וכו' וכו', שתקו לגמרי, ועל ידי זה לבסוף הרע נתהפך על הרודף, ויש לומר (תהלים ק"ז) 'שלח ד' ברוך ו'ירפאם ו'ימלט מ'שחיתותם, ראשי תבות ידו'; הרגע שאדם שולח את דבוריו - הינו שאינו מדבר, 'וירפאם' - כבר יש לו רפואה, כי רב הצרות באות לאדם מתמת רבוי הדבור, כמוכא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ט) שעל ידי הדבור שאינו צריך נלחץ לו המוח, ולכן כשאינו מדבר, יש לו רפואה, ועל ידי זה 'וימלט משחיתותם' - תבטל כל השחיתות שיש בזה העולם, כי הכל משחת, ולא פדאי אפלו להתחיל להתערב עם בני אדם, שכלם משחתים. ולכן מה לך להכנס בוכוחים או במריבות עם השונא שלך, שתק שתק וכו' וכו', ותראה איך שהוא יפל לבד, כמאמר ז"ל (שבת ל"ב) שבקיה לרוי'א דמנפשיה נפיל; ופרש רש"י שבקיה לרוי'א - הנח לשכור, אינך צריך להפילו שהוא יפל מאליו.

הקדוש ברוך הוא ימתיק ממך את כל הדינים על ידי פלא

עליון, ויתתפך הכל לטובה, ותצא מכל הצרות שלך, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקלו.

בשני ההריונות האחרונים עברתי הפלה. מה עלי לעשות כדי שאזכה לעוד ילדים?

שאלה:

מאת אסתר: לכבוד מוהרא"ש שליט"א.

זכינו ברוך השם להיות מקרבים לרבנו הקדוש - רבי נחמן בן שמחה, ולגלות את אור הצדיק דרך הספרים הקדושים שלך. בעלי טס כל שנה לאומן בראש השנה, ואנחנו משתדלים לקיים את עצותיו של רבנו הקדוש. אני בת עשרים וארבע, אנחנו נשואים כבר כמעט חמש שנים, ויש לנו שני ילדים - אדל ונחמן אברהם שיחיו, ולמרות הקשי שיש בגדול ילדים - אני מאד נהנית, ומאד רוצה שיהיו לנו עוד ילדים.

לפני שנה עברתי הפלה, או יותר נכון לדת עבר ללא רוח חיים - הגעתי לבית החולים כשהייתי בחדש חמישי עם כאבים, ואחרי בדיקת אולטרסאונד קבעו שלעבר אין דופק ועלי לעבר לדה כדי להוציא אותו. אין מלים לתאר את ההרגשה שהייתה לי, לאיזו עצבות נפלתי ומה עבר לי בלב. הלדה שהייתה מלאה בצירים ממש כמו בלדה רגילה - עברה בהצלחה.

לקח לי המון זמן לחזור לעצמי, אבל החזרה הייתה מלאה בהמון התחזקות רוחנית, והיום אני מודה להשם שהוא נתן לי לעבר את הנסיון הזה כי התחזקתי באמונה ובהתבודדות בצורה מדהימה!

אחרי חצי שנה, נכנסתי שוב להריון בסיעתא דשמיא אחרי המון התבודדות והתחזקות, אבל בשבוע השביעי להריון שוב האולטרסאונד הראה שאין דפק, ועברתי הפלה על-ידי גרידה. הרגשתי יאוש עצום, שלא נדבר על העצבות שנפלה עלי שוב, אבל תלמידה טובה של רבנו אני, ולא נתתי לעצבות להפיל אותי, ועם המון המון קשי והמון דמעות המשכתי קדימה, בשביל שני הילדים - האוצרות שיש לי בבית, בשביל בעלי, ובשביל עצמי כמוכן.

התחזקתי, ואני מאמינה שהכל לטובה. אני לא מחפשת תשובות לשאלות כמו למה ואיך, כי אני מרגישה שאלו חשבונות שמים ולא ענייני לעסק בזה, אבל אני מחכה ומחכה לישועה ואני כבר מתחילה להתיאש שוב... אני לא מפסיקה לחשב על האבדן, במיוחד שמסביבי יש המון חברות שבהריון, וכאלו שזולדות, ממש נסיון... כלם אומרים לי שאין לי מה להיות בלחץ, וכשיגיע הרגע זה יבוא, אבל הראש שלי לא מפסיק לחשב על הריון, ובזמן שיש הרבה נשים שמפחדות מהלדה ומהכאב, אני רק חולמת לחבק עוד תינוק ועוד תינוק ולמלא את הבית שלי בילדים - ומין הרגשה של ריקנות אוחזת אותי הרבה פעמים.

יש לציין שאני כמעט ולא מערבת רופאים בכל זה, כי אני יודעת כמה רבנו לא אהב את זה, ואני משאירה את הכל בידי השם ויתברר שהוא הרופא הגדול מכלם, אבל זו מלחמה של אמונה ובטחון בהשם נגד הקשיים היומיומיים שאני עוברת. א. האם עלי לעשות טפול כדי להכנס להריון, או אולי לעשות בדיקות מסוימות?

ב. אשמח אם הצדיק יברך אותי ואת בעלי לזרע קדש חי בר קימא, וישלח דברי חזק או עצה טובה.

תודה מראש, ויהי רצון שהשם ישלח לכם רפואה שלמה ויאריר ימיר בנעימים, כדי שתוכלו להמשיך להפיץ תורה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ד' שבט ה'תשע"ד.

שלום רב אל אסתר תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אני לא מבין אותך, את צריכה להיות הכי מאשרת בחיך וכו', ובלבסוף את ממשיכה על עצמך עצבות ומרירות ודכאונות וכו', עד שאת נחשבת להכי אמללה בעולם וכו' וכו'? מה אתך? הקדוש ברוך הוא נתן לך שני ילדים חמודים, ואת צריכה לרקד בכל יום מרב שמחה על החסד הנם שעשה לך הקדוש ברוך הוא, ונתן לך מתנות כאלו, ולמה את צריכה לעשות עוד פעלות לעוד ילדים וכו'? את צריכה רק לבקש את הקדוש ברוך הוא ברחמים ובתחנונים, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קצ"ו) אסור לאדם לעמד עצמו על שום דבר, הינו שאסור להתעקש בתפלתו שהקדוש ברוך הוא יעשה לו דוקא את בקשתו, כי זה הוא כמו לוקח דבר בחזקה, בגזלה. רק צריך להתפלל ולהתחנן לפני השם יתברך ברחמים ותחנונים, אם יתן השם יתברך - יתן, ואם לאו - לאו, וזה (אבות פ"ב) 'אל תעשה תפלתך קבע', מלשון גזלה, כמו שכתוב (משלי כ"ב) 'וקבע את קבעיהם נפש'. הינו שכל מה שהוא מבקש, הן פרנסה או בנים או שאר צרכים, אסור להתעקש ולעמד עצמו בתפלתו, שדוקא יעשה הקדוש ברוך הוא את תפלתו, כי זה הוא תפלת קבע שלוקח הדבר בחזקה בגזלה, רק יתפלל ברחמים ותחנונים.

רב בני האדם גורמים לעצמם צרות ויסורים ועגמת נפש בחנם, במקום להסתפל על חצי כוס המלאה, הם תמיד מסתכלים על חצי כוס הריקה וכו' וכו', ומכל שכן וכל שכן שלך יש תהלה לאל כוס מלאה - שני ילדים חמודים ובעל טוב, ואתם מקרבים אל רבנו ז"ל, בזה ראוי לכם לרקד מרב שמחה ולהרבות בחסד אשר אין למעלה מזה, כמאמר ז"ל (לקוטי הושע רמז תקכ"ב) אמר הקדוש ברוך הוא

חביב עלי חסד שאתם גומלים זה לזה יותר מכל הזבח שזבח שלמה
לפני אלה עולות.

ולכן אני מאד מבקש אותך שתעשי כל מיני פעולות שבעולם
להיות בשמחה, ותכריחי את עצמך להיות רק בשמחה, כי השמחה
זו רפואה בין בגשמי ובין ברוחני, וכשאשה שמחה ועליזה, מתרחבת
דעתה ויכולה להחזיר בעצמה אמונה פשוטה בו יתברך, והרגע
שהיא חזקה באמונה שאין בלעדיו יתברך כלל והכל לכל אלקות
גמור הוא, על ידי זה נפתח פיה לדבר אל הקדוש ברוך הוא כאשר
ידבר איש אל רעהו, אשר זה התענוג הכי גדול, וטועמת טעם עולם
הבא בעולם הזה, וכמו שכתוב (ויקרא כ"ו י"ב) "והתהלכתי בתוכם
והייתי לכם לאלקים ואתם תהיו לי לעם", ופרש רש"י: "אטיל עמכם
בגן עדן כאחד מכם ולא תהיו מזדעזעים ממני" וכו', איזה תענוג
זה שאשה מרגישה שמלא כל הארץ כבודו והוא נמצא ואין בלעדיו
נמצא, והיא יכולה לדבר עמו יתברך פנים אל פנים, ואל מדרגה זו
רבנו ז"ל רוצה להביא אותנו, ולזה זוכים על ידי תקף השמחה, ולכן
תמסרי את נפשך להיות בשמחה, ותפסיקי מלעשות פעולות גשמיות
עבור עוד ילדים וכו' וכו', אם יתן הקדוש ברוך הוא - יתן וכו', לא
צריכים להסתובב ממרמרת ומדכאת ולחפש מתחת לאדמה בעיות
וכו' וכו'.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני
תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקלז.

**אבדתי את האמון בעצמי. איך אפשר לאחד את הקרעים
בנפשי ולבנות מחדש אישיות יציבה?**

שאלה:

מאת רובי: לאדמו"ר מוה"ר א"ש, שלום וברכה.
בשנים האחרונות ההרגשה שלי היא "ואני בתוך הגולה" של
עצמי - אני לא מצליח כל כך בחיים, הדברים לא מסתדרים,
והשנים עוברות. אני מרגיש תלוש, אבדתי את האמון בעצמי
וביחודיות שלי שממנה שאבתי את הבטחון העצמי שלי,
אבדתי את האמון בדרכי ועל הדרך נחלשתי באמונה.
איך אפשר ומהיפה מתחילים לאחד את הקרעים בנפשי
ולבנות מחדש אישיות יציבה?
בהזדמנות זו, ולרגל י"ט כסלו - יום הולדת, אבקש מהרב
ברכה לרפואה ושידוך. תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ד' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רובי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שרבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות שמחה חלק ב'
סימן א') מי שהוא שמח תמיד על ידי זה הוא מצליח, כי השמחה זו
ההצלחה של האדם, והסמ"ך-מ"ם מחדיר באדם מרידות ועצבות
ודכאון, כדי לאבד ממנו את תקותו וכו', כי אם אדם היה תמיד שש
ושמח עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בו, אזי הוא היה ממשיך על
עצמו את הארת האין סוף ברוך הוא, כי אצלו יתברך נאמר (דברי
הימים א' ט"ז) "עז וחדוה במקמו", וככל שאדם יותר שמח - הוא יותר
מקרב אל הקדוש ברוך הוא, וממלא את חסרונו. ולהפך, כשאדם

הוא בעצבות ובמרירות ובדכאון, הוא מתרחק מהקדוש ברוך הוא, ונתרבה חסרונו.

ולכן ראה מה לפניה, הסמ"ך-מ"ם רוצה רק לשבר אותך ולהכניס אותך ביאוש גמור, כאלו שאתה לא שווה לשום דבר, ולכן אני מאד מאד מבקש אותך שתראה להיות בשמחה עצומה, ותשתדל מאד מאד לא לתת לעצבות ולדכאון שיתפסו אותך, כי הסמ"ך-מ"ם רוצה רק לשבר את האדם ולהפילו בעצבות ובמרירות ובדכאון, כי זה כל כחו, ורבנו ז"ל הזהירנו מאד מאד על מדת השמחה, ואמר (לקוטי מוה"ר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שצריכים להכריח את עצמו עם כל הכחות להיות בשמחה. ואתה צריך לדעת שלהיות בשמחה זה בא במסירות נפש הכי גדולה, ולכן אשרי מי שמכריח את עצמו להיות בשמחה, ואז טוב לו כל הימים. וכן הרגל את עצמך לדבר אל הקדוש ברוך הוא, אשר אין טוב מזה, כי כל דבור ושיחה שאדם מדבר ומשיח לפני הקדוש ברוך הוא, נשמעים ונתקבלים בכל העולמות, וגורמים נחת רוח למעלה, אשרי האיש שחזק בזה בכל יום.

ואל יפתה אותך יצרך כאלו שאתה ערם לגמרי וכו', ואין לך שום מצוה וכו' - תלעג לו, כי הכל הבל ורעות רוח, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות נ"ז.) על הפסוק (שיר השירים ד') "כפלח הרמון רקתך" - מאי רקתך? אפלו ריקנין שבך מלאים מצות כרמון; ואמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ה') תני בשם רבי מאיר: אין לך אחד מישראל שאינו עושה מאה מצות בכל יום - קורא את שמע ומברך לפניה ולאחריה, ואוכל את פתו ומברך לפניה ולאחריה, ומתפלל שלשה פעמים של שמונה עשרה, וחוזר ועושה שאר מצות ומברך עליהן. וכן היה רבי מאיר אומר: אין לך אדם בישראל שאין המצות מקיפות אותו - תפלין בראשו ותפלין בזרועו, ומזוזה בפתחו, מילה בבשרו, ארבע ציציות בטליתו מקיפין אותו, הוא שדוד אמר (תהלים קי"ט) "שבע ביום הללתיך על משפטי צדקך", וכן הוא אומר (תהלים ל"ד) "חנה מלאך הוי"ה סביב ליראיו ויחלצם".

ולכן ראה לקחת את עצמך בידיה, ותהיה רק שש ושמוע עם כל נקדה ונקדה טובה שיש בה, ועל ידי זה יתרחב לך בגשמיות וברוחניות גם יחד, ותרגיש כל מיני נעים בחייה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקלח.

הקדוש ברוך הוא הבטיח לאברהם: "ושמתי את זרעך כחול הים אשר לא יספור מרב". מתי זה יתקיים?

שאלה:

מאת משה: לכבוד הצדיק שליט"א. אני מתפלל על בריאותך בכל יום ויש לי הכרת הטוב על כל מה ששזכיתי בזכותך. ידוע שהקדוש-ברוך-הוא הבטיח לאבותינו אברהם יצחק ויעקב: "ושמתי את זרעך כחול הים אשר לא יספור מרב". מה הפרוש בדברים אלו, הלא רואים שאנחנו המעט מן העמים ועוד מעט תהיה הגאולה, אם כן מתי תתקיים הבטחה זו? תודה רבה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ד' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל משה נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

חכמינו הקדושים אמרו (יבמות סא.) על הפסוק (יחזקאל ל"ד ל"א) "ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם" - אתם קרויין אדם, ואין העובדי כוכבים קרויין אדם; אתה צריך לדעת שכל בר ישראל הוא עולם מלא, ובזכותו עומד כל העולם הזה וכל העולמות ברוחניות, ואם אדם היה יודע מה מעלתו בשמים, לא היה נשבר משום דבר, אלא

היה מאד מאד נזהר בכל תנועה ותנועה שלו, כי באמת נשמות ישראל חצובות מתחת כסא הכבוד, וכל נשמה יש לה שרש למעלה בכל העולמות, כמו שאמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן תק"ד) מענין הפלגת גדלת האדם אין לתאר ואין לשער את גדלתו וכו', כשהאדם עושה כף בידיו - נעשה כף בכל העולמות וכו', וכשעושה כף בידיו - נעשה כף בכל העולמות וכו', ואמר בזו הלשון: "וואס טייטש אמענש אז ער טוט אזוי אמאך מיט דער האנד, ווערט אזוי גיטאן אין כל העולמות, אין אז ער טוט אזוי אמאך מיט דער האנד, ווערט אזוי גיטאן אין כל העולמות", כי אי אפשר לתאר ולשער את גדלת בר ישראל שהוא בן להקדוש ברוך הוא, והוא קשור והדוק לכל העולמות, שאי אפשר להסביר את זה בשכל אנושי כלל, ואמר רבנו ז"ל (חיי מוהר"ן סימן תק"ה) "אז מעזאל איבער קערן אמענטשן, וואלט מען גיזעהן וויא אין איטליכן אדעריל הענגען אלפי אלפים ורבי רבבות עולמות". [אם היו מהפכין את האדם (רצונו לומר לראות את פנימיותו) היו רואין שבכל גיד וגיד מגידיו תלויים אלפי אלפים ורבי רבבות עולמות].

הרי שלך לפניך מעלת כל בר ישראל, ומכל שכך כלליות נשמות ישראל, תתאר לעצמך כמה מעלתם גדולה, והם הרב, כי מה לנו ולאמות העולם? הרי אנו אומרים בכל יום בתפלה "וכל הגוים כאין נגדך", כי הם לא נבראו אלא לשמש את עם ישראל, ועקר הבריאה שברא הקדוש ברוך הוא את כל העולם הזה, וכל העולמות למעלה למעלה וכו', זה רק בשביל נשמות ישראל שקבלו את התורה, ולכן הם הרב, ואני לא מבין מה שאלתך, אדרבה, כל הגוים כאין לפניך.

וראינו ושמענו את רשעות הגוים שהם כחיות טרף, הורגים ורוצחים, וגונבים וגוזלים וכו', ולא יוצא מהם שום נחת רוח להקדוש ברוך הוא, ואדרבה, הם כמו קוצים הסוככים את האילן של הפרות וכו', ואמרו חכמינו הקדושים (מדרש אגדה) אלמלא העלים

לא היו יכולים הפרות להתקיים, כמו כן אמות העולם נבראו לשמש את ישראל, ולכן הזכיות של עם ישראל הם כחול אשר על שפת הים.

הקדוש ברוך הוא יעזור לנו שנזכה תמיד להסתכל על הטוב שיש בכל בר ישראל, ועל ידי זה יהיה לנו כח להחזיר את כלם בתשובה שלמה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקלט.

**אני יודע שכל הסבל שלי ושל משפחתי נובע מזה?
שפגמתי בברית. מה עלי לעשות כדי שיפתח לי השפע?**

שאלה:

מאת צבי: שלום רב.

חזרתי בתשובה לפני עשרים ושתיים שנה וברוך השם יש לי משפחה. אני רוצה שתהיה לי אפשרות להשפיע למשפחתי את כל מה שהם צריכים, אך לצערי אני מבטל כבר כשנה וחצי וסובל מחסרון כפי ששובר אותי מאד.

אני יודע שאני לא צדיק, אך אני מנסה לגרם להשם יתברך נחת רוח ככל יכולתי - אני מבלה את רב היום שלי בתפלה והתבודדות, בעשית חסד עם המשפחה ובלמוד כפי יכולתי, ואני שמח בקה שאני עושה בעבודת השם. אני משתדל לשמר על העינים והמחשבה ככל יכולתי, להיות בשמחה ולא לכעס, להדר בנטילת ידים, להגיד את פרשת המן ולהיות בשמחה, אך אני מרגיש חסימה, ושום דבר לא נפתח.

לפני שחזרתי בתשובה נכשלתי רבות בהוצאת זרע לבטלה, ואני יודע שכל הסבל שלי הוא בגלל זה. אני בוכה הרבה על החטאים הללו וכואב לי מאד שהמשפחה שלי צריכה לסבל

בגלל זה. מה עלי לעשות כדי שסוף סוף יפתח לי השפע?
אנא עזר לי!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ד' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל צבי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כל הצרות שלך שאתה סובל צרות ויסורים ומרירות ומכאובים וסבל גדול מאד, זה רק מחמת חסרון השמחה, כי אם היית תמיד בשמחה לא היה חסר לך שום דבר, ואדם צריך להיות כל כך בשמחה עד שישכח מכל עוונותיו, כי באמת כתיב (תהלים ק"ד) "אנכי אשמח בהוי"ה יתמו חטאים מן הארץ ורשעים עוד אינם", כי הרגע שאדם שש ושמח עמו יתברך, ממילא נתבטלים כל החטאים וכו', וכו', ולכן אתה צריך רק לשמח עם אשתך, ולכבד וליקר אותה מאד מאד, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן סימן רס"ד) שצריכים לכבד וליקר את אשתו, כי אמר הלא הנשים הם סובלים צער ויסורים גדולים מאד מאד מילדיהם - צער העבור והלדה והגדול, כאשר ידוע לכל עצם מכאובם וצערם ויסוריהם בכמה אפנים הקשים וכבדים מאד מאד וכו' וכו', על כן ראוי לרחם עליהם וליקדם, ולכבדם. וכן אמרו חכמינו הקדושים (בבא מציעא נ"ט.) אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו [תכבדו ותיקרו את נשותיכם כדי שתהיו עשירים], וכן אמרו (יבמות ס"ג.) דיינו שמגדלות את בנינו ומצילות אותנו מן החטא, ולכן צריכים לכבד וליקר אותן מאד מאד; ואמרו חכמינו הקדושים (יבמות ס"ב.) האוהב את אשתו כגופו, והמכבדה יותר מגופו, והמדריך בניו ובנותיו בדרך ישרה, והמשיאן סמוך לפירקן, עליו הכתוב אומר (איוב ה') "וידעת כי שלום אהלך"; ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ממון סימן צ"ד) אין הברכה מצויה בתוך ביתו של אדם אלא בשביל כבוד אשתו.

ואתה צריך לדעת שעקר תקון הברית זה רק שמחה, וכשאדם

הוא שש ושמח - על ידי זה הקדוש ברוך הוא מוחל לו על כל עוונותיו של פגם הברית שפגם, ועקר השפעת הפרנסה באה לאדם רק מחמת שמחה, כי השם של פרנסה שהוא חת"ך היוצא מפסוק (תהלים קמ"ה) פותח' את' ידך, יוצא גם מפסוק (דברים ט"ז ט"ו) והיית' אף' שמח'.

ולכן הדבר הראשון - אתה צריך להשתדל להיות מאד מאד בשמחה, ולשמח את עצמך, ואף שאני יודע שמאד מאד קשה לך ומרים לך החיים ממנות, עם כל זאת עם עצבות ומרירות ודאגות לא תבוא לשום דבר, אלא תסתבך יותר, ולכן הדבר הראשון - רק להיות בשמחה. ואם תאמר במה יש לי לשמח, הרי אני עני ואביון ומלא חובות? אלא דע לך שחכמינו הקדושים אמרו (נדרים מא.) אין עני אלא מדעת; עקר העניויות תלוי בחסרון דעת, כי המאמין האמתי שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסד וברחמים בצדק ובמשפט, ודבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, עד כדי כך שאמרו חכמינו הקדושים (חולין ז:) אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין מלמעלה; שאדם לא מקבל מכה קטנה באצבע קטנה אם לא מכריזין על זה קדם מלמעלה - האדם הזה הוא תמיד שמח, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות ממון סימן פ"ג) אמונה הוא טוב לפרנסה; ולכן בזה שתשמח עם נקדת יהדותך שנבראת יהודי ושלא עשנו גוי כגויי הארצות, השמחה והאמונה הזאת תפתחנה לך את כל צנורי השפע והפרנסה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שיהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשפיל ותצליח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקמ.

**ידוע שפאָשר משתתפים בבִּרְיָת - נמחלים כל העוונות.
האם זה גם כשמדבר במשפחה חלופית?**

שאלה:

מאת אלעזר: לכבוד הרב שלום וחדש טוב.
חבר שלי, שהוא תלמיד שלכם, אמר לי שתמיד אתם מעוררים את תלמידיכם להשתדל ללכת ולהשתתף בבִּרְיָת מילה, כי בזה נמחלים כל עוונותיהם. האם זה נכון? ואם כן, תוכלו לכתב לי מה המקור לזה?
ומה לגבי ברית במשפחה חלופית, האם גם אז נמחלים העוונות של כל המשתתפים?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר בשלח, ד' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אלעזר נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

כן הוא האמת, אני תמיד מעורר אנשים שישתתפו במקום שיש שמה ברית, כי אליהו הנביא מופיע שמה, ויכולים לפעל אז כל מה שרוצים. כמה אנשים היו משלמים שיהיה להם גלוי אליהו הנביא? והנה בשעה שעושים ברית, אליהו הנביא נמצא שמה בודאי, ולכן אשרי מי שנמצא בכל ברית, וימחלו לו על כל עוונותיו, ואף שלצערנו הרב יש הרבה פעמים ברית שההורים עדין מחללי שבתות וכו', וכן לפעמים גם הורי התינוק רחוקים לגמרי וכו', עם כל זאת צריכים לזכר שבמקום שיש ברית - שם נמצא אליהו הנביא, והקדוש ברוך הוא מוחל על כל עוונותיהם.

והמקור לזה הוא בספר 'בני יששכר' - תשרי, וזה לשונו שם:
שמעתי שיש מדרש חכמינו הקדושים (על פי הדברים שאמרו בזהר

שאלֵיהוּ יִצְטָרֵךְ לְהִיּוֹת אֶצֶל כָּל בְּרִית מִלֵּה וַיְבֹא לְהַעֲדֵי שִׁישְׁרָאֵל שׁוֹמְרִים הֶבְרִית), שְׁאָמַר אֵלֶיהוּ: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, כִּיּוֹן שְׁמִדְתִּי שְׁאֲנִי מִקְנָא וְלֹא אוֹכַל לְסַבֵּל חֲטָא וְעוֹזוֹן, פֶּן יִהְיֶה אָבִי הֵבֵן הַמְכַנְּסִים לְבְרִית בְּעַל עֲבָרָה, וְלֹא אוֹכַל לְסַבֵּל? וְהַשִּׁיב לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא: הִנֵּה אֲכַפֵּר לוֹ עוֹנוֹתָיו. וְאָמַר עוֹד, פֶּן יִהְיֶה הַבְּעַל בְּרִית וְהַמּוֹהֵל בְּעַלֵּי עֲבֵרוֹת? וְהַשִּׁיב הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ: אֲכַפֵּר לָהֶם גַּם כֵּן. וְאָמַר עוֹד, פֶּן יִהְיֶה הָעוֹמְדִים שֵׁם בְּעַלֵּי עֲבֵרוֹת? וְהַשִּׁיב הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ שִׁיכַפֵּר לְכָל הָעוֹמְדִים בְּבְרִית. כִּךְ שְׁמַעְתִּי שִׁישׁ בְּאִיזָה מְדַרְשׁ וְלֹא רְאִיתִיו, אָבֵל רְאִיתִי בְּסִפְרֵי אֶחָד כֵּן גַּם כֵּן שְׁשִׁמְעַת בְּשֵׁם הַמְדַרְשׁ שֶׁכָּל הָעוֹמְדִים אֶצֶל כֶּסֶף שֶׁל אֵלֶיהוּ מִתְּכַפְּרִין עוֹנוֹתָיו; עֵינֵי שֵׁם.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר שְׁנוֹזְכָה תְּמִיד שִׁיְהִיָּה לָנוּ חֵלֶק בְּבְרִית הַן שְׁאֲנַחֲנוּ נִהְיֶה שְׁמָה, וְהֵן שְׁנַעֲזֹר לְבַעַל הֶבְרִית עָנִי, כִּי כִךְ אָמַר רַבְּנֵנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת פְּדִיּוֹן שְׁבוּיִם סִימָן י"ב) מִי שֶׁהוּא רְגִיל לְסַפֵּק צָרְכֵי סְעוּדַת בְּרִית מִלֵּה שֶׁל עָנִי, עַל יְדֵי זֶה נִצּוֹל מִבֵּית הָאֲסוּרִין.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יִשְׁמַר אוֹתָנוּ מִכָּל רַע, וַיִּמְחַל לָנוּ עַל כָּל עוֹנוֹתֵינוּ.

הַמְּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תקמא.

מֵאֵז שֶׁבִּתְנוּ נִכְנָסָה לְהַרְיוֹן הִיא אוֹמֶרֶת שֶׁהִיא רוֹצָה לְהִתְאַבֵּד. מָה עָלֵינוּ לַעֲשׂוֹת?

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת אֵלֶיהוּ: לְרַב שְׁלוֹם, וְתוֹדָה עַל הַהִתְיַחְסוּת. לְצַעֲרֵנוּ הָרַב, מֵאֵז שֶׁבִּתְנוּ יִלְדָה אֶת בְּנֵה הָרָאשׁוֹן, הִיא נִמְצְאָת בְּמִצְבַּת נְפֹשֵׁי גְרוּעַ מְאֹד וּבְדַכְאוֹן עֵמֶק. עַכְשָׁיו הִיא שׁוֹב בְּהַרְיוֹן, וּבְשִׁבּוּעַ שְׁעֵבֶר, כְּאִשְׁרַי הִיא בְּקָרָה אוֹתָנוּ הִיא אִמְרָה שֶׁהִיא

רוצה להתאבד. בהתחלה חשבנו שזה משבר רגעי, אבל מאז היא אומרת זאת שוב ושוב ואנו חוששים מאד שהיא לא תעשה משהו לעצמה.

יש לציין שיש לה בעל נפלא שתומך בה לארוך כל הדרך, אך כעת גם הוא אובד עצות ומפחד מאד. מה אנחנו יכולים לעשות?

תשובה:

בעזרת השם ותברך, יום שני לסדר בשלח, ה' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הדבר הראשון - תקחו אותה הביתה אליכם שלא תשאר לבד בביתה, ותשתדלו לדבר על נפשה כל מיני דבורים על הא ועל דא ולשמח אותה עד שתלד בשלום, ולדעתי, אחר כך אסור לה בשום פנים ואפן להביא עוד ילדים, כי מצבה חמור מאד מאד. ולכן אתם צריכים להגיד לרופא שהיא מכרחת לעשות משהו וכו' כדי שלא תלד יותר וכו', כי פה מדבר בפקוח נפש ממש.

ואם ירצה השם, אחר שתלד, יש היום תרופות שיכולות להוציא אותה מהדכאון הפנימי שהיא נמצאת בו, רק אל תכנסו בלחץ, ותעשו כל מיני מאמצים שבעולם רק לשמח אותה, ולא לצעק עליה, אלא להגביה אותה ולתת לה הרבה תשומת לב וחם ואהבה, והקדוש ברוך הוא ישלח לה רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף גם יחד.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה תשכיל ותצלח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקמב.

**עברתי בחיים הרבה דברים לא קלים ונפילתי אל השתיה.
איך נגמלים מזה?**

שאלה:

מאת רון: לרב שלום.

עברתי בחיים הרבה דברים לא קלים שגרמו לי לפל לדכאון ויאוש ולהתחיל לשנות. מאז, כבר שנים אני בורח בכל פעם אל השתיה, ואף שאני יודע ומבין שאני נמצא בבועיה רצינית - אני לא יכול להגמל מזה! האם יש לכבוד הרב עצה בשבילי?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, ה' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רון נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך לדעת שמכל דבר יכולים לצאת אם רק רוצים, כי הבחירה בידי האדם, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן ק"י) לאיש אחד ששאל אותו: כיצד הוא הבחירה? השיב לו בפשיטות: שהבחירה היא ביד האדם בפשיטות, אם רוצה - עושה, ואם אינו רוצה - אינו עושה. וכתב מוהר"ן ז"ל: רשמתי זאת, כי הוא נצרך מאד, כי כמה בני אדם נבוכים בזה מאד, מחמת שהם מרגלים במעשיהם ובדרכיהם מנעוריהם מאד, על כן נדמה להם שאין להם בחירה חס ושלום, ואינם יכולים לשנות מעשיהם. אבל באמת אינו כן, כי בודאי יש לכל אדם בחירה תמיד על כל דבר, וכמו שהוא רוצה - עושה. והכן הדברים מאד.

בענין שכרות אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ו) צריך להרחיק משכרות, ולדקדק שלא לשנות יותר מיכולתו, כדי שלא יבוא לידי שכרות, כי מעט השתיה לפי הצורך הוא טובה להרחיב

דעתו וכו', אבל השוטה יותר מדאי ומשתפר, אזי אדרבא, מתגברין תקף הגבורות, ונעשה כעס ורגז, ולפעמים מתגברין גבורות דסטרא אחרא, ויוכל לבוא לידי רעות וכו' חס ושלום. ודע, שעל ידי שכרות שוכחין כל המצוות והאזהרות שצוה משה רבנו, כי משה הוא מלכש בכל אחד ואחד מישראל בכל איבר ואיבר, ומזכיר כל איבר ואיבר, שיעשה המצוה השייכה לאותו איבר. כי רמ"ח מצוות כנגד רמ"ח איברים וכו', ועל ידי השכרות שוכח אותם, בבחינת (משלי ל"א) "פן ישטה וישכח מחקק", שעל ידי השתיה והשכרות שוכח רמ"ח מצוות של משה וכו', עין שם.

אתה צריך לדעת ששכרות זה בדיוק כמו סמים וכו', ששניהם מטשטשים את המוח, ומאבדים את הדעת והשכל וכו', כי כשאדם לוקח סמים רחמנא לישזבן או שוטה לשכרה, עליו אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני) "כי יתן בכוס עינו" - בפס כתיב, השכור נותן עינו בכוס לשותות, והחנוני נותן עינו בפס. "כי יתן בכוס עינו" - רואה את חברו שוטה, והוא אומר לו מזג לי ואני שוטה, ומתלכלך ברעי ובמימי רגלים. "יתהלך במישרים" - סופו למכר כל חפצי ביתו ואת כל כלי תשמישו ואין לו לא בגד ולא תשמישי הבית ולא כלום והבית ריקה מן הכל. "יתהלך במישרים" - סוף שהוא מתיר את העברות ועושה אותם הפקר כמישור, משיח עם אשה בשוק, ומנבל את פיו, ואומר דברים רעים בשכרות ואינו מתבייש לפי שנתטלטלה דעתו ואינו יודע מהו ואומר ומהו עושה.

ולכן הבחירה בידיך - אם אתה לא תפסיק לשתות תביא עליך ועל אשתך ועל ילדיך בזיונות גדולים מאד, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות שכרות חלק ב' סימן ג') אי אפשר לשכרות שלא יביא לאיזה תקלה; ואמר (שם חלק א' סימן ד') הקדוש ברוך הוא אוהב מי שאינו משתכר; ולכן ראה מה לפניה, אם אתה לא תפסיק לשתות - לבסוף יתגלה קלונך ברבים, ותסבל עלבונות, בזיונות ושפיכות דמים, ותגרם צער גדול לאשתך ולילדיך שיתבישו ללכת על הרחוב, ולכן חוס וחמל

עליך ותקח את עצמך בידיך, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות הרהורי סימן כ"ח) על ידי שכרות בא הרהורי עבודה זרה, ותכף ומיד כשאדם מהרהר בעבודה זרה נופל בעמקי עמקים בשאול תחתית ומתחתיו, כי מי שנופל מאמונתו נתקע בשער החמשים של הטמאה שקשה לצאת מזה, ולכן תקח את עצמך בידיך, כי אחרת מרה תהיה לך באחרונה.

רבנו ז"ל הזהירנו על דבר זה מאד מאד, והזהיר אותנו לא לשנות שום משקה המשכר, אלא יין לקדוש ולהבדלה. אני מאד מקנה להקדוש ברוך הוא שתצית אותי לפני שזה יהיה מאחר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקמג.

לאחרונה קרה לי בבית נזק שגרם לי הפסד כספי גדול מאד. מה אני צריך להבין ממה שקרה לי?

שאלה:

מאת אליהו: שלום וברכה לכבוד הרב היקר. לאחרונה קרה לי בבית נזק שגרם לי הפסד כספי גדול מאד, וחויי שזה שאני לא יודע מהיכן אשלם את זה, יש לי חלישות הדעת וצער רב. אשמח אם כבוד הרב יחזק אותי, ויגיד לי מה אני צריך להבין ממה שקרה לי.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, ה' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אליהו נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אתה צריך להתחזק מאד מאד, ותזכר מה שמוכא (תקוני זהר תקוני כ"ו) דאית מאן דאתפרע במקמוניה, ואית מאן דאתפרע בנפשיה; תתאר לעצמך אם היו שמים לפניך את שתי הבררות - או שיהיה לך הזק ממון וכו', או שיהיה לך הזק נפשות וכו', במה היית בוחר? ולכן כפרה הכסף שהיה לך הזק, תתחזק שתהלה לאל הקדוש ברוך הוא רחם עליך ולא היה הזק של נפשות, ותתן תודה והודאה להקדוש ברוך הוא על החסד חנם שחמל עליך והציל אותך מהזק נפשות.

שומעים עכשו כל כך הרבה ספורים מאימים שאנשים צעירים נחטפים ומתים במיתות משנות, מיתות אכזריות וכו', ולכן כשקורה לאדם איזה הזק, ראוי לו לתת תודה להקדוש ברוך הוא שזה רק בממון ולא בנפשות.

העקר, תחזור בתשובה שלמה, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (ברכות ה:) מי חשיד קודשא בריך הוא דעביד דינא בלא דינא?, ואתה צריך לדעת כי דבר גדול ודבר קטן לא נעשה מעצמו אלא בהשגחת המאציל העליון, ולכן תקח את עצמך בידיך ותחזור בתשובה שלמה, ואמר רבנו ז"ל (ספר המדות אות אמת סימן י"ג) על ידי אמת העולם נשמר מכל הזקות; וצריך שתדע שעל מדת האמת צריכים הרבה לבקש את הקדוש ברוך הוא, כמו שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן קי"ב) והמשכיל המבין, יש לו להתפלל כל ימיו שיזכה פעם אחת כל ימי חייו, לדבר דבור אחד של אמת לפני השם יתברך כראוי. ויש בזה כמה מדרגות, ומי שזוכה לבחינות אמת האמת, אזי השם יתברך אור לו, ואזי הוא מאיר בעצמו, כי נתלבש בו אור השם; עין שם.

והכלל, שצריכים הרבה הרבה לבקש את הקדוש ברוך הוא שיזכה לאמת, כי בזה העולם יכולים להטעות את עצמו מאד מאד, ויחשב שהוא באמת, ובין כך נמצא בשקר גדול מאד, ולכן צריכים לבקש הרבה על נקדת האמת - שיהיו הדבורים שלו אל הקדוש ברוך הוא באמת, וכן שיתנהג בדרך האמת, כי בזה העולם יכולים להטעות את עצמו מאד מאד, ולא בחנם שאמר רבנו ז"ל (שיחות הר"ן

סימן נ"א) אַתְּ זֶה תִּקְבְּלוּ מִמְּנֵי שְׁלֵא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מִטְעָה מְאֹד. וְכֵן אָדָם מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ - הוּא יְכוֹל לַחֲשֹׁב שֶׁהוּא מִחֲזִיק בְּאַמֶּת, וְעַדִּין הוּא רְחוּק לְגַמְרֵי מֵהָאַמֶּת, וְכִשְׂרָחוּק מִן הָאַמֶּת אֲזִי הוּא בָּא לְטַעֲיוֹת גְּדוּלוֹת, וְאַחַר כֵּן סוֹבֵל סֶבֶל גְּדוֹל מְאֹד, מֵה שְׂאִין כֵּן כְּשֶׁאָדָם אוֹחֵז בְּאַמֶּת, שְׂאֵמֵר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א' סִימָן נ"א) שֶׁרַק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֵמֵת, אֲזִי כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ הוֹלְכִים כְּבָר בְּצוּרָה אַחֲרֵת לְגַמְרֵי.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקֵשׁ אוֹתָךְ שֶׁתִּרְאֶה לְהִתְחַזֵּק בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת לְהַחֲזִיק בְּמִדַּת הָאַמֶּת, וְאֲזִי טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחֲלֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תקמז.

**יֵשׁ לִי שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת, וְכָל אֶחָד מֵהֶם בְּעִינֵי מִסְבֵּה אַחֲרֵת.
מַה הַמְּלֻצְתְּכֶם בְּעֵינַי?**

שְׂאֵלָה:

מֵאֵת בֶּן שִׁמְעוֹן יַעֲקֹב: לְכַבּוֹד אֲדָמוֹ"ר מוֹהֲרָא"ש שְׁלִיט"א, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִשְׁלַח לָכֶם רְפוּאָה שְׁלֵמָה וּבְרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל. יֵשׁ לִי שְׁלֹשָׁה שְׁמוֹת - 'בֶּן שִׁמְעוֹן יַעֲקֹב', 'שִׁמְעוֹן' עַל שֵׁם דָּוִד שְׁלֵי שֶׁהִיָּה חוֹלָה בְּמַחֲלַת הָאֶפִּילֶפְסִיָּה וְנִפְטָר בְּגִיל צַעִיר מְאֹד, וְ'יַעֲקֹב' עַל שֵׁם סֹבָא שְׁלֵי שֶׁנִּפְטָר בְּגִיל אַרְבָּעִים וּשְׁתַּיִם, וְהַבְּנֵי שֶׁזֶה מִמֶּשׁ לֹא טוֹב שֶׁאֲנִי נִקְרָא עַל שֵׁם אֲנָשִׁים שֶׁנִּפְטָרוּ מִקֶּדָם. לְגַבִּי שְׁמֵי הַנוֹסֵף 'בֶּן' - בְּנֵי מִשְׁפַּחְתִּי שֶׁחָזְרוּ בְּתִשׁוּבָה אִמְרוּ לִי שֶׁזֶה בְּכָלֵל לֹא שֵׁם. חָשׁוּב לִי לִסְפֹּר לְרַב שְׁכָל הַחַיִּים שְׁלֵי, עוֹד מְגִיל קִטְנוֹת, הוֹלְכִים תְּמִיד עַל צֵד שְׂמָאל, כְּלוּם לֹא הוֹלֵךְ לִי וְכָל הַזְּמַן

קורים לי אסונות. מה הרב מיעץ לי לעשות? האם כדאי לי לשנות את שמי ל'בנימין'?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, ה' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל בנימין נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, במצב שלך טוב מאד לשנות את השם אל בנימין, כי צריכים מאד מאד לשמר לא לתת שם אחר אדם שנפטר בקצור ימים, וכן אחר אדם שהיה חולה וכו', ובני אדם לא מקפידים על זה, ואחר כך משלמים על זה מחיר כבד מאד וכו', ולכן לדעתי תשנה את השם שלך אל 'בנימין', והקדוש ברוך הוא ישמר אותך מכל רע, ותעשה התחלה חדשה, ותראה שהמזל שלך ישתנה לטובה.

נא ונא ראה להניח בכל יום תפלין כשרות, ותקפיד על זה מאד מאד אפלו שיקח רק חמש דקות שתניח תפלין ותקרא קריאת שמע, וזו סגולה לאריכות ימים ולשנות את המזל הרע שלך, ואתה צריך לדעת אשר אי אפשר להסביר לכן אדם את מעלת מצות תפלין ומעלת האדם שמניח תפלין, ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ה) כל המניח תפלין - מאריך ימים, ואמרו (פסיקתא זוטרתא שמות) כל המניח תפלין - כאלו קרא בתורה, ואמרו (ילקוט שמות רמז רכ"ב) אמרו ישראל לפני המקום: אנו רוצים ליגע בתורה יומם ולילה אבל אין לנו פנאי, אמר להם הקדוש ברוך הוא: קימו מצות תפלין, ומעלה אני עליכם כאלו אתם יגעים יומם ולילה; ואם היה אדם יודע את מעלת הזוכה להניח תפלין של יד ותפלין של ראש, היה נוהר בזה מאד מאד, והמצוה הזו ממשיכה לאדם חיים ודבקות באין סוף ברוך הוא. ואמרו חכמינו הקדושים (מנחות מ"ג:) כל שיש לו תפלין בראשו ותפלין בזרועו - הכל בחזק שלא יחטא; כי כשאדם שש ושמח עם מצות תפלין שהניח

היום, השמחה של המצוה לא תתן לו לחטא, ולכן אשרי מי שגזר
מאד מאד במצות תפלין.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפנה
תשכיל ותצלית.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקמה.

**בלדה הקודמת ילדתי בנתוח. מה עלי לעשות כדי ללדת
הפעם בלדה טבעית?**

שאלה:

סאת חנה: שלום. אנו זוכים להמנות עם המתפללים לרפואת
הצדיק, ועם התורמים למוסדותיו בארץ ישראל.
אני בחודש התשיעי להריון. בלדה הקודמת ילדתי בנתוח,
ואני רוצה מאד ללדת כעת באופן טבעי. מה אני יכולה לעשות
לשם כך? אשמח לתשובה, יישר כח.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, ה' שקבט ה'תשע"ד.

שלום רב אל חנה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

תשואת חן על התפלות שאת מתפללת על בריאותי, וכל המברך
מתברך מפי אל עליון.

תראי להתחזק ביתר שאת וביתר עז להיות בשמחה עצומה,
ורבנו ז"ל אמר (לקושי מוהר"ן חלק ב' סימן כ"ד) שגם חכמי הרופאים אמרו

שכל המחלות והחללים רעים באים לאדם רק מחמת חסרון השמחה, ואותו דבר אשה שקשה לה בלדה וכו', זה גם כן בא מרב פחדים ומתחים שיש לה וכו', והיא נכנסת בדאגות ובעצבות ובמרירות וכו' וכו', אבל אם היא מתחזק להיות רק בשמחה עצומה, אזי תלד בקלות מאד מאד, ולכן תהיי חזקה במדת השמחה, והקדוש ברוך הוא יעזר שהכל יעבר בקלות.

נא ונא ראי להתפלל בכל יום את התפלה הזו עד שתלדי בקלות

מאד:

רבונו של עולם! חוס וחמל עלי ותקל מעלי את צער העבור והלדה, ותהיה עמי בעת הלדה, ויצא הולד לאויר העולם ברגע קטן בקלות בלי שום נזק לא לי ולא לולד, ויהיה נולד בשעה טובה ומצלחת ובמזל טוב לחיים טובים ולשלום, ולבריאות לחן ולחסד, ואני ובעלי נגדלהו לעבודתך ולתורתך הקדושה, ונאמין בך תמיד אשר אתה נמצא ואין בלעדיך נמצא, ואתה משגיח עלינו בהשגחה פרטי פרטית, ותשמר אותי ואת העבר שלא אהיה אני והעבר נזוקים לא בגוף, ולא באיברים, ולא בעורקים, ולא בגידים, ולא בעור ובשר, ושאר בנין האדם, לא בתוף חלל הגוף, ולא חוץ לחלל הגוף, ותחזק את כחי ורוחי ועצמותי, כמו שנאמר רפאות תהי לשרך ושקוי לעצמותיך, כי לך יהוה הוחלתי אתה תענה יהוה אלהי, ואני ביהוה אעלוזה אגילה באלהי ישעי, רצה יהוה להצילני יהוה לעזרתי חושה, ואזכה לילד בקלות מאד בלי שום פחד וכאב וצער כלל, ואזכה להכליל בך מעתה ועד עולם, אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא השומע תפלות ישראל ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתהיה לך הצלחה מרבה ובכל אשר תפני תשכילי ותצליחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקמו.

**צדיק גדול הורה לנו לעבר דירה לעיר אחרת, ואנו
זקוקים לחזוק שנוכל לקיים את עצתו**

שאלה:

מאת לאה: לכבוד קדשת הצדיק מוהרא"ש, שלום וברכה!
זכינו להתייעץ עם צדיק גדול בענין חנוך ילדינו, והצדיק הורה
לנו לעזב באפן מידי את המקום שבו אנו גרים ולעבר בחזרה
לצפון - שם גרנו עד לפני כשלוש שנים. הרב הצדיק חזר על
הדברים כמה פעמים, והבנו מדבריו שהדבר חייב לקרות מה
שיותר מהר.

אני מודה להשם על גדל רחמיו עמנו, ועל כך שהוא שולח
לנו שליחים נאמנים שיאירו לנו את הדרך הנכונה, אך עם
כל האמונה וההודיה, יש בי חששות גדולים, קשי וצער על
הטלטלה שאנו עומדים לעב, בפרט שעברנו כבר כמה
וכמה דירות.

אני מבינה שכאשר מתייעצים עם צדיק צריכים לקבל את
דבריו ולקיימם, ולכן אבקש שתחזקו אותי, ותברכו אותנו
שנזכה לברכה והצלחה ברוחניות ובגשמיות במעבר החדש,
שהכל ילך בקלות ובשמחה, ברוח ובנחת מתוך שלום וברכה,
שהקדוש ברוך הוא ימציא לנו את כל הצטרכותנו, ונזכה
לישוב טוב ולנחת ברוחניות ובגשמיות, אמן כן יהי רצון.

מאד חשוב לי שהצדיק יחזק אותי בענין המדבר, כי זה
לא פשוט, ויהי רצון שהקדוש ברוך הוא יברך אתכם ויחזק
אתכם, וישפיע לכם תמיד כשם שאתם משפיעים בלי סוף
לנשמות ישראל.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, ה' שבט ה'תשע"ד.

שלום רב אל לאה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

אם שאלת כבר איזה צדיק וכו', למה את באה אלי? אדם צריך להיות חזק עם עצמו, ואם הוא מאמין באיזה צדיק, צריכים להתחזק באמונת חכמים, כי אחרת מטעים את עצמו, ולכן אין לי מה להוסיף על דבריך, ובפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (ספר המדות אות צדיק סימן כ"ג) כל צדיק יש לו דרך עבודה, שצדיק אחר, אפלו גדול ממנו, אינו יכול להשיג עבודתו.

והנה בענין לבוא למקום כדי לגור, עליך לזכר מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן חלק א' סימן כ"ד) ששאלו הסבי דבי אתונא: איפה האמצע של העולם? והראה רבי יהושע בן חנניה עם אצבעו: פה!, שאלו אותו: מי אומר שכן הוא? אמר להם רבי יהושע בן חנניה: תביאו חבלים ותמדדו ותראו שאני צודק. ומגלה רבנו ז"ל שיש בזה סוד נפלא מאד - כשמתחילים הבלבולים עם האדם איפה המקום שלו להיות ולגור, אזי העצה להגיד לו: פה! איפה שאתה נמצא שם אמצע העולם. ועם כל זאת, הקלפות והמשחיתים שברא מחמת עוונותיו מבלבלים אותו ושואלים: מי אומר שאתה צריך לגור פה, אולי אתה צריך לגור במקום אחר? ואחר כך כשילך למקום אחר וכו', גם שמה יגידו לו מי אומר שאתה צריך לגור פה, אולי אתה צריך לגור במקום אחר? כי כשאדם חוטא וכו', אזי הוא בורא קלפות ומשחיתים, והם מבלבלים את דעתו ומעקמים את לבו וכו' בקשיות וספקות, ולא מוצא את המקום שלו, אבל אם אדם מאמין בו יתברך, ומכניס בדעתו את אמתת מציאותו יתברך, על ידי זה איפה שרק תשים אותו - הוא יהיה רק שמת, כי אין עוד שמחה כשמתת האמונה בהשם יתברך.

לנו אין אלא דברי רבנו ז"ל, ואין לי מה להוסיף על דבריו.
הקדוש ברוך הוא יוליך אתכם בדרך הנכונה, ונשמע ונתבשר
בשורות משמחות תמיד.
המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקמז.

**האם הרמח"ל אכן קבור בטבריה ליד ציונו של רבי
עקיבא?**

שאלה:

מאת רועי: לכבוד הצדיק שלום רב.
האם הרמח"ל אכן קבור בטבריה ליד ציונו של רבי עקיבא, או
שיש אמת בדעה שקברו נמצא בבית העלמין היהודי בכפר
יסיף? ואם קברו אכן בטבריה, כיצד לא נזכר הדבר בספרי
רבני טבריה שצינו את קברי הצדיקים בטבריה, ולא הזכירו
את ציון הרמח"ל?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, ה' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל רועי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

הצדיק הקדוש רבי משה חיים לוצ'אטו זכותו יגן עלינו קבור
סמוך ונראה אל התנא רבי עקיבא, כי הוא היה משרש נשמתו, וזה כן
מובא בכל הספרים המזכירים את המקומות הקדושים של הצדיקים
בארץ ישראל.

אשרי מי שרגיל לבוא בכל פעם אל קברי צדיקים, כי כך אמר

רַבְּנוּ ז"ל (ספר המדות אות צדיק סימן קע"ג) על ידי השתטחות על קברי הצדיקים הקדוש ברנף הוא עושה לו טובות אף על פי שאינו ראוי לכהן.

ידוע שרַבְּנוּ ז"ל, כשהיה גר בעיר מעדוודיבקה, היה אומר לאנשים שהתקרבו אליו שילמדו בספר 'מסלת ישרים' מהרמח"ל, וכן ידוע שהן המגיד הגדול ממעזריטש וכותו יגן עלינו והן הגר"א וכותו יגן עלינו אמרו, שאם היה חי בימיהם היו הולכים אליו רגלית, כל כך גדולה מעלתו, אשרי מי שידבק את עצמו בספריו הקדושים. המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקמח.

שמעתי פעם שספרתם אודות ה'אושווער חבורה'. מי הם היו? ומה היתה מעלתם?

שאלה:

מאת ארי: לכבוד מוהרא"ש שליט"א.
שמעתי פעם שספרתם אודות חבורה פשוטה של עובדי השם שנקראו ה'אושווער חבורה' שנטמנו יחד באותו בית עלמין. האם תוכלו להרחיב בענין ולספר מה היתה מעלתם, באיזה זמן הם חיו, והאם נודע מקום מנוחתם? תודה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, ה' שקבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל ארי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

על יד העיר קאליב יש כפר שנקרא 'אושווער', שם היו חבורה

של עובדי השם גדולים מאד - הם התנהגו כמו אנשים פשוטים, זה היה סנדלר, זה היה נגה, וזה היה קצב וכו', וכלם היו צדיקים נסתרים מקרבים אל הצדיק הקדוש רבי יצחק אייזיק מקאליב זכותו יגן עלינו, והרב הקדוש מקאמרנא זכותו יגן עלינו מביא בספרו 'היכל הברכה' (פרשת מטות) כשראה אותם ראה שהם כלם בקיאים בכתבי האריז"ל באפן נפלא מאד.

יעזור הקדוש ברוך הוא שגם בנו תכנס תשוקה עצומה לעבוד את השם יתברך, כי באמת כל בר ישראל יכול להגיע לכל המדרגות שבעולם אם רק ירצה, כמו שכתב מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי הלכות ברכת השחר הלכה ג' אות ו'): ענין זה בעצמו, מה שרוב בני אדם טועים בעצמם וסוברים שנפשם אינה קדושה משרשה, וקשה להם לשוב להשם יתברך ולהיות איש צדיק, או איש כשר באמת, כמו שאר הצדיקים והכשרים, כמו שמרגלא בפומא דאינשי לומר כששומעין שמספרין מאיזה צדיק או איש כשר וירא באמת, ומתחיל להתעורר בהם הרהור תשובה להתחיל גם כן להתקרב להשם יתברך, כי כל ישראל מלאים מחשבות של תשובה והתקרבות להשם יתברך תמיד, אף אחר כך תכף ואומרים, מי יכול להדמות אליו לזה האיש הצדיק? וכו'. כי היה נשמה קדושה מנעוריו, כי כך הרגלו עצמם לומר - שצדקת הצדיקים והכשרים הוא מצד הנשמה הקדושה שיש להם מתולדתם. ובאמת אמר רבנו ז"ל בפרוש שאינו כן. וזה עקר החסרון של העולם שאומרים כך.

ומחמת זה אינם מתעוררים ומתגברים להשוות עצמן לצדיקים, אבל באמת אינו כן, כי עקר צדקת הצדיק והכשר הוא רק על ידי התגברותו והתחזקותו ויגיעתו וטרחו בעבודת השם - שיעזב וטרח כל כך ימים ושנים הרבה ולא הניח עצמו לפל בשום אפן בעולם, והרבה בתפלה ותחנונים עד שזכה למה שזכה, כל אחד ואחד כפי ערכו אשריהם ואשרי חלקם. וכל אדם יכול להיות כמותם, כי הבחירה חפשית לכל, וכתר שם טוב מונח, ומי שרוצה זוכה בו, כמו שאמרו

חכמינו הקדושים (יומא ע"ב) כְּתַר כְּהֵנָה זָכָה אֶהְרֵן וּנְטָלוּ, כְּתַר מַלְכוּת
זָכָה דוֹד וּנְטָלוּ, כְּתַר שֵׁם טוֹב מוֹנֵחַ וְכָל הַרוּצָה זוֹכָה בּוּ.

ובאמת זה הענין בעצמו, שבני האדם טועים בעצמם וסוכרים
שנפשו אינה יקרה וקדושה, ומחמת זה אינם מתגברים לעשות
כמעשה הצדיקים, כל זה נמשך מסוד היכלי התמורות, שמשם באים
אלו המחשבות על האדם כאלו הוא כבר לא שנה לשום דבר, והוא
לא יכול להגיע לשום מדרגה בעולם, כי צריכים להיות צדיק מהלכה
וכו', ואם לא - אבד מנוס ממנו, וזו בעצמה הטעות הגדולה שמכניס
הסמ"ך-מ"ם בלבנות בני אדם, ועל ידי זה הם מתרשלים מלהתקרב
אל הקדוש ברוך הוא, ומניחים את הכל, ובאמת הכל בא מהיכלי
התמורות, ואשרי מי שזוכה להחזיק מעמד ולא להתבלבל משום
דבר, והוא מתחיל בכל פעם התחלה חדשה, אזי גם הוא יכול לזכות
להגיע לכל המדרגות שזכו אליהם הצדיקים, כי הם היו עקשנים
גדולים מאד, ולא הניחו את עצמם לפל, ועל ידי זה זכו למה שזכו,
ולכן גם אתה יכול לזכות להגיע לכל המדרגות אם רק תחזיק מעמד
ולא תשבר משום דבר.

הקדוש ברוך הוא יעזר שנוזכה לילף תמיד בדרכי הצדיקים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקמט.

**אנו רוצים לעבר לגור ביבנאל. מה לעשות עם העסק
שלנו שנמצא באזור המרכז?**

שאלה:

מאת מרדכי: שלום וברכה למורנו ורבנו הרב הצדיק
מוהרא"ש שליט"א.

ראשית, מודה אני לרב על הספרים והמכתבים שמחיים אותי

ומצילים אותי, ומראים לי את האמת לאמתה בעבודת השם בדרך רבנו ז"ל. גם אשתי שמחה שהתקרבתי אליכם, וברוך השם בזכות הרב וספריו אנו מתחזקים, והלואי שנזכה לקחת חלק בהדפסה ובבית התבשיל.

זכינו אשתי ואני לשבות ביבנאל ביחד עם הרב שליט"א, והתרשמנו מאד לטובה. כאשר הגענו לשבת תכננו להתייעץ עם הרב בענין התלבטות על מקום מגורים, אך משמים השתנו הדברים באפן כזה שהבנו שאנחנו רוצים לחיות, להשתקע, ולחנף את ילדינו בקהלה הקדושה ביבנאל.

יש לנו עסק באזור המרכז, הוא פעיל כמה שנים אך הוא לא כל כך מצליח. אנו משלמים באמצעותו חובות, אך איננו מצליחים להתפרנס ממנו בצורה מספקת ומינימלית, ולכן אני צריך לעבד בעבודה נוספת בנוסף לעסק.

א. אנו מאד רוצים לעבר ליבנאל, אך מצד שני העסק נמצא כאן, ולא נוכל לנהל אותו מרחוק. מה דעתו של הרב בענין?
ב. זכותי ברוך השם ללמד ולסיים את מלאכת השחיטה והבדיקה, ואף התמחיתי בעופות. האם כדאי לי להשקיע במלאכת קדש זו ולחפש בזה עבודה?

תודה מראש לרב הצדיק על כל הכחות ועל כל הנתינה שלכם לכלל ישראל!

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, ה' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל מרדכי נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

קשה מאד לכתב לאדם איפה לגור, כי חכמינו הקדושים אמרו (סוטה מ"ג.) חן מקום על יושביו, וכל אחד נמשך לגור איפה שטוב לו, וסימן ששמה הוא צריך לתקן מה שצריך לתקן לפי שרש נשמתו,

וְלִכֵּן מְאֹד קָשָׁה לְתַת לְאָדָם עֲצָה אִיפֹה לְגוֹר, כֹּל אֶחָד צָרִיךְ לְגוֹר אִיפֹה שְׁמוֹשֵׁךְ אוֹתוֹ. יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שֶׁתִּמְצָאוּ אֶת הַמָּקוֹם הַנֶּכּוֹן, כִּי בְּאֵמֶת, מְקוֹ"ם, מוּבָא בְּדַבְרֵי הָאֲרִיז"ל, עוֹלָה כְּמִסְפֵּר הַוַּי"ה בְּהַכָּאָה - הֵינּוּ י' פַּעַם י', ה' פַּעַם ה', ו' פַּעַם ו', ה' פַּעַם ה', עוֹלָה כְּמִסְפֵּר מְקוֹ"ם בְּדִיּוֹק, וְהַפְּנֵה הִיא, שְׁאֵפְלוּ כְּשֶׁאָדָם מְקַבֵּל מַכּוֹת בְּמָקוֹם שֶׁהוּא גֵר, עִם כָּל זֹאת עָלְיוֹ לְדַעַת כִּי גַם שָׁם גָּנוּז אֲלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְשָׁם תְּקוּנוֹ, וְשָׁם צָרִיךְ לְתַקֵּן לְפִי שֶׁרֵשׁ נִשְׁמַתוֹ, וְלִכֵּן הַבְּחִירָה חֲפָשִׁית לְפָנֶיכֶם.

בְּעֵינֵי שְׁחִיטָה וְכו' - זוּ מְלֹאכֶת קֹדֶשׁ מְאֹד, וְצָרִיכִים הֵרֵבָה לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא שִׁיְהִיָּה שׁוֹחֵט יֵרָא הַשֵּׁם, כִּי חַס וְשְׁלוֹם אִם עוֹשִׂים אֵיזוֹ טְעוּת, מְאָכִילִים טְרָפוֹת וְנִבְלוֹת, וְלִכֵּן לֵהִיּוֹת שׁוֹחֵט זוּ אַחֲרֵיּוֹת גְּדוּלָה מְאֹד, וְלֹא כָּל אֶחָד יִכּוֹל לֵהִיּוֹת שׁוֹחֵט כְּמוֹ שְׁנוֹהֵג הַיּוֹם אֲשֶׁר כָּל מֵאֵן דְּהוּא קַל וְרִיק וּפּוֹחַז נַעֲשֶׂה שׁוֹחֵט, וְלִכֵּן מִי שֶׁבְּאֵמֶת יֵרָא הַשֵּׁם - הוּא יִכּוֹל לֵהִיּוֹת שׁוֹחֵט, וְזֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, וְרַבְּנוֹ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֵלֶק א' סִימָן ל"ז) שֶׁעַל יְדֵי שׁוֹחֵט הַגּוֹנֵן בָּא פְּרִנְסָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְלֵהֲפָךְ, רַחֲמָנָא לִיְצַלֵּן, עַל יְדֵי שׁוֹחֲטִים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים גּוֹרְמִים שְׂאֵל תְּהִיָּה פְּרִנְסָה לְעַם יִשְׂרָאֵל, וְכֵן אָמַר רַבְּנוֹ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת אוֹת שׁוֹחֵט סִימָן א') עַל יְדֵי שׁוֹחֲטִים הַגּוֹנִים בְּנֵי אָדָם מְרַחֲמִים זֶה עַל זֶה, וְהוּא הַדִּין לְהַפְּךְ; וְלִכֵּן מִי שֶׁהוּא יֵרָא הַשֵּׁם בְּאֵמֶת הוּא יִכּוֹל לֵהִיּוֹת שׁוֹחֵט.

הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹלִיךְ אוֹתְךָ עַל הַדֶּרֶךְ הַנֶּכּוֹנָה, וְנִשְׁמַע וְנִתְבַּשֵּׁר בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תָּמִיד.

פֹּה אֲנִי מַעֲתִיק לְךָ תְּפִלָּה שֶׁתִּקַּן מוֹהֲרַנ"ת ז"ל לְהַנְצִיל מְאָכִילַת טְרָפוֹת וְנִבְלוֹת:

רַבְּנוֹ שֶׁל עוֹלָם חוֹסֶה עָלַי וְעַל נַפְשׁוֹת בְּנֵי בֵּיתִי, וְתִשְׁמְרֵנוּ וְתִצְלִינֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ הַרְּבִים מִמְּאָכִלוֹת אֲסוּרוֹת. וְלֹא יָבוֹא לְתוֹךְ פִּינוּ שׁוֹם דְּבַר הָאֲסוּר לָנוּ. וְלֹא נִכְשַׁל לְעוֹלָם בְּנִבְלוֹת וְטְרָפוֹת, אֲפֹלוּ בְּשׁוֹגֵג וּבְאִנְס. וְתִצְלִי אוֹתָנוּ בְּרַחֲמֶיךָ מִשׁוֹחֲטִים שְׂאִינָם הַגּוֹנִים. וְתִפְרִישׁ אוֹתָנוּ וְתִבְדִּיל אוֹתָנוּ מִכָּל מִינֵי נִבְלוֹת וְטְרָפוֹת

דאורייתא ודרבנן. ותזמין לנו ברחמיך תמיד שוחטים הגונים וכשרים. ותהיה עמהם תמיד ותשמר אותם ואותנו שלא יכשלו עמך ישראל על ידם לעולם בנבלות וטרפות חס ושלום. ותעזר להשוחטים שיכוננו תמיד היטב בברכת השחיטה, באפן שיזכו להעלות הנפש המלבש בהחי, מחי למדבר. עד שיעלו כל הנפשות העשוקות המגלגלים בחיות ועופות ובהמות אל השכינה. ויהיה נעשה יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה על ידם. ונזכה שיהיה נמשך על ידי זה עלינו שפע טובה וברכה ורחמים וחיים ושלום. ונזכה לפרנסה טובה בכבוד בלי שום יגיעה וטרחה וטרדא כלל. אבינו שבשמים גומל לחיבים טובות, גומל חסדים טובים, אתה יודע שאין בנו כח לשמר עצמנו משוחטים שאינם הגונים המצויים עכשו הרבה מאד. ואין מי שיעמד בעדנו וישתדל בתקון נפשותינו, ויציל אותנו מפגם השוחטים שאינם הגונים הגורמים מה שגורמים, רחמנא ליצלן.

רבנו של עולם, רחם עלינו למען שמה, ולמען שכינת עזה, ולמען אבותינו אברהם יצחק ויעקב, ולמען כל הצדיקים אמתיים, ועזרנו והושיענו והצילנו ומלטנו משוחטים רעים, משוחטים שאינם הגונים. ושמרנו תמיד שלא יבוא לתוף פינו שום מכשול נבלה וטרפה, כי אתה "כל תוכל ולא יבצר ממך מזמה", ובידך הכל. ואתה יכול לשמר אותנו גם עכשו בדורות הללו מנבלות וטרפות ומשוחטים שאינם הגונים. חוס וחקל עלינו, למענה ולא למעננו, וקדשנו בקדשתך, והבדילנו מן מאכלות אסורות כמו שכתוב: "ואבדל אתכם מן העמים להיות לי". ונזכה לקים מקרא שכתוב: "ואנשי קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא תאכלו, לפלב תשלכון אתו" וכתוב: "והתקדשתם והייתם קדשים כי קדוש אני". ויקים מקרא

שְׁכֵתוֹב: "טָרַף נִתַּן לִירֵאָיו, יִזְכָּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ", יִהְיֶה לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיזוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵי וְגֵאֲלֵי, אֲמֵן סְלָה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

ג' תקנ.

**הָאֵם עֲלִינוּ לְרִשָּׁם אֶת בְּנֵינוּ לִגְן הַחַרְדֵי הַיְחִיד בְּאָזוֹר
לְמִרוֹת שְׁהַתְנַאִים שְׁלוֹ לֹא כָּל-כָּף טוֹבִים?**

שְׁאֵלָה:

מֵאֵת יוֹנָתָן: לְכַבּוֹד הָרַב שְׁלִיט"א.

יֵשׁ לָנוּ הַתְּלַבְּטוֹת קִשָּׁה: אֲנוּ גְרָיִם בְּאָזוֹר שָׂרֵב הָאֲכֻלוּסִיָּה
הִיא דְתִיתִי, וְיֵשׁ כָּאֵן רַק גַּן אֶחָד חַרְדֵי. בְּחֻדֶּשׁ אֱלוֹל הַקְּרוֹב אֲנוּ
צְרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת בְּנֵינוּ לִגְן, וְהַבְּעִיָּה הִיא שְׁהַתְנַאִים בְּאוֹתוֹ גַּן
חַרְדֵי לֹא כָּל כָּף טוֹבִים מִבְּחִינַת הַנְּקִיוֹן, וְאֲשֵׁתִי לֹא מְרַצָּה מִכָּף
כְּמוֹ כָּל אֵם הַדּוֹאֲגָת לְבָנָה.

יֵשׁ כָּאֵן גַּן אַחֵר - דְּתִי וּמִפְרָד, וְהוּא מוֹצֵא חַן בְּעֵינֵי אֲשֵׁתִי, וְאִיבְנוּ
יֹדְעִים מַה לַעֲשׂוֹת: הָאֵם צָרִיךְ לְמַסֵּר אֶת הַנֶּפֶשׁ לְהַכְנִיס אֶת
בְּנֵינוּ לִגְן הַחַרְדֵי כְּדֵי שֶׁהוּא יִקְבַּל חֲנוּךְ נְקִי מִרוּחוֹת זְרוֹת לְמִרוֹת
הַתְנַאִים שָׁבוּ, אוֹ שְׁאֲפָשֶׁר לְהַכְנִיס אוֹתוֹ לִגְן הַדְּתִי?

דְּבַר נֹסֵף שְׁמִטְרִיד אוֹתָנוּ - שְׁבַמְדָּה וְנִכְנָס אוֹתוֹ לִגְן הַדְּתִי,
יִתְכַּן שְׁבַשְׁנָה לְאַחֵר מִכֵּן לֹא יִרְצוּ לְקַבֵּל אוֹתוֹ לְחִידָר הַמִּתְנַהֵל

עַל טְהוֹרַת הַקֹּדֶשׁ, מִשּׁוּם שֶׁהוּא הִיָּה בְּגַן דְּתִי.

אֲנֵי עֲזָרוּ לָנוּ לְהַחְלִיט מַה שֶׁהִכִּי טוֹב לְבַנְנוּ בְּרוּחוֹנֵינוּ
וּבְגִשְׁמִיּוֹת. תּוֹדָה מְרֵאֵשׁ, בְּבְרִכַּת רְפוּאָה שְׁלָמָה.

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, ה' שבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל יונתן נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אדם צריך להרגיל את עצמו לא לדאג את דאגת מחר, כמאמר החכם "אל תדאג דאגת מחר, כי לא תדע מה יהיה", ורואים שרוב בני האדם נכנסים בלחץ רק מחמת הדאגות מה יהיה למחר, ואמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין ק:) לא תעיל דוּיא בלבך דגברי גיברין קטל דוּיא [לא תכניס דאגה בלבך, כי הרבה גבורים הרגה הדאגה], ורבנו ז"ל אמר (ספר המדות אות עצבות סימן א') מי שלא תקן חטאות נעורים על ידי זה באים לו דאגות.

ולכן צריכים לברח מכל מיני דאגות שרק הורסות את האדם לגמרי, וכבר אמר החכם "העבר אין והעתיד עדין - אם כן הדאגה מנין?", כי אסור לבלבל את עצמו מהעבר או מהעתיד, רק צריכים לראות להחיות את עצמו עם היום הזה, והשעה הזאת שיש לו, וכך יהיה הכי מאשר בחיים. מי יודע אם לא יפתח עוד גן חרדי שתוכלו להכניס את הבן שלכם שמה? כי עד חדש אלול יש עוד שמונה חדשים, ולמה לכם להתוכח כבר עכשו על דבר שלא יודעים מה יהיה מחר?

ולכן תשתדלו מאד מאד שיהיה ביניכם שלום ואהבה והבנה הדרית, וסוף כל סוף הכל יסתדר על הצד הכי טוב, וזכרו היטב מה שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה יז.) איש ואשה זכו - שכינה ביניהן, ואמרו (ירושלמי ברכות פרק ט' הלכה ח') אי אפְשור לאיש בלא אשה, ואי אפְשור לאשה בלא איש, אי אפְשור לשניהן בלא שכינה. ובמקום שהשכינה נמצאת שם הברכה מצויה, רק שיהיה ביניהם שלום ואהבה גדולה מאד, כי 'שלום' אמרו חכמינו הקדושים (שבת י.) זה שמו של הקדוש ברוך הוא, ולכן אם מכניסים את הקדוש ברוך

הוא בתוך הבית, זה נקרא שלום בית, הינו שמו של הקדוש ברוך הוא בתוך הבית.

הקדוש ברוך הוא יעזר שהכל יסתדר על הצד הכי טוב, ונשמע ונתבשר בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקנא.

אני יוצאת עם בחור כבר חמש פגישות. כיצד אני יכולה לדעת שהוא באמת הזוג שלי?

שאלה:

סאת חיה: אני יוצאת עם בחור כבר חמש פגישות. כיצד אני יכולה לדעת שהוא באמת הזוג שלי ובעלי העתיד? וכיצד אוכל לדעת שהוא באמת טוב כמו שהוא מתנהג עכשיו?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, ה' שבט ה'תשע"ד.

שלום רב אל חיה תחיה

לנכון קבלתי את מכתבך.

יש מאמר החכם "מן הזהירות - שלא להזהר", לפעמים כשנזהרים יותר מדי דיקא אז נופלים בפח גדול, ואם היו לכם חמש פגישות, אזי את צריכה כבר לדעת אם יש משיכה ביניכם, כי אם יש משיכה - סימן שזה הוא זה, ולא יכולים לחקר מי יודע אם תמיד יהיו לו את המדות הטובות האלו וכו', כי אף אחד לא יודע מה המחר יביא וכו', ואף אחד לא יודע את העתיד וכו', ולכן כשפוגשים בחור צריכים להסתפל טוב על המדות שלו איך הוא מתנהג וכו' -

האם הוא קמץן או נדיב לב וכו', האם הוא מפרגן או צר עין וכו', האם הוא כעסן או נח לבריות וכו', ואת כל זה בחורה יכולה תכף ומיד לראות אם תסתכל בעין אמת, ומלבד זאת צריכים לשאל את מי שמכיר אותו.

על כל פנים זה תלוי בך - אם יש משיכה מה טוב ומה נעים, ואם לא - חבל לבלות את הזמן, ועל כלם צריכים הרבה לבקש את הקדוש ברוך הוא על מציאת הזוג, ולכן תתפללי להקדוש ברוך הוא בכל יום שיזמין לך את בן זוגך משרש נשמתך, ותוכלי לבנות בית נאמן בישראל, ומי יתן שתאמרי את התפלה הזאת בכל יום:

רבונו של עולם! חוס וחמל עלי וזכני למצא את בן זוגי, ואתה בעצמך יודע שאני מוכנה כבר להתחתן כדי להנצל מעברות חמורות, אך מפני מעשי המגנים והרעים שעשיתי עד עכשו, נתעכבה מציאת זוגי, ואני נמצאת בצער גדול מאד, כי אתה גלית על ידי חכמינו הקדושים כל השרוי בלא - אשה שרוי בלא שמחה, ובלא תורה, ובלא חומה, ובלא שמירה, ולכן הנני מתחרטת על כל עוונותי שעשיתי עד עכשו, ואני מקבלת על עצמי לחזור בתשובה שלמה, וגלית לנו על ידי התנא האלקי רבי שמעון בן יוחאי (תקוני זהר תקון י"ד) עם כל דא - דחזר בתשובה חזר ויהיבנא ליה בת זוגיה, והנני שבה בתשובה שלמה. ולכן תזמין לי את בן זוגי, ואזכה להקים בית נאמן בישראל, ולעשות רצונך ולגרם לך נחת רוח גדול מאד, ואזכה לחיים טובים ונעימים, מעתה ועד עולם, אמן סלה.

הקדוש ברוך הוא יעזר שתוכלי לבשר לי בשורות משמחות בקרוב מאד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ג' תקנב.

יש לי בכל יום סדר גדוש ללמוד תורה. האם עלי להוסיף עוד סדר גמרא בגרסא?

שאלה:

מאת אסף: שלום לכבוד הרב שליט"א. אנחנו מוחלים ומתפללים לשלום הרב ולרפואתו.

אני תלמיד ישיבה, ויש לי בכל יום סדר קבוע - דף וחצי גמרא בבקיות, שלש שעות גמרא בעיון, ועוד עמוד במסכת שבת. בנוסף, אני זוכה ללמוד בכל יום שני פרקים בנביא, חמשה סימנים בספרי רבנו ז"ל, שנים מקרא ואחד תרגום, קצת זהה שני סימנים בשלחן ערוך ביחד עם המשנה ברורה, ובזמן הנותר אני חוזר על הגמרות שלמדתי.

אני יודע שהרב אומר שצריכים לגרס הרבה גמרא, אף לי זה קשה. האם סדר הלמוד שלי מספיק, או שעלי להתעקש ולהוסיף עוד סדר גמרא בגרסא?

תשובה:

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר בשלח, ה' שקבט ה'תשע"ד.

שלום וברכה אל אסף נרו יאיר

לנכון קבלתי את מכתבך.

אשריך ואשרי חלקך שאתה לומד כל כך הרבה תורה, ואני מאד מתפלל על סדר הלמוד שלך, מי יתן שתמשיך להתמיד בתורה כמו שאתה מתמיד, כי אין טוב אלא תורה, ומוכא (זהר הקדמה י"א). תא חזי, כמה הוא חילא תקיפא דאורייתא, וכמה הוא עלאה על כלא, דכל מאן דאשתדל באורייתא לא דחיל מעלאי ומתתאי, ולא דחיל מערעורין בישין דעלמא, בגין דאיהו אחיד באילנא דחיי ויליף מיניה בכל יומא, דהא אורייתא תוליה לבר נש למיזל בארץ קשוט, תוליה ליה

עיטא היך יתוב קמי מאריה לבטלא ההיא גזרה, דאפילו אתגזר עליה דלא יתבטל האי גזרה, מיד אתבטל ואסתלק מיניה, ולא שריא עליה דבר נש בהאי עלמא, ובגין כך בעי ליה לבר נש לאשתדלא באורייתא יממא ולילי ולא יתעדי מינה, הדא הוא דכתיב (יהושע א' ח) "והגית בו יומם ולילה", ואי אתעדי מינה דאורייתא, או אתפרש מינה, כאלו אתפרש מאילנא דחיי נבא וראה כמה חזקים הם אלו שלומדים תורה, וכמה זה עולה על הכל, כי כל מי שלומד תורה, הוא לא מפחד לא מהעליונים ולא מהתחתונים, ולא מפחד משום דברים רעים שיש בעולם, מפני שהוא קשור באילן החיים, ולומד את התורה הקדושה, שמלמדת את האדם איך ללכת בדרך הנכונה, ומלמדת את האדם עצות טובות איך לשוב להקדוש ברוך הוא. ואפלו שנגזרה עליו גזרה, על ידי למוד תורה כבר מתבטלים כל הגזרי דינים מעליו. ולכן צריך כל אדם להשתדל ללמוד תורה ביום ובלילה, ולא להפרד ממנה, ואם פורש מן התורה, כאלו הוא פורש מאילן החיים].

הקדוש ברוך הוא יעזר לך שתתמיד גם בלמוד משניות, כי כך אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין מב.) במי אתה מוצא מלחמתה של תורה? במי שיש בידו חבילות של משנה. ומובא (מדרש תלפיות) שאשר בן יעקב יושב על פתחו של גיהנם, ומי שהרבה ללמוד משניות אינו מניחו להכנס שם, ולכן אשרי מי שיגרס בכל יום כמה וכמה פרקים משניות, שהוא הצלחה נצחית, כי משנה אותיות נשמ"ה, וצריך שתדע שלמוד משניות מנקה את הנשמה מכל החלדה שנדבקה בה על ידי עוונותיו המרבים, יעזר הקדוש ברוך הוא שתמשיך להתמיד בלמוד התורה הקדושה, כי זה חלקנו לנצח.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

תם ונשלם, שבח לאל בורא עולם!

הַסֵּפֶר הַזֶּה נִדְפָּס

לְכָבוֹד נְשֻׁמַּת

חֲסִידָא וּפְרִישָׁא, מְנוּרָה הַטְּהוּרָה,

אֲסִפְקֻלְרִיא הַמְּאִירָה

מֵאוּר עֵינֵינוּ חַיִּית נַפְשֵׁנוּ, מְקָרֵב לְבָבוֹת

יִשְׂרָאֵל לְאֲבֵיהֶם שְׁבַשְׁמִים

מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ

הַרְבֵּה הַגָּאוֹן הַצַּדִּיק

מוֹהַר"ר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר שְׁלֹמֹה זִלְה"ה

בֶּן

הַגַּה"צ רַבִּי מְנַחֵם זָאב זַ"ל

עָלָה בְּסַעֲרָה הַשְּׁמַיְמָה

י"ז שְׁבַט תשע"ה

תְּהֵא נְשֻׁמַּתוֹ צְרוּרָה בְּצִרוּר הַחַיִּים תַּחַת

בְּנַפֵּי הַצַּדִּיקִים בְּגֵן עֵדֶן, זְכוּתוֹ וְצַדִּיקְתּוֹ תִּגְן

עֲלֵינוּ וְעַל כָּל הָעוֹלָם שְׁנֹזֶכֶה לְהַנּוֹת מֵאוּרוֹ

הַבְּהִיר וְהַתְּגַלוֹת כְּבוֹד שְׁמִים

שְׁפַעַל וְעָשָׂה בְּעוֹלָם

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
הרבנית הצדקת
מרת יחנא שפרה ע"ה
בת הרה"צ רבי אשר ישעיה
ראטענברג מקוסון זצ"ל
בת מרת סאסיא ע"ה
אשת עטרת ראשינו
כ"ק אדמו"ר
רבי אליעזר שלמה זצוק"ל
נפטרה ט"ז תמוז ה'תשע"ה
ת.נ.צ.ב.ה

הספר הקדוש הזה נדפס
 לעילוי נשמת
 הגאון המפורסם
 רבי בנימין ז"ל
 בן הגאון הצדיק
 רבי מנחם זאב זי"ע
 נפטר ה' אלול ה'תשס"ח
 ת.נ.צ.ב.ה

הספר הבא יכול להיות לזכותך...

באפשרותך להקדיש ספר:

לעילוי נשמת, לרפואה שלמה,
 לזרע בר קיימא, לשלום בית,
 לזיווג הגון, להצלחה...

התקשרו עכשיו:

טלפון: **04-6650050**

פקס: **04-6650049**

הספר הקדוש
 הזה נדפס לעילוי נשמת
 רבי אליעזר שלמה בן מלכה זצוק"ל
 ולהבדיל לרפואת הרבנית
 יחנא שפרה בת סאסאי
 ולהצלחת בית התבשיל "אהל אברהם"
 ולזכות

משה ניסים בן שרה ויצמן וכל אשר לו
 אביה, יעל, אדל בנות זהבית
 מיכאל נתן בן משה ניסים
 מכלוף בן סוליקה ויצמן ומשפחתו
 שרית שרה בת פאני ויצמן ומשפחתה
 מאיה בת שרה

אילן בן שרה ויצמן ומשפ'
 דוד גואל בן רבקה בר גיורא ומשפ'
 חיים בן לאה ויוסי עטר ומשפ'
 אלעד ורועי בני רות ומשפ'
 יניב בן תקוה ומשפ'
 יניב בן חוה ומשפ'

לישי ברום בן סימונה ומשפ' – פרנסה ברוח
 סימונה כדרה בת מכבוהה רפואה שלמה

A decorative border with intricate floral and scrollwork patterns, framing the central text. The border is composed of repeating motifs at the top and bottom, and larger, more complex designs at the corners.

הספר הקדוש הזה נדפס
לרפואת

יעל נחמה בת חיה תחי'
הקב"ה ישלח לה רפואה שלימה
בכל איבריה ובכל גידיה
ותהיה בריאה ושלמה

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת
אילנה בת חבו ע"ה
נפטרה כ טבת ה'תשעה
ת.נ.צ.ב.ה.

הספר הקדוש הזה נדפס
לעילוי נשמת המנוח
מאיר בן יוסף אסרף ז"ל
רודף צדקה וחסד
שנפטר בשם טוב מן העולם
ביום ה' בחשוון ה'תשע"ה
ת.נ.צ.ב.ה.

נודב ע"י ביתו
וחתנו יעקב ויפה צרפתי הי"ו
ימלא הקב"ה כל משאלות ליבם
לטובה לעבודתו יתברך

הספר הקדוש הזה הודפס
לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים
שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

יעל בת ציביה
מרים בת רבקה
רחמים בן יאסי
יעקב בן רחל
שלומית בת אורה
רוגן בן ריימונד
שולמית בת מנוחה
עוז אפרים בן בלומה
רבקה בת לאה
שושנה בת אסתר מלכה
אורה בת אסתר מלכה
אופיר רפאל בן גאולה
גאולה בת סיסה
אתי אסתר בת דליה
יצחק בן לאה
אסתר בת דונה דבורה
אורית בת חנה
ישראל בן ורדה
שילת בת אורית
לירן אליהו בן משה דוד
אורה בת אסנת
אלון אהרון בן גילה
נורית בת נעמי
יונה בן שולמית
ספיר הודיה בת גלית
מאיר בן זיווה
אלינור בת שמחה
פרחיה בת רינה
לרפ' תמר בת שמחה
ויונה בת רחל
אליהו אליעזר בן יעל
לאה חפציבה בת דליה
אברהם בן חדוה
יסכה בת רויטל

לרפ' ליאת שרה בת צילה
עמית נועה בת ציפורה
אביאל בן סגולה
מלכה בת גילה
בנימין בן אהרון
הדסה בת תמר (נאנאג"אן)
עמוס בן גילה
דבורה בת רבקה
ישראל בן אראלה
כרמית בת שרה
יוסף חי בן אורלית
בת אל שמחה בת אסנת
יעקב עמרם בן שרה
אורלית בת שרה
נחמן ישראל בן אורלית
סימא בת ברכה
שרגא בן חנה
ציפורה פייגא בת שרה וב"ב
שפיקה בת מרים
תקוה בת שפיקה
יעל בת שרה
אברהם בן דוי
אריה בן רות
רונית שפרה בת מינה
מרים בת שרה
מיכאל דוד בן חנה
דרור יצחק בן דליה
דליה בת רוברט
טל כהן בן רות מסעודה
חנה אניטה בת שרה
ניסים רועי בן טובה
חיה מושקא בת רוחמה
רחמונא
שלום בן יעל

לרפואת הרבנית
יחנא שפרה בת סאסיא
לרפ' לירן בן סוזאן
אברהם בן פרידה
סוזאן בת רבקה
חנה בת יפה וב"ב
שמעון מאיר בן חנה
שחר הדסה בת חוה
צוף ישעי בן תמר
בת שבע בת רוחמה
אסתר בת רוחמה
דן בן אסתר
יעל טובה בת עירית
רחלי בת דורית
יוסף בן יפה
אסף בן כרמלה
רוז בן יעל
משפחת אריאל
מיכל בת לאה
נאורה בת מיכל
יעקב בן לאה
מעין אדל בת גילה
דוד בן רחל
כרמלה בת שרה
רינה בת זיוול
חובב בן מרים
אליעזר שלמה שמעון בן מרים
מאיר אליהו בן דליה
גולן בן אסתר
כרמית בת מרים לזרע בר קיימא
ישראל בן פרידא פיגא
שרה בת שרה
גל נחשון בן לאה
מורן נחשון בת מזל

הספר הקדוש הזה הודפס לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

יפית בת אילנה
 דורית בת שושנה
 עומר רחמים בן סלימה
 ליאור יצחק בן רות
 סמדר בת ריוזין
 מלכה בת סמדר
 אליעזר שלמה בן סמדר
 נתן בן רחל
 לודמילה בת סופיה
 דוד בן לודמילה
 משפחת תפוחי
 ודים בן גינדה
 גליה בת קולט
 דוד רועי בן שרה אורית
 שלמה בן קלודין שרה
 אביעד בן קלודין שרה
 מיכל בת קלודין שרה
 אסתר מלכה בת ליהי
 אדל בת ליהי
 גולן בן מרגלית
 רחל בת דונה דבורה
 רויטל בת רות
 משפחת שמחי
 אברהם בן ישי וב"ב
 אנדריי בן בלה
 משפחת טויטו
 משפחת טרייסמן
 שיראל בת אורית
 אביאל משה בן אורית
 יעל בת אורית
 אדל בת אורית
 סמדר בת אורית לזרע בר קיימא
 משפחת עובד
 להצלחת משפ' מלכה

מאיר בן רחל וב"ב
 נחמן נתן בן שמחה
 שרה בת מרים
 יעקב בן שרה קלוטילד
 יפה בת חנה
 יצחק בן בטחה
 דנסה בת בטחה
 נפתלי בן רחל
 רבקה בת מרים
 נתן בן רחל
 פנינה חנה בת יהודית
 אדי בן רוגית לזיווג
 שאול בן עליזה
 אסף בן רוגית
 ליאור בן עליזה
 אליעזר שלמה בן רינה
 סהר שני שושנה בת ענת
 צבי בן חנה טובה
 רבקה בת חנה טובה
 מרדכי אליהו בן גילה
 אסתר בת יפה
 אליעזר שלמה בן אסתר
 יאיר בן עדינה
 מלכה בת שמחה
 עידו בן מיכל ליאור
 שושנה בת אורלי
 נחמן בן אדל
 שרה בת יפה
 מרים בת שירה יהודית
 תהילה בת שירה יהודית
 שלמה בן שרה
 אברהם בן מזל
 אסתר בת רינה
 יעקב בן סילביה

אליעזר שלמה בן יסכה
 רחל בת יסכה
 אסתר מלכה בת יסכה
 פייגא בת יסכה
 רפאל נועם מאיר בן חנה
 גליה בת יעל
 יניב בן תקוה
 אליעזר שלמה בן יניב
 מלכה בת יניב
 רמי חיים בן תקוה
 הרצל טוביה בן לאה
 דינה בת גרסיה
 ישי בן שרה סוטה
 חנה ברכה בת נחמה
 אופיר בן אילנה
 אבישג בת דינה שמחה
 משה בן ברוריה
 מיכל רוגית בת שרה
 אברהם בן ורד
 יהודה רחל בת ורד
 יהודה בן שרה
 רבקה בת לאה
 יוסף בן סומבול
 מנשה בן חנה
 שמואל ג'פרי בן נוגה
 לרפ' מלכה בת זהבה
 מנחם זאב בן מלכה
 מלכה בת דבורה דיל-ברא
 רונן בן מזל
 אליעזר שלמה בן רות אביגיל
 יואב בן שושנה
 שמעון בן תרצה
 יצחק ישראל בן מרים
 מורן בת בריוט

הספר הקדוש הזה הודפס לזכותם והצלחתם של התורמים היקרים שיזכו לשפע ברכה והצלחה בכל מעשי ידיהם

לעילוי נשמת
חיים בן מרים
מרים בת מסעודה
רחל בת שרה
תומר עמוס בן רבקה
הלן בת דוד ואסתר
יורי בן סופיה
סופיה בת יודקה
שרה ריבה בת אטה
מרים טבנסקי בת יודקה
איליה בן גינדה
פרץ בן יחזקאל
חנה בת רגינה
ניסים עבדלחק בן ועישה
מזל בת מסעוד ופרחה אמיתי
אורלי בת עליזה
ישעיהו ישראל בן לאה איטה
ר' אליהו בן עיישה
רחמים בן אהובה
שרה בת יקוט
יקוט בת חנה
פליקס מסעוד אשר בן
עליזה גיליה
ליאור בת שרה
שרה זהרה בת סעידה
נתן והב בן לאיזה
משה בן לאה
זהרה בת שמחה
יחזקאל בן עזרא מאיר
יוסף בן דוד וברכה
עזרא בן טובה
מעין אילת בת רחל
יוסף בן דוד וברכה
יחזקאל בן עזרא מאיר
נינה בת אסתר

נפתלי ישראל בן רעות
אליהו בן רחל
רונית שפרה בת מינה
זאב רחמני וב"ב
יעקב צרפתי וב"ב
דניאל צ'רטקוב וב"ב
ליאור בן דנה
חגי בן יונתן
אמיר בן חנה
משפ' זרחיה יצחק וב"ב
משפ' בקאל ששון וב"ב
נתנאל בן שושנה
תקווה נאור וב"ב
נעימה נעמי בת ויקטוריה
רפאל בן שרה כהן צדק
בונו מימון וב"ב
יהודה אריה בן צבי
עופר אפריים בן יוכבד
אבנר פרג'י בן מורדכי
מרים בת חביבה
שמעון אהרון בן מרים
נתן חיים בן מרים
גד בן דינה
שמואל אביגדור בן הענא רחל
בן בן עליזה
אסף כהן בן מרים וב"ב
עזרא שמש וב"ב
צבי בן חנה טובה
מלכה יהודית בת עמית נועה
עזרא בן נעימה נעמי
גמ"ח רבי נתמן מברסלב אשקלון

סמדר בת אורית לזרע בר קיימא
משפחת עובד
להצלחת משפ' מלכה
אמנון ורוחמה בסל
משה וגילה בשארי
לרפו' שושנה זוהרה בת צביה
שלמה חי בן דיאנה לזיווג הגון
ליאור בן אלישבע
ננט בת זהבה
יוסף בן רבקה
תהילה בת קולט
יצחק בן אורה
דוד רוני בן שרה אורית
גליה בת קולט
רוני יוגב בן רימנונד
שולמית בת מנוחה
יחזקאל בן רבקה
בנימין אליהו בן שרה יהודית
גד אליעזר בן דליה דלית
יוסף בן רבקה
לוי יצחק בן חנה
משה יהושע בן אסתר
אברהם אדמוני בן רחל
נדב בן כוכבה
בנימין בן אסתר
אליעזר שלמה בן מירב
דינה בת דבורה
אסף בן מרגלית
משה בן יהודית
לזיווג הגון ברכה בת שושנה
חיים בן לאה
הרב הלל אמדדי וב"ב
גרשון בן אסתר

סוד ה' לִירָאוּ וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעֵם
זֶה שְׁמוֹ נֶאֱמָה לוֹ

תִּקּוּן הַכֹּלֵל

תִּקּוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד מְאֹד לְכֻלְלִית
הַחֻטָּאִים וְהוּא פָּגַם הַבְּרִית, רַחֲמֵנָא לִיעֲלֵן

*

וּמִסְגָּל מְאֹד גַּם לְפִרְנֶסָה וּלְהַצְלָחָה
בְּכֹל הָעֲנִינִים בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיֵאמְרֵם בְּכֹל יוֹם

*

יְסֹדוֹ, תִּקְנוּ, גְּלוּ וְצִוְהָ לְפִרְסְמוֹ לְכֹל
יִשְׂרָאֵל, רַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא,
אוֹר הַגְּנוּז וְהַצֶּפוּן, בּוֹצִינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה,
אֲדוֹנֵנוּ, מוֹרְנוּ וְרַבְּנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַן עָלֵינוּ

*

הוֹבָא לְדָפוּס עַל-יְדֵי
חִסְדֵי בְּרֶסְלָב
עִיה"ק יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

תְּקוּן הַפְּלִילִי

טוב לומר לפני אמירת העשרה מזמורים:

הַרְיֵנִי מִקְשֵׁר עֲצָמֵי בְּאֲמִירַת הָעֶשְׂרָה מְזַמְּרִים אֱלוֹ לְכֹל הַצְּדִיקִים
הָאֲמִתִּיִּים שְׁבֻדוֹרְנוּ, וּלְכֹל הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים שׁוֹכְנֵי עֶפְרָיִם, קְדוֹשִׁים
אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ הַמָּהָ, וּבַפֶּרֶט לְרַבְּנוּ הַקְּדוֹשׁ, צְדִיק יְסוּד עוֹלָם, נַחַל
נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, רַבְּנוּ נַחֲמֵן בֶּן פִּיגָא, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ, שְׁגִלָּה
תְּקוּן זֶה.

לְכוּ נִרְנְנָה לִי נְרִיעָה לְצוֹר יִשְׁעֵנוּ: נִקְדְּמָה פָּנָיו בַּתּוֹדָה, בְּזִמְרוֹת
נְרִיעָה לוֹ: כִּי אֵל גָּדוֹל יִי, וּמִלְךָ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר:

הַרְיֵנִי מְזַמֵּן אֶת פִּי לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל וּלְשַׁבַּח אֶת בּוֹרְאֵי, לְשֵׁם יְחוּד
קוֹדֵשׁ בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתָּה בְּדַחִילוֹ וּרְחִימוּ עַל יְדֵי הַהוּא טְמִיר
וְנַעֲלֵם בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל:

טז * מִכְּתָם לְדוֹד, שְׁמֵרְנֵי אֵל כִּי חֲסִיתִי בָךְ: ב אָמַרְתָּ
לִי אֲדֹנָי אַתָּה, טוֹבָתִי בַל עָלִיךְ: ג לְקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
הַמָּהָ, וְאֲדִירִי כָּל חֲפָצֵי-בָם: ד יָרְבוּ עֲצָבוֹתֶם אַחַר מְהָרוּ
בַל אֲסִיף נִסְפִיהֶם מִדָּם, וּבַל אֲשָׂא אֶת שְׁמוֹתֶם עַל שְׁפָתַי: ה
יִי מִנֵּת חֲלָקִי וְכוֹסִי, אַתָּה תוֹמִיךָ גּוֹרְלִי: ו חֲבָלִים נִפְלוּ-לִי
בְּנַעֲמִים, אֶף נַחֲלַת שְׁפָרָה עָלַי: ז אֲבָרְךָ אֶת יִי אֲשֶׁר יַעֲצֵנִי,
אֶף לִילוֹת יִסְרוּנֵי כְלִיּוֹתַי: ח שׁוֹיֵתִי יִי לְנִגְדֵי תְמִיד, כִּי
מִימֵינִי בַל אֲמוֹט: ט לֶכֶן שְׁמַח לְבִי וַיִּגַּל כְּבוֹדִי, אֶף בְּשָׂרִי
יִשְׁכַּן לְבַטַח: י כִּי לֹא תַעֲזֹב נַפְשִׁי לְשָׂאוֹל, לֹא תַתֵּן חֲסִידְךָ
לְרֵאוֹת שְׁחַת: יא תוֹדִיעֵנִי אֲרַח חַיִּים שְׁבַע שְׁמַחוֹת אֶת פָּנֶיךָ,
נַעֲמוֹת בִּימִינְךָ נִצַּח:

לב * לְדוֹד מִשְׁפִּיל אֲשֶׁרִי נִשְׁוִי פֶשַׁע כְּסוּי חֲטָאָה : ב אֲשֶׁרִי אָדָם לֹא יַחֲשֵׁב יִי לֹו עֹוֹן, וְאִיִן בְּרוּחוֹ רְמִיָה : ג כִּי הִחַרְשָׁתִי בְּלוֹ עֲצָמִי, בְּשֵׂאֲגָתִי כָּל הַיּוֹם : ד כִּי יוֹמָם וּלְיָלָה תִּכְבַּד עָלַי יָדְךָ נְהַפֵּךְ לִשְׂדֵי, בְּחִרְבְּנֵי קִיץ סֵלָה : ה חֲטָאתִי אֹודִיעֶךָ וְעוֹנִי לֹא כִסִּיתִי, אֲמַרְתִּי אֹודה עָלַי פֶּשַׁעִי לִי, וְאַתָּה נִשְׂאתָ עֹוֹן חֲטָאתִי סֵלָה : ו עַל זֹאת יִתְפַּלֵּל כָּל חֹסִיד אֲלֶיךָ לְעַת מִצּוּא רַק לִשְׁטָף מִיָּם רַבִּים, אֲלִיוֹ לֹא יִגִּיעוּ : ז אַתָּה סֹתֵר לִי* מִצָּר תִּצְרַנִּי רַנִּי פֶלֶט תִּסּוּבְּנֵי סֵלָה : ח אֲשִׁכִּילֶךָ וְאוֹרֶךָ בְּדֶרֶךְ זֹו תִלְךָ, אִיעֲצָה עָלֶיךָ עֵינַי : ט אֵל תִּהְיוּ כְּסוּס כְּפָרָד אִיִן הָבִין בְּמַתַּג וְרִסֵּן עֲדִיו לְבָלוֹם, בַּל קָרַב אֲלֶיךָ : י רַבִּים מִכְּאוּבִים לְרַשָּׁע וְהַבּוֹטֵחַ בִּי, חֹסֵד יִסּוּבְּבָנוּ : יא שְׂמַחוּ בִּי וְגִילוּ צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל יִשְׂרָאֵל לֵב :

מא * לְמַנְצַח מִזְמוֹר לְדוֹד : ב אֲשֶׁרִי מִשְׁפִּיל אֶל דָּל, בְּיוֹם רָעָה יִמְלֹטְהוּ יִי : ג יִי יִשְׁמְרֵהוּ וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ, וְאֵל תִּתְּנָהוּ בְּנַפְשׁ אִיבִיו : ד יִי יִסְעֲדָנוּ עַל עֶרֶשׁ דְּוִי, כָּל מִשְׁכָּבוֹ הִפְכָּתָ בְּחֵלּוֹ : ה אֲנִי אֲמַרְתִּי יִי חֲנֻנִי, רַפָּאָה נַפְשִׁי כִּי חֲטָאתִי לָךְ : ו אוֹיְבֵי יֹאמְרוּ רַע לִי, מָתִי יָמוּת וְאֶבֶד שְׁמוֹ : ז וְאִם בָּא לְרֹאוֹת שְׁוֹא יְדַבֵּר, לְבוֹ יִקְבֹּץ-אֹוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר : ח יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ כָּל שֹׁנְאֵי, עָלַי יַחֲשִׁבוּ רָעָה לִי : ט דַּבֵּר בְּלִיעַל יִצּוּק בּוֹ, וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא יוֹסִיף לְקוּם : י גַּם אִישׁ שְׁלוּמִי אֲשֶׁר בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמִי, הַגְּדִיל עָלַי עֶקֶב : יא וְאַתָּה יִי חֲנֻנִי וְהַקִּימֵנִי, וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם : יב בְּזֹאת יִדְעֵתִי כִּי חִפְצָתָ בִּי, כִּי לֹא יִרְיעַ אִיבֵי עָלַי : יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תִמְכַּתְּ בִּי, וְתַצִּיבֵנִי לְפָנֶיךָ לְעוֹלָם : יד בְּרוּךְ יִי אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

* אחר אתה סתר לי - צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

מב * למנצח משכיל לבני קרח: ב כאיל תערג על אפיקי
 מים, כן נפשי תערג אליך אלהים: ג צמאה נפשי לאלהים
 לאל חי מתי אבוא, ואראה פני אלהים: ד היתה לי דמעתי
 לחם יומם ולילה, באמר אלי כל היום איה אליך: ה
 אלה אזכרה ואשפכה עלי נפשי פי אעבר בסף אדם עד
 בית אלהים בקול רנה ותודה המון חוגג: ו מה תשתוחחי
 נפשי ותהמי עלי הוחילי לאלהים פי עוד אודנו ישועות
 פניו: ז אלהי עלי נפשי תשתוחח על כן אזכרך מארץ
 ירדן, וחרמונים מהר מצער: ח תהום אל תהום קורא
 לקול צנוריה כל משבריה וגליה עלי עברו: ט יומם יצוה יי
 חסדו ובלילה שירה עמי, תפלה לאל חי: י אומרה לאל
 סלעי למה שכחתי למה קדר אלך בלחץ אויב: יא ברצח
 בעצמותי חרפוני צוררי, באמרם אלי כל היום איה אליך:
 יב מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי עלי הוחילי לאלהים פי
 עוד אודנו ישועת פני ואלהי:

נט * למנצח אל תשחת לדוד מכתם בשלח שאול וישמרו
 את הבית להמיתו: ב הצילני מאיבי אלהי ממתקוממי
 תשגבני: ג הצילני מפעלי און, ומאנשי דמים הושיעני: ד
 פי הנה ארבו לנפשי יגורו עלי עזים, לא פשעי ולא חטאתי
 יי: ה בלי עון ירצון ויכוננו עורה לקראתי וראה: ו ואתה
 יי אלהים צבאות אלהי ישראל הקיצה לפקד כל הגוים אל
 תחן כל בגדי און סלה: ז ישובו לערב יהמו ככלב ויסוכבו
 עיר: ח הנה יביעון בפיהם חרבות בשפתותיהם, פי מי
 שמע: ט ואתה יי תשחק למו תלעג לכל גוים: י עזו אליך
 אשמרה פי אלהים משגבי: יא אלהי חסדי יקדמני, אלהים
 יראני בשררי: יב אל תהרגם פן ישפחו עמי הניעמו בחילך

והורידמו, מגננו אדני: יג חטאת פִּימוֹ דְּבַר שְׁפָתֵימוֹ וְיִלְכְּדוּ
 בְּגֹאוֹנָם וּמֵאֲלֵה וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלְה בַּחֲמָה כִּלְה וַאֲיִנְמוֹ
 וַיִּדְעוּ כִּי אֱלֹהִים מִשְׁלַ בְּיַעֲקֹב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סֵלָה: טו וַיִּשְׁבוּ
 לְעָרֵב יִהְמוּ כִּכְלָב וַיִּסּוּבְכוּ עִיר: טז הִמָּה יִנְיַעוֹן לְאַכְל, אִם
 לֹא יִשְׁבְּעוּ וַיִּלְיִנוּ: יז וַאֲנִי אֲשִׁיר עֲזָךְ וְאַרְנָן לְבַקֵּר חֲסֵדְךָ כִּי
 הִיִּית מִשְׁגָּב לִי וּמְנוּס בְּיוֹם צָר לִי: יח עֲזִי אֱלִיָּה אֲזַמְרָה, כִּי
 אֱלֹהִים מִשְׁגָּבֵי אֱלֹהֵי חֲסָדֵי:

עז א לְמִנְצַח עַל יְדוּתוֹן לְאַסְף מִזְמוֹר: ב קוֹלִי *אֵל אֱלֹהִים
 וְאַצְעָקָה, קוֹלִי אֵל אֱלֹהִים וְהֶאֱזִין אֵלַי: ג בְּיוֹם צָרְתִי אֲדַנִּי
 דְרָשְׁתִּי יָדִי לִילָה נִגְרָה וְלֹא תִפּוּג, מֵאֲנָה הִנָּחַם נַפְשִׁי: ד
 אֲזַכָּרָה אֱלֹהִים וְאֶהְמִיָּה, אֲשִׁיחָה וְתִתְעַשֵּׂף רוּחִי סֵלָה: ה
 אֲחֻזַּת שְׁמֵרוֹת עֵינַי, נִפְעַמְתִּי וְלֹא אֲדַבֵּר: ו חֲשַׁבְתִּי יָמִים
 מִקֶּדֶם, שָׁנוֹת עוֹלָמִים: ז אֲזַכָּרָה נְגִינְתִי בְּלִילָה עִם לִבִּי
 אֲשִׁיחָה, וַיִּחַפֵּשׁ רוּחִי: ח הִלְעוֹלָמִים יִזְנַח אֲדַנִּי, וְלֹא יִסְיָף
 לְרִצּוֹת עוֹד: ט הָאָפֶס לְנֻצַח חֲסֵדוֹ, גָּמַר אֲמַר לְדָר וְדָר: י
 הַשְּׁכַח חֲנוּת אֵל אִם קִפְץ בְּאֶף רַחֲמָיו סֵלָה: יא וְאֲמַר חֲלוּתִי
 הִיא שָׁנוֹת יָמִין עֲלִיוֹן: יב אֲזַכּוֹר מַעֲלָלֵי יְהוָה כִּי אֲזַכָּרָה
 מִקֶּדֶם פְּלֶאֶף: יג וְהִגִּיתִי בְּכָל פְּעֻלָּךְ, וּבַעֲלִילוֹתֶיךָ אֲשִׁיחָה:
 יד אֱלֹהִים בְּקִדְשׁ דְּרָכְךָ מִי אֵל גְּדוֹל בְּאֱלֹהִים: טו אַתָּה הָאֵל
 עֹשֶׂה פֶלֶא, הוֹדַעְתָּ בְּעַמִּים עֲזָךְ: טז גִּאֲלַת בְּזִרוּעַ עַמְךָ בְּנֵי
 יַעֲקֹב וַיּוֹסֶף סֵלָה: יז רְאוּךָ מִיָּם אֱלֹהִים רְאוּךָ מִיָּם יַחֲלוּ,
 אֶף יִרְגְּזוּ תַהֲמוֹת: יח זָרְמוּ מִיָּם עֲבוֹת קוֹל נִתְנוּ שְׁחָקִים, אֶף
 חֲצִצִּיף יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעֲמָךְ בְּגִלְגָּל הָאִירוּ בְּרִקִּים תִּבְל, וְ
 רְגִזָּה וְתַרְעַשׁ הָאָרֶץ: כ בֵּים דְּרָכְךָ וּשְׁבִילְךָ בְּמִים רַבִּים
 וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְעוּ: כא נְחִית כְּצֹאן עַמְךָ בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

** באמרוך אל אלהים תכוון המילוי כזה: אליף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

צ * תפלה למשה איש האלהים אדני מעון אתה היית לנו בדר ודר: ב בטרם הרים ילדו ותחולל ארץ ותבל, ומעולם עד עולם אתה אל: ג תשב אנוש עד דפא, ותאמר שובו בני אדם: ד פי אלף שנים בעיניך פיום אתמול פי יעבר ואשמורה בלילה: ה זרמתם שנה יהיו, בבקר כחציר יחלף: ו בבקר יציץ וחלף, לערב ימולל ויבש: ז פי כלינו באפה, ובחמתך נבהלנו: ח שתה עונתינו לנגדה, עלמנו למאור פניך: ט פי כל ימינו פנו בעברתך, פלינו שנינו כמו הגה: י ימי שנותינו בהם שבעים שנה ואם בגבורת שמונים שנה ורהבם עמל ואון, פי גז חיש ונעפה: יא מי יודע עז אפה, וכיראתך עברתך: יב למנות ימינו פן הודע, ונבא לבב חכמה: יג שובה יי עד מתי, והנחם על עבדיך: יד שבענו בבקר חסדה, ונרננה ונשמחה בכל ימינו: טו שמתנו פימות עניתנו, שנות ראינו רעה: טז יראה אל עבדיך פעלה, והדרך על בניהם: יז ויהי נעם אדני אלהינו עלינו, ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו:

קה * הודו ליי קראו בשמו, הודיעו בעמים עלילותיו: ב שירו לו זמרו לו, שיחו בכל נפלאותיו: ג התהללו בשם קדשו, ישמח לב מבקשי יי: ד דרשו יי ועזו, בקשו פניו תמיד: ה זכרו נפלאותיו אשר עשה, מפתיו ומשפטי פיו: ו זרע אברהם עבדו, בני יעקב בחיריו: ז הוא יי אלהינו בכל הארץ משפטיו: ח זכר לעולם בריתו, דבר צוה לאלף דור: ט אשר פרת את אברהם, ושכועתו לישחק: י ויעמידה ליעקב לחק, לישראל ברית עולם: יא לאמר לה אתן את ארץ כנען, חבל נחלתכם: יב בהיותם מתי מספר, כמעט וגרים בה: יג ויתהלכו מגוי אל גוי, מממלכה אל

עם אחר: יד לא הניח אדם לעשקם, ויוכח עליהם מלכים: טו אל תגעו במשיחי, ולנביאי אל תרעו: טז ויקרא רעב על הארץ, כל מטה-לחם שבר: יז שלח לפניהם איש, לעבד נמפר יוסף: יח ענו בכבל רגלו, ברזל באה נפשו: יט עד עת בא דברו, אמרת יי צרפתהו: כ שלח מלך ויתירהו, משל עמים ויפתחהו: כא שמו אדון לביתו, ומשל בכל קנינו: כב לאסר שריו בנפשו, וזקניו יחכם: כג ויבא ישראל מצרים, ויעקב גר בארץ חם: כד ויפר את עמו מאד ויעצמהו מצריו: כה הפך לבם לשנא עמו, להתנכל בעבדיו: כו שלח משה עבדו, אהרן אשר בחר בו: כז שמו כם דברי אתותיו, ומפתים בארץ חם: כח שלח חשך ויחשך, ולא מרו את דברו: כט הפך את מימיהם לדם, וימת את דגתם: ל שרץ ארצם צפרדעים, בחדרי מלכיהם: לא אמר ויבא ערב, כנים בכל גבולם: לב נתן גשמיהם ברד, אש להכות בארצם: לג ויך גפנם ותאנתם, וישבר עץ גבולם: לד אמר ויבא ארבה, וילק ואין מספר: לה ויאכל כל עשב בארצם, ויאכל פרי אדמתם: לו ויך כל בכור בארצם, ראשית לכל אונם: לז ויוציאם בכסף וזהב, ואין בשבטיו כושל: לח שמח מצרים בצאתם, כי נפל פחדם עליהם: לט פֶּרֶשׁ עָנַן לְמֶסֶךְ, וְאִשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: מ שאל ויבא שלו, ולחם שמים ושביעם: מא פתח צור ויזובו מים, הלכו בציות נהר: מב כי זכר את דבר קדשו, את אברהם עבדו: מג ויוצא עמו בששון ברנה את בחיריו: מד ויתן להם ארצות גוים, ועמל לאמים יירשו: מה בעבור ישמרו חקיו, ותורתיו ינצרו הללויה:

קלז א על נהרות בכל שם ישבנו גם בכינו, בזכרנו את ציון: ב על ערבים בתוכה תלינו כנרותינו: ג כי שם שאלונו שובינו דברי שיר ותוללינו שמחה, שירו לנו משיר ציון: ד

אִיךָ נָשִׁיר אֶת שִׁיר יְיָ עַל אֲדַמַּת נֹכַח : ה אִם אֲשַׁכַּח יְרוּשָׁלַם
 תִּשְׁכַּח יְמִינִי : ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי לֶחְכֵי אִם לֹא אֲזַכְּרֵי אִם לֹא
 אֲעֲלֶה אֶת יְרוּשָׁלַם עַל רֹאשׁ שְׂמֹחָתִי : ז זְכֹר יְיָ לְבְנֵי אָדוּם
 אֶת יוֹם יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ עָרוּ, עַד הַיְסוּד בָּה : ח בַּת
 בְּכַל הַשְׂדוּדָה אֲשָׁרֵי שִׁישָׁלַם לָךְ, אֶת גְּמוּלָךְ שְׂגַמְלַת לָנוּ : ט
 אֲשָׁרֵי שִׁיאַחֲזוּ וְנַפֵּץ אֶת עַלְלִיךָ אֶל הַסָּלַע :

קב * הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶל בְּקֹדְשׁוֹ, הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ עֲזוֹ : ב
 הַלְלוּהוּ בַּגְּבוּרָתִיו, הַלְלוּהוּ כְּרַב גְּדָלוֹ : ג הַלְלוּהוּ בַּתְּקַע
 שׁוֹפָר, הַלְלוּהוּ בַּנִּבָּל וּכְנוֹר : ד הַלְלוּהוּ בַּתֶּף וּמְחוּל,
 הַלְלוּהוּ בַּמְנִים וְעַגְב : ה הַלְלוּהוּ בַּצִּלְצָלִי שְׁמַע, הַלְלוּהוּ
 בַּצִּלְצָלִי תְרוּעָה : ו כָּל הַנְּשָׂמָה תִהְלֵל יְהִי הַלְלוּיָהּ :

אחר שסיים תהלים יאמר זה :

מִי יִתֵּן מִצִּיּוֹן יְשׁוּעַת יִשְׂרָאֵל בְּשׁוּב יְיָ שָׁבוֹת עִמּוֹ יִגַּל יַעֲקֹב יִשְׁמַח
 יִשְׂרָאֵל : וְתִשׁוּעַת צְדִיקִים מִיּוֹם מַעֲוֹזָם בְּעַת צָרָה : וַיַּעְזְרֵם יְיָ וַיַּפְּלֵטֵם
 יַפְּלֵטֵם מִרְשָׁעִים וַיּוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ :